

Remontowy sezon
w mieście >>2

W Białymstoku trwa modernizacja ul. Kleeberga i mostu

Od niedzieli
brak kontaktu >>7

Kolejna tragedia w górach. Zaginął alpinista Artur Hajzer.

DZIS
po południu / w nocy

25° 12° >>2

www.wspolczesna.pl

10 lipca 2013

środa

132(17822)

1,90 zł (w tym 8% vat)

GAZETA Białostocka WSPÓŁCZESNA

Cena gazety w prenumeracie pocztowej 1,35 zł.

ISSN 0137-9488

Region >> Absurd w czepku: młodej kadry brak, ale szpitale chcą tylko doświadczonych

Pielęgniarki na eksport

Fot. W. Wojciechowski

m.in. obóz zagłady, tragedię katyńską i katastrofę w Smoleńsku. Teraz przygotowuje się do kolejnej makiety, która będzie poświęcona żołnierzom z Westerplatte.

>> czytaj w piątek

Spadku zainteresowania zawodem pielęgniarki nie widać, ale o pracę dla absolwentek jest trudno

Urszula Ludwiczak
uludwiczak@wspolczesna.pl

Liczba pielęgniarek pracujących przy łóżkach pacjentów systematycznie maleje, natomiast z roku na rok przybywa pacjentów, ponieważ rośnie grupa seniorów i chorych z powodów cywilizacyjnych – alarmuje Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych.

Z raportu, jaki przygotowała izba, wynika, że pod względem liczby pielęgniarek przypadających na tysiąc mieszkańców, Polska ze wskaźnikiem 7,3 już jest na jednym z ostatnich miejsc w Unii Europejskiej. W woj. podlaskim na koniec 2011 r. zarejestrowanych było 9427 pielęgniarek i położnych, ale pracowały jedynie 6972 osoby. Wskaźnik pielęgniarek i położnych przypadających na tysiąc mieszkańców wyniósł więc 7,84, ale zatrudnionych – już tylko 5,80.

Tymczasem o pracę w zawodzie jest bardzo trudno. Chociaż co roku studia pielęgniarskie kończy w Polsce 6-7 tys. osób, tylko jedna trzecia z nich znajduje

pracę w zawodzie. W naszym regionie w latach 2010-2012 prawo wykonywania zawodu otrzymało po raz pierwszy 419 pielęgniarek i 48 położnych.

– Co roku studia pielęgniarskie na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku kończy około 100 osób – mówi Cecylia Dolińska, przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku. – Na przykład w 2010 roku prawo wykonywania zawodu wydaliśmy 39 takim absolwentom, a w roku 2012 – już tylko sześciu. Do tego warunki płacy i pracy nie są bardzo atrakcyjne. Średnie zarobki pielęgniarki to 2 tys. zł netto. A pracować trzeba nieraz ponad normę, bo przepisy pozwalają na minimalizowanie poziomu zatrudnienia pielęgniarek i położnych. Dla wielu placówek jest to sposób na oszczędność, który jednak znacząco wpływa na obłożenie pracą.

Jak przyznają pielęgniarki, pracodawca jeśli już zatrudnia, to nie dość że wymaga ukończenia studiów, to także doświadczenia i specjalizacji.

– Ale gdzie to doświadczenie zdobyć – mówi Agnieszka, która skończyła studia dwa lata temu i pracuje obecnie jako recepcjonistka. – Nie mówiąc już o płatnych kursach specjalizacyjnych. Trzeba gdzieś na nie zarobić.

Niedawno oferty pracy dla pielęgniarek miały dwa białostockie szpitale: MSW i wojewódzki. W pierwszym szukano personelu na chirurgię i intensywną terapię, w drugim m.in. na oddział neurologiczny i szpitalny oddział ratunkowy. W każdym przypadku wymogiem było doświadczenie, a „mile widziana” – specjalizacja.

Dlatego młode pielęgniarki bardzo chętnie wyjeżdżają do pracy za granicę. Od 2004 r. z rejonu białostockiej izby (obejmującej dawne woj. białostockie) wyjechało 319 pielęgniarek i 32 położne. Kiedyś najczęściej wybierały Włochy, ostatnio jest to Anglia i Norwegia. W ostatnich latach średnio rocznie za chlebem wyjeżdża około 20 osób.

– Młode absolwentki, znające języki obce, wyjeżdżają, a my tym samym podci-

namy sobie gałąź, na której siedzimy – zaznacza Cecylia Dolińska. – Średnia wieku naszych pielęgniarek to 45-50 lat. Gdy odejdą na emeryturę, a w tym wieku jest ich ponad połowa, nie będzie ich kim zastąpić.

Te niedobory już widać. Z wycieńczenia 2011 r. wynika, że niedobór kadry pielęgniarskiej w woj. podlaskim wyniósł 104 osoby (o 18 więcej niż w 2010 r.).

– Na szczęście, przynajmniej na razie, spadku zainteresowania samym zawodem nie widać – mówi prof. Elżbieta Krajewska-Kulak, prodziekan ds. studenckich Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. – Większość absolwentów pielęgniarstwa znajduje pracę. Aby jednak nie mieć do czynienia z luką pokoleniową, bo zapotrzebowanie na pielęgniarki będzie rosło, trzeba zrobić wszystko, aby tych młodych u nas zatrzymać. Odpowiednie warunki finansowe i status pielęgniarki to podstawa.

promocja

Już dziś
kolejny numer
miesięcznika
dla Prenumeratorów

Twoja gazeta
w prenumeracie

Jutro w numerze:

▲ Radzimy, na co zwrócić uwagę, by mieć pewność, że wymarzony urlop nie stanie się koszmarem. Ważne, żeby dokładnie przeczytać umowę z biurem podróży, bo to ona jest podstawą do ewentualnych roszczeń w przypadku wyjazdu, który nie spełnił oczekiwań.

W numerze:

▲ Bielsk Podl. Unihouse buduje Norwegię. Wczoraj zawieszono wiechę na nowo budowanej fabryce domów modułowych, w której pracę znajdzie co najmniej 60 osób. Prezes Jan Mikoluszko (na zdj.) zdradził, że teraz jego firma planuje budowę zakładu za wschodnią granicą. >>2

▲ Polowce. Dziennie przejadą tędy tysiące aut. Budowa przejścia na granicy z Białorusią jest już na półmetku. Ma ono zostać otwarte w 2015 r. i będzie miało status międzynarodowego. Odprawiane będą nie tylko samochody osobowe, ale też autokary i ciężarówki. >>5

Sport:

▲ Piłka Nożna. Osiemnastka w III lidze. Warmińsko-Mazurski Związek Piłki Nożnej zdecydował o poszerzeniu III ligi piłkarskiej do osiemnastu drużyn. Najbardziej skorzystała na tym Warmia Grójewo, która uniknęła degradacji. >>24

Bici

Sonda

Gdzie będzie Pani/Pan spędzać w tym roku urlop?

Wioletta Chwastyk
licealistka, Elk

Wakacje to dla mnie czas nie tylko błędnego lenistwa. Szukałam jakiejś pracy i udało mi się. Na przełomie lipca i sierpnia będę pomagać przy organizacji Tour de Pologne. Oprócz tego będę pracować również u rodziców. Pod koniec sierpnia wspólnie ze znajomymi chcę wybrać się do jakiegoś ciepłego kraju. Nad polskim morzem ciężko trafić w dobrą pogodę, a zagranicą nie muszę się o to martwić.

kow

Jan Górski
elektryk, Łomża

W czasie urlopu moje życie będzie kręcić się wokół gitary. Wstanę o godzinie szóstej rano i przez ponad trzy godziny będę grać. I tak zamierzam robić każdego dnia. Całkowicie poświęcę się muzyce, czyli mojej pasji. Gram amatorsko w zespole bluesowym i w związku z tym pojadę razem z nim na dwa festiwale. Można więc powiedzieć, że będzie to połączenie odpoczynku z podróżami. Innych form urlopowych nie planuję.

mm

Izabela Chrzanowska
geodeta, Suwałki

Tego lata – ze względu na bardzo krótki urlop – spędzam czas z rodziną na miejscu, korzystając z niewątpliwych uroków Suwalszczyzny. Byliśmy już między innymi na spływie kajakowym Czarną Hańczą oraz w nowym parku linowym niedaleko Suwałk. Do tej pory, gdy czas na to pozwalał, jeździliśmy też chętnie nad morze na Litwę. Z Suwałk to przecież nieco bliżej niż nad „nasze” morze. No i drogi na Litwie są lepsze.

(dok)

Ewelina Wierzbicka
studentka, Białystok

Te wakacje będą pracowite, bo odbywam praktyki studenckie, ale uda mi się wyrwać na parę fajnych wyjazdów.

Za tydzień jadę na weekend na Mazury, a dokładnie – nad jezioro Śniardwy. Rodzice wynajęli tam domki. Kolejny wyjazd planuję pod koniec lipca. Tym razem nieco dłuższy. Z rodziną jedziemy nad polskie morze. Przez tydzień będziemy mieszkać u znajomych. Mam nadzieję, że pogoda dopisze i będę miała możliwość wypocząć nad wodą.

(azda)

Pogoda >> na jutro
po południu / w nocy

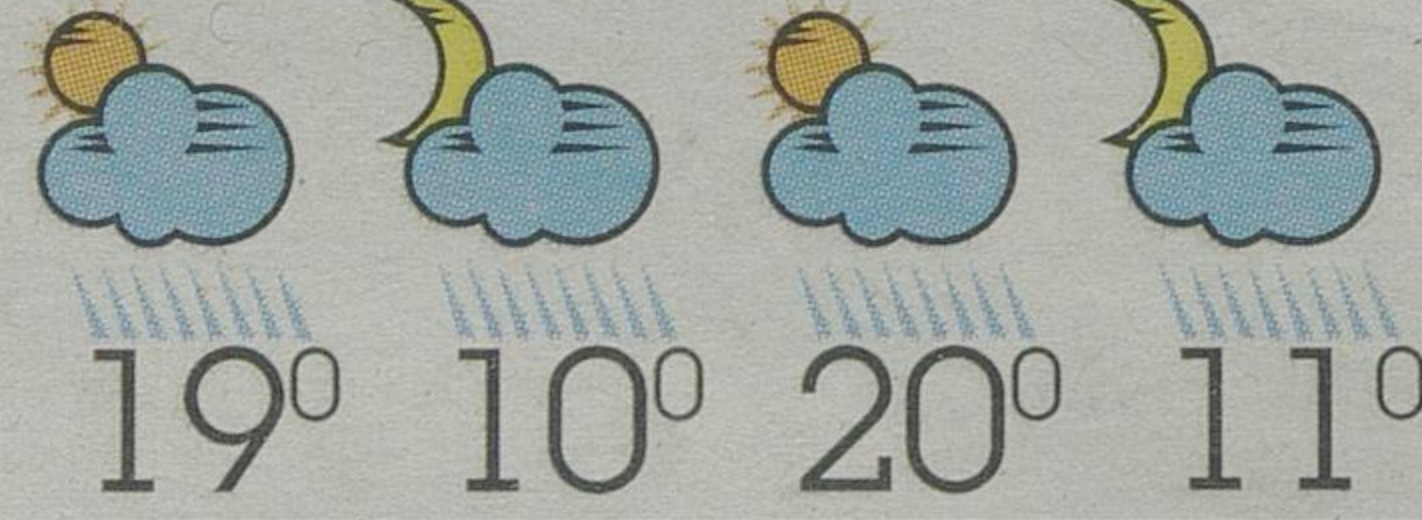
Białystok

Łomża

Ciśnienie
991 hPaCiśnienie
993 hPa

Suwałki

Elk

Ciśnienie
985 hPaCiśnienie
990 hPa

W dzień zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami. Miejscami przelotne opady deszczu. Wiatr umiarkowany, okresami porywisty, północno-zachodni.

Gospodarka >> Bielska spółka rozwija się i potrzebuje nowych pracowników

Unihouse buduje Norwegię

W nowej hali znajdzie zatrudnienie co najmniej 60 osób. Będą tam produkowane domy modułowe, coraz popularniejsze w Norwegii.

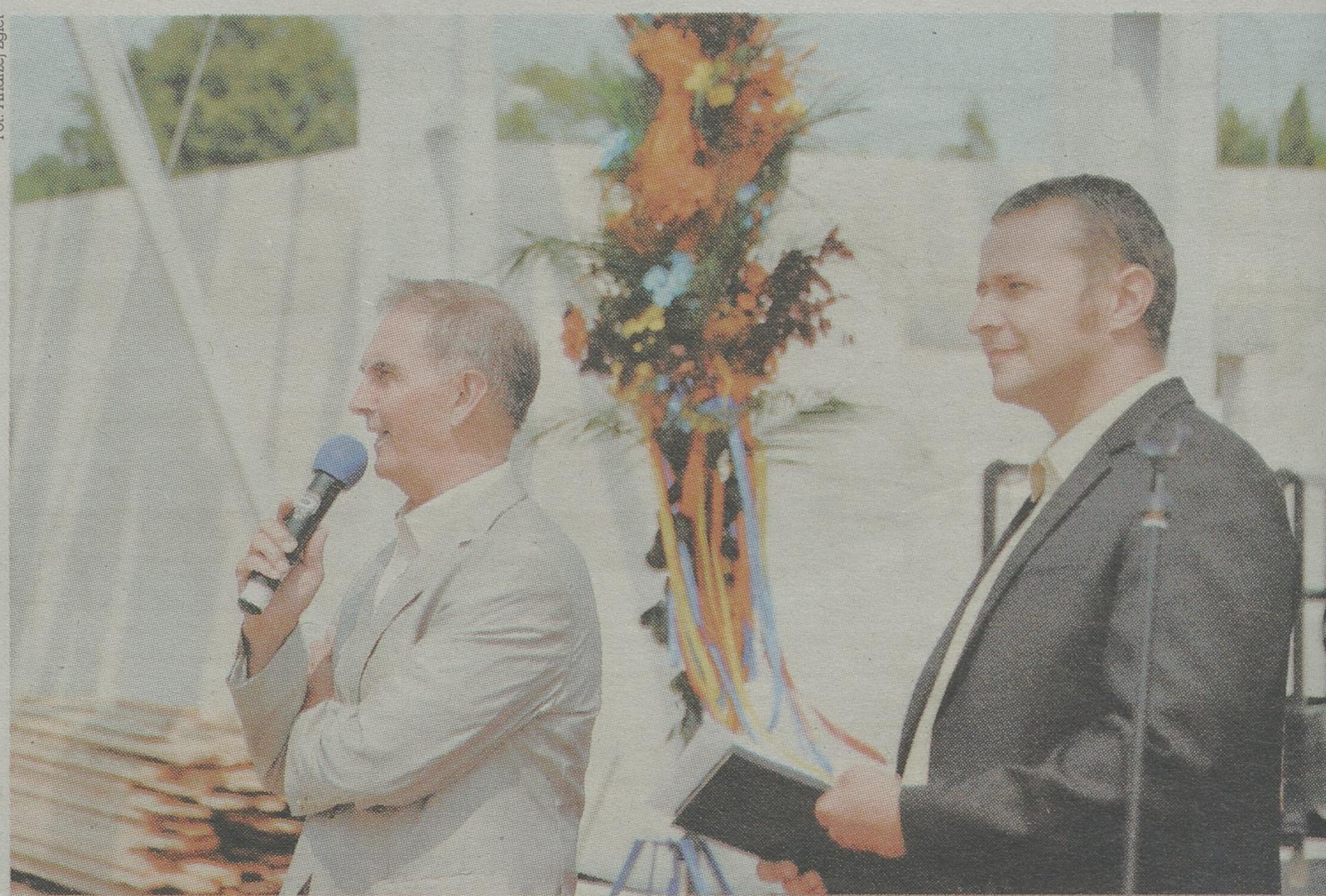
Wojciech Jarmolowicz

wojciech.jarmolowicz@mediaregionalne.pl

Kilkadziesiąt osób wzięło wczoraj udział w uroczystym zawieszeniu wieny na nowo budowanej fabryce domów modułowych.

Inwestorem jest Unihouse – oddział giełdowej spółki Unibep SA z Bielska Podlaskiego. Firma zajmuje się budownictwem modułowym. Jest największym polskim eksporterem usług budowlanych na rynek norweski. Wybudowała tam około 500 mieszkań z 800 modułów na zakończonych 20 budowlach. Moduły mieszkalne są wyposażone z umeblowaną łazienką i kuchnią oraz zainstalowanym sprzętem kuchennym. Służą do błyskawicznego montażu zarówno domów jednorodzinnych, jak i wielorodzinnych.

– Żadne mieszkanie nie jest takie samo – powiedział Jan Mikołuszko, prezes Unibep SA – Wymagania Norwegów wobec naszej pracy są bardzo wysokie. Ale my ich standardy spełniamy.

Jan Mikołuszko, prezes Unibepu (z lewej) i Marcin Gołębiowski, dyrektor rynku norweskiego Unihouse myślą o podboju kolejnych rynków zagranicznych

Marcin Gołębiowski, dyrektor rynku norweskiego Unihouse, zwracał uwagę, że z roku na rok rosną stamtąd zamówienia. I dlatego potrzebne są dodatkowe moce produkcyjne.

– Firma od kilku lat dynamicznie się rozwija. I dlatego nowy zakład jest niezbędny, by zwiększyć produkcję budynków modułowych – dodał.

Tym bardziej, że firma myśli o nowych produktach skierowanych prze-

de wszystkim na rynki zagraniczne, m.in. hotelach modułowych, akademikach czy domach opieki społecznej. Nowa hala ma powierzchnię 4 tys. mkw. Kosztowała około 6 mln zł. Pierwsze moduły mają być tam składowane już we wrześniu.

Prezes Mikołuszko zdradził, że bielska spółka myśli o budowie zakładu na Białorusi lub w Rosji. – Bo tu już jest nam za ciasno – żartował.

Obecnie Unihouse zatrudnia 380 osób.

– To armia ludzi. I będzie ich więcej, bo nowa hala to także nowi pracownicy – dodał.

W nowym zakładzie pracę znajdzie co najmniej 60 osób.

– Mamy już 100 podań od ludzi, którzy chcą u nas pracować – powiedział Mikołuszko.

Studia >> Uniwersytet Medyczny w Białymstoku ogłosił wczoraj wstępne listy przyjętych

Na uczelni wakatów nie ma

Na jedno miejsce na kierunku lekarskim walczyło 20 kandydatów. Studiować będzie 160 osób. Na lekarsko-dentystycznym było 25 razy więcej chętnych niż miejsc. Przyjętych zostało 70 osób. Studia na farmacji rozpocznie 90 osób, a było kilkunastu chętnych na jedno miejsce.

– To od wielu lat najbardziej oblegane kierunki, bo po nich najłatwiej znaleźć pracę – tłumaczy prof. Lech Chyczewski, rzecznik Uniwersytetu

Medycznego w Białymstoku. – Liczba chętnych na nie była porównywalna do tej sprzed roku.

Jednak ogłoszenie pierwszej listy rankingowej wcale nie oznacza, że rekrutacja została zakończona.

– Z wieloletniego doświadczenia wiemy, że te listy będą się jeszcze zmieniać – mówi prof. Chyczewski. – Gra toczy się do 20 września. Dopiero wtedy zamykamy listy i ci, którzy wtedy na nich się znajdują, będą u nas studiować.

Teraz bowiem ci, którzy zostali zakwalifikowani, muszą w określonym czasie dostarczyć oryginały dokumentów. Jeśli tego nie zrobią, na ich miejsce wejdzie następna osoba z listy.

Na pozostałe 11 kierunków UMB rekrutacja trwa do 11 lipca. Chodzi m.in. o pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne. Tu wstępne wyniki zostaną ogłoszone 17 lipca. Ratownictwo jest jednym z najmniej obleganych kierunków. Słabszy nabór jest również na kierunki nauk

o zdrowiu. Władze uczelni są jednak przekonane, że nawet tu wakatów na listach nie będzie.

Dziś pierwsze wyniki kwalifikacji na studia stacjonarne ogłosi Politechnika Białostocka. Potem będą trzy dni na potwierdzenie chęci studiowania.

Natomiast jutro o wynikach rekrutacji poinformuje Uniwersytet w Białymstoku. Na dostarczenie dokumentów zakwalifikowani będą mieli czas do 15 lipca.

(ab)

Z sądu >> Potrzebował pieniędzy, nudził się w domu, więc obrabował ponad 80-letnią kobietę 20-letni recydywista część skradzionych pieniędzy oddał... matce

Mirosław K., który przyszedł do pokrzywdzonej starszki w kominiarce, związał jej ręce i nogi, a taśmą izolacyjną zakleił usta, wczoraj przed Sądem Okręgowym w Białymstoku zapewniał, że nie chciał zrobić kobiecie krzywdy. 20-latek przyznaje się do winy i chce dobrowolnie poddać się karze.

Mirosław K. skończył gimnazjum, nie pracuje, mieszka z rodzicami w gm. Siemiatycze. Jest oskarżony o rozbój. Napadł i okradł starszą kobietę, bo – jak powiedział prokuratorowi – potrzebował pieniędzy na życie.

Wyjaśnił, że 11 marca nudził się w domu. Opracował plan zabrania starszej kobiecie pieniędzy. Wychojąc z domu, wziął ze sobą kominiarkę i taśmę izolacyjną. Udał się do pobliskiej wsi Kajanka, gdzie mieszka 81-letnia Kazimiera M. Wiedział, że utrzymuje się z renty i pieniądze przechowuje w domu.

20-latek wykorzystał sytuację, gdy kobieta była sama w domu i zaatakował. Przyduł ją kolanem i zażądał: „Dawaj hroszy”. Związał jej ręce i nogi, zakleił usta taśmą. Grożąc nożem, zmusił do wskazania miejsca, gdzie

przechowuje oszczędności. Zabrał pieniądze w trzech portmonetkach i uciekł. Nie wiedział, ile ukradł.

Kiedy wrócił do domu, część banknotów dał matce. Powiedział, że to załatwione pieniądze. Dwie portmonetki spalił. Wtedy do domu weszli policjanci, którzy go zatrzymali. Okazało się, że 20-latek zabrał 14,5 tys. zł.

Wczoraj Mirosław K. odpowiadał na pytania sądu i swego obrońcy. Tłumaczył, że nie zabrał ze sobą noża. Do przecinania taśmy używał tego, który leżał na stole w kuchni pokrzywdzonej.

– Związałem ją, żeby się nie wyrwała. Nie chciałem zrobić jej krzywdy. Nie miałem złych zamiarów – mówił oskarżony. K. – Żałuję tego, co się stało. Chciałem przeprosić pokrzywdzoną za swój haniebny czyn.

20-latek miał już wcześniej konflikt z prawem. Karany był za kradzież z włamaniem. Został za to skazany na rok więzienia w zawieszeniu na trzy lata.

Teraz, za rozbój z użyciem niebezpiecznego przedmiotu, grozi mu kara od trzech do nawet 15 lat pozbawienia wolności.

(AK)

Społeczeństwo >>

Będą nowe kary za śmieci

Spółka Lech przesłała wczoraj Astwie i Czyściochowi wezwania do naprawy nieprawidłowości.

Wszystko wskazuje więc na to, że może dojść do kolejnych zerwań umów z firmami odbierającymi odpady.

– Będziemy naliczać kary. Jeśli w pojedynczym sektorze zgromadzi się ich więcej niż pięć, konsekwencją będzie zerwanie umowy – mówił wczoraj Adam Kamiński, wiceprezes spółki Lech, która jest odpowiedzialna za gospodarowanie odpadami w mieście.

Wczoraj na godzinę 14 spółka naliczyła dziewięć kar we wszystkich sektorach. Chodzi przede wszystkim o brak pojemników. Dotyczy to w szczególności Czyściocha, który obsługuje trzy sektory z sześciu, na jakie podzielone zostało miasto.

Jak pisaliśmy, w zeszłym tygodniu miasto zerwało umowę z Czyściochem na odbiór śmieci w czwartym sektorze. Teraz zajmuje się tym MPO. Szefostwo firmy deklaruje, że z powierzonym zadaniem upora się najpóźniej do jutra.

Tymczasem wciąż płyną do nas narzekania z różnych części Białegostoku – najczęściej na to, że pojemniki albo są przepełnione, albo w ogóle ich nie ma.

(art)

Żeby dzieci nie nudziły się podczas wakacji w mieście – półkolonie z Caritas

Najmłodsi podopieczni białostockiej Caritas nie mogą narzekać na to, że w wakacje nie mają co robić. Ich opiekunowie przygotowali im mnóstwo atrakcji w ramach trwających właśnie półkolonii. Wśród nich są m.in. kino, basen oraz kurs tańca.

Ten ostatni w siedzibie organizacji prowadziła Julita Wołkowicka. – Nasze zajęcia to nie tylko lekcja tańca, ale także forma terapii – podkreśla.

Zajęcia sprawiały dzieciom wielką frajdę. A to nie jedyna atrakcja, na jaką mogą liczyć najmłodsi. Właściwie na cały lipiec mają zaplanowane różne ciekawe formy aktywnego spędzania czasu. Były już w Fikolandzie, odwiedziły Muzeum Wojska oraz obejrzały film w kinie.

– W naszych półkoloniach biorą udział podopieczni wszystkich świetlic, które prowadzimy – mówi ksiądz Grzegorz Kłoczko, dyrektor białostockiej Caritas. – Są to zazwyczaj dzieci z ubogich domów.

(azda)

Inwestycje >> Modernizacja ulicy Kleeberga i mostu na Dojlidach

Remontowy sezon w mieście

Oddaj krew

▲ **Letnia akcja krwiodawstwa.** Wakacje to tradycyjnie czas, gdy Regionalne Centra Krwiodawstwa i Krwiolecniactwa odnotowują mniejszą liczbę honorowych krwiodawców, przy jednoczesnym wzroście zapotrzebowania na krew. Dlatego ambulans białostockiego RCKiK wyrusza w trasę po regionie. To okazja dla każdego zdrowego człowieka w wieku 18-65 lat, aby podzielić się tym najcenniejszym z darów. Między innymi do soboty taka akcja trwać będzie przy ratuszu w Bielsku Podlaskim. W niedzielę natomiast ambulans stanie na Rynku Kościuszki w Białymstoku.

(luk)

Z jednej strony miasta – ulica Kleeberga, z drugiej – most na Dojlidach. Remontowy sezon w pełni.

Modernizacja ul. Kleeberga to ostatni etap przebudowy trasy generalskiej. Prace przy tej inwestycji rozpoczęły się już w okolicach skrzyżowania ul. Przędzalnianej i Kołłątaja.

– Na razie roboty prowadzone są poza jezdnią – mówi Bożena Zawadzka z Zarządu Dróg i In-

westycji Miejskich. Dla kierowców oznacza to, że nie mogą skręcić z ul. Przędzalnianej w lewo, w Kleeberga.

– Można tu tylko skręcać w prawo – dodaje Bożena Zawadzka.

Trasę zmieniły też autobusy linii 106. Zamiast przez Przędzalnianą i Kleeberga, jadą przez Produkcyjną i Rolną.

Jednak już niedługo zostaną wprowadzone poważniejsze zmiany w organizacji ruchu. Bo budowane będą podpory pod wiadukt nad ul. Kołłątaja. Drogowcy wejdą wtedy na pas ruchu. Ato oznacza utrudnienia. Jadąc ul. Kleeberga od strony Warszawy nie skręcimy w lewo w ul. Przędzalnianą i w prawo – w Kołłątaja. Planowane są też przejściowe zężenia na odcinku

od szosy ełckiej do ul. Przędzalnianej.

Remont Kleeberga ma potrwać do końca przyszłego roku. Pochłonie 105 mln zł. Po remoncie ulica będzie miała po dwa pasy ruchu w każdym kierunku – podobnie jak w przypadku np. ul. Maczka i Andersa. Powstaną też dwie estakady nad ul. Kołłątaja i Narodowych Sił Zbrojnych.

W latach 2016-18 ma zostać zbudowane bezkolizyjne połączenie m.in. ul. Kleeberga z drogą S8 na Warszawę. Chodzi o odcinek o długości 780 m, który nie został włączony do trasy generalskiej.

W tym tygodniu rozpoczęła się także inwestycja na drugim krańcu miasta. To remont mostu w ul. Dojlidy Fabryczne, na wysokości firmy Biaform. Drogowcy zajęli

fragment ulicy od ronda Hasbacha do ul. Stawowej – to miejska część drogi krajowej numer 19. Kierowcy muszą jeździć objazdami: Płażową i Baranowicką do ul. Branickiego. Ciężarówki jadące w stronę Lublina mają wyznaczony tranzyt ulicami Ciołkowskiego, Mickiewicza i Kuronia, a dalej – tak jak dotychczas – drogą krajową numer 19.

Na czas remontu mostu zmieniła się też trasa autobusów linii numer 2. Zamiast, tak jak do tej pory, zatrzymywać się na przystanku obok ronda Hasbacha, zostawiają pasażerów przy ul. Płażowej. – Skarżą się na to pracownicy i petenci. Autobus mógłby przecież z ul. Płażowej skręcić w kierunku ronda i w dalszym ciągu się tu zatrzymy-

wać – podpowiada Zofia Cybulko, zastępczyni wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Służby konserwatorskie, podobnie jak Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, mają swą siedzibę tuż przy rondzie.

– Przyjrzymy się tej sprawie, ale nie jestem pewien czy zdecydujemy się na takie rozwiązanie. Autobus musiałby robić kółko, a ma za zadanie wozić jeszcze mieszkańców Dojlid Górnych – uważa Bogusław Prokop, szef BKM.

Proponuje, by na czas remontu osoby, które chcą dojechać do ronda Hasbacha korzystały z czwórki. Autobusy tej linii zatrzymują się przy ul. Wiewiórczej.

Remont mostu ma potrwać do końca listopada.

(art)

Zdrowie >> Akcja społeczna cieszy się powodzeniem

Mamy oddają krew swoich dzieci

Wszystkie mamy, które w ciągu ostatnich dwóch dni urodziły dziecko w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym, zdecydowały się na oddanie krwi pępowinowej na cele społeczne. Dzięki temu z tego bezcennego daru będą mogły skorzystać osoby potrzebujące z Polski i świata.

– Panie są doskonale uświadomione, wiedzą o naszej akcji, nie ma najmniejszego problemu, aby przekonać je do oddania krwi pępowinowej – mówiła Urszula Teofilowicz, koordynatorka akcji Dni Krwi Pępowinowej w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Białymstoku. W poniedziałek i wtorek każda rodzica w tej placówce dziecko kobieta mogła zdecydować się na udział w prospołecznej akcji.

– W tym czasie nie odmówiła nam żadna pani – mówiła nam wczoraj po południu koordynatorka. – Akcja jest rozpowszechniona, mamy świadomość, że

mogą w ten sposób pomóc innym. Tylko trochę żałujemy, że dotąd urodziło się jedynie pięćoro dzieci. Ale mamy czas do północy, jeszcze kilka pań może w tym czasie zostać mamą. Kolejną naszą akcją postaramy się już przeprowadzić we wszystkich podlaskich szpitalach.

Dni Krwi Pępowinowej to ogólnopolska akcja społeczna, która już po raz trzeci organizowana jest w polskich szpitalach. Kampanię organizuje Polski Bank Komórek Macierzystych (PBKM), dzięki wsparciu Ministerstwa Zdrowia. Celem projektu jest zwiększenie zasobów krwi pępowinowej w Polsce, a tym samym wzrost liczby przeszczepień komórek macierzystych. Na świecie wykonano ponad 35 tys. transplantacji krwi pępowinowej u dzieci i dorosłych. W Polsce dotychczas przeprowadzono kilkadziesiąt przeszczepień, do 9 z nich użyto krwi pobranej i zdeponowanej w PBKM.

(luk)

W obiektywie

Międzypokoleniowe zajęcia odbyły się wczoraj na osiedlu TBS. Zorganizowane zostały w ramach projektu „Congenial” realizowanego przez Uniwersytet Trzeciego Wieku.

W kwietniu 2013 roku przyłączyli się do niego Wychowawcy Podwórkowi.

– To jest po prostu integracja międzypokoleniowa. Babcie, dziadkowie i dzieci spotykają się, aby razem spędzić czas w ciekawy sposób. Każdy może się czegoś od siebie nauczyć – twierdziła Ewa Kraszewska, wychowawca podwórkowy i pomysłodawczyni połączenia obu projektów. Wczoraj seniorzy i dzieci uczyli się robić biżuterię.

(ewu)

bial

Zgłoś się

Konkurs dla firm. Do 9 sierpnia trwa akcja „Eden – przyjemniej w pracy”. Jej celem jest uświadomienie, jak ważne jest otoczenie, w którym pracujemy, a także czas i miejsce na odpoczynek. Akcja Eden Springs to m.in. konkurs, w którym można puścić wodze fantazji. Zadaniem uczestników konkursu jest przygotowanie pracy na temat: „Twoje wymarzone miejsce do relaksu i odpoczynku w pracy”. Odpowiedź może mieć formę tekstu, zdjęcia lub grafiki. Nagrodzone będą prace, które zdobędą jak największą liczbę głosów internautów – użytkowników portalu Onet.pl. Do wygrania atrakcyjne nagrody, m.in. dwa tysiące złotych z przeznaczeniem na cel integracyjny pracowników zwycięskiej firmy, kurs salsy czy lodówka pełna lodów. Więcej informacji można znaleźć pod adresem www.eden.onet.pl oraz www.eden.pl.

(luk)

Witamy na świecie

03.07.2013 r. w monieckim szpitalu przyszedł na świat Zuzia, pierwsze dziecko państwa Haliny i Stanisława Lenkiewicz z Moniek. Waga dziewczynki wynosi 4000 g.

04.07.2013 r. w monieckim szpitalu urodził się Jakub, pierwsze dziecko państwa Patrycji i Marka Gajda z Moniek. Waga dziewczynki to 2300 g.

KOMINY SPRZEDAŻ

CENY PRODUCENTA
DOWÓZ GRATIS

KOŚCIUKI 44
tel: (85) 71-71-234
www.pustaki.com

Bielsk Podlaski >> Nastolatki z Białorusi myślą o nauce w naszym kraju

Ich dziadkowie byli Polakami

Młodzież polskiego pochodzenia z okolic Kobrynia odwiedziła Bielsk.

Krzysztof Jankowski
kjankowski@wspolczesna.pl

G oście z Białorusi przyjechali na tydzień. Zwiedzali Podlasie, poznawali mieszkańców, bawili się i robili zakupy. Później wrócili na Białoruś, ale wielu z nich wiąże swoją przyszłość z ojczyzną dziadków. Piętnastoro nastolatków, uczniów przykościelnej polskiej szkoły w Kobryniu na Białorusi, przyjechało do Polski na zaproszenie bielskiego starostwa i przy współpracy z podlaskim oddziałem Wspólnoty Polskiej.

Szkółka przy kościele

Była to już druga wizyta młodzieży w Bielsku Podlaskim, bo pierwszy raz przyjechali tutaj przed rokiem.

– W naszej szkółce mamy ponad 20 osób. Przychodzą na zajęcia raz w tygodniu, w niedzielę. Uczą się języka, a także polskich obyczajów i tradycji – opowiadała Helena Przyłucka-Kaczan, nauczycielka szkoły w Kobryniu.

W większości to dzieci z rodzin mieszanych, których dziadkowie byli Polakami.

– W czasie wojny nikt ich przodków nie pytał, kim chcą być. Kładli się spać w Polsce, a budzili się w Związku Radzieckim – opowiadała Helena Kaczan. – Pod koniec lat 50. była fala repa-

Odwiedzająca Podlasie młodzież z Kobrynia na Białorusi bawiła się na ognisku w szkółce leśnej w Grabowcu. Jak zapewniali młodzi ludzie, chcieliby częściej odwiedzać Polskę.

tracji, ale z Kobrynia do Polski wyjechało tylko kilka rodzin. Większości nie było na to stać. Moja rodzina też została na wsi pod Kobryniem. Teraz niewiele osób czuje się tam Polakami.

Helena Kaczan mówiła, że na Białorusi jest tylko kilka szkół, w których dzieci uczą się języka polskiego.

– Baranowicze, Brześć, Grodno, Lida, Wołkowysk – wymieniała. – Młodzi na co dzień rozmawiają po rosyjsku. Bardzo potrzebowalibyśmy pomocy ze

strony Polski i polskiego rządu, ale na razie o nią jest trudno.

Chcą mieć Kartę

W ostatnich latach polskość zdecydowanie zyskała na znaczeniu, bo wiele osób na Białorusi stara się o Kartę Polaka, która ułatwia naukę i pracę w naszym kraju. Takie plany mają też nastolatki odwiedzające Bielsk Podlaski.

– Chciałbym w Polsce studiować hotelarstwo. Poszukam fajnej uczelni, bo to dobry pomysł

na biznes – mówił uczestnik wyjazdu Mark Jewtuchowicz. – Polskiego uczę się 3 lata. W moim domu rodzinnym nie mówiono się po polsku, chociaż ojcowie i taty byli Polakami.

Młodzież z Kobrynia zwiedziła Bielsk, Białowieżę i Białystok. Spotkała się też z ks. Zbigniewem Karolakiem, dziś proboszczem jednej z bielskich parafii, który przed laty kierował Kościołem katolickim w Brześciu.

– Pamiętam, jak ksiądz Karolak przyjeżdżał do Kobrynia

i rozpoczynał odbudowę zwróconego parafianom kościoła – opowiadała Helena Kaczan.

Wizytę młodzieży na Podlasiu pilotował przewodniczący rady powiatu Adam Miron Łęczycki.

– Odnalazłem w archiwum w Grodnie dokumenty, które potwierdzają, że mój prapradziadek był powstańcem styczniowym i osiadł w Kobryniu – opowiadał Łęczycki.

W organizacji pobytu pomogły firmy, m.in.: Nadleśnictwo Bielsk, Unibep, Suempol i Krex. ▲

Michałow >>

Co można robić w wakacje

P ółkolonie dla dzieci w wieku od 6 do 13 lat organizuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Michałowie.

Terminy turnusów: 22 lipca–2 sierpnia, 5-9 sierpnia. Cena: 120 zł od osoby. Można się zapisywać w recepcji MOSiR bądź pod nr tel. 85 718 94 24.

W programie: codzienne zajęcia na basenie, na boisku lub w hali sportowej, aerobic oraz zabawy twórcze rozwijające wyobraźnię. Od poniedziałku do piątku, w godzinach od 16 do 20 są otwarte świetlice wiejskie w Hieronimowie, Bondarach, Jąłowcu. We wtorki (w godz. 16-18) są tam organizowane zajęcia plastyczne, zaś w poniedziałki (godz. 17-19) zaplanowano naukę gry na gitarze.

Natomiast od 17 do 31 sierpnia odbędą się ciekawe zajęcia pod nazwą „Przed-szkole w lesie”. To inicjatywa Stowarzyszenia Międzynarodowej i Międzykulturowej Wymiany „Anawoj” realizowana we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Michałowie.

Przedszkolaki będą odkrywały tajemnice przyrody w lesie. Od 20 do 22 sierpnia w michałowskiej bibliotece odbywać się będą warsztaty dziennikarskie. Mogą w nich wziąć udział uczniowie oraz dorośli.

(jul)

Bielsk Podlaski >> Radni udzielili burmistrzowi absolutorium za rok 2012

Podwyżki za wodę i ścieki nie będzie

B urmistrz Bielska Podlaskiego otrzymał absolutorium. Radni przedłużyli też o rok czas obowiązywania dotychczasowych stawek opłaty za dostarczenie wody i odbiór ścieków. Wnioskowało o to miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne. Osiemnastoma głosami „za”, przy dwóch wstrzymujących się i bez głosów przeciwnych rada miasta udzieliła absolutorium burmistrzowi Bielska Podlaskiego Eugeniuszowi Berezowcowi. Radni przyjęli też sprawozdanie z wykonania ubiegłorocznego budżetu Bielska. W tej sprawie „za” było 17 radnych, a jeden wstrzymał się od głosu.

Udzielenie absolutorium dla burmistrza poparł radny Prawicy Jedność Ignacy Grzybowski, który jako jedyny przed głosowaniem zabrał głos.

– Co można w Bielsku poprawić? Może bardziej powinniśmy się pochylić nad losem rodzin wielodzietnych i im pomagać – mówił. – Słyszałem, że mieszkańcy mają do burmistrza zastrzeżenia, że za dużo wydaje pieniędzy na nieswoje zadania, takie jak: szpital, policję czy drogi powiatowe. Ale ja uważam, że w ten sposób dobrze robi.

– To nie jest z naszej strony żadne rozdawnictwo – podkreślał burmistrz Bielska Podlaskiego Eugeniusz Berezowiec. –

– Cieszę się, że radni zaakceptowali wykonanie zeszłorocznych zadań – mówił podczas sesji burmistrz Eugeniusz Berezowiec

Szpital faktycznie jest powiatowy, ale stoi na terenie miasta i nasi mieszkańcy z niego korzystają. Policja też dba o nasze wspólne bezpieczeństwo.

Burmistrz Berezowiec zapewniał też radnych, że cały czas stara się o realizację budowy Bielskiego Centrum Kultury.

Na tej samej sesji radni jednogłośnie zaakceptowali projekt Przedsiębiorstwa Komunalnego w Bielsku Podlaskim, by w tym roku nie zwiększać stawki opłat za wodę i ścieki. Do końca kwietnia 2014 mieszkańcy będą więc płacić brutto 3 zł za metr sześcienny wody.

(jan)

Region >>

Pożyczki dla samorządów

Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej ogłosił nabór wniosków do X edycji Samorządowego Programu Pożyczkowego.

Gminy i powiaty mogą zaciągnąć pożyczki na budowę dróg, zaopatrzenie wsi w wodę, inwestycje związane ze zbiorowym odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków. Fundusze zostaną też przeznaczone na poprawę warunków w szkołach.

Samorządy mogą składać wnioski do 25 lipca. W sumie „do wzięcia” jest 10 mln zł. Oprocentowanie pożyczek obecnie wynosi 3,77 proc. W ramach tej edycji umowy będą zawierane od września br.

Program pożyczkowy jest kierowany do gmin i powiatów, które chcą realizować inwestycje infrastrukturalne na terenach wiejskich. Pożyczki mogą zostać zaciągnięte na sfinansowanie 100 proc. wartości zadania. (jul)

Podlaskie >>

U Rzeźnika do kupienia

Dziś syndyk masy upadłości przedsiębiorstwa PMB ogłosił przetargi na sprzedaż udziałów w spółce „U Rzeźnika” oraz nieruchomości w Brzeźnicy i Łomży. Udziały PMB w Chłodni Białystok już zostały sprzedane.

Obecnie trwa wycena majątku znajdującego się przy ul. Poziomej w Białymstoku, czyli głównej siedziby PMB. Upadłość likwidacyjną PMB sąd ogłosił w styczniu. Pracę w firmie straciło około 300 osób. (azda)

Połowce >> Budowa przejścia na granicy z Białorusią pochłonie ponad 170 mln zł

Dziennie przejadą tędy tysiące aut

Budowa przejścia granicznego

w Połowcach jest już na półmetku.

Ma ono zostać

otwarte na wiosnę 2015 r.

Andrzej Zdanowicz
azdanowicz@wspolczesna.pl

Zakończył się kolejny etap prac. Osiem budynków przeznaczonych dla służb granicznych jest już gotowych. Będzie się w nich odbywać m.in. odprawa paszportowo-celna.

Inwestycja realizowana przez Podlaski Urząd Wojewódzki pochłonięła już ponad 32,5 mln zł, z czego 2,5 mln zł pochodziło z Funduszu Granic Zewnętrznych. Za ponad 20 mln zł z Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013 zostały zbudowane budynki: główny, kontroli szczegółowej, kontroli paszportowo-celnej, wartowniczy oraz wiaty.

Gotowe budynki na przejściu granicznym w Połowcach czekają na wyposażenie. Podlaski Urząd Wojewódzki ma już pieniądze na ten cel.

A to nie koniec inwestycji. Wojewoda dysponuje 61 mln zł, które zostaną przeznaczone na wyposażenie i infrastrukturę przejścia. Pieniądze te pochodzą ze Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Skala wydatków nie dziwi, gdy weźmie się pod uwagę wiel-

kość placu budowy – zajmuje on 18 hektarów.

– Jest to obecnie największa budowa na wschodniej granicy Polski – zaznaczyła Joanna Gaweł, rzecznik wojewody podlaskiego.

Inwestycja ta znacznie usprawni ruch transgraniczny mię-

dzy Polską, Białorusią i Rosją. Obecnie przejście w Połowcach przeznaczone jest wyłącznie dla obywateli Polski i Białorusi. Odprawiane są tam tylko samochody osobowe. Po zakończeniu budowy służby graniczne będą odprawiać w ciągu doby, w dwóch kierunkach około 2 tys.

samochodów osobowych, 50 autotokarów i 200 samochodów ciężarowych do 7,5 tony z różnych państw. To ogromna zmiana i odciążenie innych przejść na wschodniej granicy Polski od ruchu osobowego.

Wczoraj w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim odbyła się konferencja poświęcona ocenie trwających od 2008 r. prac w Połowcach. Wzięli w niej udział przedstawiciele Polski i Białorusi.

Nasz wschodni sąsiad buduje bowiem przejście graniczne w Pieszczatce. Tam prace nie są jednak tak zaawansowane jak po naszej stronie. Przedstawicielka strony białoruskiej wyraziła jednak nadzieję, że opóźnienia uda się nadgonić i w marcu 2015 r. otwarte zostaną przejścia po obu stronach granicy.

Zdaniem uczestników konferencji budowa przejścia nie tylko usprawni pracę na granicy, ale także poprawi jej bezpieczeństwo. Może też wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości w okolicy, a to wiąże się z powstaniem miejsc pracy. Budowie przejścia granicznego towarzyszyć będą także remonty i modernizacje dróg dojazdowych.

Białystok >> Sprawa pary, która za noworodka darowała 20 tys. zł i samochód Obrońca: Cel kupna dziecka był „pozytywny”

Sąd Apelacyjny w Białymstoku ma rozstrzygnąć, czy próba kupienia dziecka od małżeństwa Rumunów była przypadkiem handlu ludźmi. Sąd pierwszej instancji skazał oskarżoną parę tylko za próbę poświadczenia nieprawdy w dokumentach. Wyrok sądu apelacyjnego – w piątek.

W marcu białostocki sąd okręgowy skazał mężczyznę na rok, a kobietę na 10 miesięcy więzienia (oba wyroki w zawieszeniu). Oboje byli oskarżeni m.in. o pró-

bę kupienia nowo narodzonego dziecka, oferując za nie 20 tys. zł i samochód wart kilka tys. zł.

Sąd uznał, że była to jedynie próba wyłudzenia poświadczenia nieprawdy w dokumentach w szpitalu, które byłyby podstawą do sporządzenia aktu urodzenia. Rodzica Rumunka jako dane swoje i ojca dziecka, podała personalia pary, Polaków narodowości romskiej, którzy mieli kupić dziecko.

Sąd pierwszej instancji ocenił, że oskarżonym nie można przypi-

sać handlu ludźmi w definicji przepisów karnych czy umów międzynarodowych. Za okoliczność łagodzącą uznał fakt, że para od kilku lat bezskutecznie stara się o dziecko.

Skazani nie złożyli apelacji, wczoraj nie było ich w sądzie. obrońca złożył do akt sprawy dokumenty zaświadczające m.in. o tym, że para stara się o możliwość skorzystania z rządowego programu in vitro. W swoim wystąpieniu przed sądem wniosko-

wał o oddalenie apelacji prokuratury, która chce zwrotu sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Adwokat mówił, że kluczowy dla zarzutu handlu ludźmi był cel kupna dziecka, a w tym wypadku był on „pozytywny”, chodziło o polepszenie losu dziecka.

Według prokuratury, która wyrok zaskarżyła, „uczynienie dziecka przedmiotem transakcji handlowej” mieści się w definicji kodeksowej handlu ludźmi. (PAP)

Gm. Supraśl >> Jest data pochówku

Na Kopnej Górze znajdzie się 46 trumien

Szczątki powstańców listopadowych spoczną na cmentarzu w Kopnej Górze 15 września podczas uroczystości patriotycznej.

Obecnie szczątki znajdują się w kaplicy grobowej rodziny Buchholtzów w Supraślu. Odkryto je w Kopnej Górze. Po trzech latach starań wreszcie doczekają się godnego pochówku. Już wiadomo, jak będzie wyglądała uroczystość historyczno-patriotyczna.

– Będzie msza święta. Po niej 46 trumien zostanie przewiezionych na Kopną Górę. Znajduje się tam żołnierska nekropolia – ujawnia Radosław Dobrowolski, burmistrz Supraśla.

– Natomiast dzień wcześniej, czyli w sobotę, planujemy zorganizować w Supraślu pokaz filmu Adama Sikorskiego. Dokumento-

wał on prace archeologiczne, czyli poszukiwania szczątków – dodaje Krzysztof Łaziuk z Nadleśnictwa Supraśl.

W planach jest też koncert pieśni patriotycznych.

Tak organizatorzy chcą rozprowadzić historię tamtych wydarzeń. W lipcu 1831 r. pod Sokolą doszło bowiem do bitwy powstańców z wojskami carskimi.

– Jeśli znajdą się fundusze, zaprosimy grupy rekonstrukcyjne. Niewykluczone, że stawia się one dla samej idei – mówi Łaziuk.

Cmentarz w Kopnej Górze to 46 kamiennych nagrobków. Na każdym z nich umieszczony jest kamień i znak orła. Przez środek nekropolii prowadzi brukowa aleja. Na stok – schody. Obok stoi ośmiometrowa kolumna zwieńczona rzeźbą orla powstańczego. (jul)

Rzecz nie była jakiej wagi, czyli waga przeciw wielotonowym tirom

Wagę do kontroli obciążenia pojazdów otrzymał wczoraj Podlaski Inspektorat Transportu Drogowego. Dzięki niej służby te będą mogły ograniczyć liczbę przeciążonych tirów, które niszczą drogi. Wagę kupił Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku. Wczoraj nastąpiło jej uroczyste przekazanie. Uczestniczyli w nim wicemarszałek województwa Walenty Korycki (na zdj. z prawej) i Wiesław Stalewski, Podlaski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego (z lewej). Waga będzie używana wyłącznie w województwie podlaskim. Przygotowane są dwa punkty pomiaru ciężkości – w Tykocinie i Sokółce. (azda)

promocja

Region >> Rzeki i jeziora kuszą latem, ale trzeba nad nimi zachować ostrożność

Aby nad wodą było bezpiecznie

Korzystanie ze strzeżonego kąpieliska i przestrzeganie zasad pozwoli uniknąć wypadku nad wodą.

Aneta Boruch
redakcja@wspolczesna.pl

Piękna pogoda, słońce, relaks – wszystko to sprawia, że niejednokrotnie na drugi plan schodzi odpowiedzialność i bezpieczeństwo. Niestety, bardzo często nasze lekkomyślne zachowanie może prowadzić do niebezpiecznych zdarzeń.

– Apelujemy do wszystkich wczasowiczów i amatorów zabaw w wodzie o wybieranie kąpielisk strzeżonych i bezpiecznych – mówi Justyna Aćman z zespołu prasowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku. – Wtedy tragicznych zdarzeń będzie z pewnością mniej. A nad naszym bezpieczeństwem będą czuwać nie tylko nasi bliscy, ale przede wszystkim ratownicy.

Nie popychamy do wody, sprawdzamy sprzęt

Szczególną uwagę nad wodą należy zwracać na dzieci – powinni bawić się w wodzie tylko pod opieką osób dorosłych. Dobrze, aby miały założone nadmuchiwane rękawki, które pomogą maluchowi utrzymać się na wodzie.

Wchodząc do wody po dłuższym czasie spędzonym na słońcu, trzeba pamiętać o stopniowym moczeniu ciała, aby przyzwyczaić je do niższej tem-

Wypożyczając nad wodą trzeba pamiętać o zasadach bezpieczeństwa, a unikniemy niebezpiecznych sytuacji i wypadków

peratury. W ten sposób można uniknąć szoku termicznego. Nigdy nie wolno skakać do nieznannej wody, ponieważ nie wiadomo czego możemy się spodziewać pod jej lustrem. Nie wolno wchodzić do wody w miejscach niebezpiecznych, tam gdzie według naszego rozeznania znajdują się na przykład wiry, wodorosty, zimne prądy itp., gdyż możemy przecenić swoje siły sądząc, że jesteśmy doskonalszymi pływakami i sobie poradzimy.

Nie popychajmy do wody osób, które się tego nie spodziewają. Nie biegajmy po pomościach, gdyż możemy potraćć

znajdujące się tam osoby, a poza tym sami narażamy się na upadek. Nigdy nie można też wszczynać fałszywych alarmów. Pływając na materacach należy trzymać się blisko brzegu i nie wypływać nimi na środek jeziora.

Korzystający ze sprzętu wodnego muszą także pamiętać o przestrzeganiu określonych zasad. Przed wypłynięciem w dłuższy rejs trzeba wcześniej sprawdzić prognozę pogody.

Wybierając się gdzieś łódką, kajakiem, rowerem wodnym lub żaglówką sprawdźmy ich ogólny stan techniczny, np. czy

w środku nie ma wody, dziur i połamanych elementów kadłuba, czy sprawne są wiosła, żagle i inny osprzęt. Upewnijmy się, czy jest na wyposażeniu sprawny sprzęt ratunkowy taki jak koło i kamizelki ratunkowe. Sprawdźmy, czy kamizelka ratunkowa zgodnie z adnotacją wagową zamieszczoną na niej odpowiada naszej wadze. A także czy osoby, które zabieramy na pokład, potrafią pływać. W przeciwnym razie obowiązkowo powinny one zapiąć na sobie kamizelki ratunkowe.

Przed wypłynięciem poinformujmy najbliższych lub znajo-

mych dokąd, z kim i jakim sprzętem wypływamy oraz o przewidywanej porze powrotu.

Co robić w przypadku wywrotki

Przyda się telefon komórkowy z naładowaną baterią, zabezpieczony w wodoszczelnym i pływającym futerale. A także gwizdek, za pomocą którego wezwiemy pomoc, gdy będzie potrzebna.

Jeśli przytrafi się nam wywrotka, dopilnujmy, aby wszyscy członkowie załogi trzymali się wywróconej jednostki i nikt nie próbował płynąć w kierunku do brzegu. Nawet jeżeli wydaje

Uwaga

- to, jakie są najczęstsze przyczyny utonięć:
- ▲ brak umiejętności pływania,
- ▲ brawura, przecenianie swoich sił i umiejętności pływackich,
- ▲ pływanie w stanie nietrzeźwym. Alkohol powoduje zaburzenia zmysłu, równowagi i orientacji,
- ▲ niedocenicanie niebezpieczeństwa w wodzie,
- ▲ pływanie w miejscach zabronionych,
- ▲ skoki „na główkę” do wody w nieznanym miejscu,
- ▲ pływanie obok statków, barek i łodzi motorowych, w pobliżu słuz i zapór wodnych,
- ▲ siadanie na rufie kajaka lub na burcie łodzi,
- ▲ nieumiejętność postępowania w przypadku wywrócenia się kajaka lub łodzi,
- ▲ lekkomyślna zabawa, która polega na przykład na wrzucaniu innych do wody oraz zanurzaniu osób pływających.

Białystok >> Nasz Czytelnik skarżył się na korporację, ale sam nie jest bez winy
Klient: Taksówka nie przyjechała na czas

akcja re(akcja)

Strasznie mnie zirytowało zachowanie pracowników przedsiębiorstwa taksówkowego – skarży się pan Wojciech z Białegostoku. – Ponad godzinę czekałem na taksówkę, a przez to spóźniłem się na pociąg.

Pan Wojciech wezwał taksówkę o godz. 5.20.

– Odbierający zlecenie powiedział mi, że będę musiał poczekać 20-30 min – opowiada Czytelnik. – Zgodziłem się bo pociąg miałem o 6.20.

Jednak tuż przed godz. 6 taksówki jeszcze nie było.

– Zadzwońmy raz jeszcze – mówi pan Wojciech. – Poirytowany powiedziałem przez słuchawkę, że ciągle czekam.

Gdy była już godz. 6.30, nasz Czytelnik zadzwonił raz jeszcze, ale tym razem chciał jechać do siedziby korporacji taksówkowej, aby złożyć oficjalną skargę.

– Taksówka przyjechała jednak dopiero, około godz. 7, gdy już naprawdę zdenerwowany zadzwoniłem raz jeszcze – mówi nasz Czytelnik.

Taksówkarz zgodnie z życzeniem zawiadził klienta do siedziby firmy. Tam się jednak okazało, że nie ma prezesa, który mógłby przyjąć skargę. Pracownicy jednak umówili pana Wojciecha na spotkanie.

Nasz Czytelnik nie dał za wygraną, kazał się wieść do siedziby naszej redakcji, aby podzielić się z nami swoim doświadczeniem.

Zadzwońiliśmy do korporacji taksówkowej i również umówili-

śmy się na spotkanie prezesem korporacji.

Podczas spotkania prezes spokojnie wytłumaczył nam całą sytuację.

– Sprawę z klientem załatwiliśmy polubownie – poinformował nas – Jerzy Sokół, szef korporacji. – Zgodziłem się pokryć wszystkie koszty, które poniósł nasz klient w związku z niepodstawieniem taksówki.

Pan Wojciech otrzymał zwrot pieniędzy za przejazdy taksówką, biletu kolejowe oraz bilingi, które zdobył, pomimo że nikt ich nie potrzebował. Prezes korporacji, podkreślił, iż robi to jedynie w trosce o wizerunek firmy.

– Część winy leży bowiem po stronie klienta – dodaje Sokół. – Nie chciał on bowiem podać swego numeru telefonu, więc nasz pracownik nie miał możli-

wości powiadomić go o tym, że taksówka nie dojedzie. Co prawda dzwonił do nas, ale jedynie krzyczał i groził, nawet nie dając dojść do słowa naszemu pracownikowi.

Na potwierdzenie swych słów odtworzył nam nagranie całej rozmowy. Dodał, że w godzinach porannych we wszystkich korporacjach brakuje czasem taksówek.

(azda)

PYTANIE DNIA

Miałeś podobne doświadczenia z taksówką lub przewoźnikiem? Podziel się nimi. Dziś i jutro w godzinach: 12-14 na Twoją opinię czeka autor tekstu – nr tel. 85 748 74 73 i adres mailowy azdanowicz@wspolczesna.pl

Święto w Piatience

XIII Pielgrzymka do Piatienki. Wyruszy w czwartek sprzed białostockiej cerkwi pw. św. Eliasza w Dojlidach. Wymarsz zaplanowano na godz. 9.30 tuż po krótkiej modlitwie. Uroczysko Piatienka leży w gminie Michałowo. Jest jednym z najbardziej znaczących miejsc kultu w regionie.

Według wierzeń na początku XVIII wieku objawiła się tu Matka Boża. W tym samym czasie na tych terenach panowała epidemia. Po cudownym objawieniu zachorowania ustały, a miejsce zostało otoczone kulą. Do dziś mieszczącą się tu małą cerkiewkę odwiedza setki wiernych. (azda)

PomocnaPożyczka
WSPARCIE FINANSOWE DLA CIEBIE I TWOJEJ FIRMY

Pożyczki dla firm bez ZUS i US

Nie martw się ZADZWOŃ! Ogólnopolska infolinia **22 266 86 86**

www.pomocnapozyczka.pl

Gaszerbrum >> Kolejna tragedia w górach. Artur Hajzer zaginął.

Od niedzieli nie ma z nim kontaktu

Wypadek polskich alpinistów. Jeden z nich prawdopodobnie nie żyje.

Marcin Kaczkan w rozmowie przez radiotelefon z kierownikiem niemieckiej wyprawy Thomasem Laemmle stwierdził, że jego partner Artur Hajzer, z którym wspinał się na Gaszerbrum I (8068 m), nie żyje.

W niedzielę obaj alpinści wyszli z obozu III (7150 m) z zamiarem zdobycia szczytu. Na wysokości 7600 m, z powodu silnego wiatru, przerwali atak i zawrócili do „trójki”.

Jak poinformował Polski Związek Alpinizmu (PZA), po zejściu do obozu III połączyli się z bazą, z kucharzem wyprawy. Przekazali, że schodzą do obozu II (6400 m) i wszystko jest w porządku. Tego dnia, o godz. 11 polskiego czasu (o godz. 14 miejscowego), Izabela Hajzer otrzymała od męża SMS w którym pisał: „Marcin Kaczkan

spadł kuluarem japońskim”. Od tej pory nie udało się nawiązać kontaktu z Hajzerem.

Według Polskiego Związku Alpinizmu rozpoczęto akcję ratunkową, którą z bazy pod Gaszerbrumami koordynuje Laemmle. W nocy z niedzieli na poniedziałek wysłano ekipę tragarzy wysokościovych. Ich celem było dotarcie do obozu II (6400 m). Z powodu silnego wiatru i padającego śniegu dotarli tylko do obozu I i zawrócili do bazy.

W nocy poniedziałku na wtorek pogoda poprawiła się. Z obozu I (6000 m) wyszła grupa wspinaczy rosyjskich, która rano dotarła do obozu II i odnalazła w nim Kaczkan.

„Artur Hajzer nie żyje” – powiedział Kaczkan w rozmowie przez radiotelefon z Thomasem Laemmle.

„W ciągu najbliższych godzin komunikaty z bazy pod Gaszerbrumami zweryfikują ostatecznie tę tragiczną wiadomość” – zaznaczono w komunikacie PZA. Jednak do późnych godzin wieczornych żadnych informacji na ten temat nie było.

Hajzer, który 28 czerwca skończył 51 lat, inicjator projek-

Artur Hajzer niedawno skończył 51 lat. Jest inicjatorem projektu Polski Himalaizm Zimowy 2010-2015.

tu Polski Himalaizm Zimowy 2010-2015, i 38-letni Kaczkan, pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej, zamierzali

zdobyć Gaszerbrum I (8068 m), a po nim Gaszerbrum II (8035 m). Dotychczas nie dokonano w jednym sezonie pełnego tra-

wersu masywów ze szczytu na szczyt łączącą je granią przez przełęcz Gaszerbrum Col (6400 m).

(PAP)

Wenezuela >> Edward Snowden prosi o azyl prezydenta Maduro

Uciec przed amerykańską sprawiedliwością

Wenezuela otrzymała wniosek Edwarda Snowdena o udzielenie azylu – poinformował w poniedziałek prezydent tego kraju Nicolas Maduro. Snowden ścigany jest przez amerykański wymiar sprawiedliwości za ujawnienie tajnych informacji o inwigilowaniu internetu i rozmów telefonicznych.

– Otrzymaliśmy list z wnioskiem o azyl – oświadczył Maduro. – Snowden musi teraz zdecydować

kiedy wsiądzie do samolotu, jeśli chce tu przybyć – dodał.

Maduro zaoferował w ub. piątek azyl Snowdenowi. Zrobili to też prezydent Boliwii i prezydent Nikaragui.

Wcześniej do przyjęcia oferty Wenezueli zachęcał Snowdena wpływowy szef komisji spraw międzynarodowych rosyjskiej Dumy Aleksiej Puszkow.

Snowden, były współpracownik kontraktowy amerykańskiej

Agencji Bezpieczeństwa Narodowego (NSA) przebywa od 3 tygodni w strefie tranzytowej lotniska Szeremietowo dokąd przyleciał z Hong Kongu. Nie może podróżować, gdyż władze USA anulowały jego paszport.

Aby udać się do Wenezueli Snowden musiałby otrzymać stosowne dokumenty podróżne i znaleźć sposób na przelot do Ameryki Południowej.

Jedyny bezpośredni lot z Moskwy wiedzie do Hawany na Kubie i przebiega nad Europą i USA, co może wywołać komplikacje. Niektóre państwa europejskie odmówiły przed kilkoma dniami prezydentowi Boliwii Evo Moralesowi przelotu przez ich przestrzeń powietrzną w związku z podejrzeniami, że na pokładzie jego samolotu może znajdować się Snowden.

(PAP)

Proces >> Oficer ABW skazany

Pierwsza sprawa od samobójstwa Blidy

Na karę 6 miesięcy więzienia w zawieszeniu na dwa lata skazał we wtorek Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich b. oficera ABW Grzegorz S., za niedopełnienie obowiązków w czasie zatrzymywania Barbary Blidy. Była posłanka SLD i minister budownictwa popełniła samobójstwo 25 kwietnia 2007 r., kiedy funkcjonariusze ABW przeszukali jej dom w Siemianowicach Śląskich i zatrzymali ją. Miały jej zostać przedstawione zarzuty w śledztwie dotyczącym tzw. afery węglowej.

Grzegorz S. kierował tzw. grupą realizacyjną powołaną do zatrzymania Blidy. We wtorek

usłyszał wyrok skazujący go na pół roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na dwa lata. Sąd zasądził też od niego część kosztów sądowych. Ani w śledztwie ani w procesie Grzegorz S. nie przyznał się do winy. Jego obrońcy, którzy domagali się uniewinnienia, zamierzają – po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia – złożyć apelację.

Jacek Blida, syn zmarłej powiedział dziennikarzom, że wyrok nie jest dla niego satysfakcjonujący. – Nie ma wyroku, który przywracałby życie, więc po prostu nie ma takiej wielkości wyroku, który by mnie usatysfakcjonował – stwierdził.

(PAP)

Bulgaria >>

Metropolita Cyryl nie żyje

Ciało warneńskiego metropolity Cyryla znaleziono we wtorek na plaży w Warnie – podało bułgarskie radio publiczne. Policja nie wyklucza zabójstwa.

59-letni Cyryl pełnił obowiązki patriarchy w okresie od listopada 2012 r., kiedy zmarł zwierzchnik Bułgarskiej Cerkwi Prawosławnej Maksym, do wyboru nowego patriarchy w lutym tego roku. Nazwisko Cyryla było wymieniane wśród kandydatów na patriarchę.

Cyryl był członkiem Świętego Synodu od 1989 r., a w latach 1994-2001 – przewodniczącym naczelnej rady cerkiewnej.

Cyryl budził kontrowersje swoimi powiązaniami z biznesem. Zarzucano mu afery związane z majątkami cerkiewnymi.

(PAP)

Szwecja >> Nielegalni emigranci będą mieli ubezpieczenie

Poszkodowani bezdomni z UE

Nielegalni imigranci uzyskali w Szwecji od lipca prawo do publicznej służby zdrowia. Nie dotyczy to obywateli krajów UE, którzy nie pracują, przebywając w Szwecji, ani nie mają ubezpieczenia w ojczyźnie. – To luka w przepisach – zauważa telewizja SVT.

SVT nadała we wtorek reportaż przedstawiający ten problem.

Szwedzkie państwo od lipca zapewnia prawo do publicznej służby zdrowia nielegalnym imigrantom spoza UE. Na ten cel odpowiedzialne za służbę zdrowia samorządy w województwach otrzymały od państwa dodatkowe fundusze.

Według organizacji pozarządowej Crossroads w Sztokholmie rośnie liczba ubogich lub

bezdomnych z krajów UE, którzy przyjechali do Szwecji w poszukiwaniu lepszego życia, ale nie znaleźli pracy lub ją stracili. Z różnych powodów nie chcą

Polacy w czołówce bezdomnych

Według opublikowanego w tym roku przez Urząd ds. Zdrowia i Opieki Społecznej raportu Polacy stanowią drugą największą grupę wśród bezdomnych imigrantów z krajów UE. Większość tych osób posiadała mieszkanie przed wyjazdem do Szwecji, nie jest uzależniona od alkoholu, ani nie ma problemów ze zdrowiem psychicznym.

lub nie mogą wrócić do kraju. Takim osobom nie przysługuje w Szwecji publiczna, bezpłatna, służba zdrowia.

– Wiele osób przychodzi do mnie, twierdząc, że nie otrzymali pomocy w przychodni lub szpitalu, gdyż nie mieli niebieskiej karty, czyli Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) – opowiada SVT Tiberiu Lacatus z Crossroads.

Organizacja w niektórych przypadkach jest w stanie pomóc takim pacjentom, organizując raz w tygodniu w Sztokholmie dyżur lekarza. Potrzebujących jest jednak coraz więcej, a mający działać tymczasowo Crossroads przedłużył działalność.

(PAP)

Syn Barbary Blidy – Jacek Blida (z prawej) rozmawia z dziennikarzami na korytarzu sądowym

Region >> Jutro zaczyna się jedna z najlepszych takich imprez w Polsce

Czujesz bluesa? Jedź do Suwałk!

GW patronat

Aby być na tej imprezie, ludzie biorą urlopy i przyjeżdżają nawet z odległych zakątków Polski. Tak samo będzie w tym roku.

Tomasz Kubaszewski

tkubaszewski@wspolczesna.pl

Już jutro zaczyna się Suwałki Blues Festival – jedna z najważniejszych tego typu imprez w Polsce, dwukrotnie uznana przez czytelników pisma „Twój Blues” za wydarzenie roku.

– Wszystkie sprawy organizacyjne mamy dopięte, czekamy na przyjazd uczestników – mówi Bogdan Topolski, dyrektor artystyczny festiwalu.

Byli i są gwiazdy

To już szósta edycja imprezy. Pomysł pojawił się kilka lat temu, gdy suwalczykowie odwiedzili norweskie miasto Notodden. Tam od lat odbywa się duży festiwal bluesowy. Ówczesny prezydent Suwałk Józef Gajewski uznał, że podobny można zorganizować także w jego mieście.

Od początku za dobór artystów odpowiadał Bogdan Topolski, który sam jest muzykiem i gra w wielu zespołach.

– Oczywiście chciałoby się kontraktować wykonawców z najwyższej światowej półki – mówi dyrektor artystyczny. – Do tego potrzebny jest jednak budżet liczony w milionach, a nie w setkach tysięcy złotych.

Mimo finansowych ograniczeń, suwalczykom udawało się w poprzednich latach ściągać do miasta gwiazdy światowego formatu. Wystąpili tutaj m.in. Joe

Czy to będą największe gwiazdy tegorocznego Suwałki Blues Festival? Na górze od lewej – Mika Urbaniak i Dana Fuchs. Na dole – Jack Bruce i jego zespół.

Bonamassa, Glenn Hughes, The Yardbirds czy Ten Years After.

Hipnotyczny głos

W tym roku największymi gwiazdami będą Dana Fuchs, Jack Bruce, Hundred Seventy Split oraz Michał i Mika Urbaniakowie.

Dana Fuchs jest Amerykanką. – Dysponuje hipnotycznym głosem – twierdzą krytycy. – Porównywalnym z głosem Janis Joplin czy Micka Jaggera.

Zespół, który założyła z Jonem Diamondem, tworzy oryginalną

Wsparcie finansowe

Suwałki Blues Festival 2013 realizowany jest jako część programu „Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego”, przy wsparciu udzielonym przez Islandię, Liechtenstein oraz Norwegię. Wszystko odbywa się w ramach Funduszy EOG.

muzykę bluesowo-rockową. W USA i Europie ma bardzo wielu fanów.

Z kolei Jack Bruce to muzyczna legenda. Jest basistą, wokalistą i kompozytorem. Pod koniec lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku współtworzył słynny zespół Cream. To jedna z tych grup, która wywarła największy wpływ na całą muzykę rockową. Potem Bruce zajął się karierą solową. Grał też z wieloma muzycznymi tuzami. Zespół, z którym występuje, tworzą znakomici muzycy.

Natomiast Hundred Seventy Split powołali do życia dwaj byli członkowie Ten Years After. Grają energetyczną muzykę bluesowo-rockową. Ten koncert może okazać się dużym festiwalowym wydarzeniem.

A wszystko rozpocznie się od rodzinnego występu Urbaniaków. Michała Urbaniaka nikomu przedstawiać nie trzeba. To jazzman o światowym nazwisku. Skrzypek, saksofonista, kompozytor. Grał z najwybitniejszymi przedstawicielami tego gatunku.

SUWAŁKI BLUES FESTIVAL
11-13.07.2013

Jednak bliskie są mu nie tylko tematy jazzowe, ale i bluesowe.

Mika Urbaniak to córka Michała oraz nie mniej słynnej Urszuli Dudziak. Niezwykle utalentowana wokalistka sprawnie porusza się w wielu gatunkach muzycznych – od jazzu do popu. Za często z ojcem nie występuje, publiczność suwałskiego festiwalu będzie miała więc wyjątkową okazję, aby taki występ zobaczyć.

Warto zajrzeć do klubów

Organizatorzy z Suwałskiego Ośrodka Kultury zachęcają jednak, by obejrzeć nie tylko koncerty inauguracyjne i te, które będą się odbywały na dwóch największych scenach – przed ratuszem oraz w Parku im. Konstytucji 3 Maja.

Mnóstwo ciekawych wykonawców pojawi się także na mniejszych scenach plenerowych oraz w czterech suwałskich pubach. W minionych latach często zdarzało się, że uczestnicy tych występów pytali później organizatorów, dlaczego dla tego czy innego wykonawcy zabrakło miejsca na koncertach głównych? Niektórzy prezentowali bowiem wręcz światowy poziom.

Dodatkową atrakcją wieczornych występów klubowych jest to, że nigdy nie wiadomo, kto tam się może pojawić. Bo także największym festiwalowym gwiazdom zdarza się, że po swoim koncercie nie wracają od razu do hotelu. Pojawiają się wtedy w klubach i dają dodatkowe, improwizowane koncerty.

Program festiwalu

▲ **Czwartek:** godz. 18 – **Blues Eaters**, scena przed SOK; godz. 20 – **Michał Urbaniak & Mika Urbaniak**, sala SOK (bilety – 95 zł); godz. 22.30 – **Union of Blues**, ogród letni Rozmarino.

▲ **Piątek:** godz. 11 – śniadania bluesowe w Rozmarino, Na Starówce, Pubie u Dzika i Barze Polskim; wystąpią – **Hoodoo Band, The Rhythm Chiefs, Jutas & Balkin Duo, The Bluestown Kings**; godz. 13-17 – **Szulerzy, The Jan Gałach Band, Bogdan Szveda & Easy Rider**, scena przy ul. Kościuszki 82; godz. 14.30-18 – **Willie Mae Unit, El Trio**, scena przy ul. Chłodnej 2;

godz. 17 – **Eric Gales Band**; godz. 18.10 – **Henrik Freischlager Band**; godz. 19.30 – **Hundred Seventy Split**; godz. 20.40 – **The Dana Fuchs Band** (od godz. 17 koncerty na scenach przy ratuszu i w parku); godz. 22.30 – koncerty klubowe, występują ci sami wykonawcy, co rano (karton na wszystkie koncerty klubowe – 90 zł, bilet na jeden występ – 15 zł).

▲ **Sobota:** godz. 11 – śniadania bluesowe, wystąpią: **Harpcore, Nie Strzelać Do Pianisty & Cheap Tobacco, Mojo, Bob Der Bluesmeister & His Special Guests**;

godz. 13-17 – **Tres Hoombres, JJJ Trio, Why Dyck?**, scena przy ul. Kościuszki; godz. 14.30-18 – **Tom Portman, Mona Johansson Duo**, scena przy ul. Chłodnej; godz. 17 – **Flesh Creep**; godz. 18.10 – **Moreland & Arbuckle**; godz. 19.30 – **Layla Zoe**; godz. 20.40 – **Jack Bruce & His Big Blues Band** (koncerty na scenach przy ratuszu i w parku); godz. 22.30 – występy klubowe, wykonawcy ci sami, co rano, wstęp na zasadach obowiązujących w piątek. Wszystkie koncerty, poza Urbaniakami i wieczornymi w klubach – darmowe.

Trzy pytania do >> Jana Chojnackiego, dziennikarza Suwałki festiwal to bluesowa czołówka

▲ **Na który występ czeka pan z największą niecierpliwością?**
– Pewnie Erica Galesa. Kiedyś, jako 17-latek, nagrał fenomenalną wręcz płytę. Potem różnie toczyły się jego losy, jednak wciąż tworzył bardzo ciekawą muzykę. W Polsce nigdy wcześniej nie występował. Myślę więc, że będzie to spore wydarzenie.

▲ **A awizowany jako główna gwiazda Jack Bruce?**
– Oczywiście. To muzyk o wciąż dużym potencjale. Widziałem go ostatnio na koncercie dwa lata temu. Szczerze mówiąc, był w takiej sobie formie wokalne. Ale pewnie w Suwałkach będzie lepiej. Warto zwrócić uwagę, że towarzyszą mu na

prawdę wybitni muzycy. Sądzę, że dostarczą publiczności wielu wrażeń.

▲ **Jak pan, bywalec podobnych festiwali w Polsce i na świecie, postrzega suwałską imprezę?**

– W kategorii tego gatunku muzycznego – ścisła krajowa czołówka. Niepowtarzalne jest to, że festiwal trwa praktycznie 24 godziny na dobę. Zaczyna się od porannych koncertów, a kończy późną nocą. I tak przez dwa dni. Natomiast w szerszym kontekście imprez muzycznych to wciąż festiwal na dorobku. Ma jednak przesłanki do tego, by kiedyś stać się naprawdę wielkim festiwalem.

(tom)

Jam Chojnacki, dziennikarz, jeden z najwybitniejszych w Polsce znawców muzyki bluesowej. Od lat jest związany z radiową Trójką. Do Suwałk zawiązał po raz pierwszy kilka lat temu. Organizatorzy festiwalu poprosili go o prowadzenie koncertów. Tak będzie także i w tym roku.

Raporty >> UOKiK przeanalizował opłaty i prowizje pobierane przez firmy udzielające pożyczek

Za obsługę w domu słono zapłacisz

Wszystkie kontrolowane parabanki stosowały praktyki, które wzbudziły poważne zastrzeżenia Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Barbara Kociakowska
bkociakowska@wspolczesna.pl

S kontrolował on 30 przedsiębiorców i przeanalizował 30 wzorców umów oraz 300 faktycznie zawartych z konsumentami kontraktów. UOKiK od stycznia do maja tego roku analizował opłaty, prowizje i inne koszty zastrzeżone w umowach parabanków. I miał wiele zastrzeżeń.

Okazuje się, że choć oprocentowanie kredytów w tych instytucjach nie przekracza ustawowej granicy (nie może być wyższe niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP), to parabanki stosują bardzo wysokie opłaty związane z kredytem, które znacząco podnoszą jego koszty.

– Często koszty te są nieadekwatne do czynności podjętych przez firmę pożyczkową – tłumaczy Małgorzata Cieloch, rzecznik prasowy UOKiK.

Na przykład 12 firm pożyczkowych pobiera opłaty za odbiór rat w domu klienta.

– Ustalane są one jako procent od kwoty pożyczki, a więc nie odpowiadają rzeczywistym kosztom tej usługi – dodaje rzecznik UOKiK.

W jednym z parabanków klient pożyczając 500 zł na 57 tygodni musiałby zapłacić 417,24 zł za obsługę pożyczki w domu. Ale pożyczając (na taki sam czas) 2700 zł musiałby za tę samą usługę za-

placić 2252,64 zł. W innym parabanku opłata za obsługę pożyczki (700 zł na 50 tygodni) w miejscu zamieszkania kosztuje 289,30 zł. Ale klient pożyczający 6 tys. zł (na 50 tygodni) za obsługę w miejscu zamieszkania zapłaci już 2464,06 zł.

Według urzędu rażąco wygórowane są też inne opłaty – np. za podanie nieprawdziwych danych (w tym przypadku kara równała się czterokrotności wysokości kwoty udzielonej pożycz-

ki). Natomiast za czynności dektystyczne związane z określeniem adresu poza miejscowością, w której do tej pory przebywał kredytobiorca niektóre parabanki pobierały 1000 zł.

Zaciągając kredyt zawsze powinniśmy zwracać uwagę na rzeczywistą roczną stopę oprocentowania (RRSO). Powinna ona uwzględniać wszystkie koszty związane z kredytem. UOKiK zauważył, że parabanki nie zawsze wyliczając RRSO uwzględ-

niają wszystkie koszty. Najczęściej w wyliczeniach RRSO pomijają koszty obsługi kredytu w domu (tak zrobiło 8 parabanków). Na przykład w przypadku pożyczki na kwotę 800 zł rzeczywista roczna stopa oprocentowania miała wynosić 34,91 proc., a według ustaleń UOKiK wynosiła aż 310,65 proc. Najwięcej tego typu nieprawidłowości stwierdzono w przypadku pożyczek spłacanych w ratach tygodniowych, najmniej – w chwilówkach (pożyczki udzielane na 15-30 dni) i spłacanych w ratach miesięcznych.

Według ustaleń UOKiK wszyscy skontrolowani przedsiębiorcy naruszali przepisy dotyczące formularza informacyjnego. Zgodnie z prawem, każdy konsument przed zawarciem umowy musi otrzymać na specjalnym formularzu informacje dotyczące m.in. wszystkich kosztów kredytu, oprocentowania, RRSO, czasu spłaty. Tymczasem parabanki nie przekazywały tych formularzy (5 takich przypadków), nie umieszczały informacji o innych kosztach kredytu (12 przypadków), nie podawały kosztów obsługi pożyczki w domu (6 przypadków).

Czasem podpisując umowę i uiszczając wymagane opłaty – konsument nie może być pewien, że otrzyma pieniądze (tak było w przypadku dwóch parabanków). Wymagane było bowiem wysokie zabezpieczenie po zawarciu umowy, a klient który nie był w stanie spełnić tego żądania, tracił wniesione wcześniej opłaty.

Warto wiedzieć

Chwilówki – pożyczki udzielane na bardzo krótki okres kredytowania, zwykle na miesiąc lub krócej. Nie są zwracane w ratach, lecz całość kredytu wraz ze wszystkim kosztami jest spłacana z dołu (jedną wpłatą po zakończeniu umowy). Pożyczkodawcy zarabiają głównie na różnego rodzaju opłatach – najczęściej prowizjach i opłatach przygotowawczych.

Tygodniówki – to kredyty spłacane w ratach tygodniowych (najczęściej w ciągu 25-52 tygodni). W tym wypadku praktyką na rynku jest stosowanie różnego rodzaju opłat takich jak odsetki, prowizje, opłaty administracyjne oraz przede wszystkim opłata za obsługę w domu, która zazwyczaj stanowi znaczącą część kosztów kredytu. Przedsiębiorcy twierdzą, że skorzystanie z tej usługi ma charakter nieobowiązkowy.

Pożyczki spłacane w ratach miesięcznych

Konsument zobowiązany jest do spłaty zadłużenia w ratach miesięcznych. Długość okresu spłaty znacznie się waha w zależności od przedsiębiorcy (od 3 do 180 miesięcy). Pożyczki długoterminowe (powyżej roku) swoją konstrukcją najbardziej zbliżone są do kredytów bankowych. Przedsiębiorcy stosują zazwyczaj oprocentowanie maksymalne oraz jeszcze jedną opłatę – prowizję, opłatę przygotowawczą albo składkę ubezpieczeniową.

Finanse >> Masz problem z bankiem? Nie musisz od razu iść do sądu.

Arbiter bankowy Ci pomoże

Odrzucona reklamacja nie zawsze musi kończyć się dochodzeniem swoich praw na sali sądowej.

– Niezadowolonym klientom pomóc może także arbiter bankowy lub sąd polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego – tłumaczy Jarosław Sadowski, główny analityk firmy Expander. – W dodatku ich pomoc, choć równie skuteczna, jest zdecydowanie tańsza i szybsza.

Zacznij od banku

Dodaje on, że podstawą jest złożenie reklamacji. W przypadku kontrowersyjnej decyzji banku, powinniśmy właśnie od tego zacząć. Nie ważne czy nie zgadzamy się z naliczoną nam opłatą, czy bank spóźnił się z wypłatą transzy kredytu – w pierwszej kolejności powinniśmy zgłosić nasze wątpliwości bezpośrednio w banku. Możemy to zrobić na trzy sposoby: udając się do placów-

ki, za pośrednictwem telefonu lub internetu.

– Jeśli sprawa jest poważna lub dotyczy znacznej kwoty, najlepiej będzie udać się do banku osobiście – podkreśla Jarosław Sadowski. – W takich przypadkach warto także prosić o wydanie potwierdzenia, na którym podana będzie data przyjęcia reklamacji.

Z reguły banki zastrzegają sobie 30 dni na rozpatrzenie takiego wniosku, jednak są przypadki, gdy proces ten trwa dłużej, np. gdy nasz problem wiąże się z kartami płatniczymi.

Na kłopoty arbiter

Co zrobić, gdy bank odrzuci naszą reklamację lub nie udzieli nam żadnej odpowiedzi? W takim wypadku większość osób składa kolejną reklamację bądź składa pozew sądowy. Jak wskazują eksperci, istnieją jednak równie skuteczne, lecz dużo tańsze sposoby na rozwiązywanie sporów z bankami.

– Choć przypadki zwycięstw z bankiem na sali sądowej są w ostatnim czasie coraz częstsze, tę formę rozwiązywania sporów zostawiałbym jako ostateczność – radzi Jarosław Sadowski. – Przed skierowaniem sprawy na wokandę warto zwrócić się do arbitra bankowego czy polubownego sądu przy Komisji Nadzoru Finansowego.

Głównym zadaniem arbitra bankowego jest rozstrzygnięcie sporów pomiędzy konsumentami a bankami. Na jego pomoc mogą jednak liczyć wyłącznie klienci, których reklamacja została odrzucona bądź nierozpatrzona w terminie. Dodatkowym obostrzeniem jest kwota rekompensaty, jakąś możemy się od banku. Nie może bowiem ona przekraczać 8 000 zł. Uzyskanie pomocy arbitra nie jest skomplikowane.

– Warunkiem jest zapłacenie 50 zł i złożenie odpowiedniego wniosku opisującego sprawę –

tłumaczy główny analityk Expandera.

Musi się w nim znaleźć: nazwa banku, przebieg sprawy, wysokość oczekiwanej rekompensaty i uzasadnienie. Jeśli arbiter przyzna nam rację lub jeśli dojdzie do zawarcia ugody z bankiem, w ciągu 14 dni otrzymamy należne nam pieniądze.

Sąd polubowny przy KNF – jeśli nie pomoże arbiter

Jeśli jednak wniosek złożony u arbitra nie spotka się z pozytywnym odzewem, sprawę możemy dochodzić także w Sądzie Polubownym przy KNF. Jednak na to postępowanie zgodę udzielić musi sam bank.

– Nie ma jednak ograniczenia w postaci maksymalnej kwoty rekompensaty, którą możemy uzyskać – zauważa Jarosław Sadowski. – Opłata za postępowanie mediacyjne jest jednak wyższa i wynosi 100 zł lub 250 zł.

opr. (koci)

Aktualności >> Nowe propozycje banków
Telefon może być poważną konkurencją dla karty

Polacy nie chcą płacić kartami, może będą chcieli telefonami do takiego wniosku doszło sześć banków. Zapowiedziały stworzenie i uruchomienie na masową skalę jednolitego standardu płatności mobilnych. Nie wykluczają, że system ruszy w grudniu tego roku.

W aliansie znalazły się: PKO BP, BZ WBK, BRE, ING Bank Śląski, Millennium i Alior. Alians sześciu instytucji jest otwarty na kolejnych bankowych graczy, ale już w obecnym składzie reprezentuje ok. 16 mln klientów. Standard płatności ma się opierać na założeniach systemu IKO, wdrożonego niedawno przez PKO BP i możliwego do akceptacji w bankomatach banku oraz na terminalach należących do niego agenta rozliczeniowego, firmy eService.

Z wprowadzonej niedawno przez PKO BP propozycji korzysta blisko 40 tys. osób. Jak wygląda taka operacja? Klient informuje sprzedawcę, że zamiast gotówką czy kartą chce zapłacić

w systemie IKO. PIN-em uruchamia bankowość mobilną w swoim telefonie. Po zalogowaniu się do bankowości mobilnej pokazuje się ważny przez dwie minuty sześciocyfrowy kod IKO. Kod ten należy wprowadzić na klawiaturze terminala i następnie potwierdzić transakcję w telefonie.

Każdy bank opracuje jednak indywidualną aplikację do płatności mobilnych na telefony swoich klientów.

Rolę do odegrania w procesie zmian będą mieli również konkurencyjni dla eService agenci rozliczeniowi. Ich zadaniem będzie przekonać do nowego typu operacji punkty handlowe i usługowe, w których obecnie obsługują transakcje kartowe. Im więcej banków będzie dawało dostęp do transakcji mobilnych swoim klientom, tym większa będzie mobilizacja zarówno agentów rozliczeniowych, jak i punktów handlowych do wdrażania tego rozwiązania. Motywacją dla nich mają być również niższe prowizje od płatności.

opr. (koci)

Skąd pieniądze na urlop

FINANSE Wyjazd na wakacje to duży wydatek. Myślisz o wzięciu kredytu gotówkowego? Podpowiadamy, na co zwrócić uwagę, wybierając ofertę.

Większość z nas z utęsknieniem czeka na wakacje, urlop. Dlatego często decydujemy się na wyjazd nawet wówczas, gdy wartość naszego portfela nam na to nie pozwala. Podejmujemy decyzję, że pojedziemy - tyle że za pożyczone pieniądze. Ale od kogo? Jeśli tylko mamy taką możliwość, poprośmy o pożyczkę rodzinną. Gdy jednak z różnych względów musimy wybrać inne rozwiązanie, wtedy zaczynamy zwykle przyglądać się aktualnym promocjom i ofertom banków. O tej porze roku kuszą kredytami gotówkowymi, które nazywają letnimi, wakacyjnymi itp. Wyjaśniamy, co warto wiedzieć o tej bardzo popularnej formie pożyczania pieniędzy.

DLA KOGO

- O kredyt gotówkowy (zwany równie często pożyczką gotówkową albo szybką) może się starać osoba fizyczna posiadająca dowód osobisty i mogąca udokumentować źródło dochodu.
- Dokumenty świadczące o zdolności kredytowej zależą od źródła dochodu. Może to być przykładowo:
 - zaświadczenie o dochodach;
 - decyzja o przyznaniu renty;
 - zaświadczenie z urzędu skarbowego.
- Kredyt w rzeczywistości udzielany jest na dowolny cel konsumpcyjny, więc nie musimy się tłumaczyć, co zrobimy z uzyskanymi pieniędzmi.
- Kiedy staramy się o kredyt gotówkowy będąc w związku małżeńskim, banki mogą poprosić również naszego współmałżonka o wyrażenie zgody na zaciągnięcie pożyczki, jeśli jej wartość przekroczy określoną kwotę (przykładowo może to być 10.000 zł albo 15.000 zł).

NA TO ZWRÓĆMY UWAGĘ

Wybierając kredyt gotówkowy, powinniśmy przyjrzeć się stopom procentowym. Mogą być stałe albo zmienne.

- W przypadku stopy procentowej stałej przez cały okres kredytowania rata zaciągniętego kredytu nie ulegnie zmianie.

- Natomiast w przypadku zmiennej stopy procentowej rata będzie uzależniona od stawki referencyjnej WIBOR. To obok marży jeden z elementów składowych oprocentowania kredytu - indeks odpowiadający oprocentowaniu pożyczek na rynku międzybankowym. Niestety, jako kredytobiorcy nie mamy żadnego wpływu na wysokość WIBOR, bo jest zależny od sytuacji na rynku kapitałowym i wartości polskiej waluty.

JAK SPŁACAMY

- Kredyt gotówkowy można spłacać w ratach równych (czyli stałych) lub w malejących.
- W przypadku równych rat na początku spłacane są przede wszystkim odsetki z małą częścią kapitału. Dopiero pod koniec spłaty kredytu przeważająca część raty to kapitał, a znikoma - odsetki. Ale w praktyce miesięcznie, przez cały okres kredytowania, my wpłacamy do banku ratę w takiej samej wysokości, co na początku.
- Z kolei kredyt z malejącymi ratami na początku spłacamy wysokimi kwotami, które ulegają zmniejszeniu w trakcie trwania umowy kredytowej i spłaceniu przez nas zobowiązania. Tak więc wybierając ten wariant, musimy zdawać sobie sprawę z tego, że w początkowym okresie spłata pożyczki będzie bardziej odczuwalna dla domowego budżetu.
- Kredyt konsumpcyjny zaciągnięty w banku można całkowicie spłacić przed czasem bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

GDY MAMY PROBLEM ZE SPŁATĄ

- Gdyby się okazało, że w jakimś momencie posiadamy mniejsze zasoby w budżecie domowym, możemy skorzystać z tak zwanego urlopu od spłaty kapitału (karencji). Polega na tym, że kredytobiorca spłaca jedynie część odsetkową raty kredytu. Okres karencji maksymalnie wynosi do 24 miesięcy.
- Można także zrobić sobie wakacje kredytowe. Polegają na przesunięciu płatności całej raty kapitałowo-odsetkowej o jeden do trzech miesięcy, w zależności od banku.

Spora część z nas, aby wyjechać na urlop, zaciąga kredyt gotówkowy. Najpierw go jednak dobrze skalkulujemy!

ZAMIAST KREDYTU

Pieniądze na wakacje możemy też zdobyć dzięki zwiększeniu limitu na karcie kredytowej (należy wówczas zadzwonić na infolinię banku, którego kartę posiadamy albo pójść do jego placówki) czy też zwrócić się o otwarcie linii kredytowej do posiadanego rachunku.

CHWILÓWKI

Na rynku pojawia się coraz więcej firm niepowiązanych z bankami, które również udzielają szybkich pożyczek. Choć przed takimi parabanami przestrzegają różne instytucje państwowej i konsumenckie, dane Biura Informacji Kredytowej wskazują na wzrost popularności tak zwanych chwilówek. Jednym z powodów wzrostu ich popularności jest łatwa dostępność oraz pokutujące stereotypy związane z kredytem bankowym: że drogi, nieosiągalny dla przeciętnego człowieka, skomplikowany w załatwieniu. Jak wygląda to w rzeczywistości?

- Chwilówki umożliwiają pożyczanie niewielkich kwot (od 50 zł) na krótki okres, na przykład na miesiąc. Po upływie tego czasu klient musi zwrócić całość pożyczonej kwoty wraz z odsetkami. Niektóre firmy pozwalają przedłużyć okres spłaty, jednak wiąże się to z wysokimi opłatami. I tak za przedłużenie spłaty pożyczki w wysokości 2.000 zł o tydzień możemy dodatkowo zapłacić ponad 160 zł, zaś o miesiąc - 300 zł.
- Udzielając kredytu gotówkowego, banki rozkładają jego spłatę na raty płatne przez kilka lub kilkadziesiąt miesięcy. Niektóre oferują kredy-

ty gotówkowe, które można spłacać nawet przez 10 lat.

- Mimo że banki udzielają kredytów gotówkowych na wyższe kwoty i na dłużej, to za skorzystanie z chwilówki klient musi zapłacić znacznie więcej. Dla przykładu (wg danych zamieszczonych w porównywarce comperia.pl) całkowity koszt kredytu w wysokości 2.000 zł, udzielonego na dwa lata, waha się w granicach 2.200-2.500 zł, w zależności od oferty danego banku. Oznacza to, że zaciągając kredyt gotówkowy, klient w ciągu dwóch lat musi oddać bankowi taką kwotę, którą otrzymał w wysokości około 100 zł. W przypadku chwilówek za pożyczanie 2.000 zł na miesiąc musimy zapłacić co najmniej 200 zł. Gdyby ktoś chciał korzystać z tej pożyczki przez dwa lata, całkowity koszt wyniosłby 6.800 zł przy założeniu, że całość pożyczonej kwoty jest spłacana co miesiąc lub aż 9.200 zł w przypadku przedłużenia spłaty o kolejne 30 dni.

Bardzo wysokie koszty chwilówek dobrze obrazuje wskaźnik RSSO, czyli rzeczywista roczna stopa oprocentowania. Przedstawia całkowity koszt kredytu w ujęciu procentowym, uwzględniając jego oprocentowanie oraz wszystkie prowizje i ewentualne koszty dodatkowe - wyjaśnia Jakub Kwiatkowski, kierownik ds. kredytów detalicznych Meritum Banku.

O ile w przypadku kredytów oferowanych przez banki RSSO wynosi kilkadziesiąt procent, to w przypadku firm pożyczkowych sięga kilkuset, a w niektórych przypadkach blisko 500 procent!

- Ograniczenie formalności wymaganych przez firmy

DOBRE RADY DLA CZYTELNIKÓW

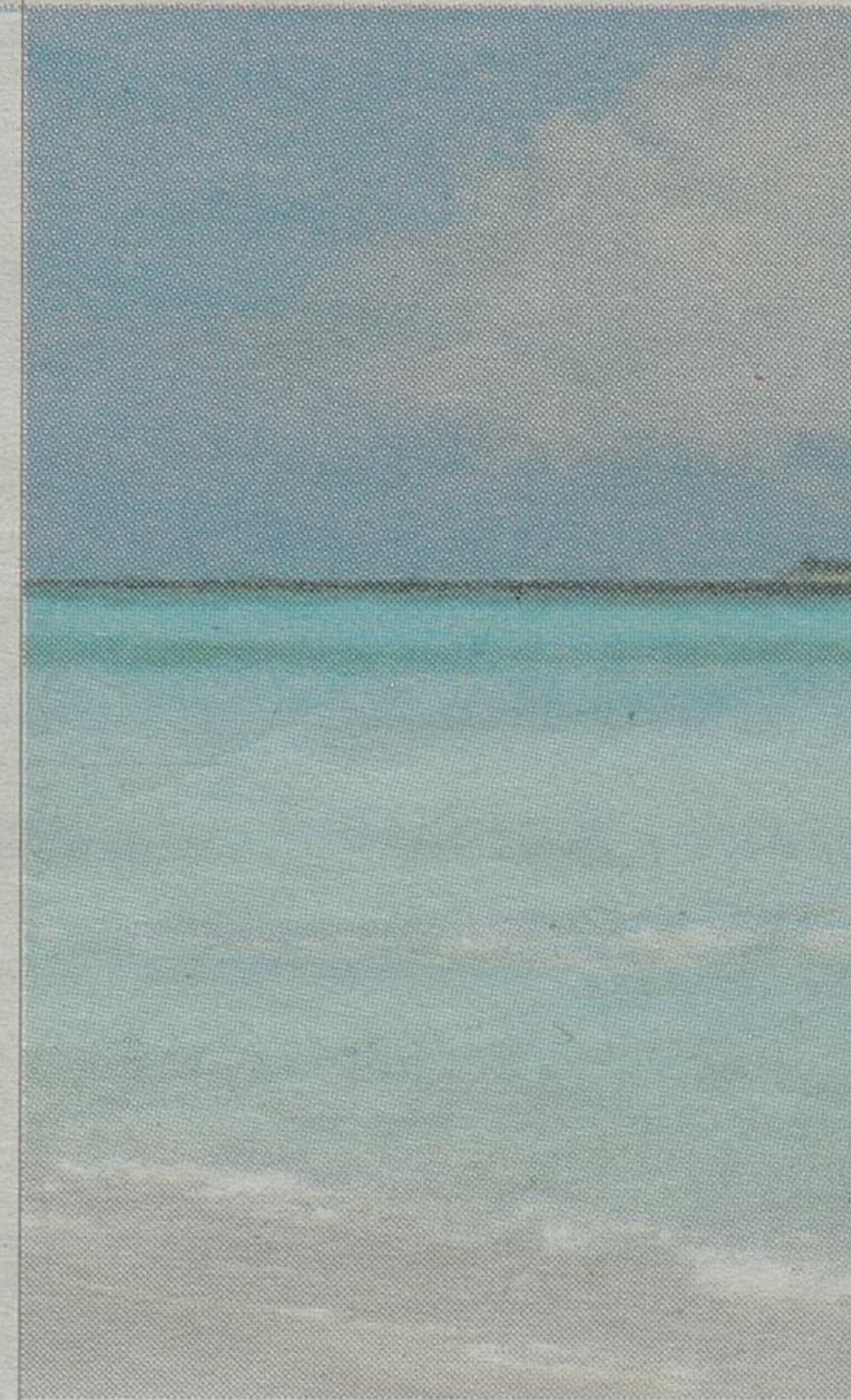
Aby nie wpaść w pułapkę zadłużenia zaciągając wakacyjny kredyt, odpowiedzmy sobie na pytania: • ile musimy pożyczyć (kwota powinna wystarczyć na realizację wszystkich wakacyjnych planów, ale nie może przerastać naszych finansowych możliwości) • jak wysoką ratę jesteśmy w stanie spłacać? Dowiedz się tego, sumując wszystkie wydatki stałe (czynsz, raty innych kredytów itp.) oraz zmienne (na przykład na jedzenie), pamiętając o tych niespodziewanych.

Rata kredytu, który chcemy zaciągnąć nie może przekroczyć kwoty, jaka pozostaje po odliczeniu od naszego stałego dochodu sumy wszystkich kosztów utrzymania rodziny. W innym przypadku narażamy się na ogromne ryzyko, że będziemy mieli problemy ze spłatą zobowiązania.

Jak nie pogubić się w gąszczu ofert i wybrać najlepszą dla siebie? Przede wszystkim nie wierzmy nikomu na słowo! Porównajmy warunki proponowane przez kilku pożyczkodawców - ale te spisane w regulaminach, ogólnych warunkach umów i tabelach opłat. Jeśli ktoś odmawia wydania tych dokumentów, żebyśmy mogli spokojnie przeczytać je w domu, lepiej zrezygnujmy z jego usług.

Pamiętajmy, że na całkowity koszt pożyczki składa się suma wszystkich kosztów, które zapłacimy za możliwość skorzystania z cudzych pieniędzy. Oprócz oprocentowania ważna jest więc również wysokość prowizji (także za ewentualną wcześniejszą spłatę pożyczki), składki ubezpieczeniowej czy opłaty przygotowawczej. Poszukując oferty, zawsze prosimy o wyliczenie wysokości przykładowej raty, jaką my konkretnie będziemy płacić.

GAZETA WSPÓŁCZESNA
WSPOLCZESNA.pl

pożyczkowe sprawia, że cały proces wydawać się może szybszy i łatwiejszy. Jednak obecnie banki nie ustępują swoim konkurentom pod tym względem. W wielu przypadkach formalności można załatwić przez telefon lub internet. Niektóre banki na ocenę zdolności kredytowej klienta i podjęcie wstępnej decyzji o przyznaniu pożyczki potrzebują zaledwie kilku minut. Nawet jeśli ubieganie się o kredyt gotówkowy w banku wiąże się z poproszeniem pracodawcy o wystawienie zaświadczenia o dochodach, a niekiedy wizytą w oddziale, warto zainwestować odrobinę swojego czasu i dzięki temu sporo zaoszczędzić na kosztach kredytu.

ZANIM POŻYCZYMY

- Każdy kredyt wiąże się z dodatkowym obciążeniem budżetu domowego i przed podjęciem decyzji należy się dokładnie przyjrzeć zarówno posiadanym zasobom finansowym, jak i dotychczasowym obciążeniom - wyjaśnia Agnieszka Krupińska z firmy doradztwa finansowego Aspiro. - Na pewno należy sprawdzić, czy będziemy mogli regularnie spłacać ustaloną wysokość raty. Dobrze jest też porównując oferty różnych banków, sprawdzić, czy nasz nie przygotował dla nas korzystniejszej oferty.

Przed pożyczaniem pieniędzy warto zastanowić się nie tylko nad wyborem najkorzystniejszego dla nas rozwiązania, ale również rzetelnie ocenić swoje możliwości finansowe oraz policzyć, ile zapłacimy za pożyczanie pieniędzy.

Katarzyna Borek

14

dni jest na odstąpienie od umowy o kredyt konsumencki

Sprawdź, czy biuro podróży ma długi

KUPUJEMY WCZASY (cz. I) Chcesz zapewnić sobie bezpieczny urlop? Sprawdź, czy biuro podróży działa legalnie i czy nie jest zadłużone.

Sezon wyjazdów zagranicznych jeszcze się nie rozpoczął na dobre, a już zbankrutowało kilku touroperatorów... Jak się przed tym chronić? Bardzo wielu z nas wybierając ofertę wakacyjnego wyjazdu, kieruje się przede wszystkim jego ceną. Kornelia Hendżak z Krajowego Rejestru Długów ostrzega: - W związku z ostatnimi upadkami biur podróży ważne jest, aby nie tylko bardzo ostrożnie podchodzić do wyjątkowo atrakcyjnych cenowo ofert wyjazdów wakacyjnych. Przed podjęciem decyzji o ich zakupie powinniśmy też dowiedzieć się czegoś więcej o sytuacji finansowej touroperatora. Zalecamy, aby rzetelność biura sprawdzać we wszystkich dostępnych źródłach. Dzięki temu zyskamy szansę zabezpieczenia się przed nieoczekiwanym zakończeniem wakacji.

JAK SPRAWDZIĆ BIURO

Możemy to zrobić w kilku miejscach.

1. W rejestrze organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w urzędach marszałkowskich:

- uzyskamy informacje, czy wybrane biuro działa legalnie;

- dowiemy się, czy nie było skarg na tego touroperatora;

- sprawdzimy, czy właściciele biura nie są w gronie przedsiębiorców, wobec których wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne.

2. Możemy też skorzystać z Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych. Prowadzi ją minister sportu i turystyki - na podstawie informacji uzyskanych od marszałków województw. Wpis firmy do ewidencji jest potwierdzeniem jej legalnej działalności. Dane zebrane z szesnastu ewidencji wojewódzkich znajdziemy w internecie na stronie www.turystyka.gov.pl Pod tym adresem internetowym uzyskamy między innymi informacje o tym:

- kiedy powstało biuro;

- jaka jest wysokość sumy gwarancyjnej ubezpieczenia - musi być dopasowana do obrotów firmy, aby w razie upadłości kwota wystarczyła na pokrycie wszyst-

kich kosztów, przykładowo związanych z powrotem turystów do Polski;

- czy biuro opłaciło składkę za ubezpieczenie turystów - jeśli nie, to polisa jest nieważna! Pamiętajmy jednak, że ubezpieczenie wydane jest na 12 miesięcy, co nie oznacza roku kalendarzowego. Przykładowo może być wystawione od września 2012 roku do września bieżącego roku. Dokładny termin upływu ważności gwarancji ubezpieczeniowej również sprawdzimy na stronie www.turystyka.gov.pl

3. Warto też zajrzeć do bazy Krajowego Rejestru Długów. Jak to zrobić? Wchodzimy na stronę www.krd.pl i zakładamy konto w serwisie ochrony konsumenta. Wówczas zyskujemy możliwość sprawdzenia, czy dane biuro podróży nie jest notowane w tym rejestrze długów.

4. Warto też zainteresować się, czy wybrane przez nas biuro podróży posiada Certyfikat Rzetelności. Świadczy on o finansowej przejrzystości i wiarygodności firmy. Kliknięcie na baner certyfikatu umieszczony na stronie internetowej takiego touroperatora pozwoli nam bez żadnych opłat sprawdzić, czy nie zalega on z jakimiś rachunkami i nie jest notowany w KRD. Aktualny certyfikat oznacza, że na bieżąco weryfikowane są wszystkie informacje pojawiające się na temat przedsiębiorcy w prasie i sieci. Każda negatywna opinia najpierw jest wyjaśniana bezpośrednio w danej firmie, a w momencie potwierdzenia się takiej informacji traci ona możliwość posługiwania się certyfikatem. Staje się on nieaktywny.

5. Koniecznie sprawdzimy również renomę firmy i opinie o niej. Zapytajmy o zdanie przyjaciół i rodzinę, może wyjeżdżali na urlop z danym biurem podróży. Wiele informacji i odpowiedzi na nurtujące nas pytania znajdziemy także na forach internetowych poświęconych między innymi turystyce. Powtarzając się liczba negatywnych wpisów o danym biurze na pewno powinna nas już zaniepokoić.

6. Zawsze opłaca się zajrzeć także na stronę konkret-

Zanim wybierzesz wczasy z katalogu, sprawdź oferujące je biuro podróży. To znacząco zwiększa szanse na udany urlop.

nych hoteli polecanych przez operatora. Dzięki zawartym tam informacjom dowiemy się, jak wyglądają pokoje, jaki jest standard wyposażenia łazienki, poziom hotelowej obsługi albo godziny i sposób oraz miejsce wydawania posiłków.

Przy okazji przejrzymy fora i strony internetowe dotyczące konkretnych krajów czy regionów, do których zamierzamy się wybrać, aby poznać panujące tam warunki i nie być zaskoczonym przykładowo temperaturą czy jakością oferowanego żywienia.

JAKIE ZADŁUŻENIE JEST NIEPOKOJĄCE

Długi touroperatorów to najczęściej niezapłacone faktury za materiały reklamowe czy noclegi. Jednak najbardziej niepokojące są zaległości w towarzystwie ubezpieczeniowym z tytułu wykupionej obowiązkowej polisy, z której wypłacane jest odszkodowanie dla klientów w przypadku bankructwa touroperatora.

Informacja o tym, że biuro podróży trafiło na taką zwaną czarną listę dłużników powinna być dla nas wyraźnym sygnałem ostrzegawczym. Nawet wówczas, jeśli kwota długu jest niewielka. Musimy bowiem pamiętać, że do KRD nie trafiają wszystkie informacje o zadłużeniach, bo najczęściej z tej możliwości korzystają krajowi kontrahenci touroperatorów, zagraniczni już nie. Upadłe kilka lat temu biuro podróży Kopernik było notowane w KRD za niecałe 50 tysięcy złotych niezapłaconych faktur. Ale po jego bankructwie okazało się, że długi były znacznie większe.

GDY BIURO ZBANKRUTUJE

Wielu z nas kupuje zagraniczne wycieczki z dużym wyprzedzeniem. Jaka będzie nasza sytuacja, gdy biuro podróży stanie się niewypłacalne?

- Zgodnie z ustawą o usługach turystycznych biuro ogłaszające bankructwo ma obowiązek sprowadzić swoich klientów do kraju i wypłacić im odszkodowanie za niezrealizowaną część wakacji.

- Zwrot wpłaconych pieniędzy należy się także tym, którym na wakacje nie udało się wyjechać. Niestety, nie zawsze tak się dzieje. - Wszyscy touroperatorzy działający na polskim rynku mają obowiązek zawarcia umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, która pozwoli na zrealizowanie wszystkich zobowiązań zaciągniętych wobec klientów. Im wyższa kwota gwarancji, tym większa szansa na to, że odzyskamy całą zainwestowaną gotówkę. Dlatego też przed podpisaniem umowy z tourooperatorem zapytajmy go właśnie o tę gwarancję lub sami sprawdzimy jej wysokość na stronie www.turystyka.gov.pl - podpowiada Piotr Woś z Internetowego Centrum Podróży eSKY.pl

TURYŚCI POD WIĘKSZĄ OCHRONĄ

Niestety, ubiegłoroczne masowe plajty touroperatorów pokazały, że pieniądze z gwarancji ubezpieczeniowych to za mało, by zaspokoić wszystkie roszczenia turystów. Wielokrotnie za transport wczasowiczów do kraju musiały płacić urzędy mar-

ROŚNIE LICZBA ZADŁUŻONYCH BIUR

W Krajowym Rejestrze Długów notowanych jest już ponad 450 touroperatorów, którzy zalegają w sumie na ponad 8,8 mln złotych! Niestety, rośnie liczba biur i agencji turystycznych, które mają problemy finansowe. Na koniec 2012 roku w bazie KRD BIG SA było ich 427, w połowie kwietnia tego roku już 441, a na koniec maja - 454.

Średnie zadłużenie to ponad 19 tys. zł.

POZNAJ KILKA WAŻNYCH POJĘĆ

Przez usługi turystyczne rozumie się zarówno przewodnickie, hotelarskie, jak i wszystkie inne świadczone turystom lub odwiedzającym.

- Usługi przewodnickie to oprowadzanie po wybranych obszarach, miejscowościach i obiektach, a także udzielanie o nich informacji.

- Usługi hotelarskie to krótkotrwałe, ogólnie dostępne wynajmowanie domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych, pól namiotów i kempingi.

- Przez turystów rozumie się takie osoby, które podróżują do innych miejscowości poza swoimi stałymi miejscami pobytu na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, korzystają z noclegu przy najmniej przez jedną noc, a ich celem nie jest podejmowanie stałej pracy w odwiedzanej miejscowości.

- Odwiedzający zaś to osoby, które choć podróżują, to nie korzystają z noclegów.

TU CI POMOGĄ

Pod numerem infolinii Federacji Konsumentów 800 007 707 możesz zasięgnąć bezpłatnych porad dotyczących usług turystycznych. Eksperti są do dyspozycji od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-17.00. Telefony odbierają prawnicy.

GAZETA
WSPÓŁCZESNA
WSPOLCZESNA.pl

szalkowskie, czyli w praktyce my, podatnicy. By takie sytuacje się nie powtarzały, podwyższono gwarancje ubezpieczeniowe dla biur podróży. Nowe kwoty obowiązują od 13 maja tego roku. I tak dla tych touroperatorów, którzy korzystają z lotów czarterowych minimalna wysokość sumy gwarancyjnej wynosi 250 tysięcy euro. Jeśli nie organizują czarterów - 90 tysięcy euro.

To właśnie z pieniędzy z gwarancji ubezpieczeniowej w razie bankructwa biura podróży opłacany jest powrót turystów do kraju. Zwracane są też wpłaty osobom, które na wymarzony urlop nie zdążyły jeszcze wyjechać. Niemniej w praktyce w obecnym sezonie urlopowym nowymi przepisami objęci będą wyłącznie ci touroperatorzy, którzy dopiero rozpoczynają działalność. A wszystko dlatego, że pozostali mają już podpisane umowy ubezpieczeniowe, które obowiązują do terminów w nich wskazanych - najpóźniej do końca 2013 roku.

Obok dotychczasowych gwarancji ubezpieczeniowych dodatkowym zabezpieczeniem dla turystów ma być Turystyczny Fundusz Gwarancyjny. Projekt w sprawie jego powołania został skierowany do konsultacji społecznych. Każdy turysta wybierający się na zagraniczny urlop miałby odprowadzać na ten fundusz 10-15 zł. Zgodnie z projektem ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym roszczenia turystów powinny być pokryte w ciągu 30 dni od ogłoszenia upadłości touroperatora. Teraz poszkodowani turyści muszą czekać co najmniej rok.

Małgorzata Wąsacz

30

dni mamy
na reklamowanie
imprezy turystycznej

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

OSTATNIA FAZA BAROKU

FINISZ

NEDZNY KAWAŁEK MIĘSA

UNIK

24

TREFNIŚ, BŁAZEN

TARGOWISKO

ZAWIADOMIENIE ADRESATA O NADEJŚCIU PRZESYŁKI

20

BOGINI ZWYCIĘSTWA

ZAJĘCIE DLA JUHASA

ODSTĘP MIĘDZY PÓSCZEGÓLNymi ELEMENTAMI

8

RODZAJ ZASŁONY

WSZELKA BRON

WYCIĄGANA NA ZGODĘ SŁOWA PRZYSIĘGI

DOBRY – TYNFA WART

REPETA

NIEJEDEN W ZAROSŁACH

TANGO I ZESPÓŁ MARKA GRECHUTY

3

ZA ZĘBAMI

WIEZIENIE Z BRÓDKA

29

KONIEC JEZYKA

... MONTE CHRISTO

28

MORZE W ŁADZIE

RYŚ STEPOWY

NAD ZLEWEM

CZARNA MELANCHOLIA

BRUNATNA FARBA

OKRĄGŁA KRZYŻÓWKA

DO ZAŁATWIENIA

MNÓSTWO

27

PRZEPŁYWA PRZECZ CHORZÓW

5

LAMÓWKA TAŁESU

ELEMENT KRATOWNICY

15

LANY NA ANDRZEJKI

GRAFICZNA, GODOWA ALBO LITURGICZNA

26

ZBIERANY PRZECZ PSZCZOŁY

ŚMIETANKA TOWARZYSKA

DAWNIEJSZA KORONA PAPIESKA

WONNY TRUNEK

TLENEK ŻELAZA

OPUCHLIWIZNA

9

MIESZANIEC PSA ESKIMO-SKIEGO Z WILKIEM

ŚPIEW W UTWORZE MUZYCZNYM

RYBA AKWARIOWA

NIEWOLNICA MODY

INTERESUJE DEKARZA

Z SAŁATĄ NA KOZŁE

16

TRABA POWIETRZNA

POŻYWNY NAPÓJ

13

DO BUTÓW ALBO DO ZĘBÓW

WYŚCIG SAMOCHODOWY

PIES MYŚLIWSKI

CZARNA LUB WIETRZNA

22

PIERWIASTEK CHEMICZNY O SYMBOLU „Y”

ZATWIERDZENIE UMOWY MIĘDZY-RODOWEJ

TRABA POWIETRZNA

POŻYWNY NAPÓJ

13

DO BUTÓW ALBO DO ZĘBÓW

WYŚCIG SAMOCHODOWY

PIES MYŚLIWSKI

CZARNA LUB WIETRZNA

22

PIERWIASTEK CHEMICZNY O SYMBOLU „Y”

ZATWIERDZENIE UMOWY MIĘDZY-RODOWEJ

RYBOŻERNY PTAK Z WORKIEM

ZESPÓŁ

STOŻEK LUB PRYZMAT

UCHWYT ZE SZCZĘKAMI

14

SPOTKANIE ZAKOCHANYCH

CYKLICZNE CZASOPISMO

30

INACZĘJ GŁON

7

SPLIT TRAW WRAZ Z ZIEMIĄ

W RODZINIE ALBO W ZAKONIE

19

LIŚCI OGON

POSELSKI LUB KARNY

NOSTALGIA

JEST W TALII I MA TALIE

BOGINI NIESZCZĘŚCIA

STALAKTYT LUB STALAGMIT

KOJARZY SIĘ Z KAJFASZEM

12

18

21

25

GRUBA KASZA

KŁACZ PIŁSUDSKIEGO

12

21

25

MICHAŁ, MINISTER W RZĄDZIE DONALDA TUSKA

CHARAKTERYSTYKA

BOŻYSZCZE

STAROGRECKI OŚCZEP

4

BAZA, FUNDAMENT

DO PRZESIEWANIA

11

LEK O DZIAŁANIU ODKAŻAJĄCYM

POCHYŁONA NAD KSIĄŻKĄ LUB GAZETĄ

6

19

1

17

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

OSTATNIA FAZA BAROKU

FINISZ

NEDZNY KAWAŁEK MIĘSA

UNIK

24

TREFNIŚ, BŁAZEN

TARGOWISKO

ZAWIADOMIENIE ADRESATA O NADEJŚCIU PRZESYŁKI

20

BOGINI ZWYCIĘSTWA

ZAJĘCIE DLA JUHASA

ODSTĘP MIĘDZY PÓSCZEGÓLNymi ELEMENTAMI

8

RODZAJ ZASŁONY

WSZELKA BRON

WYCIĄGANA NA ZGODĘ SŁOWA PRZYSIĘGI

DOBRY – TYNFA WART

REPETA

NIEJEDEN W ZAROSŁACH

TANGO I ZESPÓŁ MARKA GRECHUTY

3

ZA ZĘBAMI

WIEZIENIE Z BRÓDKA

29

KONIEC JEZYKA

... MONTE CHRISTO

28

MORZE W ŁADZIE

RYŚ STEPOWY

NAD ZLEWEM

CZARNA MELANCHOLIA

BRUNATNA FARBA

OKRĄGŁA KRZYŻÓWKA

DO ZAŁATWIENIA

MNÓSTWO

27

PRZEPŁYWA PRZECZ CHORZÓW

5

LAMÓWKA TAŁESU

ELEMENT KRATOWNICY

15

LANY NA ANDRZEJKI

GRAFICZNA, GODOWA ALBO LITURGICZNA

26

ZBIERANY PRZECZ PSZCZOŁY

ŚMIETANKA TOWARZYSKA

DAWNIEJSZA KORONA PAPIESKA

WONNY TRUNEK

TLENEK ŻELAZA

OPUCHLIWIZNA

9

MIESZANIEC PSA ESKIMO-SKIEGO Z WILKIEM

ŚPIEW W UTWORZE MUZYCZNYM

RYBA AKWARIOWA

NIEWOLNICA MODY

INTERESUJE DEKARZA

Z SAŁATĄ NA KOZŁE

16

TRABA POWIETRZNA

POŻYWNY NAPÓJ

13

DO BUTÓW ALBO DO ZĘBÓW

WYŚCIG SAMOCHODOWY

PIES MYŚLIWSKI

CZARNA LUB WIETRZNA

22

PIERWIASTEK CHEMICZNY O SYMBOLU „Y”

ZATWIERDZENIE UMOWY MIĘDZY-RODOWEJ

TRABA POWIETRZNA

POŻYWNY NAPÓJ

13

DO BUTÓW ALBO DO ZĘBÓW

WYŚCIG SAMOCHODOWY

PIES MYŚLIWSKI

CZARNA LUB WIETRZNA

22

PIERWIASTEK CHEMICZNY O SYMBOLU „Y”

ZATWIERDZENIE UMOWY MIĘDZY-RODOWEJ

RYBOŻERNY PTAK Z WORKIEM

ZESPÓŁ

STOŻEK LUB PRYZMAT

UCHWYT ZE SZCZĘKAMI

14

SPOTKANIE ZAKOCHANYCH

CYKLICZNE CZASOPISMO

30

INACZĘJ GŁON

7

SPLIT TRAW WRAZ Z ZIEMIĄ

W RODZINIE ALBO W ZAKONIE

19

LIŚCI OGON

POSELSKI LUB KARNY

NOSTALGIA

JEST W TALII I MA TALIE

BOGINI NIESZCZĘŚCIA

STALAKTYT LUB STALAGMIT

KOJARZY SIĘ Z KAJFASZEM

12

18

21

25

GRUBA KASZA

KŁACZ PIŁSUDSKIEGO

12

21

25

MICHAŁ, MINISTER W RZĄDZIE DONALDA TUSKA

CHARAKTERYSTYKA

BOŻYSZCZE

STAROGRECKI OŚCZEP

4

BAZA, FUNDAMENT

DO PRZESIEWANIA

11

LEK O DZIAŁANIU ODKAŻAJĄCYM

POCHYŁONA NAD KSIĄŻKĄ LUB GAZETĄ

6

19

1

17

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

OSTATNIA FAZA BAROKU

FINISZ

NEDZNY KAWA

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie – przysłowie greckie

HELLES

Autor zadań: HELLES

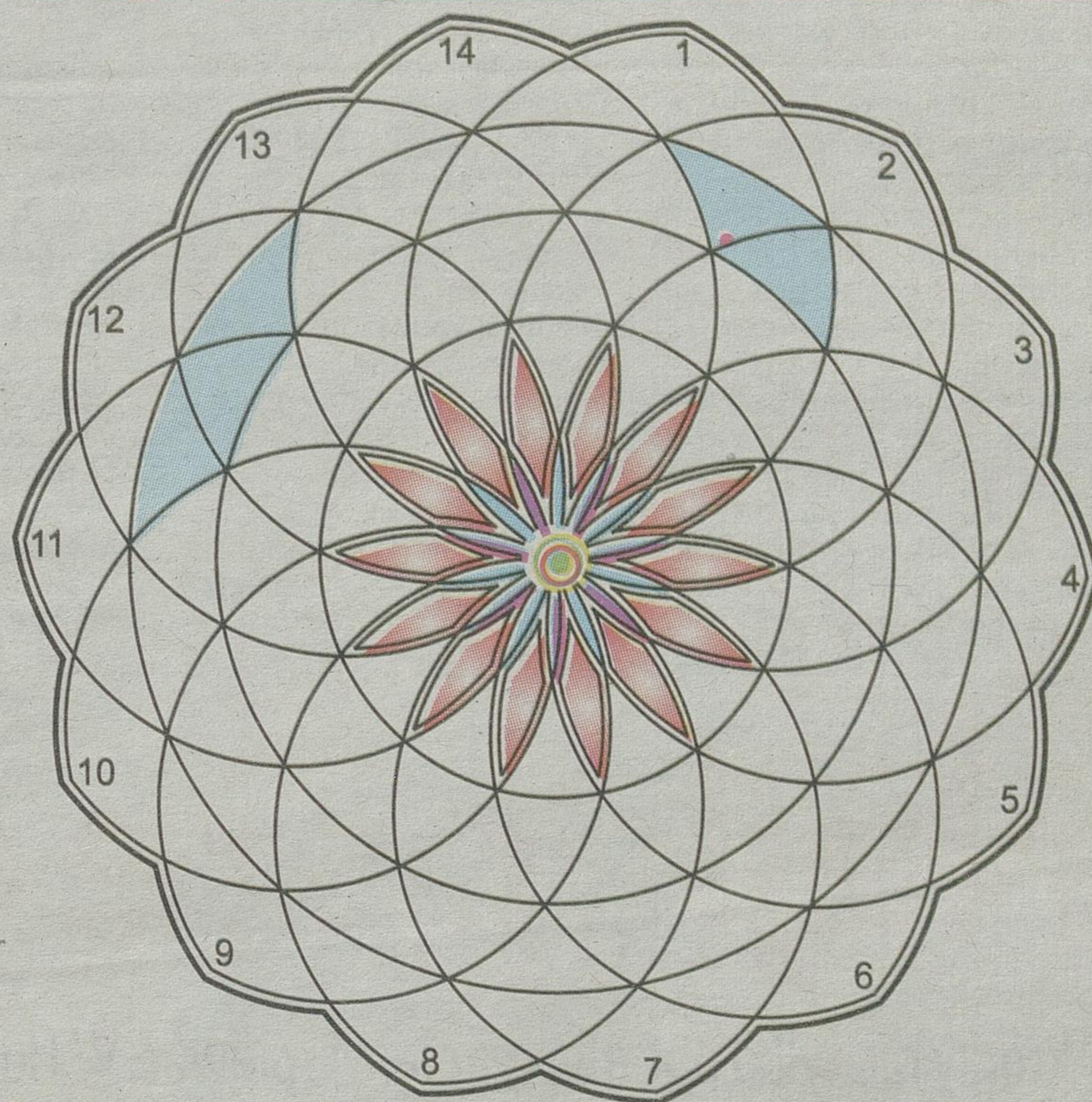
1. Krzyżówka panoramiczna

OKRES GODO- WY JELENI BAJKA, UROJENIE	WYZNAW- CZYNI JUDAIZMU	TAKA, JAKA PRACA WNYKI	PTAK WODNY	JELEŃ BEZ WIENCA GRUPKA LUDZI	MOŻE BYĆ TANE CZNA	7
		6	KOŃCZY SPÓR PAPLANINA		20	
NA CZELE ARMII	WYKRES KRZYŻÓWKI			16	DAWNIEJ MIELONO NAN ZIARNO	
5			KWIAT, IMIE ALBO CHOROBA	11		
WPADA DO BRAMKI	REYMONT LUB BARTO- SZEWSKI	2				
			NAGŁE RUSZENIE Z MIEJSCA		18	
KRAŻEK TEUSZCZY NA ROSOLE	EKSPONAT	MOŻE BYĆ ZODIAKU TEUSZCZ LECZNICZY	21	WAGA OPA- KOWANIA KOBIECI-PO- ŁAWIACZKA	8	DYSKIEM, MŁOTEM LUB OSZCZEPEM
		ŁÓDŹ O 3. KADŁUBACH OŻYWIA KUKIEŁKI				REKLAMA ŚWIETLNA
			13			
GLINIANY INSTRUMENT MUZYCZNY	3			PAŃSTWO Z DAKAREM		STYL PEŁWACKI
ZESPÓŁ I TANGO MARKA GRECHUTY				SPORT DLA GRUBASÓW LAOTAŃSKA ŻŁOTÓWKA	1	19
12 SZTUK	BIĄŁY KRUK			NP. ACETON		
				KOCIA MUZYKA		9
ALKOHOLIK	PRZECIWIEN- STWO SNU	PLEBS, PO- SPÓLSTWO PLĄC DO GRY W TENISA			12	OPRAWA OBRAZU
				GAZ MUSZ- TARDOWY		WALUTA BANGLA- DESZU
JEDNA Z ELEKTROD DRZEWO FI- LONIA I LAURY						
				PARADNY STROJ	17	
				ZWYKŁY ALBO DZIE- SIĘTNY		14
ZAKŁAD Z TRAKAMI				WERNIKS CHINSKI		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie - przysłowie polskie

2. Rozeta mozaikowa

Litery w kolorowych polach, czytane prawoskrętnie od pola z kropką, utworzą rozwiązanie.

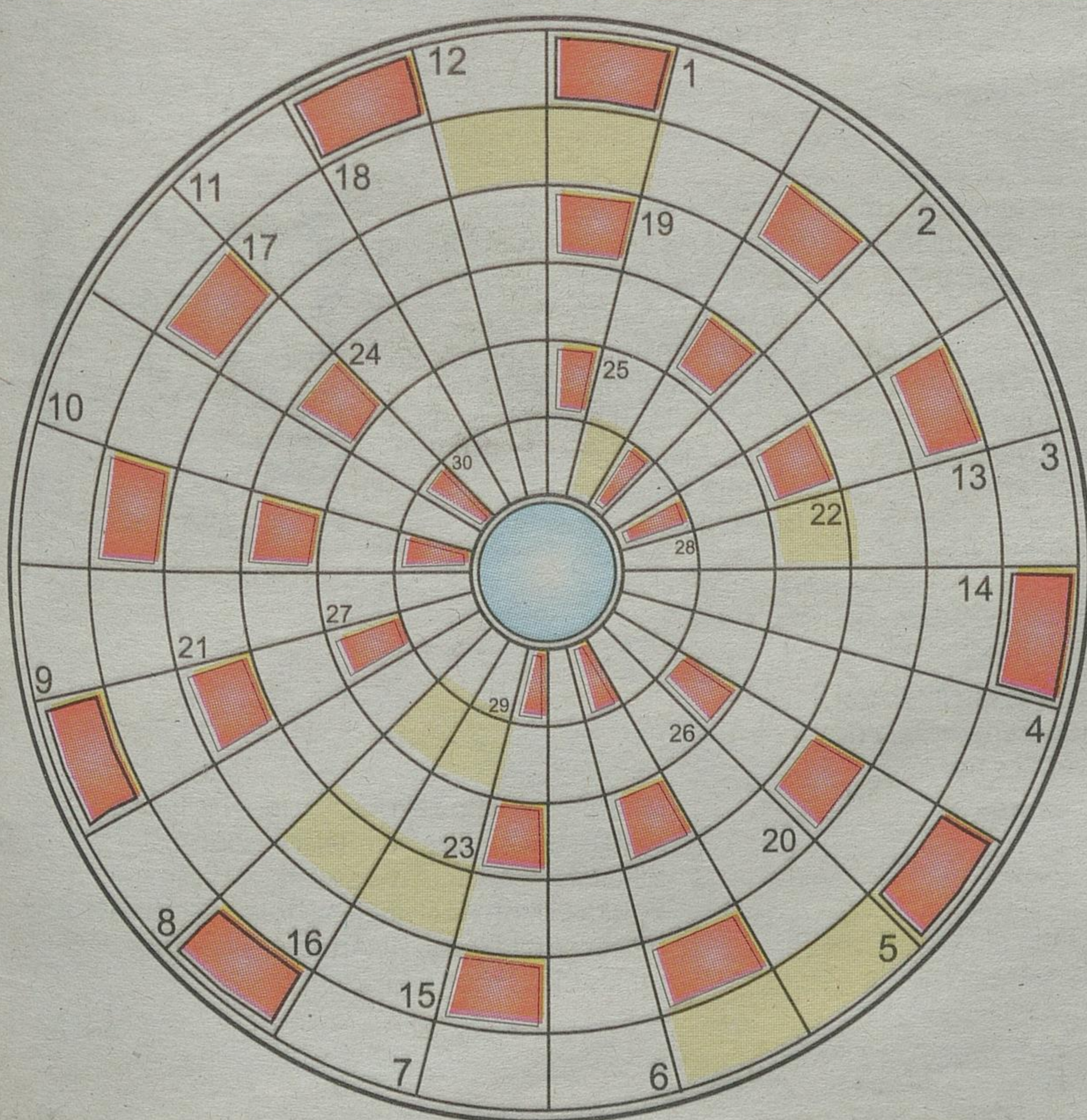
PRAWOSKRĘTNIE:

1) ustronne, zaciszne miejsce, 2) przednia część wyrobiska górniczego albo osoba urodzona wiele lat wcześniej w tej samej rodzinie, 3) podany w ultimatum, 4) może być klasy zerowej, 5) urząd przełożonego żydowskiej gminy wyznaniowej, 6) wartość emisyjna banknotów, znaczków pocztowych itp., 7) oddział kawalerii w dawnym wojsku polskim, 8) solenizant z 4 sierpnia, 9) nowa osada albo zamorska posiadłość, 10) ruch społeczno-religijny w Lombardii w XI w., 11) język bantu z grupy języków negro (z liter wyrazu „Kabongo”), 12) sposób konserwowania niektórych produktów żywnościowych, 13) potulne zwierzę, 14) dziecinny obrazek.

LEWOSKRĘTNIE:

1) ogórków – słoną wodą, sadła – za skórę, 2) tobołek albo pasmo pakuł, kawałek skóry lub fibry służące do uszczelnienia kranów, połączeń rur wodociagowych, 3) może sparzyć, 4) embrion, ale bardziej swojsko, 5) zabieranie siłą cudzej wartości, 6) zakupiona rzecz, sprawunek, 7) ognisko domowe albo salto mortale w wykonaniu zająca, 8) forma rządów w starożytnym Rzymie, 9) oklepiane zdanie, 10) syn Edypa i Jokasty, 11) nadziewana czekoladka, 12) rzeka w pñ.-zach. Turcji (duży worek podróżny + pieśń operowa), 13) Stolica Emilii-Romanii – włoskiej krainy historycznej, 14) gruba tkanina używana na ubrania, kostiumy i płaszcze.

3. Krzyżówka kołowa

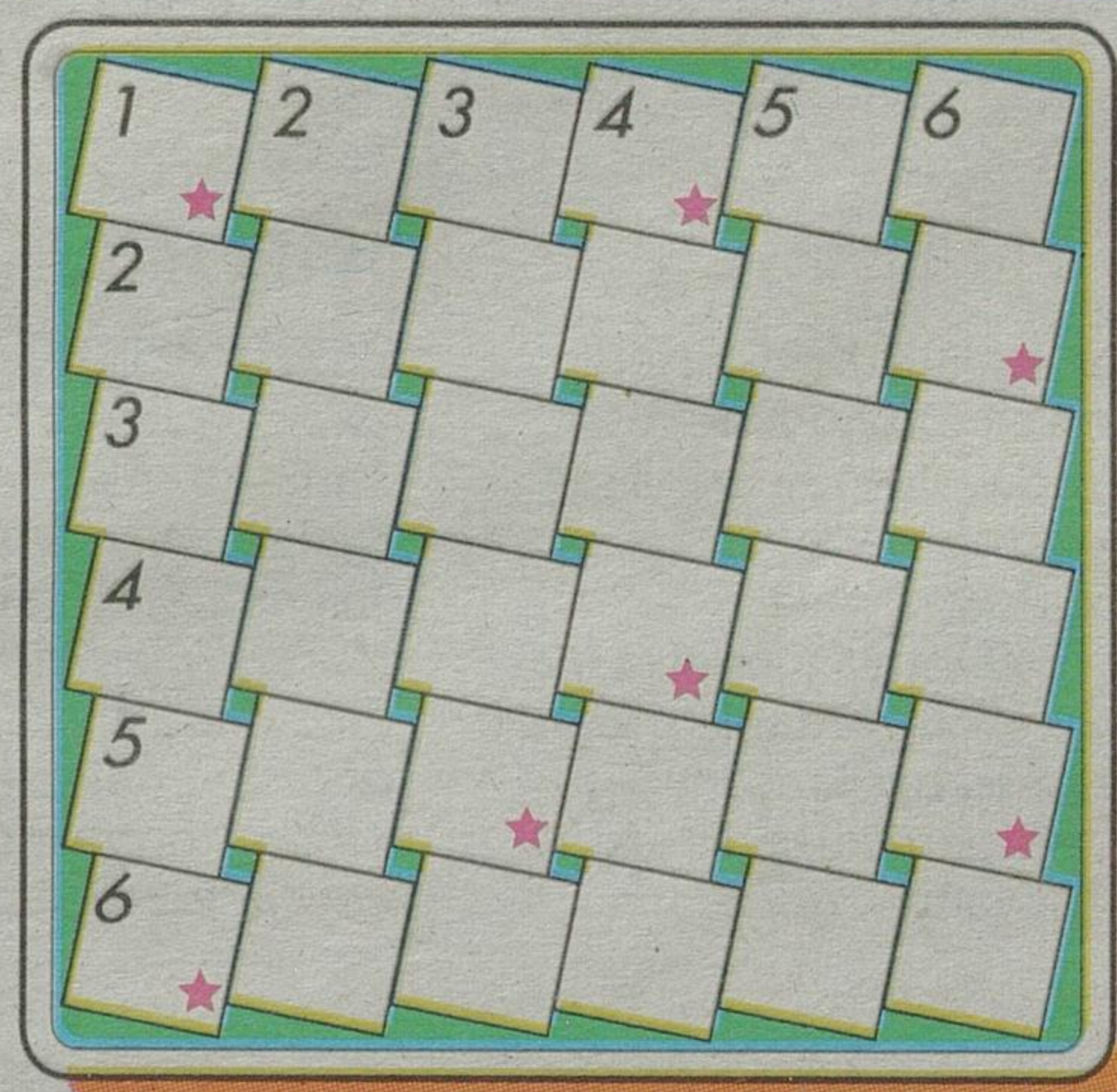

Litery w kolorowych polach, czytane dośrodkowo, utworzą rozwiązanie.

KOŁOWO: 1) głos Balbinki, 5) powoływanie do wojska, 9) oprzęd, 13) początek ery, 15) zespół, drużyna, 17) domek lodowy, 19) figura geometryczna, 20) pluskwiak albo pospolity chwast polny, 21) w ręku Neptuna, 22) niewielki zieleńiec, 23) imię Boruca i Andrusa, 24) model seata, 25) pozjadał(a) wszystkie rozumy, 26) kłapouch w powijakach, 27) brat polski, 28) sklep łączony z wystawą sprzedawanych samochodów, 29) brat biblijnego Mojżesza, 30) jedna z elektrod.

DOŚRODKOWO: 1) filozof indyjski z IV w., 2) ostatni... do trumny albo największa atrakcja programu rozrywkowego, 3) „stanowa” tkanina, 4) największy z waleń, 5) święty Krzysztof dla kierowców, 6) kompas, 7) imię Przemyk, 8) swojski „Oscar”, 9) kapusta abisyńska, 10) podobny do zająca, 11) leży na wysokości do 300 m n.p.m., 12) miasto w pñ. Włoszech (z liter wyrazu „Albion”), 14) skorupiak z Bałtyku, 16) młotek do odbijania zaprawy z cegieł pochodzących z rozbiórki, 18) nazwa rosyjskiego miasta Gusiew do 1946 r. lub miasto w Polsce, w woj. mazowieckim.

4. Kwadrat magiczny

Litery w polach z gwiazdką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

1) przełęcz w górach Hindukusz (Afganistan), 2) imię Kunickiej, 3) najjaśniejsza gwiazda w Orle, 4) uwity z kwiatów, 5) imię Dulskiej, 6) szkielet abazuru.

Rozwiązania zadań

1. Słowo szkody nie nagrodzi. 2. Kąkol. 3. Polonistka. 4. Cwaniak.

1 000 000 kilometrów

Długowieczność samochodu to dzisiaj cecha na wagę złota. Przejechać jednym autem ponad 1 milion kilometrów to prawdziwa rzadkość. Wyczynu tego dokonał Niemiec Peter Kirchhoff kupioną trzynastie lat temu skodą fabia 1.9 TDI. Srebrny egzemplarz przez cały czas prezentuje się bardzo atrakcyjnie i jest nienagannie zachowany pod względem technicznym. Właściciel wspomina, że 3 lipca 2000 roku do zakupu skusił go głośny debiut nowego modelu skody na Salonie Samochodowym we

Frankfurcie rok wcześniej i bardzo dobre opinie, jakie wystawiali fabii dziennikarze. Do podjęcia decyzji przekonała też atrakcyjna cena: **18 798** ówczesnych marek niemieckich. Po przekroczeniu imponującej wartości **999 999** bezproblemowo pokonanych kilometrów, sześciocyfrowy licznik pokazał w tym miejscu myślniki. Peter Kirchhoff zamierza jednak dalej poprawiać wynik, samodzielnie dokumentując dalsze przejechane kilometry. **PAP LIFE**

Aplikacja z Hejnałem Mariackim

Kraków udostępnił turystom bezpłatną aplikację na smartfony, która umożliwia samodzielne odegranie Hejnału Mariackiego. Wystarczy odpowiednio dmuchać w mikrofon telefonu. – Każdy turysta odwiedzający Kraków może od teraz zabrać ze sobą Hejnał Mariacki w dowolną część świata, w którą jedzie – tłumaczy Marcin Kandefer, dyrektor Wydziału Informacji, Turystyki i Promocji Miasta. Aplikacja „Graj Hejnał” pozwala też ustawić hejnał jako dzwonek w telefonie i motyw hejnałowy jako tapetę. Jest dostosowana do trzech systemów operacyjnych: Android, iOS, Windows Phone. Program można pobrać ze sklepów z aplikacjami mobilnymi bądź bezpośrednio ze strony www.krakow.pl. **PAP LIFE**

Rosyjskie disco

Już 19 lipca w polskich kinach pojawi się komedia „Russendisko” o trójce dwudziestolatków, którzy realizując swoje marzenia, zakładają w Berlinie pierwszy klub z rosyjską muzyką disco. Scenariusz filmu powstał na podstawie cyklu bestsellerowych opowiadań Vladimira Kaminera wydanych w 2000 roku. Kaminer opisał w nich własne doświadczenia. Jego rosyjskie wieczory z muzyką disco z miejsca stały się ulubioną rozrywką berlińczyków i do dzisiaj odbywają się w Cafe Burger. A film opowiada o początkach tego miejsca. „Russendisko”

zawojowało niemiecki box office, plasując się w dziesiątce najchętniej oglądanych filmów w Niemczech w ubiegłym roku.

Najlepsze głosy Hollywood

Aktorzy nie tylko potrafią grać, ale i śpiewać. W Hollywood najlepszym głosem może poszczycić się Scarlett Johansson. W zestawieniu najlepszych wokalistów na drugim miejscu znalazł się Ryan Gosling, a tuż za nim Robert Pattinson

Scarlett Johansson, muza Woody'ego Allena, bardzo nie lubi stawać na scenie. Wyjątek zrobiła w 2008 roku, kiedy dała namówić się na nagranie płyty. Krytycy mieli podzielone zdania, ale zdecydowana większość stwierdziła, że i na scenie muzycznej aktorka może odnieść wielki sukces.

Znacznie bardziej znany jako piosenkarz jest Gosling. To zresztą właśnie muzyka była jego pierwszą pasją. Jako nastolatek wziął udział w telewizyjnym show dla dzieci „All New Mickey Mouse Club”. Nawet dzisiaj jeszcze jest członkiem grupy rockowej „Dead Man's Bones”. Poza tym, gra na pianinie i wiolonczeli.

Muzykalny jest także Pattinson. Nie tylko gra na gitarze i pianinie, ale nawet komponuje.

– Muzyka to mój plan B na życie, gdyby nie wyszło z aktorstwem – mówił niedawno znany głównie z roli Edwarda Cullena z adaptacji powieści „Zmierzch” Robert Pattinson.

Na liście śpiewających aktorów Hollywood znalazła się także Zooey Deschanel.

SCARLETT JOHANSSON

Nie mogło zabraknąć miejsca także dla Hugh Lauriego. Po zakończeniu swojej kariery w serialu „Dr. House” okazało się, że jest także wyśmienitym muzykiem. Od szóstego roku życia gra na pianinie, a później nauczył się posługiwać saksofonem.

Śpiewać potrafią także Russel Crowe, Johnny Depp i Keanu Reeves. Pierwszy z nich musiał to udowodnić całkiem niedawno, kiedy grał w musicalu „Nędznicy”. To nie był jednak jego styl. Aktor lubi mocniejsze brzmienia i ma nawet grupę rockową 30 Odd Foot of Grunts of TOFOG.

Depp z kolei uwielbia grać na gitarze. Współpracował już z zespołem Red Hot Chili Peppers.

Także Reeves stał już na scenie. Ze swoją grupą Dogstar. Teraz coraz rzadziej się zajmuje muzyką, bo całkowicie pochłonęło go aktorstwo.

PAP LIFE

Bardzo droga jurorka

Niemiecka modelka Heidi Klum coraz wyżej się ceni. Za prowadzenie dziewiątej edycji niemieckiej wersji „Top Models” zażądała **8 000 000** euro. 40-letnia modelka ma jeszcze inne żądania. Program musiałby być kręcony w pałacu, a nie jak planowano w grudniu.

kartka z kalendarza 10 lipca

1865

we Wrocławiu otwarto Ogród Zoologiczny

1908

holenderski chemik Kamerlingh Onnes po raz pierwszy uzyskał ciekły hel

1964

premiera płyty „A Hard Day's Night” zespołu The Beatles

1997

prezydent USA Bill Clinton rozpoczął dwudniową wizytę w Polsce

2008

na Politechnice Wrocławskiej uruchomiono polski superkomputer (klaster) Nova

2011

ukazał się ostatni numer brytyjskiego tabloidu „News of the World”

2012

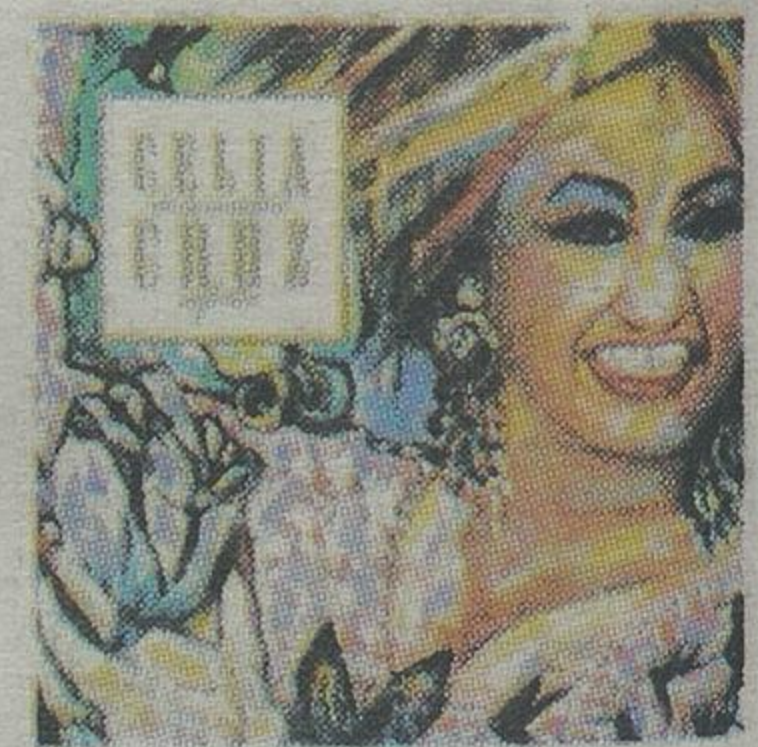
Waldemar Fornalik został selekcjonerem reprezentacji Polski w piłce nożnej

Królowa Salsy

– W życiu jej dobra energia i hojność były bezgraniczne, jej muzyka jest i będzie ponadczasowa – tak o Celi Cruz mówiła Gloria Estefan. – Legenda muzyki wykracza poza język, rasę i czas. Celia Cruz jest prawdziwym ucieleśnieniem legendy – a tak Beyonce. Celia Cruz, zwana Królową Salsy,

zmarła ponad 10 lat temu, ale już 30 lipca premierę będzie miał album „This is... Celia Cruz, the absolute collection” z jej największymi przebojami. Na płycie znajdują się jej pierwsze utwory nagrane na Kubie z zespołem Sonora Matancera i nagrania powstałe w wytwórni Fania Records.

W specjalnej edycji albumu znajdzie się także 60-stronnicowa książeczka z nigdy wcześniej niepublikowanymi 70 fotografiami i opisami, które przygotowali między innymi: Andy Garcia, Gloria Estefan, Ricky Martin, Marc Anthony, Pitbull, Whoopi Goldberg, Quincy Jones...

3:2

takim wynikiem zakończył się – 10 lipca 1982 roku – mecz o trzecie miejsce podczas piłkarskich mistrzostw świata w Hiszpanii. Polska pokonała Francję, a gole dla polskiej reprezentacji zdobyli: Andrzej Szarmach, Stefan Majewski i Janusz Kupcewicz

Porady >> Pokój na poddaszu. Jak go urządzić

Od skosu do skosu

Aranżacja lokalu na poddaszu to ciężka praca. Ale dobrze wykonana da ogrom satysfakcji.

Katarzyna Plojda

Najwięcej zależy od skosów – ich liczby i stopnia nachylenia. Przyjmując, że wysokość pokoju dająca komfort jego użytkowania to minimum 1,9 metra. Cała reszta jednak też może i powinna być zagospodarowana, bo w mieszkaniach poddaszowych miejsca nigdy za wiele.

Miejsce, w których odległość od podłogi jest niewielka, nie sięga nawet 50 centymetrów, nie warto zabudowywać szafkami czy półkami. Komfort ich użytkowania będzie niewielki, a funkcjonalność i tak pozostawi wiele do życzenia. Lepiej takie skosy po prostu zabudować przedścianką oddzielającą najniższe części pokoju na poddaszu od reszty.

Zasadą jest, że im więcej skosów w mieszkaniu, tym częściej płytami kartonowo-gipsowymi powinniśmy te skosy redukować i wyrównywać zgodnie z główną płaszczyzną mieszkania. Warto pamiętać, że im większe skosy i im więcej ich w pokoju, tym ciężiej

Skosy w pokojach poddaszowych nie przeszkadzają w tym, żeby w pomieszczeniu było nastrojowo.

trzeba popracować nad aranżacją, by pokój sprawiał wrażenie przestronnego. To wyklucza właściwie użycie wielu ścianek działowych – jeśli pomieszczenie ma być rozdzielone, lepiej wykorzystać do tego przenośne przepierzenia czy ścianki przesuwane.

– Już przy planowaniu rozkładu mebli w pokoju stwierdziliśmy, że kanapa musi stać tak, by nogi znajdowały się w najniższej części pokoju, a głowy tam, gdzie jest wyżej. Teraz, gdy wstajemy w nocy do dziecka, albo po coś

do picia, mamy gwarancję że nie rozbijemy głowy o belki – mówi pani Joanna, właścicielka 100-metrowego mieszkania na poddaszu w kamienicy w centrum Bydgoszczy. – Także sofa powinna stać w takim miejscu, aby wstając z niej kierować się do wyższej części pokoju, unikniemy wtedy zderzeń z sufitem.

Mieszkania poddaszowe dość często mają niewielkie okienka i małą ekspozycję światła. Jeśli tylko jest taka możliwość, warto pomyśleć o oknach połaciowych.

Nie tylko rozświetlą pokój, ale nadadzą mu niepowtarzalnego charakteru. Przy okazji spowodują, że latem lepsza będzie cyrkulacja powietrza, co w poddaszowych pokojach, zwykle dusznych, jest szczególnie istotne.

– Trzeba jednak pamiętać o ciemnych roletach, dobrze sprawdzają się rolety rzymskie, które spowodują, że słońce nie będzie zbyt nagrzewać wnętrza w upalne dni – radzi pani Joanna. Niewielki dostęp światła to także powód, dla którego poddaszowe

Mebel do pokoju na poddaszu mogą prezentować się oryginalnie

pomieszczenia urządza się raczej w jasnych kolorach. Ciemne mogą być zbyt przytłaczające.

Skosy w pokojach poddaszowych sprawiają, że przy doborze mebli (polecane są te z jasnymi frontami) skazani jesteśmy właściwie na indywidualne zamówienia. – To jednak daje okazję do wykazania się inwencją, bowiem nie możemy liczyć na wstawienie do poddaszowego pokoju wielkich szaf – mówi pani Joanna. – My problem pochowania różnych sprzętów rozwiązaliśmy

kilkoma komodami, mamy też kilka dużych skrzyń podróżnych, które nadają pomieszczeniu klimatu, a przy okazji są bardzo pojemne. Całość uzupełniają półki i wiszące szafki. Tam trzymamy między innymi książki i lekkie rzeczy – twierdzi pani Joanna.

To bardzo dobre rozwiązanie, bo jednym z podstawowych błędów przy urządzeniu pokoju na poddaszu jest wstawianie do niego wielu mebli. Pokój sprawa wtedy wrażenie chaotycznego i zagraconego.

Gra kolorem >> Jak rozjaśnić ciemne wnętrza

Bielszy odcień bieli

Polacy coraz częściej wybierają subtelne odcienie bieli

Wybór kolorów jest związany z naszym poczuciem bezpieczeństwa i cyklem koniunkturalnym – mówi Danuta Baprawska, ekspert ds. koloru AkzoNobel. Z badań wynika, że gdy gospodarka jest w koniunkturze, wybieramy kolory inten-

sywne, zdecydowane, zestawiamy je kontrastowo. Gdy odczuwamy niepokój związany z sytuacją gospodarczą, wolimy otaczać się kolorami neutralnymi: odcieniami bieli, szarości, brązów lub głębokimi, ale wyciszającymi.

Decydując się na przewagę bieli w pomieszczeniu, warto zastosować dodatki w intensywnych kolorach

– Odcienie bieli różnią się w zależności od dodatku innych barw. Ich zaletą jest to, że bardziej niż inne kolory są wrażliwe na zmiany otoczenia i odbijanie światła, dzięki czemu optycznie powiększają przestrzeń – mówi Magda Jeziorowska, architekt wnętrz z

pracowni De Novo, ekspert marki Dulux. – Stanowią wypełnienie mniejszych pomieszczeń oraz tło dla kontrastów. Chłodne odcienie bieli dobrze wyglądają w pomieszczeniach, w których światło jest ciepłe, zwykle od zachodu lub południa.

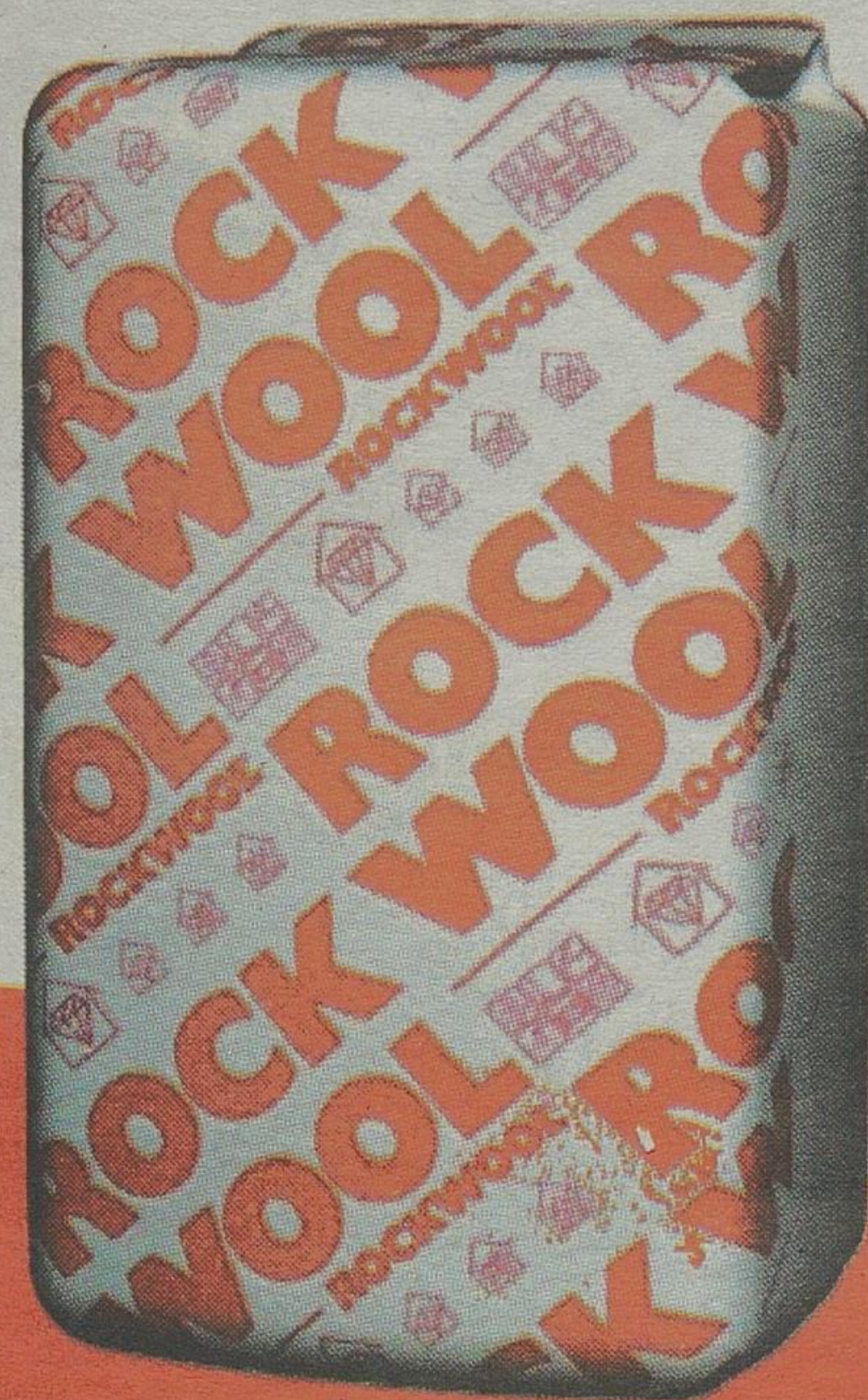
(KP)

reklama

MURBET

Elk, Towarowa 9
tel. 87 620 0 620

ROCKWOOL
NIEPALNE IZOLACJE

**Wełna
Rockmin
Plus**

**Grubość
100 mm**

**8,50 zł/m²
brutto**

$\lambda = 0,037 \text{ W/mK}$

Technologie >> Kino domowe: projektor i ekran zamiast telewizora

Jeszcze popcorn i będzie jak w kinie

Żaden telewizor nie da nam efektu takiego jak odpowiedni rzutnik i ekran.

Krzysztof Pietras

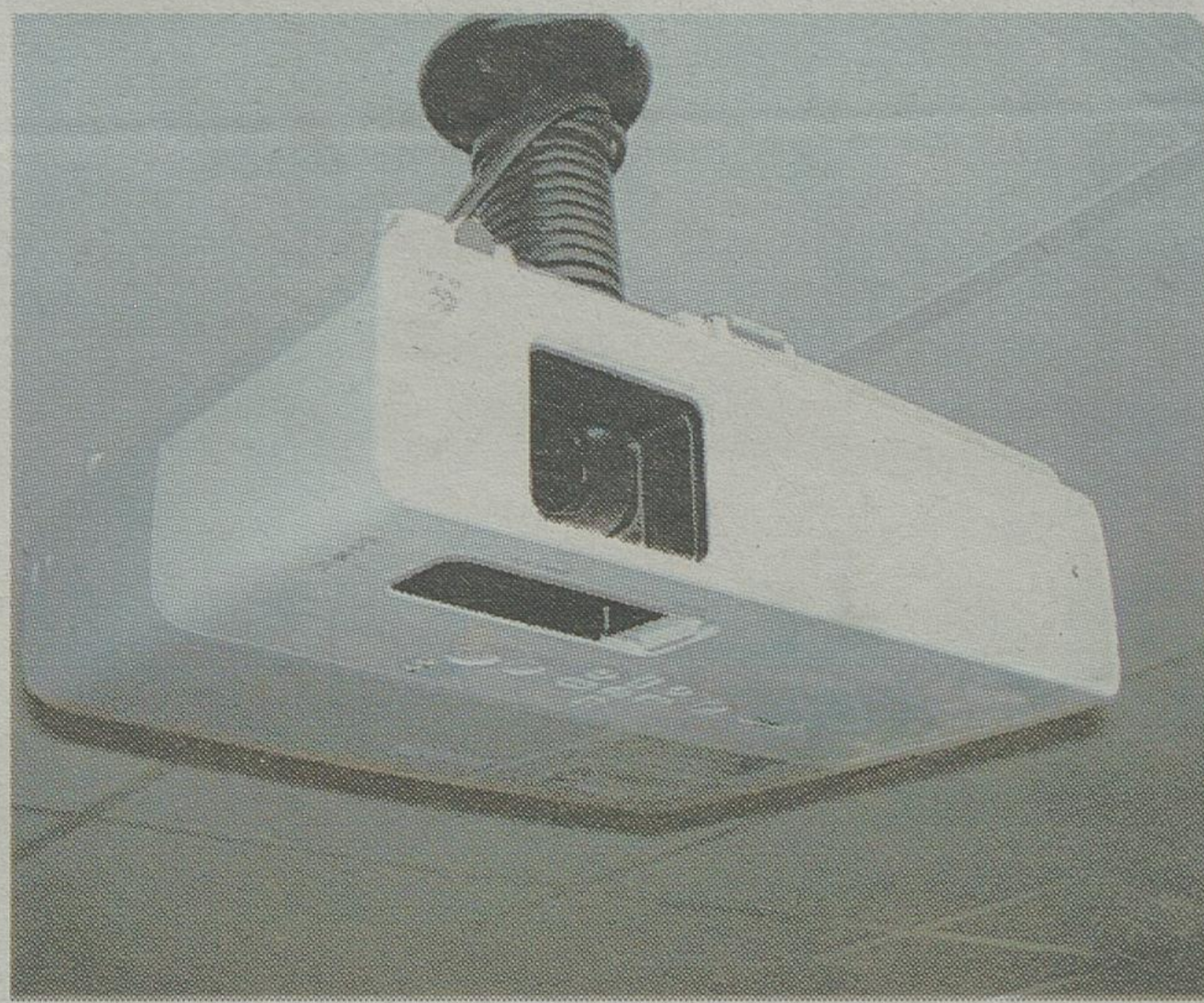
Projektor jest znacznie droższy w eksploatacji od odbiornika TV. Jeśli więc w naszym zwykłym jest włączanie obrazu od rana, to nie jest to zbyt opłacalne rozwiązanie. Jednak do oglądania filmów już w sam raz.

Na rynku znajdziemy zastrzeżenie projektorów różnej klasy i z różnych półek cenowych. Nie na klasę, producenta, czy cenę powinniśmy zwracać uwagę, ale na parametry, które sprawiają, że dany model najlepiej nada się do określonego przeznaczenia w danym pomieszczeniu.

Pierwszą sprawą jest technologia w jakiej został wykonany i funkcjonuje dany model. Spotkamy się na ogół z projektorami działającymi w jednej z dwóch dominujących technologii: DLP lub LCD.

Pierwsza doskonale sprawuje się w sprzęcie prezentacyjnym, używanym podczas konferencji czy prezentacji biznesowych. Zawdzięcza to doskonałej reprodukcji czerni i bieli, dzięki czemu podkreśla komunikaty tekstowe. Zdecydowanie słabiej jednak radzi sobie z pozostałymi kolorami. Między innymi dlatego też nie najlepiej sprawdzi się w kinie domowym do oglądania filmów, czy to animowanych, czy fabularnych.

Wybierając rzutnik jako element kina domowego, lepiej od razu zdecydować się na LCD, która to technologia zapewnia zdecydowanie lepsze odwzorowanie kolorów i zakres zoom, bez „efektu tęczy”, z którym możemy się spotkać w technologii DLP. Na niekorzyść projektorów w technologii LCD przemawiają nieco większe gabaryty i większa

Montując projektor pod sufitem unikniemy zakłóceń, gdy ktoś np. będzie musiał przejść przed ekranem

niż w DLP podatność na uszkodzenia.

Format wyświetlanego obrazu może być dwojaki: przybliżony do kwadratu 4:3 lub bardziej „kinowy” panoramiczny 16:9 lub 16:10. Bezpośrednio z formatem wiąże się też rozdzielczość rzu-

canego obrazu. Jest to drugi z najważniejszych parametrów projektora, zaraz po technologii. Zasada jest prosta: im więcej pikseli jest w stanie wyświetlić rzutnik, tym wyraźniejszy będzie obraz i doskonalsze odwzorowanie szczegółów.

Do domowego kina najlepiej wybrać model o rozdzielczości HD Ready (1280 x 720) lub Full HD/ HDTV (1920 x 1080). Dzięki temu będzie można oglądać programy i filmy w jakości HD, również te, nadawane w telewizji, choć do odtwarzania obrazów w formacie DVD wystarczy spokojnie nawet najmniejsza rozdzielczość w standardzie WVGA.

Kolejny istotny parametr, czyli jasność projektora określa moc światła, z jaką dany model prezentuje obraz. Jasność określa się w ANSI Lumenach, przy czym, w przeciwieństwie do rozdzielczości, wyższa wartość wcale nie oznacza lepszej jakości obrazu.

Silniejsze lampy znajdują zastosowanie raczej w projektorach wykorzystywanych do prezentacji w dużych i jasnych pomieszczeniach. W zaciemnionym salonie raczej zmęczyłyby oczy oglądających, dlatego do zestawów kina domowego poleca się raczej wybór projektorów o lampach, których jasność nie przekracza 2000 ANSI Lumenów.

Na nic najwyższa nawet rozdzielczość i źródło obrazu w HD, jeśli w projektorze brak odpowiedniego wejścia sygnału. Jeśli nie zależy nam na jakości HD, wystarczy wejście na kabel VGA. Jednak najlepszą bezstratną jakość obrazu cyfrowego zapewni kabel HDMI.

Najprostszym i najmniej kosztownym ekranem, jaki możemy sobie zafundować jest... biała, gładka ściana. Decydując się jednak na zakup ekranu, możemy wybierać z szerokiej gamy produktów. Format ekranu dobieramy do formatu obrazu rzucanego przez projektor: 4:3, 16:9, rzadziej i ciagle raczej na zamówienie: 16:10. Kolejną sprawą jest wielkość, którą należy dobrać do pomieszczenia i ustawienia mebli. Jeśli zwykliśmy oglądać filmy siedząc na ulubionej kanapie, wysokość ekranu powinna wynosić ok 1/6 jego odległości od tejże kanapy. Odległość nie powinna być też mniejsza niż 1,5 raza szerokości ekranu.

Czytaj więcej na www.regiodom.pl

reklama

KOMBINAT BUDOWLANY Sp. z o.o.
Białystok, ul. Legionowa 14/16, tel. 85 741 50 87, 512 007 468
www.kombinatbud.com.pl

ul. 42 Pułku Piechoty (27 Lipca) bud. D

ul. Krakowska

PROJEKT KUCHNI I ŁAZIENKI GRATIS

ul. Ogrodowa

ul. I Armii Wojska Polskiego

POZOSTAŁE NASZE INWESTYCJE

- Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego
- Warszawska
- Łąkowa
- W. Lewandowskiego
- Szeregowki i bliźniaki ul. Zakątek
- mieszkania w szeregówkach ul. Jagiellońska

BETON TOWAROWY
z dostawą na budowę i pompowaniem
tel. 502 679 652 (85)733-38-04
Wytwórnia Betonu - Białystok, ul. Elewatorska 13 B

Krótko

▲ **Szum ścieżki dźwiękowej**
Taki efekt „starego kina” będzie nam towarzyszył przy oglądaniu filmu z projektora, jeśli przed zakupem nie zwrócimy uwagi na głośność pracy urządzenia i nie wybierzemy cichego.

▲ **Lampy w projektorze** należą do materiałów eksploatacyjnych i ulegają zużyciu, objęte są też krótszą niż samo urządzenie gwarancją: na ogół 3-6 miesięcy lub na określoną ilość godzin. Z kolei gwarancja na projektor może wynosić przepisowe 24 miesiące, albo też 36, co również mówi coś o jakości. (kp)

reklama

BIAFORM SA
Zakłady Przemysłu Sklejek BIAFORM S.A.
w Białymstoku
OFERUJĄ DO WYNAJĘCIA:

LOKAL UŻYTKOWY
- 259 m²

- samodzielne wejście od ulicy,
- wykończony,
- do prowadzenia działalności gospodarczej

adres: ul. Dojłidy Fabryczne 24,
15-566 Białystok
kontakt: ZPS BIAFORM SA,
tel. (85) 74 07 910, kom. 691 188 782

Nowość

Stacja Spokojnych Snów usypiająca dziecko Ma pięć funkcji. Pierwsza to uspokojenie dziecka przed snem. Maluch ogląda migoczące gwiazdki w pokoju i jednocześnie słucha nastrojowej muzyki. Druga faza, czyli usypianie: światła i muzyka stają się coraz bardziej spokojne i coraz cichsze. Gdy dziecko zasypia, dotychczasowe funkcje stacji się wyłączają, a włączają się następne: widać nastrojowe światełka i słychać dźwięk bijącego serduszka. To dlatego, że ruch dziecka monitorowany jest przez cały czas w razie, gdyby się obudziło. Jeśli tak się stanie, nastąpi ponowne usypianie brzdąca. Ostatnia faza to wybudzanie muzyczką. (kp)

Krótko

▲ **Instalacja elektryczna w domu – obowiązkowe przeglądy i wymiana** Zgodnie z przepisami co pięć lat powinniśmy przeprowadzić przegląd instalacji elektrycznej. Fachowiec zmierzy grubość izolacji, skuteczność działania instalacji, przyjrzy

się tablicy rozdzielczej. Niepokojące objawy, które powinny nas skłonić do wezwania fachowca, to na przykład przegrzewające się osłonki korków porcelanowych w starych typach tablic rozdzielczych, czy osmolone wnętrza tablicy. (eh)

Podatek cz. III >> Faktury VAT mają dokumentować zakup materiałów budowlanych, a nie usług

Budowa domu może być tańsza

Planujesz budowę domu czy remont i kupisz materiały budowlane jeszcze w tym roku? Przez pięć kolejnych lat będziesz mógł składać wnioski o zwrot części podatku VAT.

Kupując do końca 2013 roku niektóre materiały budowlane (oznaczone numerami ewidencyjnymi towarów PKWiU), otrzymamy zwrot różnicy podatku VAT. Wiąże się to z oszczędnościami i szansą wyboru lepszych jakościowo artykułów przy mniejszych, rzeczywistych nakładach finansowych. Taki zwrot VAT to gotówka na kontynuację inwestycji.

Podstawowe zasady

Przypomnijmy, że osoby fizyczne mają prawo do zwrotu części wydatków poniesionych na zakup materiałów budowlanych w związku z:

- budową budynku mieszkalnego;
- nadbudową lub rozbudową budynku na cele mieszkalne lub przebudową (przystosowaniem) budynku niemieszkalnego, jego części lub pomieszczenia niemieszkalnego na cele mieszkalne, w wyniku których powstał lokal mieszkalny spełniający wymagania określone w odrębnych przepisach;
- remontem budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego (przez remont rozumie się również wykończenie budynku

M.in. płytki ceramiczne i gresowe kwalifikują się do zwrotu części podatku VAT

mieszkalnego lub lokalu od stanu surowego czy też tzw. stanu deweloperskiego).

Wykaz materiałów, których zakup daje prawo do domagania się zwrotu podatku, został opublikowany w załączniku do obwieszczenia ministra infrastruktury z 3 września 2010 roku. Jest on dostępny np. na stronie internetowej Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (www.transport.gov.pl). Do materiałów, takich należą między innymi: okna, drzwi, parapety, cegły, tapety, dachówki, zlewy, umywalki. Nie należą zaś np. karnisze, emalie, gwoździe, gdyż te materiały były opodatkowane 22 proc. stawką VAT już przed 1 maja 2004 roku.

Materiały budowlane muszą mieć ścisły związek z budową budynku (lokalu) mieszkalnego. Nie można więc odliczyć wydatków na zakup np. kostki brukowej użytej na podjazd, bramy wjazdowej, płotu. Nie odliczymy też wydatków na zakup działki budowlanej, domu od dewelopera, projektu domu czy za podłączenie do sieci elektrycznej.

Należy pamiętać, że bardzo ważny jest symbol PKWiU – to oznaczenie polskiej klasyfikacji wyrobów i usług. Bowiem prawo do zwrotu VAT mamy tylko w przypadku materiałów budowlanych z ministerialnego wykazu, w którym zostały im przypisane poszczególne symbole. Natomiast wiele jest materiałów budowlanych, których w tym wykazie nie ma.

Podpowiedzi ekspertów

Eksperti zauważają, że planując zakup artykułów budowlanych, trzeba wziąć pod uwagę kilka kwestii.

- Na przykład chemia budowlana ma określony termin przydatności – wyjaśnia Tomasz Owczarczyk, dyrektor Castoramy w Białymstoku. - Przykładowo cement ma trzy miesiące przydatności od daty produkcji. Kupując materiały wcześniej, należy tak dobrać etapy prac budowlanych, aby można było takie artykuły wykorzystać.

Dobrym rozwiązaniem jest wcześniejsze wykonanie budynku w stanie surowym zamkniętym, tak aby w przyszłym roku móc dokończyć pozostałe prace wykończeniowe, z materiałów zakupionych w tym roku. A prace wykończeniowe mają największy udział w kosztach budowy budynku.

- Od podatku można będzie odjąć zarówno gotowe wyroby betonowe (błoczek betonowy), jak i płytki ceramiczne – mówi Tomasz Owczarczyk. - Można je bezproblemowo przechować i wykorzystać w późniejszych, wiosennych etapach budowy. W przypadku Castoramy, nie należy się przy tym obawiać o wzornictwo. Jeśli w przyszłości spodoba się naszemu klientowi na przykład inny motyw płytek, Castorama przyjmie te nabyte wcześniej (za okazaniem dowodu zakupu).

Tomasz Owczarczyk dodaje, że wszystkie materiały do budowy domu, jak i remontu mieszkania, są dostępne w Castoramie i każdy będzie posiadał kod PKWiU na fakturze.

- Klienci poszukują rozwiązań atrakcyjnych cenowo, trwałych oraz o dobrych parametrach, które gwarantują wysoką jakość wykonania – zauważa Paweł Walter, szef produktu z działu budowlanego Leroy Merlin Polska. - Coraz częściej głównym czynnikiem decydującym o wyborze danego produktu jest jego innowacyjność oraz możliwość samodzielnego montażu w krótkim czasie. Przykładem mogą być pustaki ceramiczne szlifowane, murowane na piankę poliuretanową lub pustaki z keramzytobetonu, które nie wymagają do murowania żadnych dodatkowych produktów. Krótki czas murowania, czystość na budowie, brak dodatkowych kosztów związanych z produktami niezbędnymi do murowania, możliwość murowania w niesprzyjających warunkach atmosferycznych oraz zachowanie pozostałych parametrów technicznych na wysokim poziomie sprawia, iż produkty te są świetną inwestycją dla wielu inwestorów.

Eksperti zwracają uwagę na to, że w przypadku budowy wymarzonego domu nasze decyzje zakupowe powinny być przemyślane. Wybór bowiem materiałów budowlanych jest bardzo duży. Jak twierdzą fachowcy, warto postawić na jakość.

Na przykład drewniane drzwi będą dobrym rozwiązaniem dla osób lubiących naturalne materiały. Zabezpieczone drewno ma większą odporność na wilgoć. Lepiej też utrzymuje ciepło

Zwrócono miliony

W województwie podlaskim w ramach tzw. zwrotu VAT w budownictwie w I kwartale 2013 roku fiskus zwrócił 4254 podatnikom 11 mln 905 tys. zł. Rok wcześniej, czyli w I kwartale 2012 roku zwrócono 3765 podatnikom 10 mln 256 tys. zł.

niż skrzydło laminowane. Dodatkowym plusem jest estetyka wyeksponowanych, naturalnych słoików.

U fiskusa bez opłat. Księgowi mogą pomóc.

Trzeba pamiętać, że wszystkie kwestie dotyczące odpisu podatku od artykułów budowlanych, numerów PKWiU, można sprawdzić w urzędzie skarbowym.

Sporządzenie wniosku o zwrot materiałów budowlanych można zlecić firmie prowadzącej usługi rachunkowe. Oferty takich firm możemy znaleźć w internecie. Różnią się one ceną i zakresem usług. Na przykład niektóre biura rachunkowe za wypełnienie wniosku o zwrot VAT i załączników pobierają 50 zł, a za każdą fakturę żądają 2 zł. Składając wniosek, nie wnosimy opłaty skarbowej. Od pieniędzy, które otrzymamy, nie musimy płacić podatku dochodowego.

(d) Za tydzień napiszemy o różnych grupach materiałów używanych do remontu domu, których zakup pozwala odliczyć VAT

Co powinien zawierać wniosek o zwrot VAT

- Wniosek o zwrot VAT nie jest wzorem urzędowym, ale powinien zawierać co najmniej:
- imię i nazwisko osoby fizycznej,
 - identyfikator podatkowy osoby fizycznej, a w przypadku gdy osobie fizycznej nie nadano tego identyfikatora – rodzaj i numer dokumentu tożsamości, w tym również wystawionego w państwie innym niż RP,
 - adres zamieszkania osoby fizycznej,
 - wskazanie właściwego urzędu skarbowego, do którego kierowany jest wniosek,
 - rodzaj poniesionych wydatków (np. budowa budynku mieszkalnego),
 - rok rozpoczęcia inwestycji,
 - wykaz faktur i wartość poniesionych wydatków w związku z inwestycjami polegającymi m.in. na budowie budynku mieszkalnego, remoncie budynku (lokalu),
 - kwotę zwrotu, oświadczenie o zakresie przeprowadzonego remontu, jeżeli roboty te nie wymagają pozwolenia na budowę,
 - wskazanie sposobu wypłaty kwoty zwrotu (jeżeli na rachunek bankowy – numeru rachunku osoby fizycznej składającej wniosek, a w przypadku wspólnego wniosku małżonków – numeru rachunku obojga lub jednego z nich, na który ma być dokonany zwrot),
 - podpis osoby ubiegającej się o zwrot wydatków.

W załączniku do obwieszczenia ministerialnego znajdują się m.in. oprawy oświetleniowe

Rada na sezon >> Rolety, wentylatory, klimatyzacja – jak schłodzić mieszkanie

Uciekamy od upału

Bardzo dużo ciepła dostaje się do wnętrza przez okna. Najprostszym sposobem na utrzymanie w mieszkaniu przyzwoitej temperatury jest zabezpieczenie wewnątrz przed słońcem.

Rolety zewnętrzne są najefektywniejszym rozwiązaniem, ale są drogie. Możemy też wykorzystać wewnętrzne rolety materiałowe (najlepiej ze specjalną powłoką odbijającą słońce), żaluzje albo gęste płócienne zasłony zaciągane na okna w ciągu dnia. Szczególnie, gdy okna wychodzą na południe.

Najtańszym i powszechnie stosowanym sposobem na ulżenie sobie w upalne dni są wiatraki domowe (wentylatory). Urządzenia te wprowadzają powietrze w ruch, które opływa ludzkie ciało – pobudza parowanie i przynosi ochłodę. Mają one różną moc i wielkość. Najmniejsze podłączamy na USB do komputera.

Rolety wewnętrzne sprawią, że w pomieszczeniu będzie więcej cienia

Biurkowe przydadzą się w niewielkim pokoju, najczęściej do ochłodzenia jednej osoby. Największe są wentylatory stojące i sprawdzają się nawet w dużych pomieszczeniach. Wentylatory kolumnowe wyposażone są w kilka małych śmigieł rozmieszczonych jedno nad drugim i dobrze sprawdzają się tam, gdzie nie ma zbyt dużo miejsca.

Możemy też zafundować sobie wiatrak podwieszany pod sufi-

tem. Niezależnie od wybranego modelu, warto pamiętać o regularnym usuwaniu kurzu. Dlatego należy sprawdzić, czy dany model daje możliwość demontażu obudowy i łatwego dostępu do śmigieł. Warto też sprawdzić, ile trybów pracy ma urządzenie. Najprostsze modele mają tylko jeden, najbardziej rozbudowane nawet do sześciu. Obracana głowica przyda się szczególnie w większych pomieszczeniach,

a dla komfortu nieliche znaczenie ma poziom hałasu emitowanego przez pracujący wiatrak.

W naprawdę wielki skwar zastosować warto małą sztuczkę. Przed stojącym wentylatorem można postawić kilka plastikowych butelek z zamrożoną wodą. Taki chłodzący filtr wzmocni efekt.

Pamiętajmy, by otwierać okna na noc, kiedy temperatura na zewnątrz spada poniżej tej, która panuje w mieszkaniu. W walce z upałem komfort zapewnią nie tylko umiarkowana temperatura, ale i świeże powietrze w domu.

Coraz popularniejszą metodą na schłodzenie pomieszczeń w upalne dni staje się montaż klimatyzacji. W tej chwili stosuje się ją nie tylko w biurowych po-

mieszczeniach, lecz również w mieszkaniach. Na przykład w Castoramie można dostać dwa rodzaje klimatyzatorów. Są to klimatyzatory przenośne, czyli takie, które mają przewód i podłącza się je do gniazdka, a także klimatyzatory stałe.

Klimatyzacja w porównaniu z wiatrakami jest sprzętem dużo droższym i bardziej profesjonalnym. Przed wyborem warto zorientować się, które urządzenia są dobrej jakości, a także przyręczyć się firmie montującej.

– Polecałbym, żeby zwrócić uwagę na certyfikaty, zielone karty, a także obecność na rynku firm montujących. Jeśli już decydujemy się na klimatyzację, warto zainwestować i postawić na dobrą jakość – mówi Robert Szmit z firmy Klimasko. – Dobre klimatyzatory mają firmy Electra, Toshiba i Mitsubishi.

Trudno ustalić przeciętną cenę założenia klimatyzacji. – Trzeba wziąć pod uwagę cenę klimatyzatora, moc, przeszklenie, niezbędne wyposażenie mieszkania. Wszystko musi być odpowiednio dobrane, żeby, mówiąc potocznie, klima nie wysiadła – mówi Leszek Sikora, wiceprezesa spółki Aquaklim.

Jak informuje nas Robert Szmit, podstawowy koszt montażu to około 1100 złotych. – Klienci zazwyczaj decydują się na założenie klimatyzacji tylko w jednym, najczęściej używanym pokoju. Wtedy przeciętny koszt klimatyzacji z montażem to około 2500 złotych – mówi Leszek Sikora.

Czytaj więcej na regi. odom.pl

Nowości

Stół z charakterem Może być zrobiony z jednego lub dwóch kawałków drewna. Niepowtarzalną częścią takiego stołu jest blat. To on, najmocniej przyciąga wzrok nasz, ponieważ niezależnie od obróbki ręcznej, zachowuje naturalny kształt pnia drzewa. Blat spoczywa na metalowych nogach. Może być wykonany z drewna dębowego, klonu, akacji, czereśni, orzecha lub egzotycznych wariantów, jak na przykład sekwoja czy cedr.

(mk)

Czego to ludzie nie wymyślą: poduszki wykonane z poliestru są o tyle oryginalne, że na pierwszy rzut oka wyglądają niczym liście mokre od rosy, kamienie, które ugrzeszyły się od skały albo środek drzewa. To po prostu styl eko w niecodziennym wydaniu produktów tekstylnych do domu. Oprócz nietypowego wyglądu i gwarancji wygody, mają też antyalergiczny wkład z policoottonu i włókien poliestrowych. Te „glazy”, „pnie” i „liście” są zapinane na zamki.

Finanse >> Problemy ze spłatą kredytu hipotecznego

Na kłopoty – kontakt z bankiem

Bank zazwyczaj wypowiada klientowi umowę kredytową, gdy ten zalega przynajmniej z dwiema ratami. Zerwanie umowy przez bank, ale z przyczyny klienta-dłużnika, to – jak mówią – ostateczność. Takie działanie jest praktycznie równoznaczne z tym, że za kilka miesięcy zapuka do zadłużonej rodziny komornik. Co zrobić, żeby do tego nie dopuścić?

Kredytobiorca, który – mimo, że się ociągał – teraz szybko powiadomi bank o swoich problemach finansowych i przedstawi dokumenty o sytuacji materialnej, w jakiej obecnie się znajduje, ma szansę na rozstrzygnięcie polubowne. Kredytodawcy najczęściej zgadzają się wyciągnąć pomocną rękę do dłużnika.

Wydłużenie okresu spłaty kredytu to jedno z najczęściej praktykowanych rozwiązań. Rodzina będzie kredyt spłacać wprawdzie dłużej, ale za to w niższych ratach. To wchodzi w grę w przypadku osób, które brały kredyt nie na maksymalną liczbę lat, w ciągu których zobowiązanie należy spłacić. Przykładowo: bank oferował kredyt hipoteczny z możliwością spłacenia go w ciągu nawet 30 lat, a klient deklarował, że spłaci go w 20 lat. Raty w wydłużonym okresie spłat będą niższe, ale całkowity koszt kredytu – wyższy. Tak się stanie dlatego, że odsetki będą jeszcze wyższe.

Można też uzyskać wakacje kredytowe. To propozycja dla dłużników uważających, że ich trudna sytuacja finansowa jest tylko chwilowa, powiedzmy: kilkumiesięczna. Instytucja finansowa zazwyczaj zawiesza spłatę raty głównej, ale domaga się spłat na bieżąco samych odsetek. Po waka-

cjach od kredytu, jeśli bank nie zmienił warunków dotyczących czasu trwania umowy, zaległości trzeba będzie nadrobić, tzn. następne już powakacyjne raty, spłacać wyższe.

Zmiana systemu. Rozwiązanie dotyczy kredytobiorców, którzy mają system rat malejących. Na spłatę tych malejących ich stać, ale rzecz dotyczy tych większych rat, bo to dopiero początek spłaty zobowiązań. W takiej sytuacji banki mogą zgodzić się na opłaty w systemie równych rat. Ta zgoda jednak poniesie ze sobą dodatkowe koszty obsługi zadłużenia.

Konsolidacja jest opcją dla rodzin, które mają kilka kredytów, w tym hipoteczny. Kredyt konsolidacyjny pozwoli na połączenie zobowiązań w jedno. Spłaca się dalej jedną ratę, zamiast kilku. Nowa rata jest niższa niż gdyby dłużnik miał je nadal regulować z osobna.

Rezygnacja z dodatkowych usług bankowych. Zdarza się, że banki – w momencie podpisywania umowy – wymuszają na kredytobiorcy uwzględnienie usług dodatkowych, np. wykupu ponadstandardowego ubezpieczenia. W przypadku, gdy osoba ma problemy finansowe, bank może mieć wolę odstąpienia od tych dodatkowych warunków.

Refinansowanie też jest sposobem. Oferta dotyczy klientów, którzy brali kredyty w czasie dla siebie niekorzystnym, czyli, gdy oferta banków była droga, a kredyt zaciągano w obcej walucie. Możliwe jest obniżenie marży bankowej nawet o jeden procent

Katarzyna Płojda

OFERTY BIUR NIERUCHOMOŚCI

Jesteś zainteresowany(a) zamieszczeniem oferty swojego biura.

Zadzwoń 85/748 74 30

Kolumna reklamowa

SPRZEDAM

MIESZKANIE

JEDNOPOKOJOWE

Białystok, Bohaterów Monte Cassino, 33m2, II piętro, cegła z 99r, 148 999 zł, AS

Białystok, Malmeda, 30 mkw, lip, ładnie urządzone, 145.000 zł, GRA

Białystok, Podleśna, 33 mkw, lvp, blisko uczelnie oraz park, 129.000 zł, GRA

Białystok, Przędzalniana, 33m2, I piętro, cegła, 113 000 zł, AS

Białystok, Waszyngtona, os. Piaski, 22 mkw, lip, do wprowadzenia, 127.000 zł, GRA

DWUPOKOJOWE

Białystok, Bema, 40 mkw, parter, po remoncie, nowoczesna aranżacja, 169.000 zł, ADO

Białystok, Chrobrego, 39 mkw, parter, niezależne pokoje, wszędzie blisko, 139.000 zł, ADO

Białystok, Gajowa, 36m2, IV piętro, okna PCV, 135 999 zł, AS

Białystok, Gajowa, 36m2, III piętro, do aranżacji, okna PCV, 139 999 zł, AS

Białystok, Jana Pawła II, 38m2, II piętro, po remoncie, cegła, 158 000 zł, AS

Białystok, KEN, 33m2, III piętro, do wprowadzenia, cegła z 2001r, 165 900 zł, AS

Białystok, Kleosin, Kraszewskiego, 43 mkw, parter, cegła, ładny rozkład, nowa łazienka, 184.000 zł, ADO

Białystok, Kozłowa, 39m2, okna PCV, do aranżacji, 137 000 zł, AS

Białystok, Kozłowa, os. Białostoczek, 39 mkw, dwustronne, balkon, 139.000 zł, GRA

Białystok, Kraszewskiego, os. Bojary, 47 mkw, do zamieszkania, cegła 1997r, 227.500 zł, GRA

Białystok, Magnoliowa, os. Zielone Wzgórze, 46 mkw, lip, balkon, cegła, 189.000 zł, GRA

Białystok, Nowogródzka, os. Sienkiewicza, 44 mkw, lp, do remontu, loggia, 154.500 zł, GRA

Białystok, Solidarności, os. Antoniuk, 33 mkw, Vp, 112.000 zł, GRA

Czarna Białostocka, 47 mkw, Ilp, loggia, 82.000 zł, GRA

Elk, ul. Jana Brzechwy, 44,06 mkw, parter, mieszkanie o podwyższonym standardzie, salon z kuchnią i jadalnią, sypialnia i łazienka z wc., 170.000 zł, MKN

Elk, ul. Kilińskiego, 48,20 mkw, III p, do wprowadzenia, bardzo dobry stan, częściowo umeblowane, 139.000 zł, MKN

Elk, ul. Mickiewicza 1, "35,80 mkw", I p, "dobra lokalizacja, centrum miasta, mieszkanie do remontu", 108.000 zł, MKN

Elk, ul. Okulickiego, 47,10 mkw, III p, do odświeżenia, funkcjonalne, słoneczne, 3 pokoje, kuchnia, łazienka z wc, 125.000 zł, MKN

Elk, ul. Owocowa, 46,17 mkw, parter, do wprowadzenia, częściowo umeblowane, dodatkowo działka 458 m2, 170.000 zł, MKN

Hajnówka, ul. Lipowa, 32 mkw, parter, nowe okna, 77.000 zł, GRA

Ranty, gm. Wydmyny, 53,88 mkw, I piętro, dwa pokoje, kuchnia ze spiżarnią, łazienka z wc, dodatkowo budynek gospodarczy 15mkw i działka ogrodowa., 55.000 zł, MKN

Stare Juchy, 68,08 mkw, I p, wykończone, do zamieszkania, kominek, 90.000 zł, MKN

TRZYPOKOJOWE

Białystok, Kollataja, os. Wysoki Stoczek, 59 mkw, I p, nowa cegła, wspólnota, 236.000 zł, GRA

Białystok, Legionowa, os. Piaski, 69 mkw, Villp, obrzeża centrum, do wprowadzenia, 235.000 zł, GRA

Białystok, Mickiewicza, 54,9 mkw, IIIp, oddzielne pokoje, 205.000 zł, GRA

Białystok, Olsztyńska, os. Białostoczek, 48 mkw, parter, z ogródkiem, do zamieszkania, 189.000 zł, GRA

Białystok, Wiejska, 57m2, wysoki standard, nowa cegła, 220 000 zł, AS

Białystok, Zielonogórska, os. Zielone Wzgórze, 60,70 mkw, parter z ogródkiem, 189.000 zł, GRA

Elk, ul. Kilińskiego, 48,48 mkw, IV p, stan dobry do odświeżenia, częściowo umeblowane, słoneczne bardzo ciepłe., 135.000 zł, MKN

Elk, ul. Wileńska, 61,00 mkw, I p, do częściowego remontu, spokojna okolica, możliwość dokupienia garażu, 145.000 zł, MKN

CZTEROPOKOJOWE

Białystok, Daleka os. Bojary, 72,5 mkw, lip, 219.000 zł, GRA

Białystok, Wiejska, 78 mkw, parter, przestronne, nowe łazienki, Okazja!, 260.000 zł, ADO

Elk, Kościuszki 18, 89,04 mkw, I p, b.dobra lokalizacja, spokojna okolica blisko rzeki, kamienica, możliwość instalacji kominka., 159.000 zł, MKN

gm.Elka, 84,02 mkw, II p, Po remoncie, spokojne miejsce przy lesie, garaż murowany z kanałem w cenie 10.000 zł, możliwość zamiany. Możliwość adaptacji strychu około 70m2, 115.000 zł, MKN

DOM

Białystok, Pietrasze, 220m2, działka 700m2, dom wolnostojący, 299 000 zł, AS

Białystok, Starosielce, 226/1200 mkw, 2 lub 3 rodzinny na pięknej działce, 599.000 zł, GRA

Białystok, Wygoda, 90/364 mkw, szeregówka z lat 60, dobry dojazd, 295.000 zł, GRA

Czarna Białostocka, 120/432 mkw (plus 490 mkw), 1/2 bliźniaka, 2003r, 350.000 zł, GRA

Elk, 221,00 mkw, dom z 2011 r. piętrowy do wprowadzenia, urządzony, 585.000 zł, MKN

Elk, ul. Owocowa, 46,17 mkw, parter, połowa domu mieszkalnego, w bardzo dobrym stanie, gotowe do wprowadzenia., 170.000 zł, MKN

Elk, ul. Podhorskiego, 411/974 mkw, nieruchomość mieszkalno-usługowa, na parterze prowadzona działalność gospodarcza, dobry stan budynku, 850 000 zł, MKN

Elk, ul. Łąkowa, 143,06 mkw, dom mieszkalny, garaż i drugi budynek gospodarczo-mieszkalny, 230.000 zł, MKN

Elk, Chruściele, gm. Elk, 230 mkw/1726 mkw, Wykończony w dobrym stylu, cicha okolica, zagospodarowana działka, możliwość zapłaty w dogodnych ratach, możliwość zamiany na mieszkanie, do końca maja zapytaj o promocję, 690.000 zł, MKN

Krokocie, gm. Elk, 126 mkw/2974 mkw, dom mieszkalny, położony w zacisznym i spokojnym miejscu, po kapitalnym remoncie, zagospodarowana działka, 280.000 zł, MKN

Mińce, gm. Choroszcz, 78/1044 mkw, 2001r + możliwość wykończenia poddasza, 360.000 zł, GRA

Mrozy Wielkie, gm.Elka, 234,4 mkw, "Jednorodzinny parterowy z poddaszem użytkowym budowany według projektu " "DOM W HIBISKUSIE " " z garażem dwustanowiskowym.", 540.000 zł, MKN

Niewodnica Korycka, 167/595 mkw, 1/2 bliźniaka, stan surowy, otwarty, 175.000 zł, GRA

Odoje, gm. Orzysz, 161,4 mkw/836 mkw, idealny pod rekreację, siedem pokoi na poddaszu., 225.000 zł, MKN

Olecko, ul. Norwida, 284,60 mkw, "Nowy murowany dom mieszkalny " "Sopran 5 " " wykończony, położony na działce o powierzchni 912 mkw cena do negocjacji.", 700.000 zł, MKN

Supraśl, 100/490 mkw, wolnostojący po częściowym remoncie, 319.000 zł, ADO

DZIAŁKA

Barany, gm. Elk, ok.. 1100 mkw, działki budowlane, en. Elektryczna, woda, bardzo dobry dojazd, blisko las, 95 zł/mkw, MKN

Choroszcz, 1226 mkw, budowlana, en. Elektryczna, woda, 135.000 zł, GRA

Danowo, gm. Miłki, 10400 mkw, działka rolna o bardzo atrakcyjnej lokalizacji, przy lesie w pobliżu jeziora., 11 zł/mkw, MKN

Dojlidy Górne, 1005 mkw, en. Elektryczna, kanalizacja, 99.000 zł, GRA

Elk, Bocienie Gniazdo, 7059 mkw, Nieruchomość składająca się z działki bud. o pow. 800 mkw i dwóch działek rolnych o łącznej pow. 6259 mkw, na których zlokalizowany jest staw, 330.000 zł, MKN

Gm. Elk, 2196 mkw, działka budowlana położona blisko Elku, 65 zł/ mkw, MKN

Gm. Elk, 194-350 mkw, Ogródki działkowe 2 km. od Elku, atrakcyjna lokalizacja przy kanale wodnym, 39-49 zł/m2, MKN

Gm. Elk, 800-2500 mkw, Atrakcyjne działki budowlane, uzbrojone, możliwość zapłaty w dogodnych nieoprocentowanych ratach zapytaj o promocję, 97 zł/m2, MKN

Gm. Elk, 1421 mkw, 1652 mkw, działki budowlane położone blisko Elku z widokiem na jezioro, 80 zł/mkw, MKN

Gm. Elk, Bocienie Gniazdo, 4954 m2, Nieruchomość budowlana rolna ze stawem, 282 000 zł, MKN

Gm. Kalinowo, 6,48 ha, z pozwoleniami i projektami trzech domów, z linią brzegową jeziora w kompleksie jezior Rajgrodzkich, 900.000 zł, MKN

Gm. Kalinowo, Makosieje, 1,95 ha, przeznaczenie hotelowo-rekreacyjne, 250.000 zł, MKN

Gniła, 1250 mkw, warunki zabudowy, dojazd asfalt. E, W, K, 60.000 zł, GRA

Grabówka, 513 mkw, pełne media 24 mx 21,5 m, 85.000 zł, GRA

Konopki Wielkie, gm. Miłki, 1,00 ha, Pięknie położona działka z linią brzegową jeziora Ubiłk Wielki, 200.000 zł, MKN

Lęga, gm. Elk, 8480 mkw, działka z wydanymi warunkami zabudowy budynkiem mieszkalnym i gospodarczym, około 100 metrów linii brzegowej rzeki Legi., 20 zł/mkw, MKN

Łęgowo, gm.Olecko, 3000 mkw, działka rolna z możliwością uzyskania warunków zabudowy, widok na jezioro, 23 zł/mkw, MKN

Malinówka Gm. Elk, 34531 mkw, nieruchomość gruntowa niezabudowana z linią brzegową, opracowany miejscowy plan zagospodarowania, 1.382.000 zł, MKN

Małkinie, gm. Elk, 1513-2064 mkw, dziesięć działek budowlanych położonych przy jeziorze Wolszczelskim z udziałem we wspólnej plaży, 55 zł/mkw, MKN

Możne, gm. Olecko, 0,55 ha, rolna, ładnie położona w atrakcyjnej cenie, 110.000 zł, MKN

Mrozy Wielkie, gm. Elk, 1117 mkw, działki budowlane położone w pięknej okolicy, w pobliżu lasu i jez. Regielskiego. Promocyjna cena, 55 zł/mkw, MKN

Nowa Wieś Elcka, 3799 mkw, możliwość uzyskania warunków zabudowy, 25 zł/mkw, MKN

Nowa Wieś Elcka, 3151 mkw, działka z wydanymi warunkami zabudowy, położona blisko lasu., 35 zł/m2, MKN

Nowa Wieś Elcka, gm. Elk, 11826 mkw, pięknie położona działka z linią brzegową rzeki Elk, wydane warunki zabudowy domem mieszkalnym i bud. gospodarczymi., 22 zł/mkw, MKN

Ogródek, gm.Orzysz, 800 mkw, Działki rekreacyjne położone przy jeziorze, z pozwoleniem na budowę., 35 zł/mkw, MKN

Rękusy, gm. Elk, 7400 mkw, działka o funkcji rolnej, położona w spokojnym miejscu przy lesie, 30.000 zł, MKN

Sajzy, 3000 mkw, Atrakcyjne działki z możliwością wydania warunków zabudowy promocja na zakup pierwszej działki 14 zł/m2, 42.000 zł, MKN

Sedranki, gm. Olecko, 2700 mkw, działka rolna (możliwość uzyskania warunków zabudowy) dojazd z drogi asfaltowej, 65.000 zł, MKN

Stare Juchy, 5805 mkw, działka budowlana z linią brzegową jeziora Rekąty (połączonego z jez. Ulówki i Łaśmiady), 35 zł/mkw, MKN

Stare Juchy, 1631 mkw, działka budowlana z udziałem we wspólnej plaży przy jez. Rekąty (połączonym z jez. Ulówki i Łaśmiady), 40 zł/mkw, MKN

Stare Juchy, 1511-2230 mkw, dwanaście działek budowlanych z udziałem we wspólnej plaży przy jez. Rekąty (połączonym z jez. Ulówki i Łaśmiady), 50 zł/mkw, MKN

Supraśl, 3662 mkw, super lokalizacja, pełne media, 439.000 zł, GRA

Szczecinowo, 21000 mkw, działka rolna (możliwość uzyskania warunków za-budowy) z linią brzegową jeziora Szóstak, działka pod budowę mieszkaniową, gospodarczą, może stanowić teren inwestycyjny, 25 zł/mkw, MKN

Wronki, gm. Świętajno, 4,63 ha, Działka rolna, 2,2 zł/mkw, MKN

Zabłudów, 902 mkw, warunki zabudowy, uroczą okolica, 29.000 zł, GRA

Zwierki, 820 mkw, warunki zabudowy, osiedle nowych domów, 48 zł/mkw, GRA

LOKAL
UŻYTKOWY

Mikołajki, 60 mkw, parter, centrum turystyczne, lokal usługowy w stanie surowym, w pobliżu jeziora., 8.000 zł/mkw, MKN

SIEDLISKO

Elk, gm.Elka, 100m2/5000m2, Siedlisko funkcja usługowa, działka 5000m2, dom 100m2 budynek gospodarczy 150m2, połowa budynku gosp. 170m2, położona przy obwodnicy nieopodal projektowanej galerii handlowej, 320.000 zł, MKN

Kramkówka Mała, gm. Goniądz, 100 mkw/8ha, Siedlisko rolne, dziewięć działek w tym jedna zabudowana domem mieszkalnym i stodołą., 320.000 zł, MKN

WYNAJME

LOKAL
UŻYTKOWY

Elk, Centrum, 160 mkw, III p, lokal handlowo-usługowy, netto 1500 zł, MKN

Elk, Centrum, 66 mkw, III p, lokal handlowo-usługowy, brutto 1000 zł + media, MKN

Elk, Centrum, 50 mkw, I p, lokal handlowo-usługowy w pasażu handlowym, brutto 1000 zł/m-c, MKN

Elk, ul. Kościuszki, 42 mkw, I p, lokale użytkowe wykończone w dobrym standardzie. Cena do negocjacji, brutto 18 zł/mkw + c.o. i en. el., MKN

BIURO OBSŁUGI KLIENTA
tel. 85-748-96-02, 03

GAZETA
WSPÓŁCZESNA
OGŁOSZENIA I REKLAMY
PRZYJMUJĄ

Biuro Obsługi Klienta

Białystok,
ul. Św. Mikołaja 1,
tel. 85 748 96 02, 748 96 03,
fax 748 96 06, e-mail:
ogloszenia.bialystok@mediaregionalne.pl

Obsługa Agencji
Reklamowych,

tel. 85 748 74 33

Doradcy ds. klienta

Białystok, tel. 85 748 95 91
do 93, 748 95 97,
748 95 98, 748 74 44,
tel./fax 748 74 40, 748 74 43
e-mail:
reklama.bialystok@mediaregionalne.pl

Regionalne Biuro Obsługi
Reklam

Bielsk Podlaski,
ul. Mickiewicza 65, lok. 3,
tel./fax 85 730 34 90

Elk, ul. Pułaskiego 24,
tel./fax 87 610 85 05

Łomża, ul. Długa 6,
tel. 86 216 64 64,
fax 216 56 97

Suwałki, ul. Kościuszki 78A,
lok. 4, tel. 565 37 80,
tel./fax 87 566 57 26

Agencje ogłoszeniowe

Augustów, ul. Wojska Polskiego 6/4,
tel. 87 643 19 97

- Perfekt Nieruchomości

Augustów, ul. Żabia 3A,
tel. 87 643 06 72 - Theo

Bielsk Podlaski,
ul. Mickiewicza 60,
tel./fax 85 730 19 20

- Aba Plus Antoni Murawski

Hajnówka, ul. 3 Maja 45,
tel./fax 85 682 46 03,
682 33 77 - Sobex Nowy

Łomża, ul. Stary Rynek 13,
tel. 86 216 74 44,
fax 86 216 71 07 - TV Łomża

Mońki, ul. Dworcowa 6,
tel. 85 716 21 91 - Kurier

Ostrów Mazowiecka,
Pl. Księżnej Anny Mazowieckiej 6,
tel. 29 642 80 34, 505-233-744
- ARIUH, Dylewski

Sokołka, os. Centrum 21,
tel. 85 711 25 28

Biuro Usług Doradczych

Wysokie Mazowieckie,
ul. Długa 22,
tel./fax 86 275 24 08

- Vidking

Zambrów,
ul. Wojska Polskiego 22,
tel./fax 86 271 25 25

- Globtour

www.wspolczesna.pl

WYKAZ BIUR

Każde ogłoszenie kończy się trzyliterowym kodem. Jest to kod biura nieruchomości. Jeśli zainteresowała Państwa oferta biura, należy niżej odszukać jej kod i numer telefonu.

ADO — ADOM NIERUCHOMOŚCI, Białystok, ul. Legionowa 30A, tel. (85)747-10-10; www.adom.com.pl

AS — AS Nieruchomości, Białystok ul. Zamenhofska 17 lok.1, tel (85)831 15 52, www.as-nieruchomosci.com, biuro@as-nieruchomosci.com

GRA — GRABOWSCY NIERUCHOMOŚCI, Białystok, ul. Św. Mikołaja 1, lok. 11, lp; tel. (85)744-80-02, 501-73-83-93; www.nieruchomosciBKN.pl

MKN — MAZURSKA KORPORACJA NIERUCHOMOŚCI, Elk, ul. Mickiewicza 1A/U13 tel. (87)621-30-02; www.mkn.com.pl

AUTOMOTO

KUPIĘ

AUTA, do kasacji, naprawy, odbiór, tel. 503-163-134.

AUTA na części 500-1000 zł 797478441

AUTOKOMIS, SZYBKİ skup do 50.000 zł., tel. 500-008-130

ZŁOMOWANIE AUT
odbieramy własnym
transportem,
wysokie ceny.
693-705-805.

BIZNES

ALE SZYBKA GOTÓWKA – NAWET 7000 ZŁ!
PROSTE ZASADY, BEZ ZBĘDNYCH
FORMALNOŚCI.
PROWIDENT: 600-400-295
(TARYFA WG OPŁAT OPERATORA).

**ZA TREŚĆ
REKLAM I OGŁOSZEŃ
REDAKCJA
NIE ODPOWIADA**

KREDYTY/POŻYCZKI

***NOWOŚĆ! KREDYTY na oświadczenie
do 50 tys., emerytura, renta, umowa
o pracę, umowa-zlecenie, rolnictwo,
działalność gospodarcza,
bez zaświadczeń 517-161-880.**

**ABSOLUTNIE atrakcyjna pożyczka
30-stka. Najniższe koszty, bez BIK-u,
wypłata natychmiast, bez ograniczeń
wiekowych również zajęcia komornicze.**

Daiglob Piechocka Sp.j Repertorium
A3888/2011. 600-700-304, 85/7333725

**BEZ zaświadczeń pożyczka 500 zł natychmiast
całe województwo, tel. (85)732-30-22.**

KREDYTY, pożyczki, konsolidacje, hipoteki!!!
Zadzwoń. Białystok - 85 742 13 21, Bielsk
Podlaski 85 657 85 26

ODDŁUŻENIA- oferta pozabankowa od
30.000; rolnicy, osoby indywidualne,
784-632-888.

POTRZEBUJESZ pieniędzy wejdź:
www.daiglob.pl zakładka daiglob
a-count

**POŻYCZKA bez BiK
całe województwo,
tel. 668-681-844.**

WWW.INESKREDYT.PL pożyczki
536-430-000

MASZyny
I URZĄDZENIA

SPRZEDAM

AGREGAT prądotwórczy 16KW, profesjonalny
z dieslem, na przyczepie, 10.000 zł.
695-477-103

PRASA kostkowa, stan bdb. 86/277-29-06,

MATRYMONIALNE

BIURA MATRYMONIALNE

BIURO „Mariaż”, 604-167-379,
(85)675-13-15.

NAUKA

KURSY

AUTOMOBILKLUB - prawo jazdy.
85/732-76-85

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM

BLASZAKI garaże- tanio i solidnie,
(85)730-18-00, 694-052-905.

BLASZAKI garaże tanio, transport montaż
gratis, 506-900-520, (52)348-71-48,
(41)263-27-42.

BLASZAKI solidne wzmocnione
(85)874-53-66

DOM drewniany 10x6, do rozbiórki, Dojlidy,
10000 zł. (85)741-90-24, (85)515-16-01

DZIAŁKĘ inwestycyjną 1.81 ha we wsi Lewki
przy drodze, 150.000 zł. 606-930-723

FABRYCZNA 60m2 139tys Unikar 533554442

GARAŻE blaszane, bramy garażowe, kojce
-dowóz, montaż gratis -cały kraj. Raty!
512-853-323; 85/66-72-108; 86/225-23-11;
29/642-34-61 www.konstal-garaze.pl

GARAŻE, blaszaki- tanio, tel. 505-126-033.

POGODNA, 28m2, 130tys Unikar 533554442

SIEDLIKO 1500M2, wieś Pajewo.

602-406-027

SIENKIEWICZA, 40 m2, 150tys Unikar

533554442

1,17 ha Halickie, granica Białegostoku

tel. 85/664-06-47.

36M2, ładne 165 tys Unikar 533554442

WYNAJME

KAWALERKA -Lipowa, tel. 886-852-223.

M-4, Swobodna do wynajęcia, 512-58-64-32.

PRACA

ZATRUDNIĘ

POSZUKUJĘ kierowcy kat. C +E z
uprawnieniami na HDS i kartą kierowcy.
Umowa o pracę. Praca w Białymstoku.
604-219-429,

ROLNICTWO

KUPIĘ

*******SKUP** bydła rzeźnego, macior. Odbiór z
gospodarstwa. Najwyższe ceny, 511-603-360.

*******BYDŁO**, maciory, knury kupię. Faktura,
wyrejestrowanie, tel. 663-041-519.

CIĄGNIKI rolnicze, stare kupię,
www.kon-pol.pl 501-494-437

KNURY kupię, tel. 694-933-680,

(85)685-22-45.

MACIORY, knury. Odbiór z gospodarstwa,
509-117-107.

SKUP koni oraz bydła rzeźnego. 603-651-516.

SPRZEDAM

CIĄGNIK ogrodniczy T24K14, kultywator, plug
do śniegu, przyczepa. 9000 zł. 515-107-498

KOMBAJN zbożowy Bizon Z058,
niebieski, I-wł., garażowany, stan, bdb,
80 tys. zł 510-704-014

SPRAWDZONE Polskie nawozy.
Polecamy! Poli-K-8 - 8% (N), 25% (P),
24% (K), 9% (S), 17% (MgO), 10% (CaO)
+ MIKRO Cena: 1660 zł; Poli-Z - 6%
(N), 17% (P), 21% (K), 10% (MgO), 9%
(S) + MIKRO. Cena: 1770,- 12% - 1840zł.
502-281-204.

WAPNA nawozowe 605-914-266,
726-177-969

RÓŻNE

KUPIĘ

***AUTA** na złom, złom, odbiór. 508-127-829

BRZOZA, dąb, grab, olcha, jesion,

661-921-290.

KUPIĘ drewno papierówka, tel. 728-998-381.

STARE maszyny muzalne kupię,
www.kon-pol.pl 501-494-437

SPRZEDAM

MEBLE pokojowe i kuchenne, w dobrym
stanie, kuchenka gazowa z butlą, 200 zł,
(85)741-90-24.

OPAL porąbany, z dowozem od 120 PLN/mp,
694-42-66-65.

TELEWIZORY, 2 sztuki, w dobrym stanie,
antena, pilot, 150-200 zł, tel. (85)741-90-24.

TURYSTYKA

BELGIA Holandia czw. śr., pt.
502-701-966.

BELGIA Holandia Niemcy -sobota,
606-379-966.

HOLANDIA, Belgia: piątek, wtorek
518-349-303.

MORZE Mielno 690-913-913.

WTOREK, sobota Frankfurt n. Menem,
Mannheim, Kaizeslautern DVD klima
504-304526.

AGROTURYSTYKA

JEZIORA, RZEKI

DOBEK, k/Elku, nad jeziorem, 500-282-157.

USŁUGI

ANTENY

SERWIS, montaż, SAT, DVB-T. 730-285-667.

AUTOMOTO

AUTOHOLOWANIE busy, maszyny. 604359907

AUTOHOLOWANIE osobowe, ciężarowe do
10t. 504-974-277, tel. 504-974-277.

BUDOWA, REMONT

BUDUJĘ domy drewniane, szalówka
509968090.

DOCIEPLENIA budynków, solidnie
504-854-831.

DOMY, dachy, docieplenia, obory.

508-087-748.

DOMY, obory, silosy, szalunki. 600-506-507.

ELEWACJE, docieplenia, poddasza, remonty,
wykończenia. Suwałki, okolice, 510-412-369.

KLINKIER, ogrodzenia, tel. 609-885-058.

MALOWANIE dachów. Tel. 668141137

PODDASZA, szpachlowanie, 664-198-801.

POLBRUK, granit - kompleksowo,
605-371-441.

POLBRUK, tanio, solidnie. 506-920-373.

POSADZKI agregatem 604 400 174

POSADZKI agregatem, tel. 511-661-237.

REMONTY kompleksowo, elewacje

516-035-439

STUDNIA, pompy ciepła, tel. 604-651-727.

STUDNIE pompy ciepła, tanio. 600-772-149

STUDNIE wiercone -solidnie! 504-320-592.

STUDNIE wiercone, tel. 537-382-893.

TYNKI gipsowe, cementowe, tel. 664-823-107.

TYNKI gipsowe, tradycyjne. 793-752-172

DACHY

DACHY - Krycie ! Najtaniej !!! tel. 604-590-996

DACHY, więzby, krycie. tel. 509-524-707.

KRYCIE dachów -tanio, tel. 602-333-644.

KRYCIE, więzba, budowa poddaszy. Elewacje,
ocieplenie domów. Suwałki, ok. 501-564-471.

MALOWANIE dachów Alpin-Dach,

664-367-003.

MALOWANIE, mycie dachów, 605-602-899,

WIĘZBY dachowe, własny materiał

502-768-427

WIĘZBY, skomplikowane krycie.

602-777-760.

HYDRAULICZNE

HYDRAULIK solidnie 85/7419382;

668-18-36-66

HYDRAULIKA kompleksowo VAT,

602-720-628.

WOD.-KAN., gazowe, c.o., tel. 784-304-244.

NAPRAWA RTV

NAPRAWA LCD i RTV 85/6617-631,

602-120-966

OKNA I DRZWI

OKNA, drzwi, najniższe ceny! Profesjonalny

montaż. Sprawdź! 85/746-14-46,

602-488-413

ZABUDOWY balkonów, drzwi. 85/6671321

ROLNICTWO

NAPRAWY ciągników silników osi.

607-607-679

ŚLUSARSKIE

ŚLUSARSKIE -spawanie, tel. 503-117-029.

TRANSPORT

WYNAJEM busów 9-osobowych,

516-800-066.

TYNKARSKIE

TYNKI agregatem tradycyjne. 536-287-007

TYNKI agregatem, Suwałki, ok. 510-412-369.

TYNKI tradycyjne agregatem, 784-998-940.

INNE

POMNIKI kamienne, najtaniej w regionie. od

3000-7000 zł, 507-484-241.

SCHODY, parkiety, narbuty, pl. 85-833-17-01

ZDROWIE

BIOREZONANS

KOMPUTEROWE badania, masaże

85/743-23-29

RZUC palenie Starobojarska 8 lok2

85/743-23-29

GASTROLOG

HEMOROIDY nieoperacyjnie, alergię

85/7432329

GINEKOLOG

A-Z Ginekolog 504-997-742

A-Z Ginekolog Tanio 502-865-184

GINEKOLOG A-Z. Profesjonalnie, dyskretnie,

tel. 690-640-933.

PSYCHIATRA

****CENTRUM** Psychiatryczne Choroszucha

esperal, otruca alkoholowe (także

domowe), zaburzenia psychiczne i seksualne.

Podlesna 16, tel. 85 732 77 35, 698-664-783,

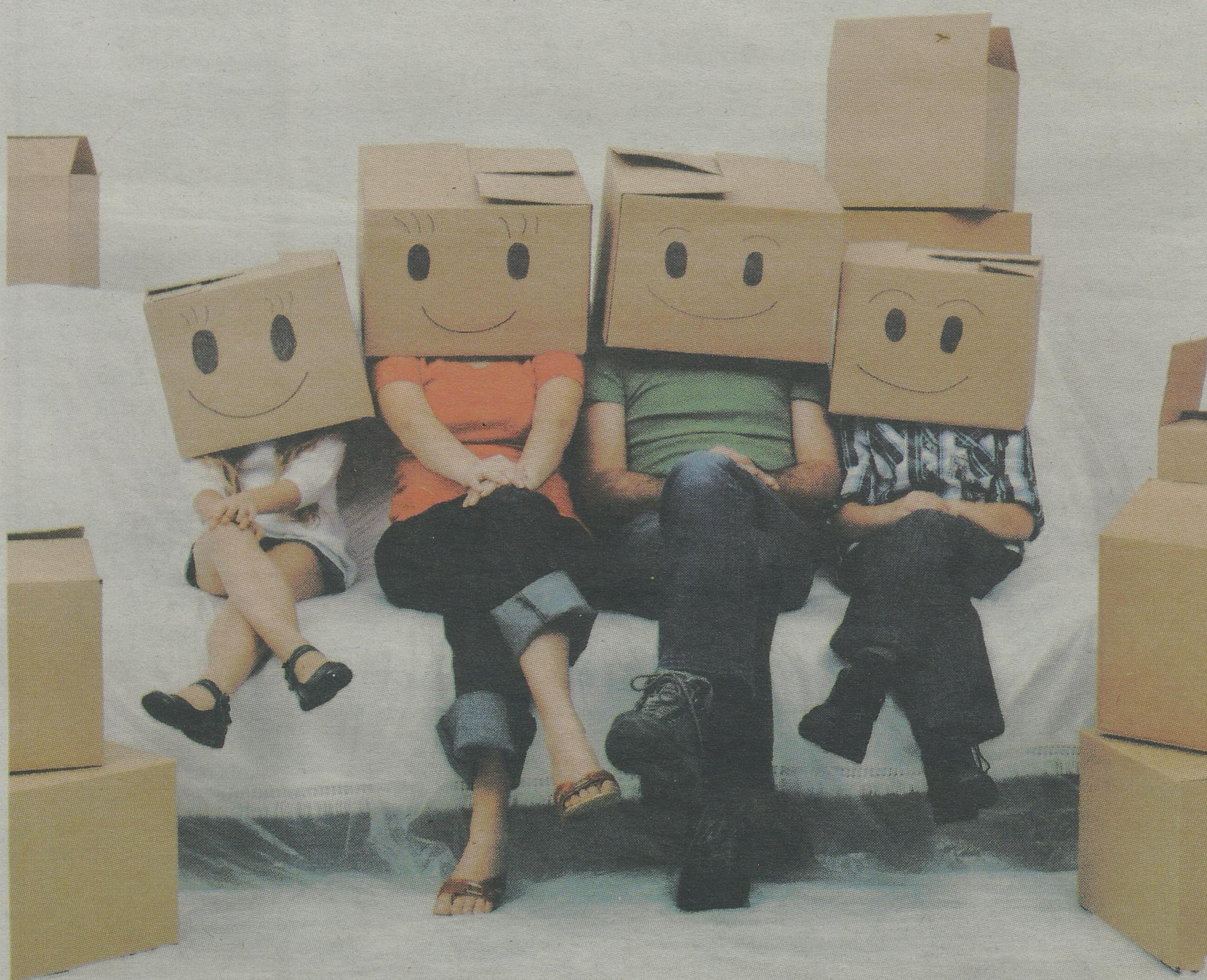
www.cp-choroszuca.pl

ALKOHOLOWE otruca, esperal, psychiatria.

VIRTUS, Antoniuk Fabryczny 10.

(85)661-53-33.

Marzenia o własnych,
czterech ścianach?

Apartamenty Tysiąclecia
spełniamy marzenia

Rogowski
DEVELOPMENT

Dział Sprzedaży Mieszkań: Białystok, ul. Legionowa 28/202

tel.: (85) 749 99 09 fax: (85) 749 99 02, www.rogowskidevelopment.pl

PRZETARG

Białostocka Spółdzielnia Mieszkaniowa ogłasza przetarg ofertowy na najem lokali użytkowych:

1. ul. Lipowa 34 o pow. 238,50 m² – parter
2. ul. Lipowa 34 o pow. 40,20 m² – parter (wejście z klatki schodowej z przeznaczeniem na gabinet lub biuro)
3. ul. Lipowa 47/1 o pow. 100,03 m² – parter
4. ul. Kolejowa 16 o pow. 87,8 m² – parter
5. ul. Boh. Getta 3 o pow. 33,6 m² – parter
6. Al. J. Piłsudskiego 22 o pow. 17,1 m² – piwnica
7. ul. Św. Rocha 11/1 – pokoje biurowe

Oferty z proponowaną ceną netto (bez opłat za korzystanie z mediów + podatek od nieruchomości) wraz z określeniem rodzaju działalności prosimy składać **do dnia 31 lipca 2013 r. do godz. 15.00** w sekretariacie Spółdzielni pokój 108, ul. Św. Rocha 11/1.

Blizszych informacji można zasięgnąć w Administracji Osiedla „Centrum” przy Al. J. Piłsudskiego 19/1, telefon: 85 662 92 22.

Warunkiem zawarcia umowy z oferentem, który wygra przetarg jest wpłata 2-miesięcznej kaucji zaofiarowanego czynszu. Projekt umowy najmu do wglądu w Administracji Osiedla „Centrum”.

Spółdzielnia zastrzega prawo unieważnienia bądź odwołania przetargu bez podania przyczyny.

PRZETARG

Urząd Gminy, 18-218 Sokoly, Rynek Mickiewicza 10 informuje, że w dniu 13.08.2013 roku o godz. 10.00 w budynku tutejszego urzędu odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych niezabudowanych oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki numer:

- 1) 214/5 o pow. 0,1431 ha, obręb Kruszewo Głaby. Cena wywoławcza 62.000,00 zł. Wadium w kwocie 6.200,00 zł.
- 2) 214/6 o pow. 0,1020 ha, obręb Kruszewo Głaby. Cena wywoławcza 53.000,00 zł. Wadium w kwocie 5.300 zł.
- 3) 214/7 o pow. 0,0889 ha, obręb Kruszewo Głaby. Cena wywoławcza 46.000,00 zł. Wadium w kwocie 4.600,00 zł.
- 4) 26 o pow. 0,5800 ha, obręb Perki Karpie. Cena wywoławcza 34.700,00 zł. Wadium w kwocie 3.500,00 zł.
- 5) 10/4 o pow. 1,0000 ha, obręb Porosi Grzywy. Cena wywoławcza 41.000,00 zł. Wadium w kwocie 4.100,00 zł.

Wadium należy wnieść najpóźniej do dnia 9.08.2013 r.

Blizsze informacje można uzyskać pod nr. tel. (86)476-30-10 wew. 329 oraz stronie internetowej:

www.ug.sokoly.bip.podlaskie.pl

A74413m04g

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Zawady
OGŁASZA I PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

Lp.	POŁOŻENIE NIERUCHOMOŚCI	m. Cibory Galeckie, gm. Zawady	m. Konopki – Klimki, gm. Zawady	m. Maliszewo – Perkusy, gm. Zawady
1.	OZNACZENIE NIERUCHOMOŚCI	dz. Nr 33/2	dz. Nr 119/3	dz. Nr 208
2.	POWIERZCHNIA DZIAŁKI	1,0746 ha	0,3070 ha	1,0500 ha
3.	NUMER KSIĘGI WIECZYSTEJ	LM1Z/00012316/6	LM1Z/00012328/3	12330
4.	PRZEZNACZENIE W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA A PRZESTRZENNEGO	Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.		
		W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nieruchomości położona jest pod urządzeniami infrastruktury społecznej.	W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nieruchomości położona jest na terenie przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową.	W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nieruchomości położona jest na obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gleby VI i VII kl. botanicznej.
5.	CENA WYWOŁAWCZA	51 003,00 zł	10 577,00 zł	54 400,00 zł
5.	WADIUM: 10% CENY WYWOŁAWCZEJ	5 100,30 zł	1 057,70 zł	5 440,00 zł
6.	MINIMALNA KWOTA POSTĄPIENIA	o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1 % ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych		
7.	TERMIN PRZETARGU	12.08.2013 r. o godz. 10.00	12.08.2013 r. o godz. 12.00	12.08.2013 r. o godz. 14.00
8.	MIEJSCE PRZETARGU	Urząd Gminy Zawady, Plac Wolności 12, 16 – 075 Zawady, pok. Nr 11		

Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników przetargu, jeżeli przynajmniej jeden uczestnik zaofiaruje co najmniej jedno postąpienie minimalne powyżej ceny wywoławczej. Warunkiem Przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w gotówce w określonej wyżej wysokości na konto Urzędu Gminy Zawady: BS Zambrow O/Zawady 71 8775 0009 0040 0400 0693 0001, w takim terminie, aby najpóźniej w dniu 8 sierpnia 2013 r. wymagana kwota znajdowała się na w/w koncie.

W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i osoby prawne, jeżeli wpłacą wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu i okażą komisji przetargowej dowód wpłaty wadium, dowód tożsamości, oryginał pełnomocnictwa przez osoby reprezentujące w przetargu osobę prawną lub fizyczną.

Małżonkowie biorą udział w przetargu osobiście lub za okazaniem pełnomocnictwa współmałżonka zawierającego zgodę na odpłatne nabycie nieruchomości.

Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygrał zalicza się na poczet ceny sprzedaży, zaś pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostaje niezwłocznie zwrócone po odwołaniu lub zamknięciu przetargu, jednak nie później niż przed upływem 3 dni od dnia odwołania lub zamknięcia przetargu.

Cena nieruchomości ustalona w drodze licytacji jest płatna jednorazowo nie później niż na 2 dni przed zawarciem umowy sprzedaży przedmiotowej nieruchomości.

Termin zawarcia umowy notarialnej sprzedaży, ustalony zostanie w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanym w zawiadomieniu, Wójt Gminy Zawady może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi. Nabywca ponosić wszelkie koszty związane z nabyciem przedmiotowej nieruchomości.

Nieruchomości sprzedawane są na podstawie danych z ewidencji gruntów, wznowienie granic odbywa się na koszt i staraniem nabywcy. Nabywca przejmuje nieruchomość w stanie istniejącym.

Każdy uczestnik przetargu, przed jego rozpoczęciem jest zobowiązany zapoznać się z warunkami przetargu zawartymi w "Regulaminie przetargu" oraz stanem technicznym i prawnym nieruchomości będącej przedmiotem przetargu, składając do akt słosowne oświadczenie.

Dodatkowe informacje o nieruchomości można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Zawady, Plac Wolności 12, 16-075 Zawady w formie telefonicznej pod Nr tel. 85/714 00 28 wew. 50 lub osobiście w Referacie Inwestycji, Rolnictwa i Obsługi Technicznej pok. Nr 3. Ogłoszenie, Regulamin przetargów z szczegółowym opisem przedmiotowych nieruchomości dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie: www.bip.ug.zawady.wrotapodlasia.pl

A8720413m01g

STREFA BIZNESU

Przetargi i komunikaty
teraz znajdziesz w Internecie

www.podlaskie.strefabiznesu.pl

Czego Jaś się nauczy
z tego Jan zrobi użytek

TATO, A WIESZ,
ŻE AKTYWNY EMERYT
ŻYJE DŁUŻEJ?

W TAKIM RAZIE
DZIADEK BĘDZIE
ŻYŁ CO NAJMNIEJ
TYSIĄC LAT.

więcej na: www.wspolczesna.pl/wiem

KAMPANIA SPOŁECZNA

ORGANIZATORZY:

PATRONI HONOROWI:

PATRONI MEDIALNI:

kurier Poranny

GAZETA WSPÓŁCZESNA

pap Nauka w Polsce

TVP BIAŁYSTOK

Polskie Radio Białystok

Piłka nożna >>

Lewandowski
nominowany

Robert Lewandowski znalazł się na opublikowanej przez UEFA liście 10 kandydatów do tytułu piłkarza roku, występującego w Europie. Dziesiątkę najlepszych wyłonili w głosowaniu dziennikarze ze Starego Kontynentu.

Napastnik Borussia Dortmund nie może pochwalić się żadnym trofeum w zakończonym niedawno sezonie, ale doceniono go m.in. za cztery bramki strzelone Realowi Madryt w półfinale Champions League oraz tytuł wicekróla strzelców Bundesligi.

Do 6 sierpnia, po drugiej rundzie głosowania, wyłoniona będzie czołowa trójka, natomiast zwycięzca zostanie wybrany pod koniec przyszłego miesiąca.

Przed rokiem plebiscyt wygrał pomocnik Barcelony Andres Iniesta, natomiast w 2011 nagrodę odebrał jego kolega z drużyny Messi.

(PAP)

▲ Lista nominowanych do nagrody piłkarza roku UEFA 2012/13:

Gareth Bale (Walia/Tottenham Hotspur)
Cristiano Ronaldo (Portugalia/Real Madryt)
Zlatan Ibrahimović (Szwecja/Paris St Germain)
Robert Lewandowski (Polska/Borussia Dortmund)
Lionel Messi (Argentyna/FC Barcelona)
Thomas Müller (Niemcy/Bayern Monachium)
Franck Ribery (Francja/Bayern Monachium)
Arjen Robben (Holandia/Bayern Monachium)
Bastian Schweinsteiger (Niemcy/Bayern Monachium)
Robin van Persie (Holandia/Manchester United)

Lotto

Losowania z 8 lipca

Kaskada: 1, 4, 9, 10, 11, 14, 15, 17, 18, 21, 22, 24

Joker 22 Cztery liczby ze zbioru 50 liczb: 5, 29, 37, 50

Multi Multi (godz. 21.40): 3, 5, 9, 11, 16, 17, 20, 28, 34, 39, 44, 47, 48, 53, 56, 58, 62, 69, 71, 74 **Plus:** 5

Multi Multi (godz. 14): 1, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 18, 26, 29, 32, 35, 40, 44, 45, 46, 54, 57, 73 **Plus:** 40

Kolarstwo >> 10. etap Tour de France

Emocje były
tylko na finiszu

Niemiec Marcel Kittel (Argos-Shimano) wygrał po finiszu z peletonu, dziesiąty etap kolarskiego Tour de France. Żółtą koszulkę lidera zachował Brytyjczyk Chris Froome (Sky).

PAP

sport@wspolczesna.pl

Kittel, który wygrał także pierwszy etap z metą w Bastii, wyprzedził o koło swojego rodaka Andre Greipela oraz rozprowadzanego wcześniej m.in. przez Michała Kwiatkowskiego Brytyjczyka Marka Cavendisha. Czwarty był lider klasyfikacji punktowej Słowak Peter Sagan.

Na ostatnich metrach doszło do kontrowersyjnej sytuacji. Cavendish dotknął barkiem Holendra Toma Veelersa, jednego z pomocników Kittela. Zawodnik upadł w środku rozpędzonej grupy, ale szczęśliwie nic mu się nie stało, a inni kolarze zdążyli go ominąć.

Niemiec Marcel Kittel finiszuje jako pierwszy kolarz na 10. etapie setnego wyścigu Tour de France

Veelers skarżył się, że Brytyjczyk zaatakował go bodyczkiem. Jury nie podzieliło jednak tego zdania i nie podjęło decyzji o dyskwalifikacji Cavendisha. Niewielka to pociecha dla kolarza z wyspy Man, który tegorocznej Wielkiej Pętli nie może uznać za szczególnie udaną. W pięciu dotychczasowych etapach sprinterskich Cavendish triumfował tylko raz.

Wtorkowy, długi, a na końcowych kilometrach wietrzny etap w Bretanii nie przyniósł większych emocji i praktycznie nic nie zmienił w klasyfikacjach. Krótko po starcie w Saint-Gildas-des-Bois zaatakowało pięciu kolarzy, zajmujących dalekie lokaty. Peleton nie spieszył się z pościgiem i ostatnich czterech śmiało doścignął dopiero na przedmieściach Saint-Malo.

W środę odbędzie się pierwsza jazda indywidualna na czas z miasteczka Avranches na słynną wyspę Mont-Saint-Michel, połączoną groblą z kontynentalną Francją. Kolarze będą rywalizować na trasie długości 33 km.

▲ Wyniki 10. etapu, Saint-Gildas-des-Bois - Saint-Malo (197 km):

1. Marcel Kittel (Niemcy/Argos-Shimano) 4:53:25;
2. Andre Greipel (Niemcy/Lotto Belisol);
3. Mark Cavendish (Wielka Brytania/Omega Pharma-Quick Step)...
23. Michał Kwiatkowski (Polska/Omega Pharma-Quick Step) 52. Maciej Bodnar (Polska/Cannondale);
91. Przemysław Niemiec (Polska/Lampre-Merida) wszyscy ten sam czas

▲ Klasyfikacja generalna:

1. Chris Froome (Wielka Brytania/Sky) 41:52:43;
2. Alejandro Valverde (Hiszpania/Movistar) 1:25;
3. Bauke Mollema (Holandia/Belkin) 1:44... 13. Kwiatkowski 3:25, 35. Niemiec 20:37, 116. Bodnar 1:18:56.

Siatkówka >> Brak awansu polskiej reprezentacji do turnieju finałowego Ligi Światowej będzie jej dużą porażką

Bartosz Kurek: W szatni nikt nie liczy punktów

Bartosz Kurek ze spokojem podchodzi do najbliższych meczów z Bułgarią o awans do Final Six Ligi Światowej. Przyjmujący kadry siatkarzy uważa, że nie grają tak słabo, by robić z tego tragedię i nie są Brazylijczykami, by oczekiwać od nich tylko zwycięstw.

„Styl naszej gry jest średni, ale nie prezentujemy się aż tak słabo, by robić z tego tragedię. Z drugiej strony nie jesteśmy też tak mocni, by przegrany set chociażby z Amerykanami traktować jak porażkę. Myślę, że media i kibice powinni trzeźwieć na to spojrzenie. Nie jesteśmy Brazylią i nie wygrywaliśmy od dziesięciu lat wszystkiego. Myślę, że nie należy od nas tego również oczekiwać” – mówi siatkarz, który od przyszłego sezonu będzie występował we włoskiej drużynie „Serie 1” Cucine Lube Banca Marche Macerata.

Polacy mają trudną sytuację w grupie A, z której awansują dwa najlepsze zespoły. Obecnie zajmują czwarte miejsce, a do liderów Brazylijczyków (19 pkt) tracą sześć punktów. Na drugim jest Francja (16), ale Trójkolorowi i Argentyna (gospodarz turnieju Final Six) zakończyli już fazę grupową.

Bułgaria, z którą biało-czerwoni zmierzają się w piątek i sobotę w Warnie ma tylko punkt więcej. Dwa zwycięstwa za trzy punkty zagwarantują Polakom udział w Final Six, bez względu na to, jak potoczy się rywalizacja Brazylii z USA.

– Jesteśmy do tych meczów nastawieni pozytywnie. Cieszę się, że pomimo tego, że gramy średnio, ostatnie cztery spotkania wygraliśmy i nadal zachowaliśmy szansę na występ w turnieju finałowym. Zobaczymy, co się będzie działo w Bułgarii. To gorący teren, zespół na wysokim poziomie, ale my mamy wszystko, żeby zwyciężyć – powiedział Kurek.

Jak zapewnił, zawodnicy w szatni nie liczą punktów. Ich obchodzi w tej chwili jedynie piątkowy pojedynek. Jeśli go bowiem przegrają, praktycznie zamkną sobie drogę do Argentyny, gdzie w miejscowości Mar del Plata w dniach 17-21 lipca odbędzie się Final Six.

– My nie analizujemy tabeli. Myślimy teraz wyłącznie o pierwszym meczu, by go zagrać na dobrym poziomie i przeciwstawić się gospodarzom. Wy-nik to coś, co jest na końcu tych małych starań na naszej drodze, a my chcemy wykonać dobrą robotę. Zaczynając od dobrych treningów, a kończąc na zwycięstwie w piątek – zaznaczył zawodnik Cucine Lube Banca Marche Macerata.

Kurek nie ukrywa, że brak awansu do turnieju finałowego Ligi Światowej będzie porażką. W końcu Polacy bronią w tym roku tytułu wywalczonego w zeszłym sezonie w Sofii.

– Nie szukajmy innych słów. To będzie po prostu porażka. Tak jak przegrane pierwsze spotkanie z Brazylią, czy z Francją, brak medalu na igrzyskach olimpijskich, czy 17. miejsce w mistrzostwach świata we Włoszech – zaznaczył Kurek.

Siatkarz reprezentacji Polski Bartosz Kurek w koszulce nowego klubu Cucine Lube Banca Marche Macerata

Sport akademicki >> Trwa Uniwersjada w Kazaniu. Udane starty lekkoatletów Podlasia.

Kryński incognito

Lekkoatleci

Podlasia Białystok mogą przywieźć medal z Uniwersjady w Kazaniu.

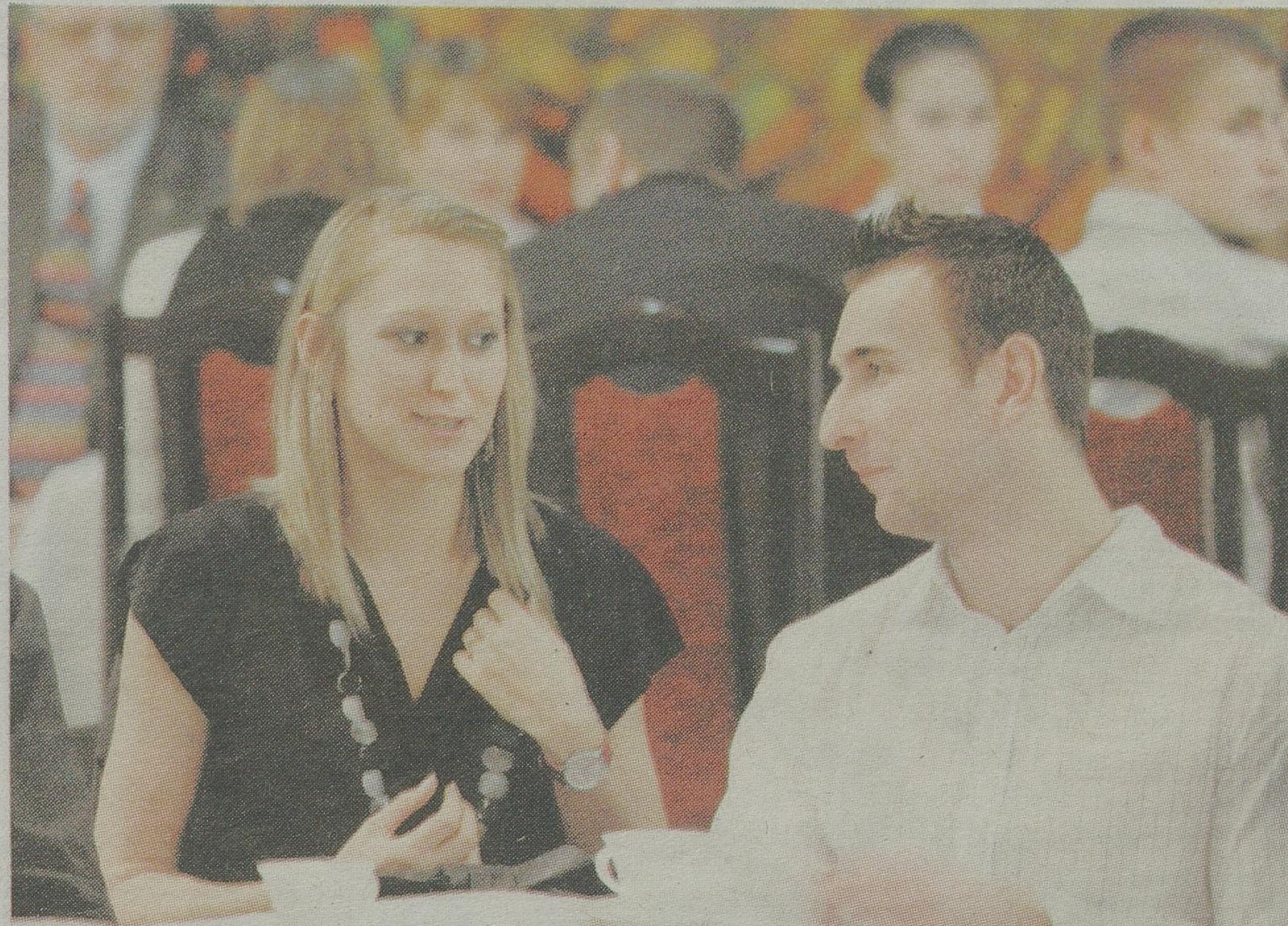
Miłosz Karbowski
mkarbowski@wspolczesna.pl

To nie skryte marzenie, a raczej realna nadzieja. Przede wszystkim związana ze startem Kamili Stepaniuk, która dziś zaczyna rywalizację w skoku wzwyż. Trudni sobie wyobrazić, by świeżo upieczona rekordzistka Polski nie przeszła eliminacji. W Kazaniu skoczkini reprezentuje Wyższą Szkołę Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku.

Jeden finał z udziałem zawodnika Podlasia już się odbył. Wojciech Nowicki, student Politechniki Białostockiej, zajął 5. miejsce w rzucie młotem z wyni-

kiem 75.32. To bardzo dobry rezultat, zaledwie 55 cm gorszy od tegorocznego rekordu życiowego 24-letniego lekkoatlety. Żeby zdobyć medal musiał poprawić „życiówkę” o ponad dwa metry. Złoto przypadło naszemu faworytowi z Polski, Pawłowi Fajdkowi (79.99).

Do finału zmierza Kamil Kryński (Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku). Sprinter Podlasia w tym roku wyraźnie nastawił się na sztafetę i nie biega rewelacyjnie na swoim koronnym dystansie 200 metrów. Na razie wystarczająco szybko na półfinał. W biegu eliminacyjnym był drugi ze słabutkim czasem 21.96. Wolni rywale nie gonili, więc nie było po co szarżować. W II rundzie Kamil pobiegł znacznie szybciej – 20.93. Dość pewnie zajął 3. pozycję, która jako ostatnia gwarantowała automatyczny awans. Dziś w półfinale trzeba już dać z siebie absolutnie wszystko, by zakwalifikować

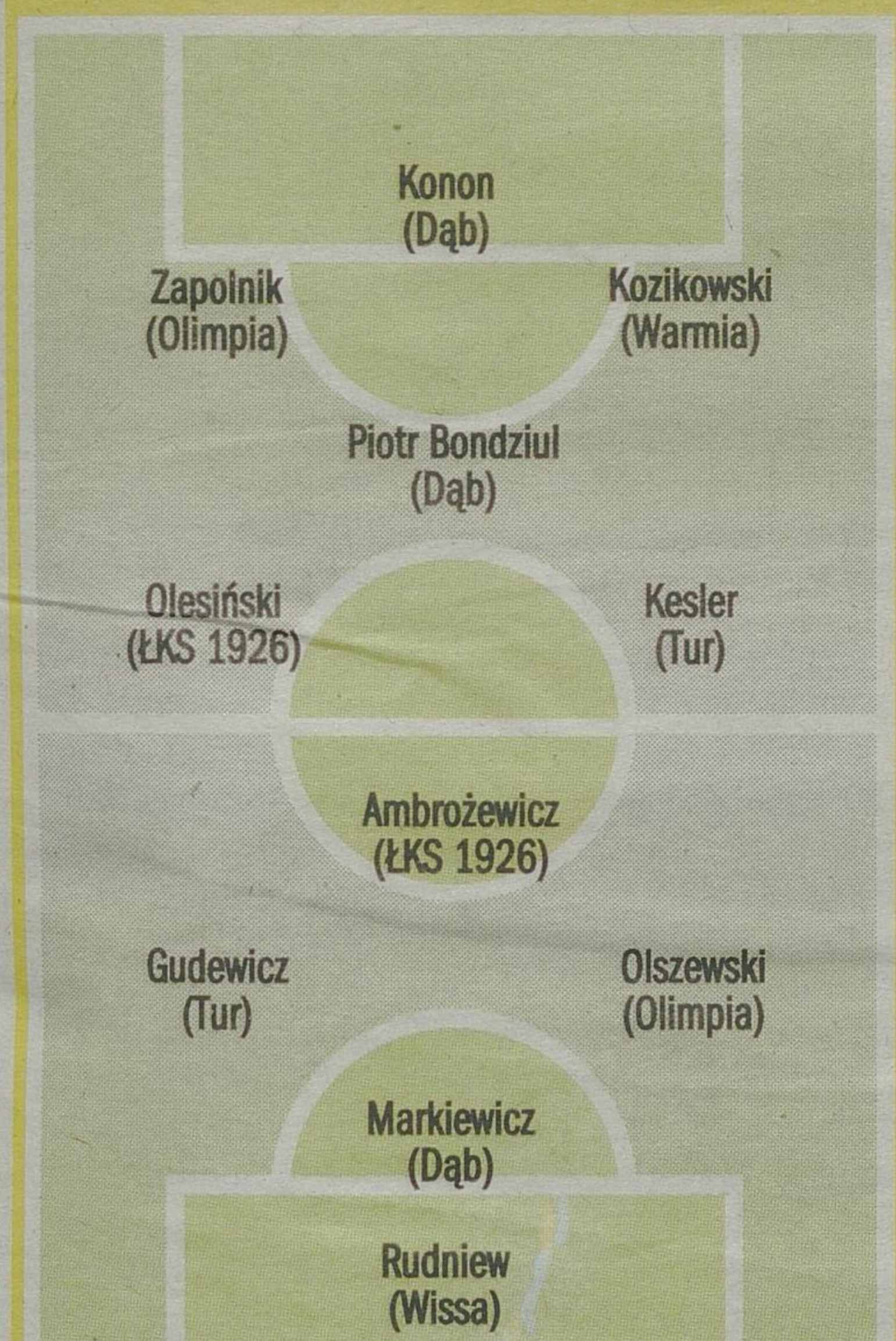

Kamil Kryński (z prawej) i Kamila Stepaniuk walczą o medale Uniwersjady. Zabawa w wpadka organizatorów ze zdjęciem sprintera może im tylko poprawić humor.

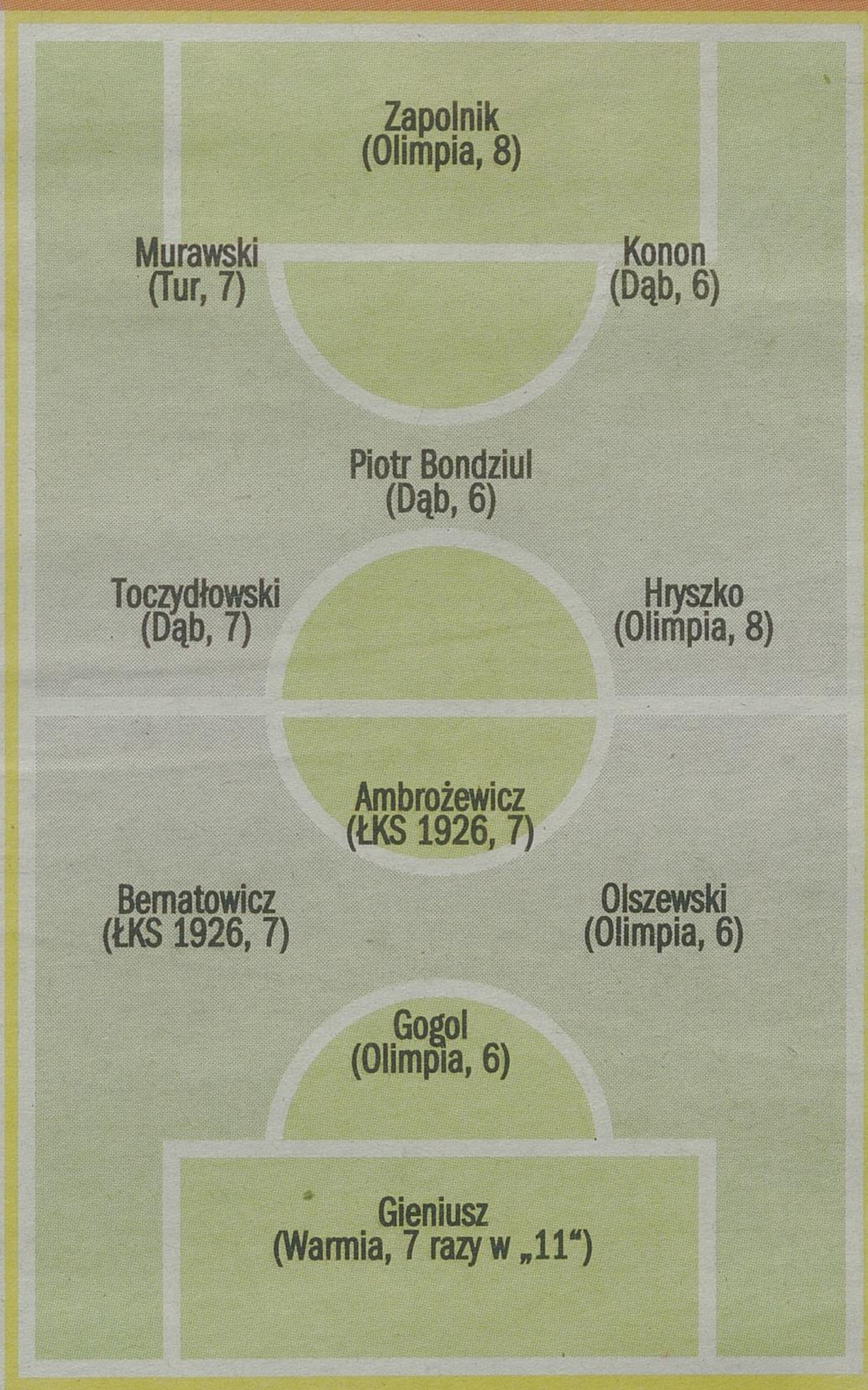
się do walki o medale. Ta również dzisiaj, późnym wieczorem. Być może Kryński dobrym występem sprawi, że organizatorzy, a konkretnie redaktorzy oficjalnej strony internetowej, w jego profilu umieszczą właściwe zdjęcie. Na razie widnieje tam fotografia młodego człowieka, który bez wątpienia Kryńskim nie jest. Kamila czeka oczywiście też start w sztafecie 4 x 100 metrów. Tu szanse na sukces są chyba większe niż w biegu indywidualnym.

W turnieju badmintonu wczoraj walczył Michał Rogalski (Hubal Białystok, WSiFZ). W deblu z Wojciechem Szkudlarczykiem (Technik Głubczyce) ulegli w I rundzie parze z Chin 15:21, 11:21. W singlu, po łatwym przebrnięciu preeliminacji (21:12, 21:13 z Dylanem Darmohoetomo z Surinamu), w kolejnym pojedynku Rogalski przegrał z Huan Gao. Chińczyk triumfował 21:15, 21:19.

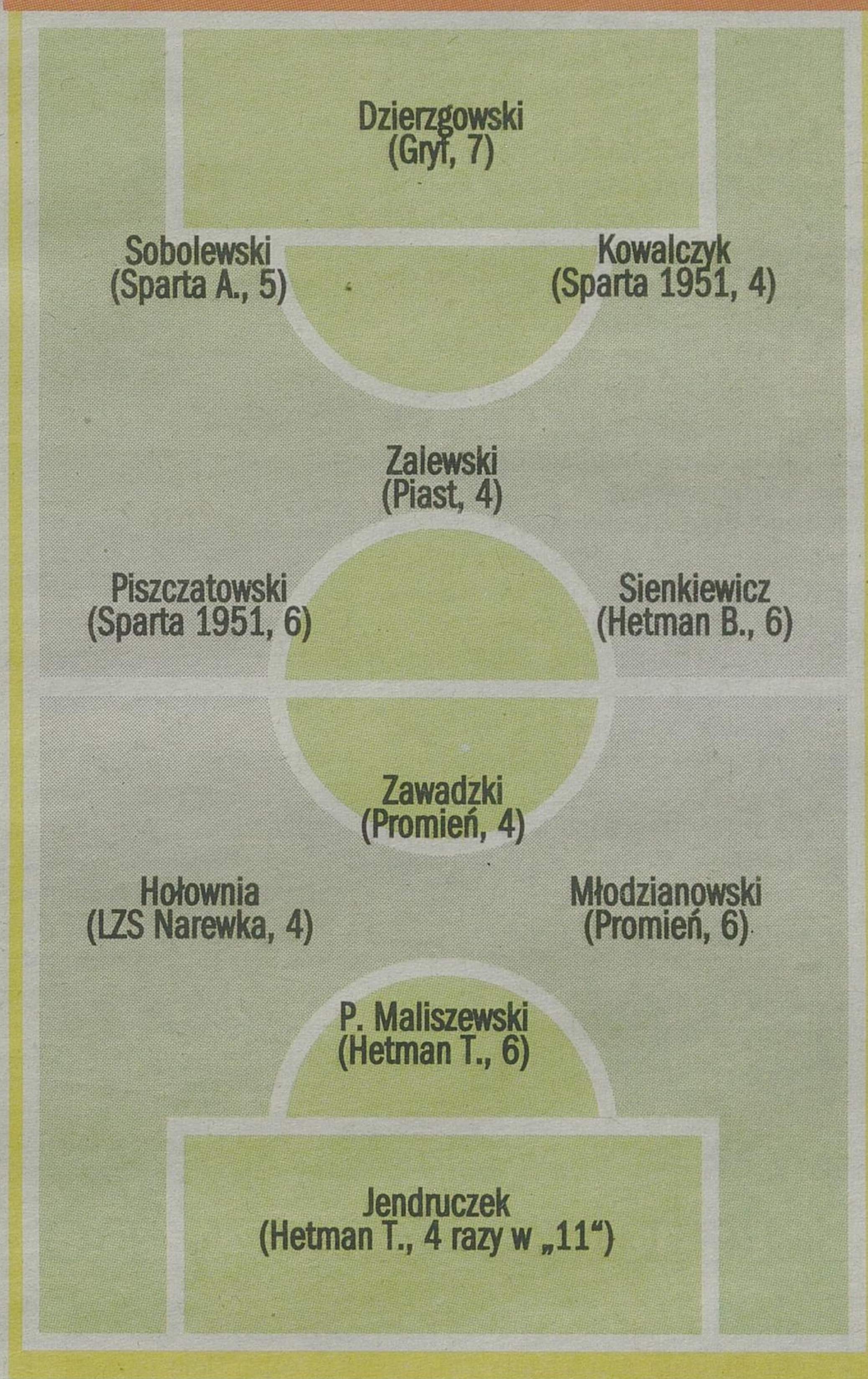
> Podlaska „11” wiosny III ligi

> Podlaska „11” sezonu 2012/13 III ligi

> „11” sezonu 2012/13 podlaskiej IV ligi

> „11” wiosny podlaskiej IV ligi

Podsumowanie wyborów „Współczesnej” >> Równi, solidni, błyskotliwi

Sezon „ogórkowy” w regionalnym futbolu dobiega końca. Tuż przed początkiem przygotowań jeszcze raz wrócimy do poprzedniego sezonu. Obok i powyżej publikujemy „11” wiosny oraz sezonu w IV i III lidze (w tym drugim przypadku braliśmy pod uwagę wyłącznie piłkarzy z woj. podlaskiego).

Choć takie typowanie jest po części zabawą obarczoną możliwością błędu, wybory traktowaliśmy bardzo serio. Konsekwencją jedenastek każdej

kolejki są najlepsze ekipy wiosny i sezonu. Oczywiście każdy kibic, piłkarz czy trener może mieć w tej kwestii własne zdanie, które szanujemy.

O zestawieniu składów nie decydowała wyłącznie liczba wyborów do „11 kolejki”. Braliśmy pod uwagę także równą formę, dobre występy zarówno jesienią, jak i wiosną, czy też zdolność poszczególnych zawodników do przesądzania o losach meczów.

(milk)

Rezerwowi „11” sezonu

W obu ligach zdecydowaliśmy się złożyć ławkę rezerwowych sezonu 2012/13 z ośmiu zawodników: jednego bramkarza, dwóch obrońców, trzech pomocników i dwóch napastników. Warto podkreślić, że mimo to zabrakło miejsca dla co najmniej kilkunastu wyróżniających się w rozgrywkach piłkarzy.

Rezerwowi „11” sezonu w IV lidze:

Ciulkin (LZS Narewka) – Lorenc (Gryf), Koźlik (Promień) – Ptaszyński (Sparta 1951), Wojno (Piast), P. Zaniewski (Sparta A.) – Czajkowski (Magnat), Badowiec (Cresovia).

Rezerwowi „11” sezonu w III lidze:

Rudniew (Wissa) – Marcinkiewicz (Tur), Markiewicz (Dąb) – Kurcewicz (Wissa), M. Jakubowski (Tur), Jastrzębski (Olimpia) – Orpik (Dąb), Łapiński (Wissa).

(milk)

Piłka nożna >> Warmińsko-mazurski związek poszerzył rozgrywki

Osiemnastka w trzeciej lidze

Osiemnastce drużyn zagra w najbliższym sezonie III ligi. Z takiej decyzji Warmińsko-Mazurskiego ZPN ucieszyła się grajewska Warmia, która uniknęła degradacji.

**Mariusz Klimaszewski,
Miłosz Karbowski**
sport@wspolczesna.pl

Tego można było się spodziewać. Osiemnastce zespołów 10-11 sierpnia rozpocznie rywalizację w trzeciej lidze. Jest wśród nich osiem drużyn z województwa podlaskiego i dziesięć z Warmii i Mazur. Poza klubem z Grajewa na rozszerzeniu stawki skorzystał też inny spadkowiec, Motor Lubawa.

Coś musieli zwiększyć

Na naszą decyzję miały wpływ dwa czynniki. Pierwszy to dołączenie rezerw Jagiellonii Białystok. Drugi – fuzja obu Olimpij Elbląg. Jedną z drużyn tego klubu będzie występowała w IV lidze. Dlatego stanęliśmy przed wyborem: poszerzyć trzecią ligę złożoną z zespołów z dwóch województw, czy też czwartą warmińsko-mazurską. Zarząd ostatecznie zdecydował się na tę pierwszą opcję, choć niejednogłośnie. Większość z członków władz związku uznała, że kluby z III ligi lepiej zniosą obciążenia, także finansowe, związane z rozegraniami większej ilości meczów niż czwartoligowcy. Konieczne są kolejki środowe. Zespoły z IV ligi mają więcej kłopotów, choćby ze skorzystaniem w środku tygodnia z piłkarzy pracujących – tłumaczy Tomasz Miętkiewicz, prezes Warmińsko-Mazurskiego Związku Piłki Nożnej. – Zdajemy sobie sprawę, że nie wszyscy będą zadowoleni. To była sa-

Najwcześniej z trzecioliigowców sezon rozpoczną piłkarze ŁKS 1926 Łomża (biało-czerwone stroje). Już w sobotę zagrają w Pucharze Polski z Radomiakiem Radom

lomonowa decyzja. Warto też jednak podkreślić, że na rozszerzeniu skorzystali spadkowiec z obu województw. I Warmia Grajewo, i Motor Lubawa były takim rozwiązaniem zainteresowane.

Trzecią ligę warmińsko-mazursko-podlaską tworzą więc: Mragowia Mragowo, Płomień Elk, Wissa Szczuczyn, Start Działdowo, Sokół Ostróda, MKS Korsze, ŁKS 1926 Łomża, Dąb Dąbrowa Białost-

cka, Huragan Morąg, Granica Kętrzyn, Tur Bielsk Podlaski, Motor Lubawa, Warmia Grajewo Jagiellonia II Białystok oraz beniaminkowie: Promień Mońki, LZS Narewka z województwa podlaskiego i Barkas Tolkmicko, Znicz Biała Piska z województwa warmińsko-mazurskiego.

Zespoły, które awansowały muszą spełnić warunki licencyjne. – Jeśli chodzi o beniaminków z Warmii i Mazur nie po-

winno być problemów. Wnioski klubów z woj. podlaskiego rozpatruje natomiast związek podlaski – mówi dyrektor biura W-M ZPN Marek Łukiewski.

Kłopoty mogłyby dotyczyć LZS-u Narewka ze względu na braki w infrastrukturze. Wicemistrz podlaskiej IV ligi ma jednak spore szanse na uzyskanie licencji warunkowej.

W weekend sparingi a w Łomży puchar

Większość drużyn rozpoczęło już przygotowania, a w najbliższy weekend, jak Narewka, rozegra w okresie przygotowawczym pierwsze sparingi. – W sobotę zagramy z Puszcą Hajnowka, później co tydzień grać będziemy: z Jagiellonią prowadzoną przez Samuela Tomara, Mielnikiem, Turem Bielsk Podlaski i Jagiellonią II – mówi trener beniaminka Robert Kądzior.

– My mamy większość piłkarzy jeszcze na urlopach, ale w poniedziałek, 15 lipca rozpoczynamy przygotowania – mówi prezes Wissy Szczuczyn Janusz Marcinkiewicz.

Zespół poprowadzi najprawdopodobniej dotychczasowy szkoleniowiec Działdowa Zburek. Rozmowy co do nowego kontraktu ze szkoleniowcem wciąż jednak trwają i trudno wyrokować jaki będzie ich efekt.

W każdym razie plan sparingów Wissy Szczuczyn został już zatwierdzony. I tak szczuczynianie zagrają kolejno z Dębem Dąbrowa Białostocka (20 lipca), Narwią Ostrołęka (24 lipca), Płomieniem Elk (27 lipca), HiD Ostrołęka (31 lipca) i ŁKS-em 1926 Łomża (2 sierpnia).

Z trzecioliigowców sezon najszybciej rozpoczną piłkarze z Łomży. ŁKS 1926 już w sobotę zagra mecz w rundzie wstępnej Pucharu Polski z Radomiakiem Radom. 20 lipca podopieczni trenera Krzysztofa Przytuły zagrają sparing z Błękitnymi Raciąż, 27 lipca ze Zniczem Biała Piska. Na 2 sierpnia mają wyznaczone dwie próby z Wissą Szczuczyn i Spartą 1952 Szepietowo, a na 6 sierpnia, tuż przed ligą, ze Skrą Wizna.

Piłka nożna >>

Dziś rewanż z Niemnem

Jakub Tosik był pierwszym piłkarzem pozyskanym przez Jagę przed nowym sezonem

Piłkarze Jagiellonii wchodzą w ostatnią fazę przygotowań przed rozpoczęciem nowego sezonu T-Mobile Ekstraklasy. Podopieczni trenera Piotra Stokowca są już po zgrupowaniu w Boszkowie. Przed nimi treningi na własnych obiektach i ostatnie dwa sparingi. Pierwszy, już dziś w Sokółce z Niemnem Grodno, a drugi w sobotę w Siemiatyczach z pierwszoligową Bogdanką Łęczna.

W dzisiejszym spotkaniu, które rozpocznie się o godz. 17 nie zagra ostatnio pozyskany do białołostockiego zespołu Albańczyk Bekim Balaj, który załatwia wszelkie formalności związane z przenosinami do naszego kraju.

Przypomnijmy, że właśnie z Niemnem Grodno jagiellończycy rozpoczęli serię sparingów. Niestety, pierwsza próba wypadła mizernie, gdyż żółto-czerwoni przegrali na Białorusi 1:3. Honorowe trafienie dla Jagi zaliczył wówczas Koreańczyk Kim Min-Kyun.

Kibice z Białegostoku nie będą mieli okazji zobaczyć w grze swoich ulubieńców aż do 24-25 sierpnia, czyli pierwszego ligowego meczu na własnym stadionie. Będą za to mieli możliwość spotkania się z nimi podczas prezentacji zespołu, która odbędzie się już w niedzielę, 14 lipca na placu przed Teatrem Dramatycznym im. Aleksandra Węgielki.

(mark)

Rajdy >> Jarosław Kazberuk i Robin Szustkowski na trasie Silk Way

„Baletnica” tańczy na zakrętach i jest coraz szybsza

Uczestnicy Rajdu Silk Way z Moskwy do Astrachania mają już za sobą dwa etapy. W tej największej imprezie między Dakarami bierze udział polska załoga Jarosław Kazberuk, Robin Szustkowski wspomagana przez Czecha Filipa Skrobanka. Załoga Lotto Team jadąca w Tatrze spisyje się bardzo dobrze. Po pierwszym dniu była na trzynastym miejscu, a po kolejnym oesie dnia następnego wspięła się o trzy oczka.

Do rywalizacji z Placu Czerwonego w stolicy Rosji wystartowało 75 samochodów i 25 ciężarówek. Metę załogi mają osiągnąć 13 lipca w Astrachaniu.

– Pierwszy odcinek specjalny mamy już za sobą. Dojechaliśmy na bardzo dobrej i mam nadzieję szczęśliwej 13 pozycji. Świetny początek, oby tak dalej. – mówił po pierwszym dniu zawodów Jarosław Kazberuk.

Następnego dnia było jeszcze lepiej. – Pierwszy odcinek jechałem za kółkiem, a na drugim oesie wymieniliśmy się z Jarkiem. Teraz on prowadził. Mieliśmy wspaniałe zakręty, sekwencje jak na WRC. Samochód ma ogromny potencjał. Wydaje mi się, że za dużo hamuję – mówił na mecie drugiego dnia Robin Szustkowski.

Jego mistrz w programie Lotto Team Jarek Kazberuk docenia

jednak umiejętności młodego kierowcy. – Nie było tak źle, Robin musi trochę odważniej wchodzić w zakręty. A ta nasza „Princessa”, zachowuje się jak baletnica przy dużych prędkościach, ale powoli ją poskrabiamy – mówi Kazberuk.

Przypomnijmy, że po ostatnim Dakarze nasza załoga dostała propozycję od zespołu fabrycznego Tatr i Silk Way Rally jest pierwszą poważniejszą próbą jazdy nową ciężarówką, która swoją mocą przebija unimoga, w którym do tej pory jeździli kierowcy.

Bardzo dobrze z rosyjskimi bezdrożami radzą sobie także inne polskie załogi, a najlepiej

„Princessa” Tatra na zakrętach zachowuje się jak baletnica – mówi kierowca Jarosław Kazberuk

idzie Adamowi Małyszowi startującemu z Rafałem Martonem, którzy zajmują piąte miejsce. Marek Dąbrowski z Jackiem Czachorem jest ósmy. Obie załogi Orlenu jadą Toyotami Hilux.

Wczoraj kierowcy mieli przed sobą trzeci etap rajdu, długości 631 km z Wołgogradu do Astrachania z 486-kilometrową próbą z pomiarem czasu.

Ponad połowę trasy stanowiły twarde szutrowe szlaki, na których zawodnicy rozwijali duże prędkości. Pozostała część była bardziej techniczna, po piaskach i wydmach.

(mark, PAP)

ŻYCIE W OBRAZKACH

Str. 2 Byłem głodny,
spragniony i płakałem

str. 4 Płaca minimalna w UE

str. 5 Super żywność

str. 7 Mrówka – zombie

str. 11 Jak rząd USA śledzi
swoich obywateli

MIESIĘCZNIK DLA PRENUMERATORÓW

10 LIPCA 2013

Droga na Everest

29 maja 1953 roku Nowozelandczyk Edmund Hillary i nepalski Szerpa Tenzing Norgay weszli jako pierwsi na świecie na szczyt Mount Everestu.

Na szlaku na szczyt

Łączna liczba wejść, 1953-2011	5 654
Najwięcej wejść w jednym roku, 2007	633
Najwięcej wejść jednej osoby, Apa Sherpa, Nepal	21
Odsetek udanych prób, 2012	56% (547 wejść)
Wypadki śmiertelne, 1922-2010	219
Odsetek wypadków śmiertelnych, 2012	1%

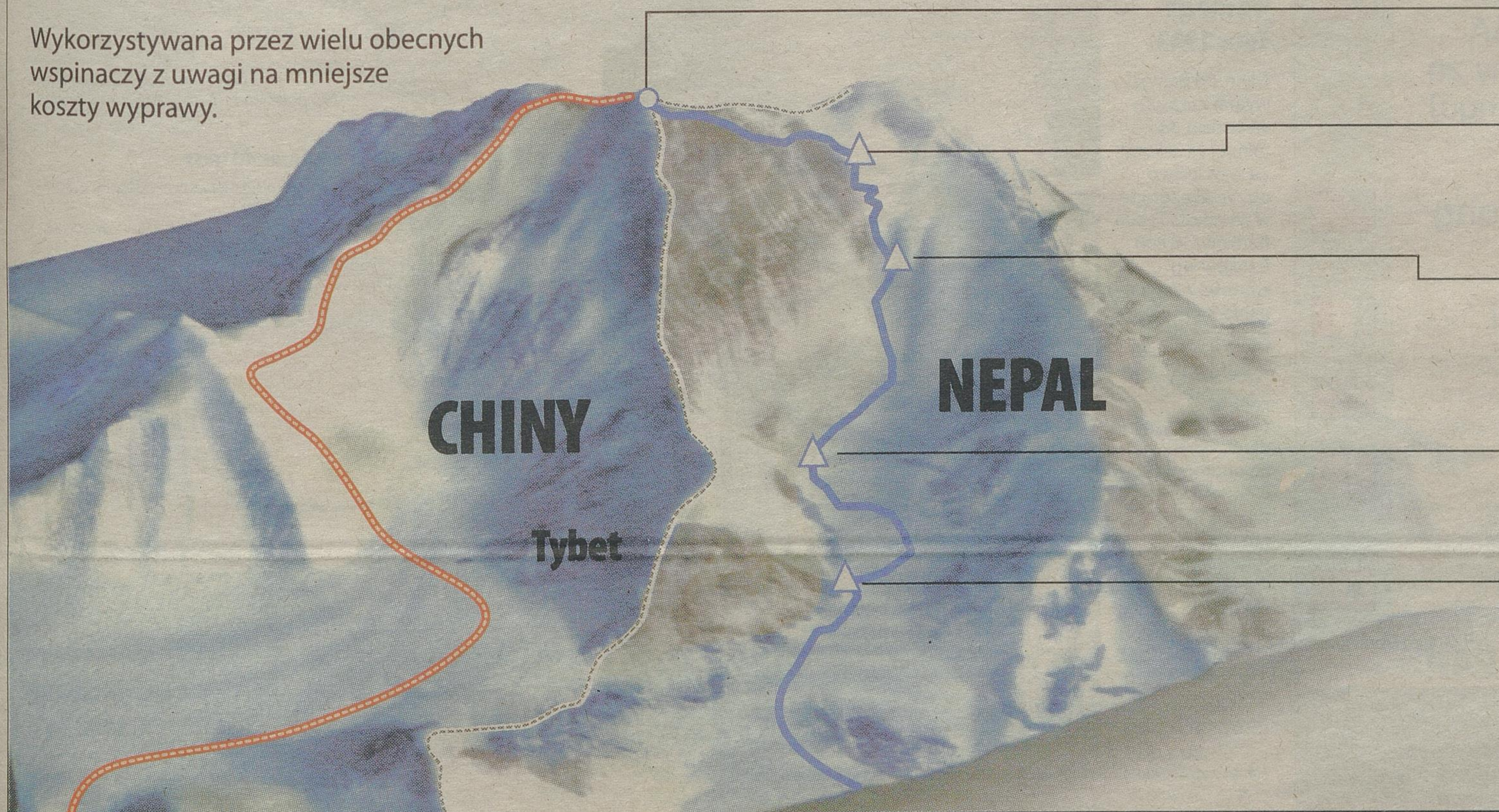
© 2013.05.29 MCT/Bulls

Trasa północna

Źródło: NOVA, BBC, CNN

Po stronie chińskiej (Tybet)

Wykorzystywana przez wielu obecnych wspinaczy z uwagi na mniejsze koszty wyprawy.

Trasa z 1953 r.

Mount Everest

8 848 m

Obóz IV

7 900 m

Obóz III

7 500 m

Obóz II

6 500 m

Obóz I

6 100 m

le Tour de France Zwycięzcy Tour de France od 1991 roku

2012	Bradley Wiggins	
2011	Cadel Evans	
2010	Andy Schleck (Alberto Contador/ Hiszpania zdyskwalifikowany za stosowanie dopingu)	
2009	Alberto Contador	
2008	Carlos Sastre	
2007	Alberto Contador	
2006	Oscar Pereiro (Floyd Landis/USA zdyskwalifikowany za stosowanie dopingu)	
1999 do 2005	Lance Armstrong	
1998	Marco Pantani	
1997	Jan Ullrich	
1996	Bjarne Riis	
1991 do 1995	Miguel Indurain	

dpa•PAP

Pierwszy Tour w 1903 roku

Słynny wyścig kolarski organizowany jest od 1903 r. Pierwotnie jego celem było zwiększenie sprzedaży gazet sportowych. Pierwsze zawody zorganizował wydawca Henri Desgrange. Wyścig odniósł sukces. W ciągu wielu dekad impreza przeszła szereg zmian. Etapy stały się nieco krótsze, ale zwiększono ich liczbę, dzięki czemu wydłużyła się całkowita trasa Tour.

34-letni zwycięzca

Maurice Garin

- Urodzony na północy Włoch, otrzymał obywatelstwo Francji w 1892 r.

• Do promocji wyścigu Desgrange wykorzystał swoją gazetę sportową L'Auto.

• Zwycięzcą klasyfikacji generalnej został Garin, który całą trasę pokonał w 94 godziny, 33 minuty i 14 sekund. Nad drugim kolarzem uzyskał przewagę 2 godzin, 49 minut i 45 sekund. Do tej pory jest to największa przewaga w historii Tour.

• W następnym Tour Garin został oskarżony o pokonanie części trasy jednego etapu pociągami. On i czterech czołowych kolarzy tego wyścigu zostało zdyskwalifikowanych.

• Wyścig nie odbywał się przez cztery lata z powodu I wojny światowej i przez siedem lat z powodu II wojny światowej.

Na mecie Tour 1903

Garin, po prawej, wygrał z czasem 94 godzin, 33 minut i 14 sekund. Za zwycięstwo otrzymał nagrodę w wysokości 3 000 franków (10 800 franków wg wartości z 2008 r., około 2 190 \$).

Garin o wyścigu:

„Wyścig, który właśnie ukończyłem, był długi, szary i monotony. Cierpiałem na drodze, byłem głodny, spragniony. Pomiędzy Lyonem i Marsylią płakałem!”

Pierwszy Tour de France

1-19 lipca 1903

Sześć etapów, 2 428 km

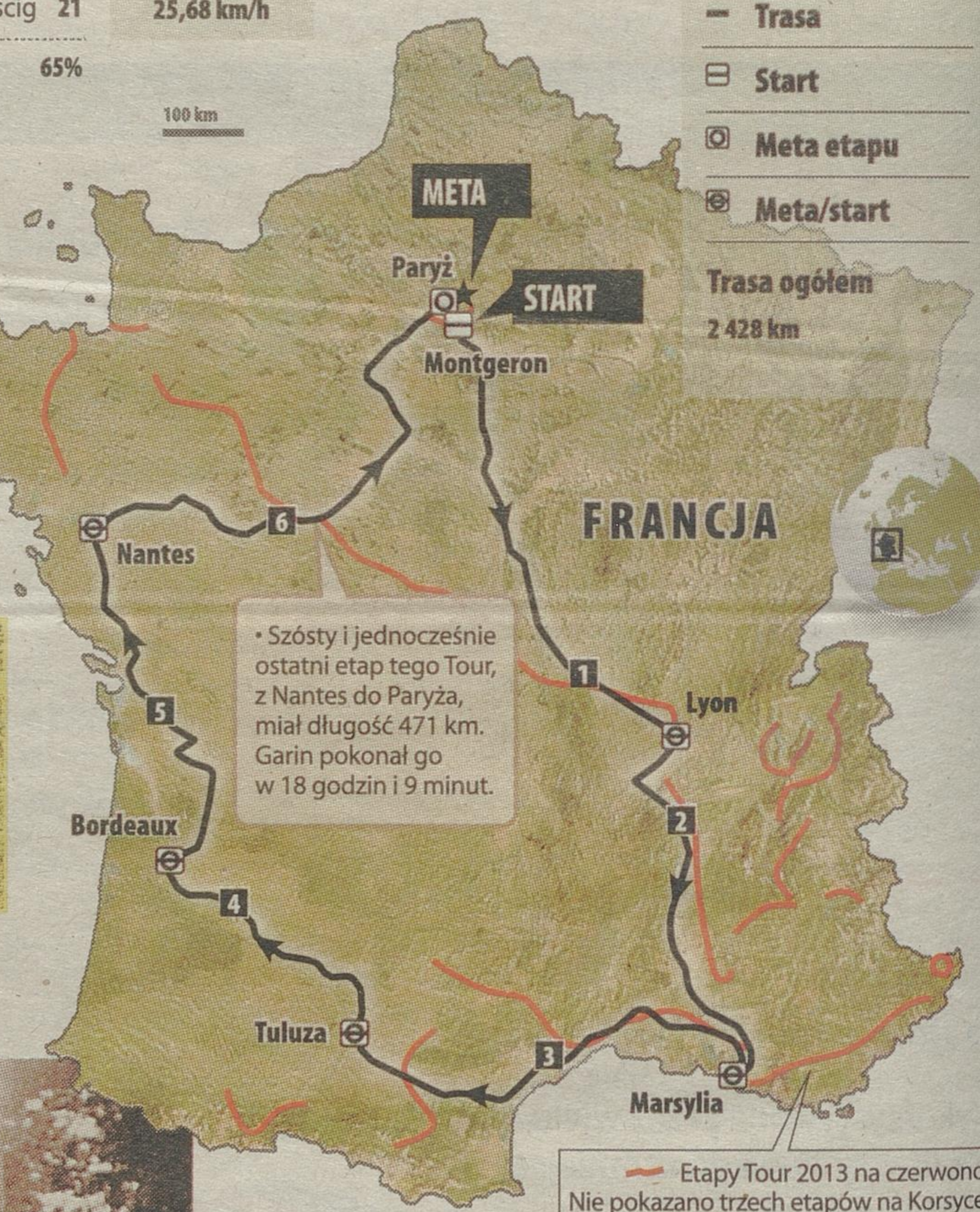
Liczba kolarzy, którzy wystartowali 60

Kolarze, którzy ukończyli wyścig 21

Wycofało się 65%

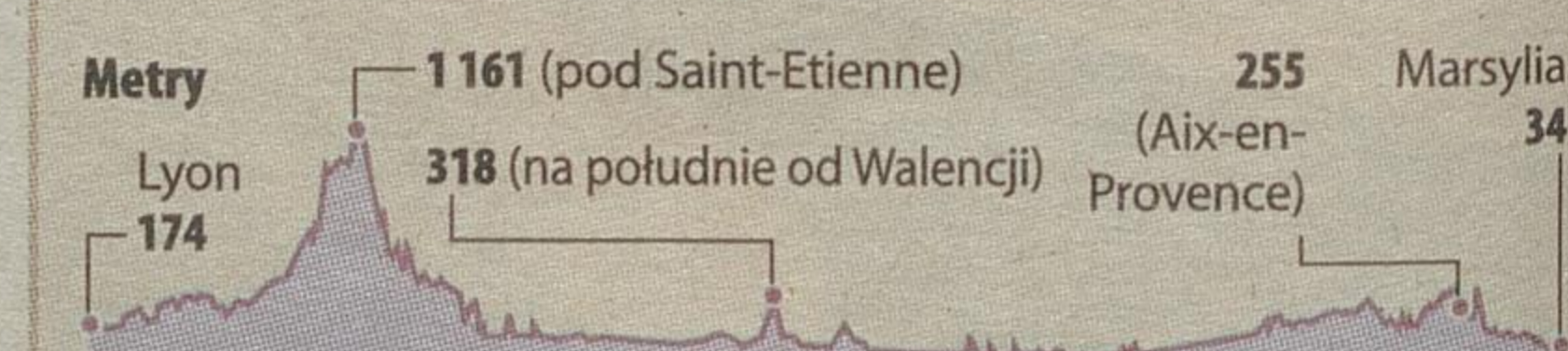
Średnia prędkość zwycięzcy 25,68 km/h

le Tour de France

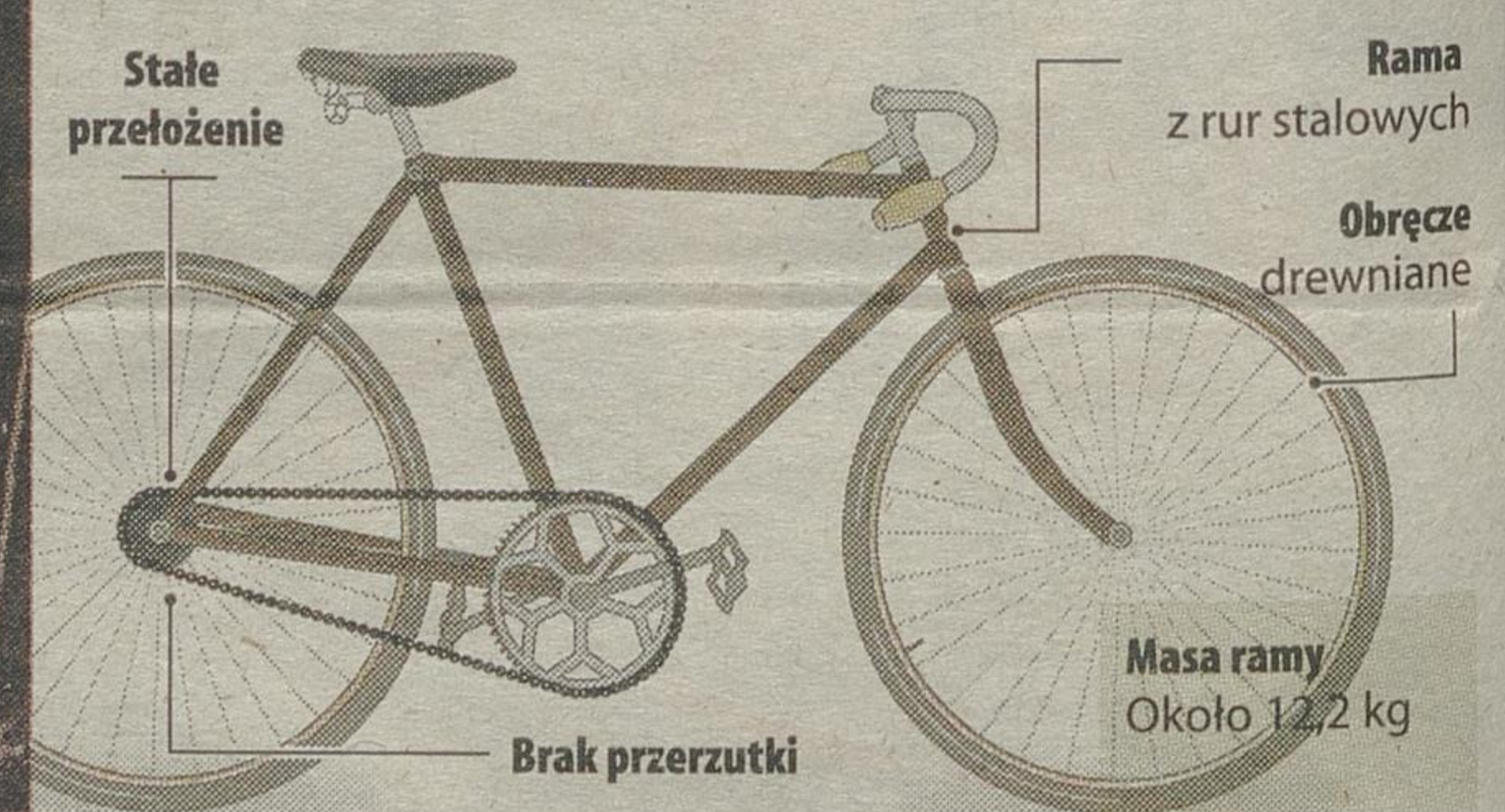

Rok 1903, etap 2, Lyon - Marsylia, profil trasy

Większe wzniesienia znajdowały się tylko na pierwszym i drugim etapie.

Rower z 1903 r.

Źródło: Tour de France, Cyclingnews.com, Velowire.com, BikeRaceInfo.com, CompetitiveCyclist.com

© 2013.06.25 MCT/Bulls

Pontyfikat

1978 W wieku 58 lat został pierwszym od ponad 400 lat papieżem spoza Włoch.

1979 Ukazała się pierwsza z jego 14 encyklik.

1980 Spotkanie z królową Elżbietą - pierwsze oficjalne spotkanie ze światowymi liderami.

1981 Zamach na Placu św. Piotra - do papieża strzelał turecki zamachowiec Mehmet Ali Agca.

1982 Jedna z wielu prób nawiązania dialogu z innymi wyznania-
mi - wspólne nabożeństwo z głową kościoła anglikańskiego.

1992 Operacja usunięcia guza jelita.

1994 Ustanowienie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Watykanem i Izraelem.

1996 Szefem papieskiej delegacji na konferencję ONZ zostaje kobieta. Papież nadal sprzeciwia się święceniom kapłańskim dla kobiet.

1997 Papież uruchamia witrynę w Internecie.

1998 Pierwsza wizyta papieża na Kubie.

2 kwietnia 2005 Jan Paweł II umiera w wieku 84 lat.

JAN PAWEŁ II

Watykan uznał drugi cud dokonany za wstawiennictwem błogosławionego Jana Pawła II. Do ostatecznego zamknięcia procesu potrzebny jest tylko podpis i wyznaczenia daty kanonizacji przez papieża Franciszka.

Młodość i kapłaństwo

1920 Karol Józef Wojtyła urodził się w Wadowicach

1938 Rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Działal w eksperymentalnej grupie teatralnej.

1940-44 W czasie hitlerowskiej okupacji pracował w kamieniołomach i fabryce chemicznej.

1942 Rozpoczął tajne przygotowania do kapłaństwa

1946 Otrzymał święcenia kapłańskie. Rozpoczął studia na Angelicum University w Rzymie.

1948 Otrzymał tytuły doktora teologii i filozofii.

1954 Rozpoczął wykłady na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

1958 Biskup pomocniczy Krakowa. Działal w okresie prześladowań kościoła przez komunistów.

1960 Ukazało się najbardziej znane jego dzieło „Miłość i odpowiedzialność”.

1964 Został arcybiskupem.

1967 Otrzymał godność kardynała.

Proces beatyfikacji

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
9 maja 2005 Papież Benedykt XVI zezwala na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Jana Pawła II udzielając dyspensy od 5-letniego okresu oczekiwania od śmierci kandydata.			2 kwietnia Dokumenty zebrane w czasie przewodu zostają przekazane do watykańskiej Kongregacji ds. kanonizacyjnych.		14 stycznia 2011 Papież Benedykt XVI uznaje uzdrowienie zakonnicy Simon-Pierre za cud.			Lipiec 2013 Watykan uznał drugi cud dokonany za wstawiennictwem Jana Pawła II. Do zakończenia procesu kanonizacji potrzebny jest tylko podpis papieża Franciszka.
Czerwiec Francuska zakonnica Marie Simon-Pierre zostaje uzdrowiona z choroby Parkinsona po modlitwie do papieża.					1 maja W dniu beatyfikacji Jana Pawła II cudownie uzdrowiona została kobieta z Kostaryki.			

Źródło: BBC, Watykan, Reuters, MCT Illustration Bank

Podczas pontyfikatu

trwającego ponad 26 lat Jan Paweł II:

beatyfikował	kanonizował
1 338 osób	482 świętych

© 2013.07.03 MCT/Bulls

Szybka droga do świętości

Trzy etapy

1 Przewód kanonizacyjny

W czasie przewodu lokalni biskupi badali życie i pracę papieża Jana Pawła II oraz cuda dokonane za jego wstawiennictwem.

2 Beatyfikacja

Eksperti medycyny oceniali przypadek zakonnicy Marie Simon-Pierre. Do pomyślnego zakończenia procesu beatyfikacji wymagane jest uznanie jednego cudu, który dokonał się za wstawiennictwem zmarłego papieża.

3 Kanonizacja – „świętość”

Do ostatecznego zakończenia procesu kanonizacji potrzebny jest podpis papieża Franciszka.

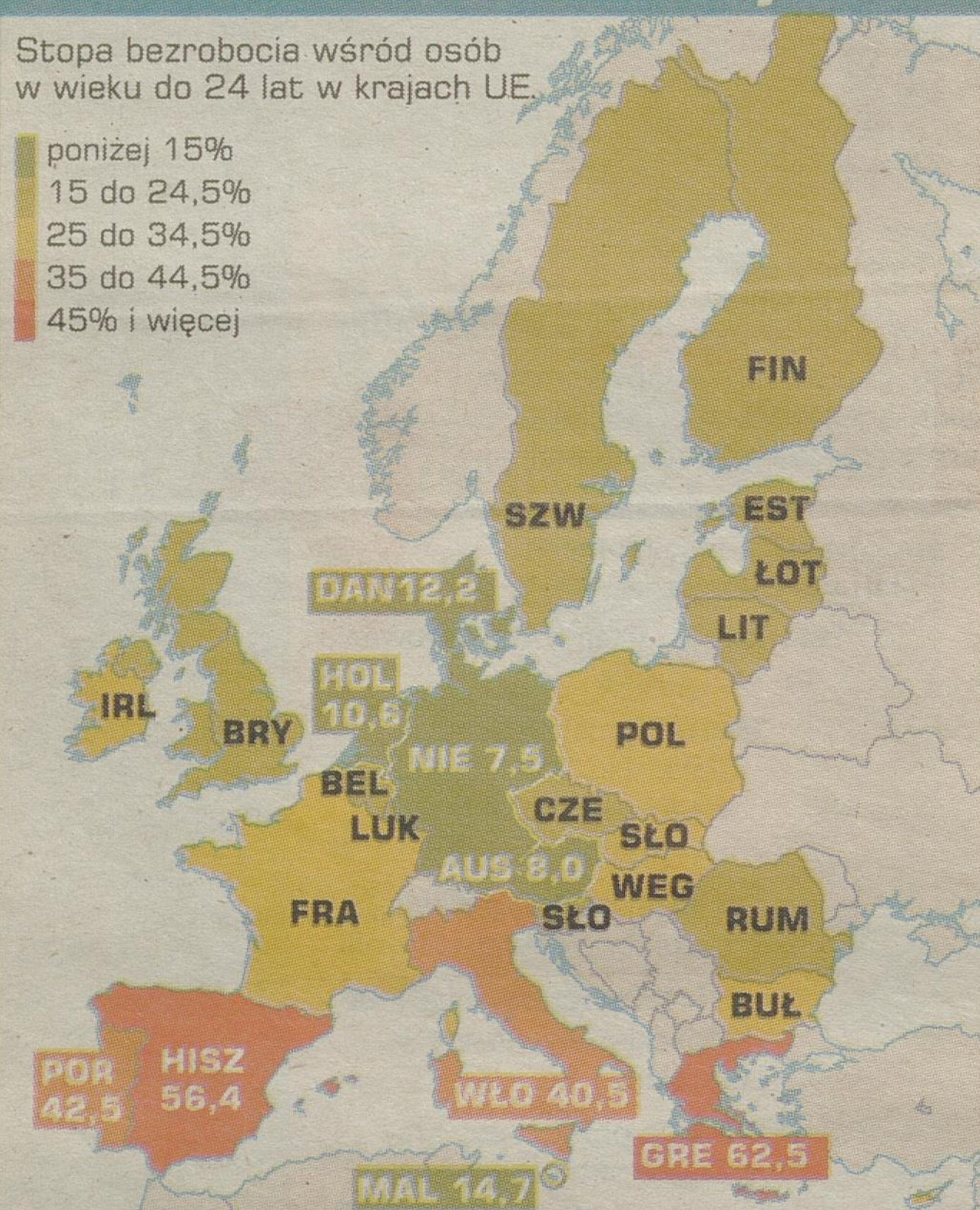
© 2013.07.03 MCT/Bulls

Źródło: Watykan, Konferencja Amerykańskich Biskupów Katolickich

Bezrobocie wśród młodych

Stopa bezrobocia wśród osób w wieku do 24 lat w krajach UE.

poniżej 15%
15 do 24,5%
25 do 34,5%
35 do 44,5%
45% i więcej

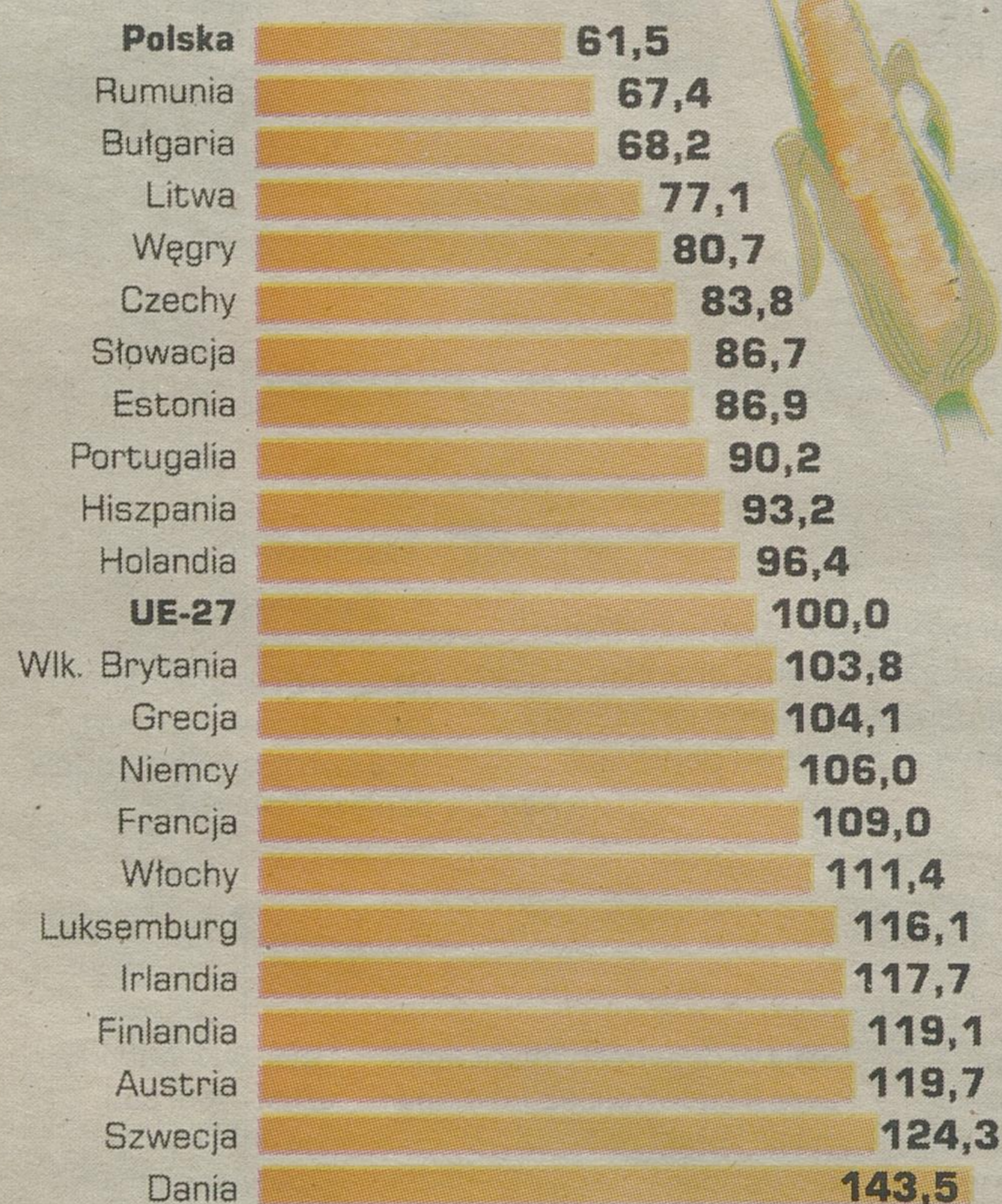
Dane: kwiecień 2013 z wyjątkiem Wlk. Brytanii, Grecji (luty), Słowenii, Łotwy, Cypru, Węgier, Estonii (marzec), Rumunii (styczeń)

dpa•PAP

Źródło: Eurostat

W Polsce żywność jest najtańsza w UE

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w stosunku do siły nabywczej (UE-27=100).

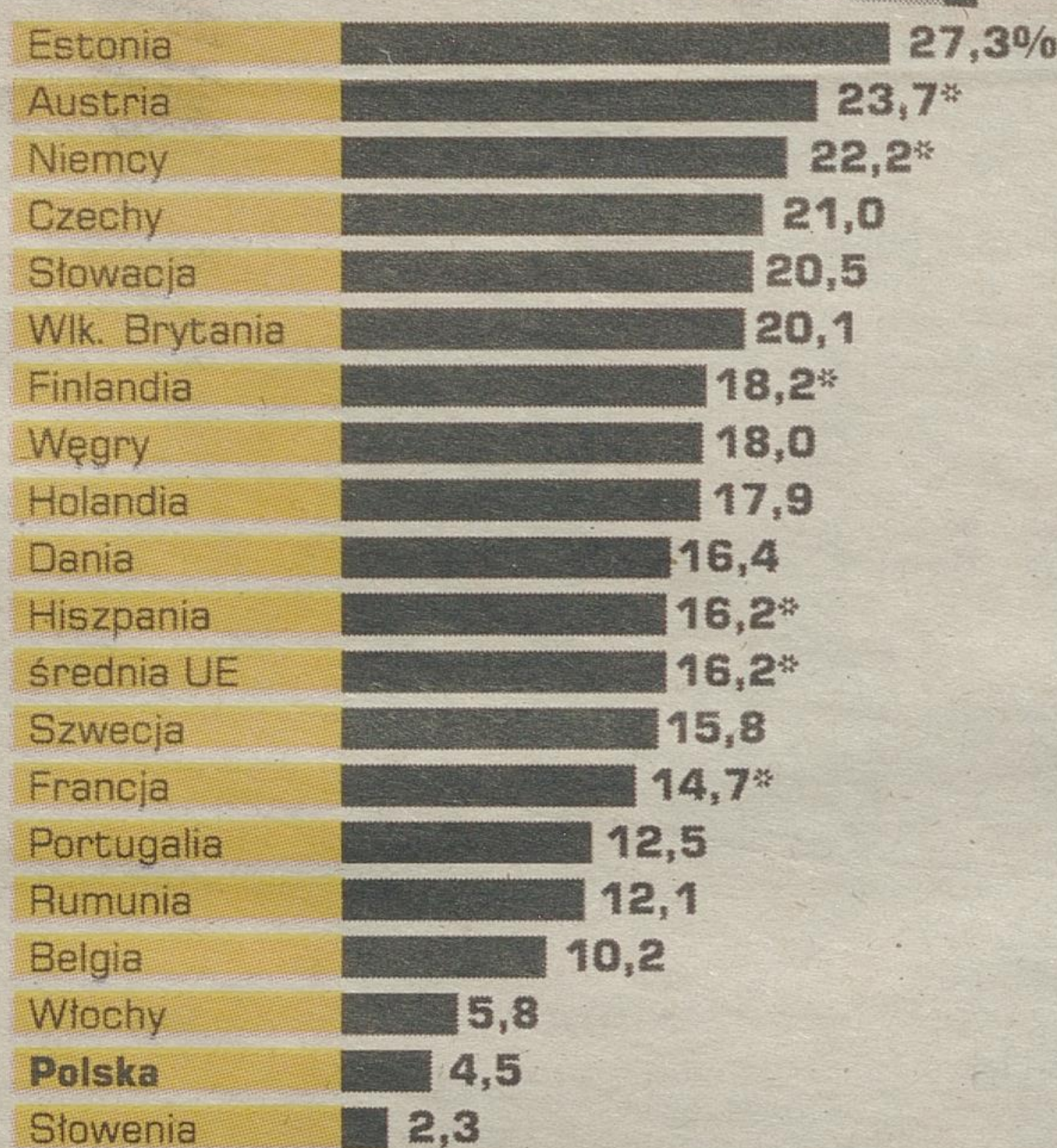
Źródło: Eurostat, 2012 r.

Infografika PAP

Nierówności płacowe wg płci w UE

Procentowa różnica między wynagrodzeniem kobiety i mężczyzny w 2011 r.

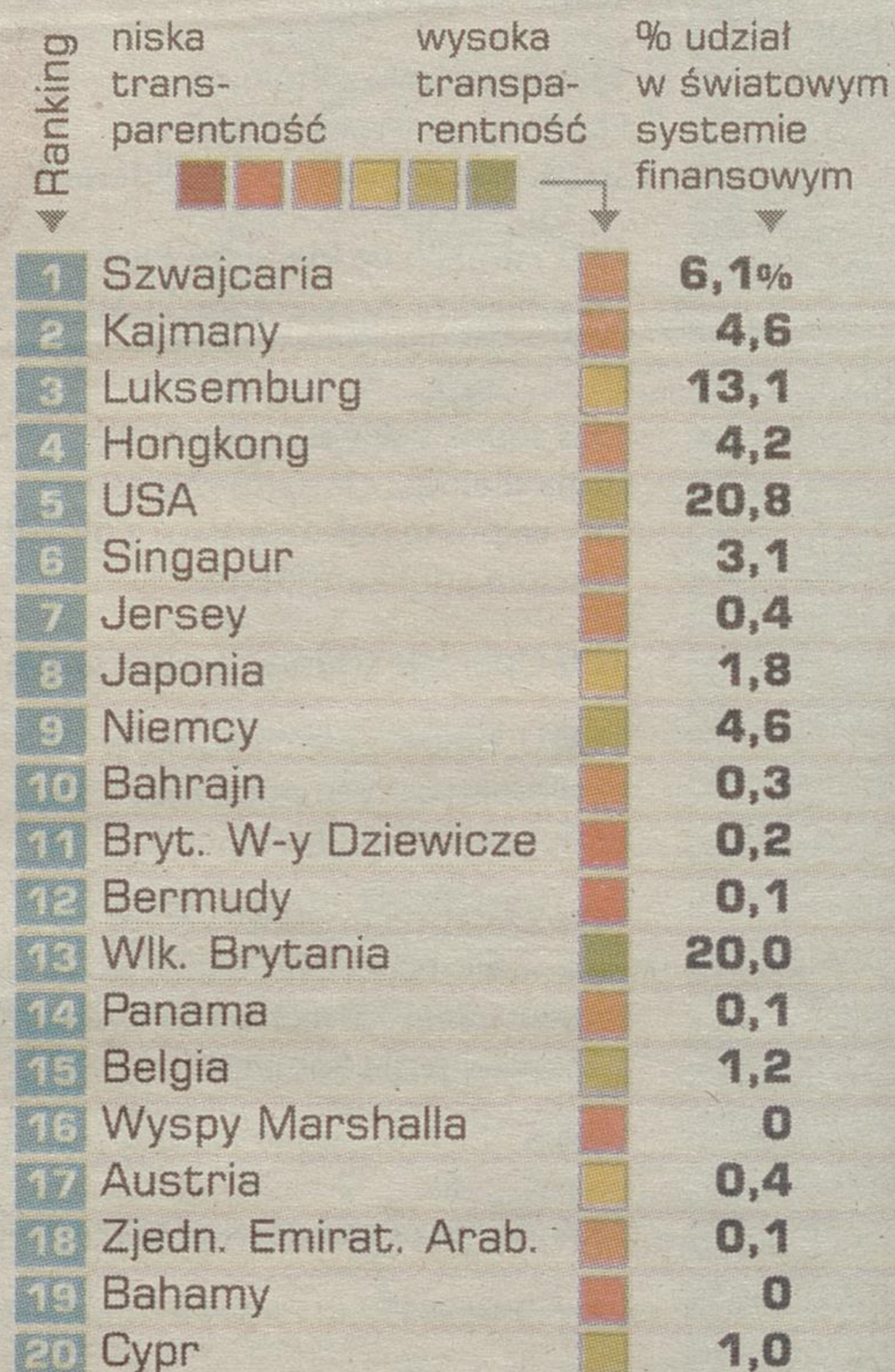

wybrane kraje UE
* szacunki

Źródło: Eurostat dpa•PAP

Raje podatkowe

Kraje i regiony w których obowiązują szczególne ulgi podatkowe i rygorystyczne przestrzeganie tajemnicy bankowej.

stan na 2011

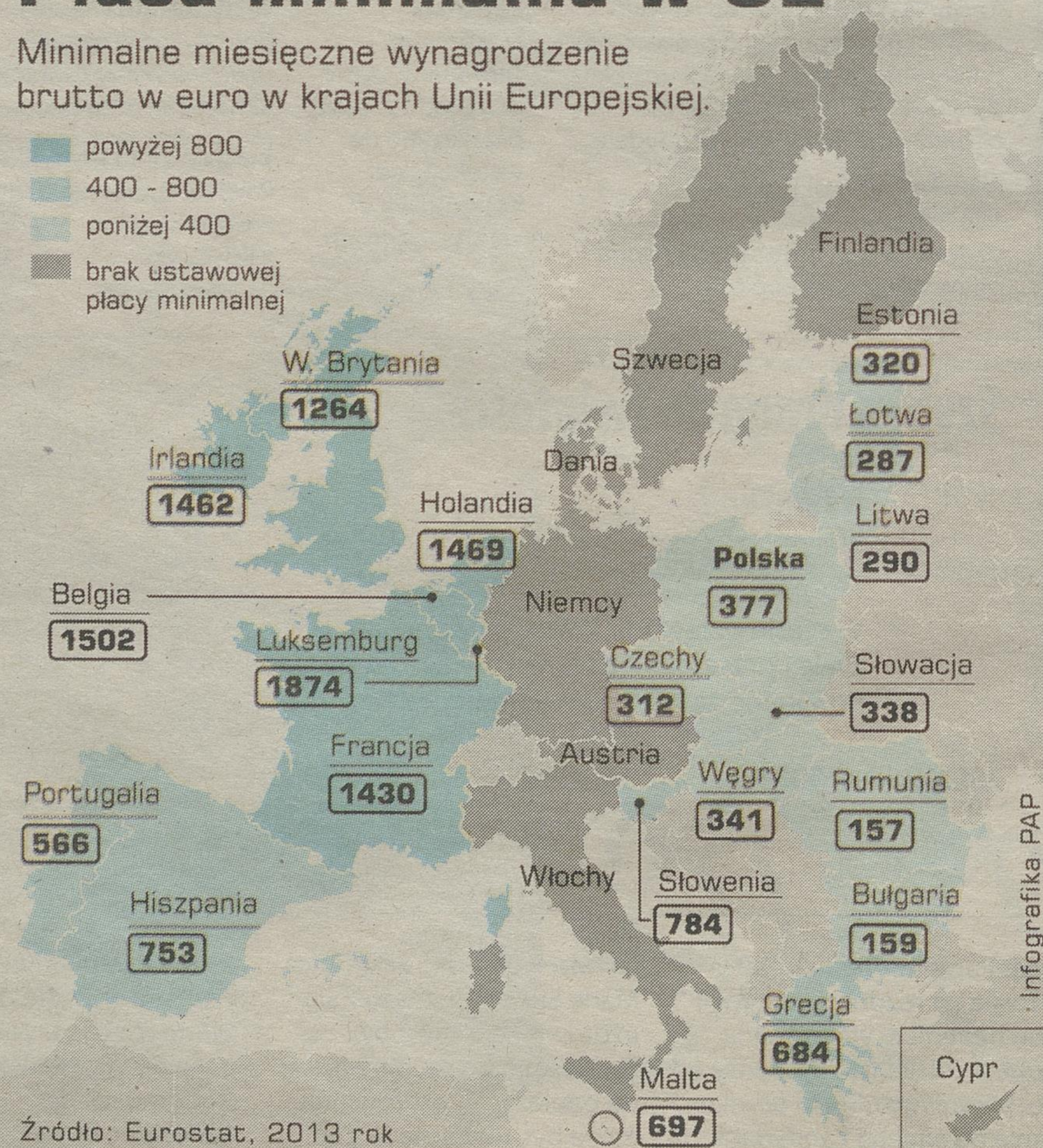
Źródło: Tax Justice Network

dpa•PAP

Płaca minimalna w UE

Minimalne miesięczne wynagrodzenie brutto w euro w krajach Unii Europejskiej.

powyżej 800
400 - 800
poniżej 400
brak ustawowej płacy minimalnej

Źródło: Eurostat, 2013 rok

Infografika PAP

„Super żywność”

24 produkty spożywcze, które mogą obniżyć wysokie ciśnienie krwi, wysoki poziom cholesterolu, zwalczać stan zapalny i zapobiegać powstawaniu nowotworów:

Brokuły Najlepszy produkt o działaniu przeciwnowotworowym

Daktyle Bogate źródło żelaza, potasu i folianów

Awokado Zdrowe nienasycone kwasy tłuszczowe

Dynia Zawiera dużo karotenu

Cebula, czosnek Zawierają flawonoidy, działają przeciwzapalnie

Dziki łosoś Kwasy tłuszczowe omega-3, witamina D

Jogurt Wzmacnia układ immunologiczny i trawienia

Szpinak Zwalcza choroby serca, nowotwory oraz zapobiega degeneracji oka

Jabłko Bogate źródło przeciwutleniaczy, głównie w skórce

Herbata Szczególnie herbata zielona zawiera dużo flawonoidów; chroni przed niektórymi postaciami raka

Pomarańcze Witamina C

Indyk Mało tłuszczu, dużo białka, witamin B, niacyny i selenu

Miód Zawiera dużo przeciwutleniaczy; zwalcza bakterie, grzyby i niektóre wirusy

Granat Działa przeciwutleniająco i przeciwzapalnie

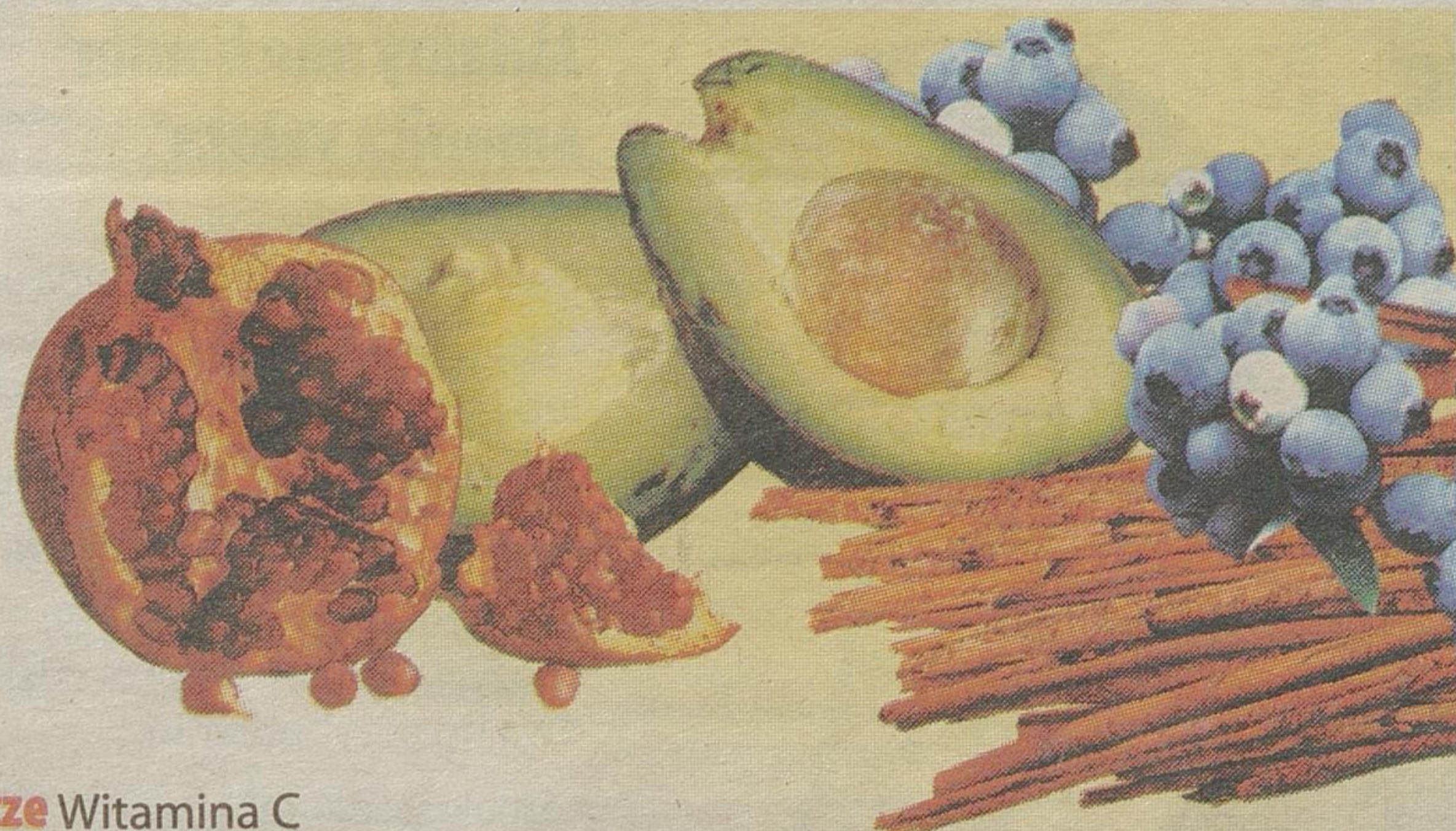
Pomidor Zawiera likopen, który działa przeciwzapalnie, zwalcza raka prostaty

Orzech włoski Bogate źródło kwasów tłuszczowych omega-3, witaminy E, błonnika, magnezu; działa przeciwnowotworowo

Owies Zawiera dużo błonnika i białka

Borówka Owoce o największej zawartości przeciwutleniaczy

Kiwi Jedno z najbogatszych źródeł witaminy C

Fasola Zdrowe białko bez tłuszczu

Gorzka czekolada Zawiera duże ilości przeciwutleniaczy

Oliwa z oliwek Zdrowe nienasycone kwasy tłuszczowe, witamina E

Soja Jako jedyny produkt roślinny zawiera pełny zestaw białek, działa przeciwnowotworowo; zawiera duże ilości estrogenu roślinnego

Cynamon Jedna z najstarszych znanych przypraw; równoważy poziom cukru we krwi

Przeciwutleniacze Zapobiegają utlenianiu molekuł; w reakcjach utleniania mogą powstawać wolne rodniki, które rozpoczynają reakcję łańcuchową prowadzącą do uszkodzenia komórek organizmu.

Źródło: „SuperFoods RX” – dr Steven Pratt; Scripps Memorial Hospital, La Jolla, Calif.; MCT Photo Service

WINO

W małej ilości jest lekarstwem, jednak nadmierne spożycie jest trucizną dla organizmu. Zaburza ono rytm serca i podwyższa ciśnienie krwi.

W małych ilościach:

- obniża ciśnienie
- zapobiega chorobie wieńcowej

Jakie wino?

Czerwone:

- dziczyzna
- wołowina
- wieprzowina
- sery łagodne i ostre
- desery

Białe:

- drób
- ryby
- zakąski
- owoce morza
- grzyby
- łagodne sery

Nie tylko czerwone, ale i białe wino ma korzystny wpływ na zdrowie.

Infografika PAP

Nowe oznaczenia żywności

Decyzja ministrów UE do spraw ochrony konsumentów.

przykład: baton czekoladowy

dane obowiązkowe

100 g zawiera:

kcal	białko	węglowodany	cukier	tłuszcz	nasycone kwasy tłuszcz.	sól
455	3,3 g	70,4 g	61,4 g	17,7 g	10,2 g	0,16 g
22,75 %	6,6 %	34 %	68,2 %	25 %	51 %	6,6 %

dane podawane dobrowolnie

procent zalecanego dziennego zapotrzebowania osoby dorosłej

Dodatkowe oznaczenia dla:

- analogów sera: „ser z tłuszczów roślinnych”
- imitacji szynki: „szynka z mięsa formowanego”
- mięsa: kraj pochodzenia (miejsce pakowania)
- produktów zawierających kofeinę: „nie zalecane dla dzieci i ciężarnych”

Wyłączone z obowiązku podawania wartości kalorycznej są napoje alkoholowe oraz towary nieopakowane, jak np. jajka, jednak również tutaj trzeba informować o alergenach.

dpa-PAP

Źródło: UE, Mars

© 2008.10.24 MCT/Bulls

Ryby ratują serce

Tłuste ryby są bogatym źródłem zdrowych dla serca kwasów tłuszczowych omega-3.

Ryby

- Zaleca się spożywanie łososia, makreli, śledzi, troci jeziorowej, sardynek lub tuńczyka białego co najmniej dwa razy w tygodniu.

Ostrożność

- Dzieci i kobiety w ciąży powinny unikać ryb skażonych rtęcią, na przykład rekinów i mieczników.

© 2013.04.29 MCT/Bulls

Źródło: American Heart Association, MCT Photo Service

Łatwiejsze oddychanie

Spożywanie jabłek wpływa korzystnie na płuca, potwierdzają najnowsze badania.

Pozostaw skórkę

- **Jabłka zawierają** duże ilości przeciwutleniaczy, szczególnie kwercyminy i flawonoidów – najwięcej w skórce.
- **Spożywanie dwóch jabłek tygodniowo** może poprawić ogólny stan płuc i zmniejszyć ryzyko wystąpienia astmy.

© 2013.04.22 MCT/Bulls

Źródło: Nutritional Journal, MCT Photo Service

Herbatka z tymianku

Zalewając liście tymianku wrzącą wodą otrzymujemy aromatyczną herbatkę o kojącym działaniu na drogi oddechowe.

Zalety olejku z tymianku

- Działa przeciwbakteryjnie i przeciw-wirusowo, hamuje wzrost grzybów.
- Może być stosowany do łagodzenia suchego kaszlu, zapalenia oskrzeli, astmy i kataru siennego.

Źródło: Herbal Medicines, Pharmacy and Health; Physicians' Desk Reference; MCT Photo Service

© 2013.03.18 MCT/Bulls

Nie tylko łyż

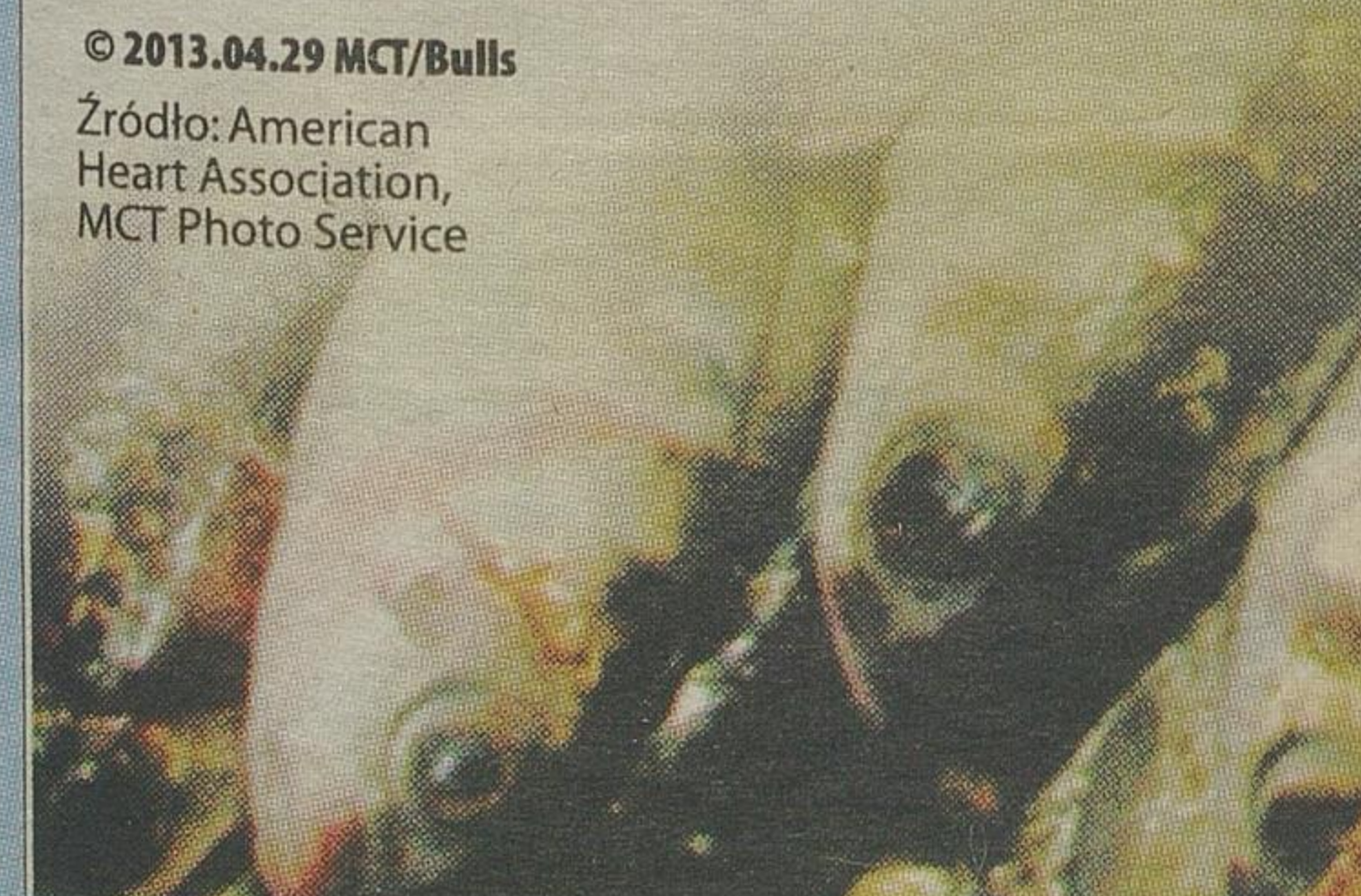
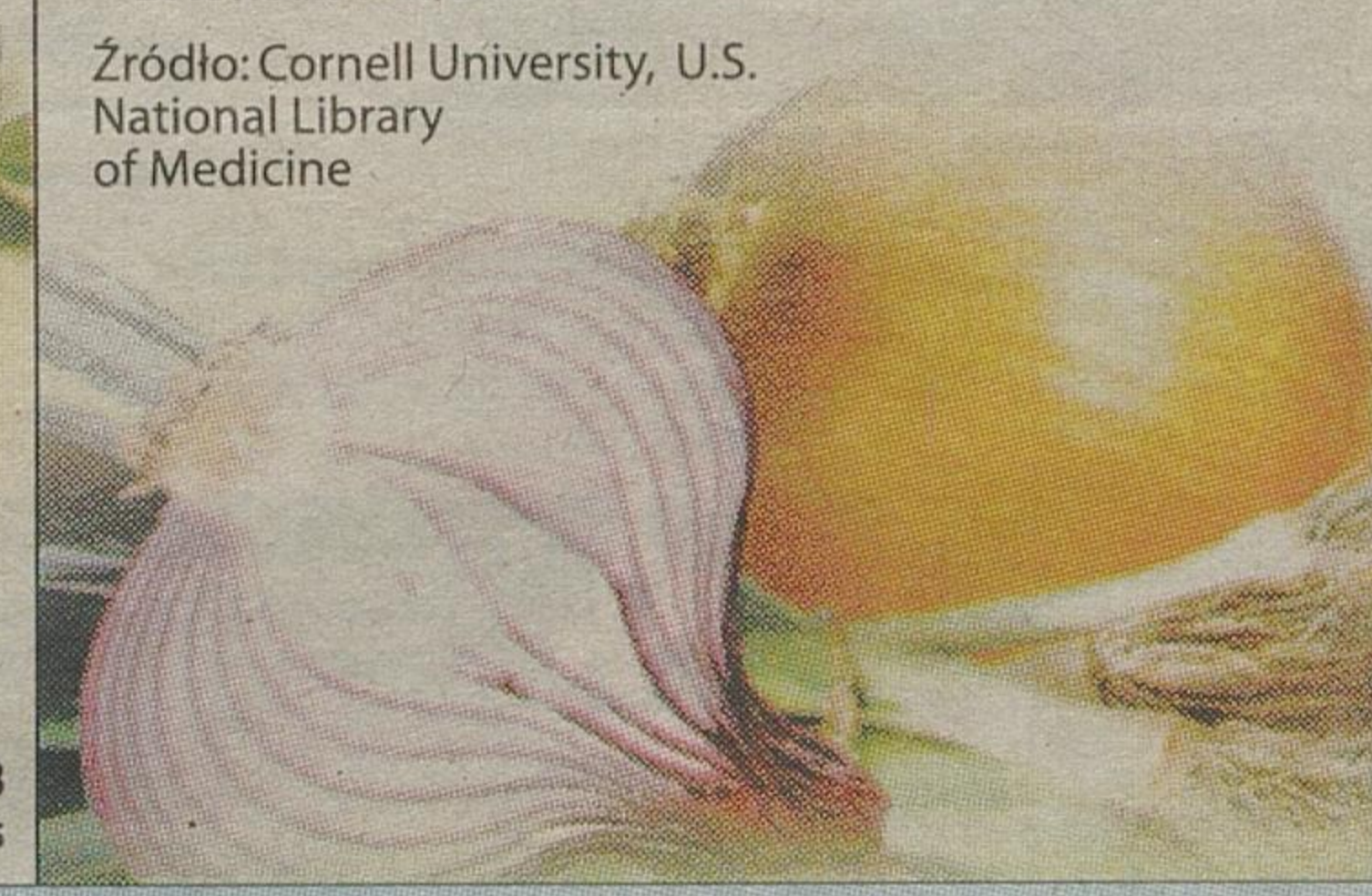
Wywołująca łyż cebula jest bogatym źródłem flawonoidów, związków chemicznych o właściwościach przeciwutleniających, które mogą hamować wzrost komórek nowotworowych.

Najlepsze w walce z rakiem

- Dymka, szczypiorek
- Szalotka
- Cebula żółta
- Cebula czerwona

© 2013.03.25 MCT/Bulls

Źródło: Cornell University, U.S. National Library of Medicine

Muchomory trujące i jadalne

Śmiertelnie trującego muchomora sromotnikowego można łatwo pomylić z innymi jadalnymi gatunkami grzybów tego rodzaju.

Zabójczy muchomor sromotnikowy

Amanita phalloides

- Nazywany jest też muchomorem zielonawym.
- Główne źródło śmiertelnych zatruc grzybami na świecie.
- Występuje w Europie i USA, głównie w lasach liściastych, szczególnie pod dębami i bukami.
- Najliczniej pojawia się jesienią i wczesną zimą, ale można go znaleźć również późną wiosną.
- Dojrzałe muchomory posiadają gładki, zielonkawożółty lub brązowy kapelusz, przyjemny zapach i smak.
- Po spożyciu mogą spowodować niewydolność wątroby i zgon.
- Do początkowych objawów zatrucia należą: ból brzucha, wymioty i ostra biegunka.

Źródło: Bay Area Mycological Society (bayareamushrooms.org)

Zdjęcia dzięki uprzejmości Debbie Viess i Rona Pastorino

Jadalny muchomor *amanita velosa*

- W USA nazywany muchomorem wiosennym.
- Kolor jasnomorelowy, łososiowy lub jasnobrązowy
- W miarę dojrzewania wydziela zapach ryb lub skorupiaków.
- Bardzo łatwo się psuje, do spożycia nadaje się przez dzień lub dwa po grzybobraniu.
- Smak: słodki, lekko orzechowy

Jadalny muchomor *amanita calyptroderma*

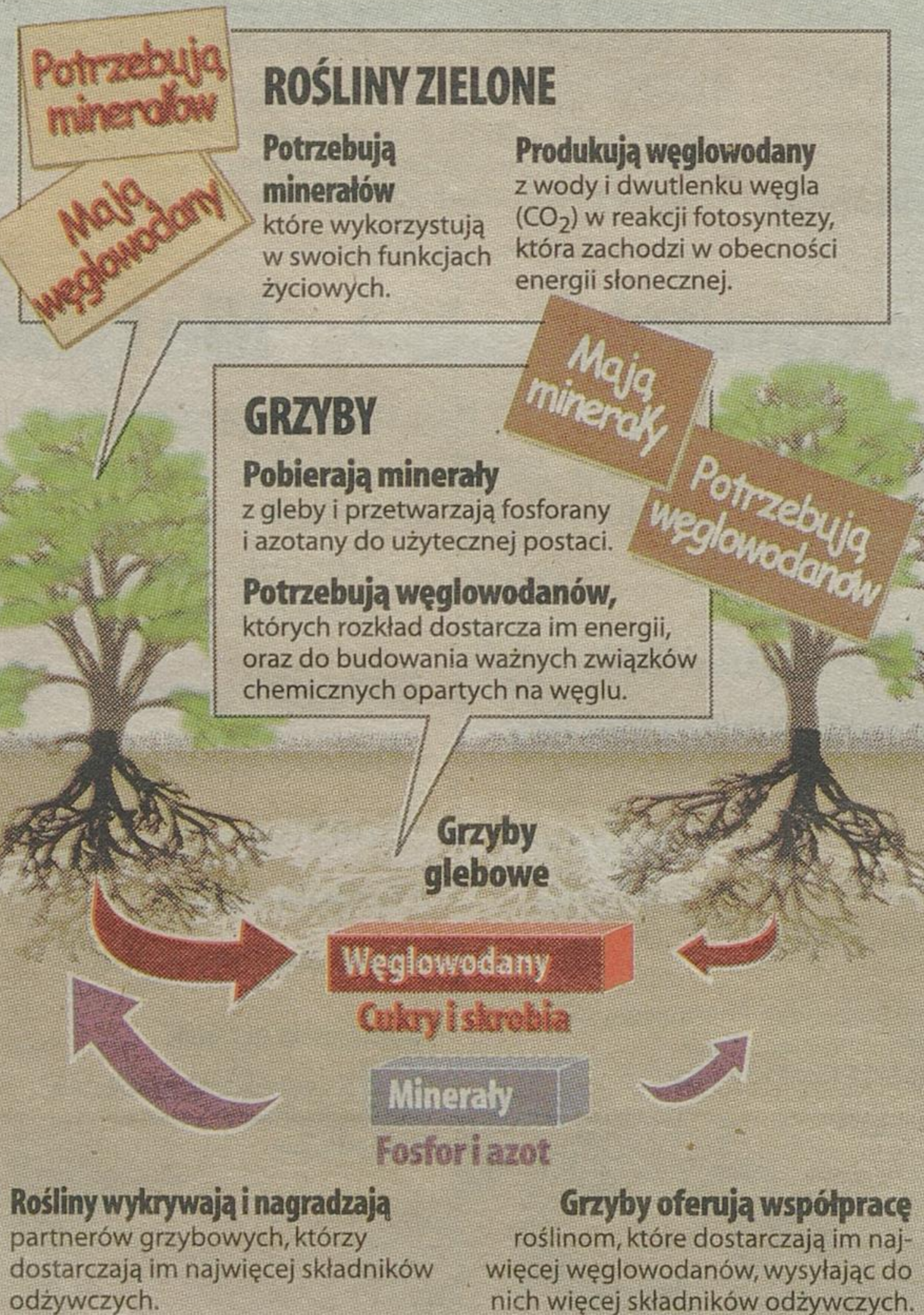
- Kolor złotobrązowy jesienią, jasnożółty lub biały wiosną
- Jesienią jest to jeden z najczęściej spożywanych muchomorów w USA (wiosną za bardzo przypomina gatunki trujące).

© 2012.12.06 MCT/Bulls

Dwóch partnerów handlowych

Pierwsze rośliny pojawiły się na lądzie 450 milionów lat temu. Rozpoczęły wówczas korzystną dla obu stron wymianę handlową z grzybami glebowymi.

Naukowcy odkryli ten podziemny rynek handlowy obserwując zależność reakcji grzybów od ilości węglowodanów, które mogą wytwarzać różne gatunki roślin.

Źródło: E. Toby Kiers, *Nature* (Amsterdam), Science

© 2011.05.07 MCT/Bulls

Trufle białe – najdroższe grzyby świata

W Pizie znaleziono największy od ponad 50 lat okaz trufli białej.

Najpiękniejsze okazy trufli białej są zbierane w okolicach Alby; największy ruch na rynku trufli występuje w październiku i listopadzie.

Ceny Do 4 000 euro za kilogram

Najdroższa trufia została sprzedana na aukcji za sumę 108 000 euro w 2006 r.

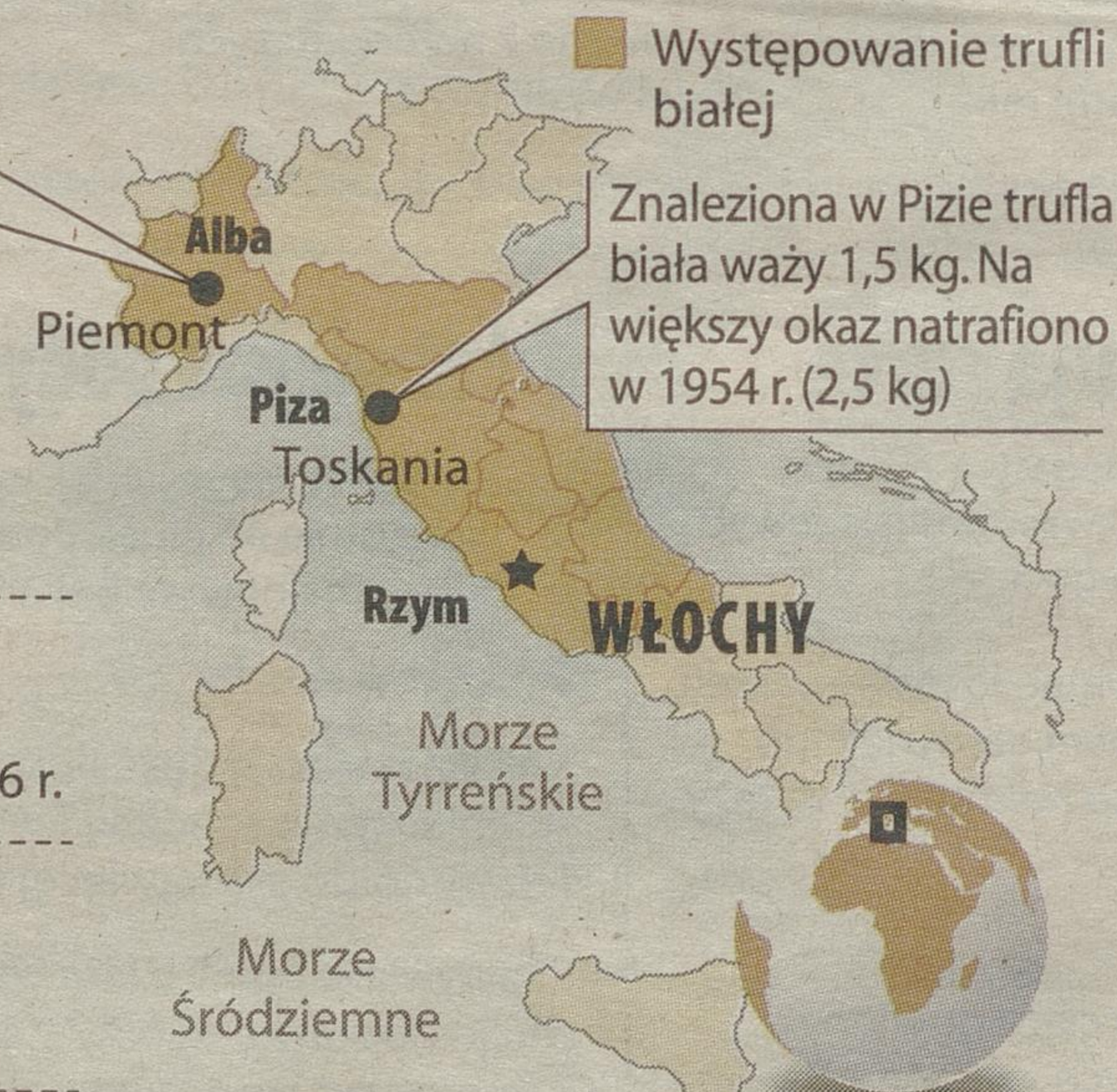
Wielkość Od orzecha do pomarańczy; większe okazy są bardzo rzadkie

Mięsz jest biały

© 2007.11.26 MCT/Bulls

Źródło: italy.dk, avino.dk, troeffelhuset.dk, Guardian, MCT Photo Service, ESRI

Występowanie

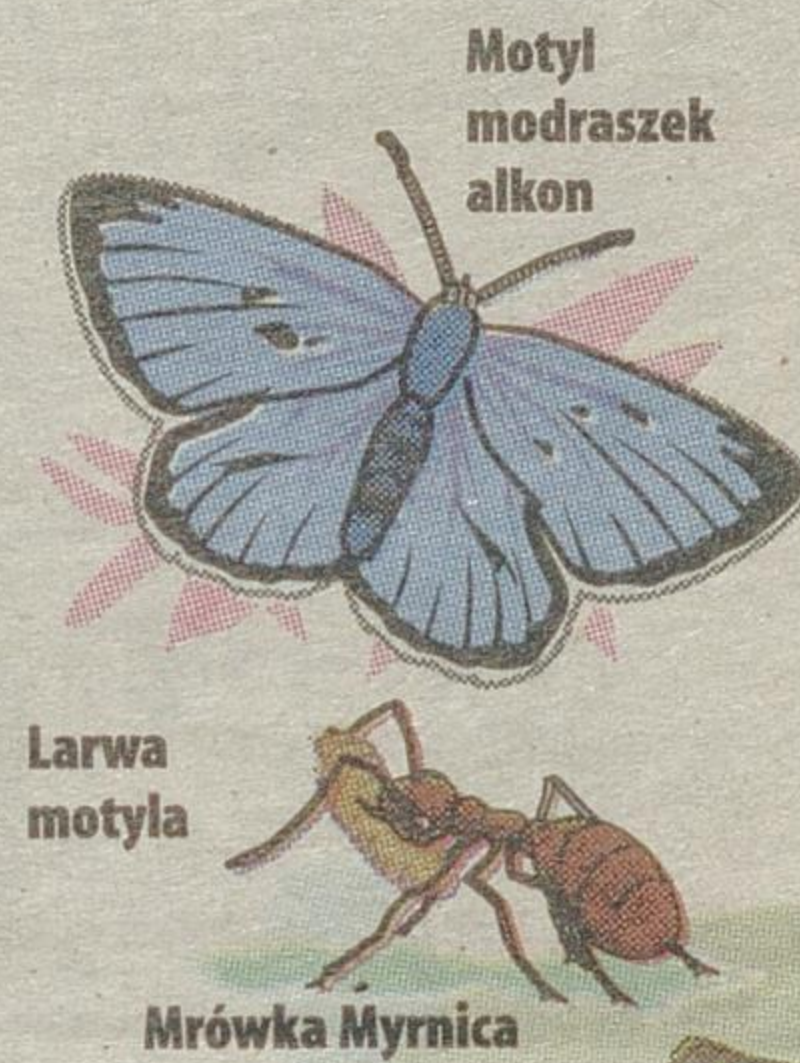
- W pobliżu dębów, leszczyny i topoli
- Rośnie pod ziemią na głębokości do 60 cm

- Do poszukiwań trufli białych używane są specjalnie szkolone psy

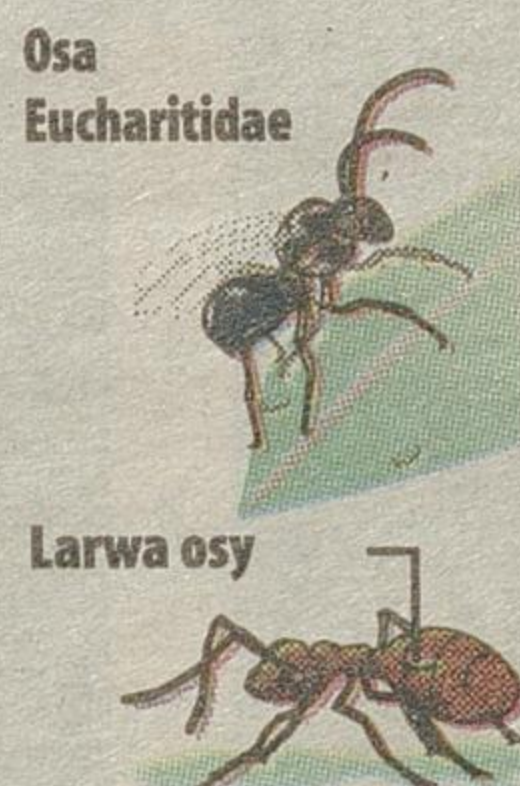
„Symbioza” mrówek z innymi gatunkami

Owady często wykorzystują inne gatunki do rozmnażania, znajdowania pożywienia i przetrwania; przykładem takich zwierząt są osy i mrówki – owady tworzące złożone społeczności.

Głodni goście

Gąsienice tego motyla wydzielają zapach przypominający larwy mrówek; dzięki temu mrówki przenoszą głodne gąsienice do mrowiska.

Autostopowicze

Osa składa jaja w miejscu często odwiedzanym przez mrówki; młode larwy, które wylęgły się z jaj, przyczepiają się do przechodzących mrówek, które transportują je do mrowiska; tam larwy osy żywią się larwami mrówek.

Osy osiągają dojrzałość w mrowisku, następnie wylatują z niego i rozpoczynają nowy cykl rozwoju.

Spadź mszyc

Mrówki wykorzystują wydzielaną przez mszycę spadź, która gromadzi się na liściach.

Kolonia mrówek chroni mszycę przed ich wrogami, przechowuje ich jaja przez zimę i czasami przenosi je na nowe tereny żerowania.

Mszycy (małe owady o miękkim tułowi)

Mrowisko mrówki Atta

Zdrowa żywność

Mrówki Atta potrafią hodować na zgromadzonej w mrowisku ściółce grzyby, które tworzą bogatą w naturalne antybiotyki warstwę; zjadając grzyby mrówki otrzymują dawkę antybiotyków chroniących je przed pasożytami.

Superbohater mrowiska

W kolonii mrówek występują osobniki pełniące różne role w jej strukturze społecznej. Niektóre osiągają znaczne rozmiary.

Na wielkość osobników należących do różnych kast mają wpływ geny, hormony i dieta.

Robotnica kopie tunele, transportuje pokarm i odpady, opiekuje się larwami.

Strażnik odpiera ataki drapieżników i osobników innych kolonii.

Królowa ma skrzydła, zwykle jest jedyną mrówką, która składa jaja.

Robotnica

Superstrażnik ma olbrzymią głowę i potężny tułów

Superstrażnik może blokować tunele w mrowisku swoją głową i żuwaczkami.

Mrówki z rodzaju Pheidole (południowy zachód USA i Meksyk)

Występowanie

Prawdziwi superstrażnicy występują tylko u niektórych gatunków mrówek. U innych gatunków, część osobników reaguje na stres, powiększając swoje wymiary.

© 2012.01.11 MCT/Bulls

Źródło: R. Rajakumar of McGill University, Science

Mrówka – zombie

Pasożytnicze grzyby - cordyceps unilateralis - infekują mrówki i zmieniają ich zachowanie w taki sposób, aby zwiększyć szanse na własną reprodukcję.

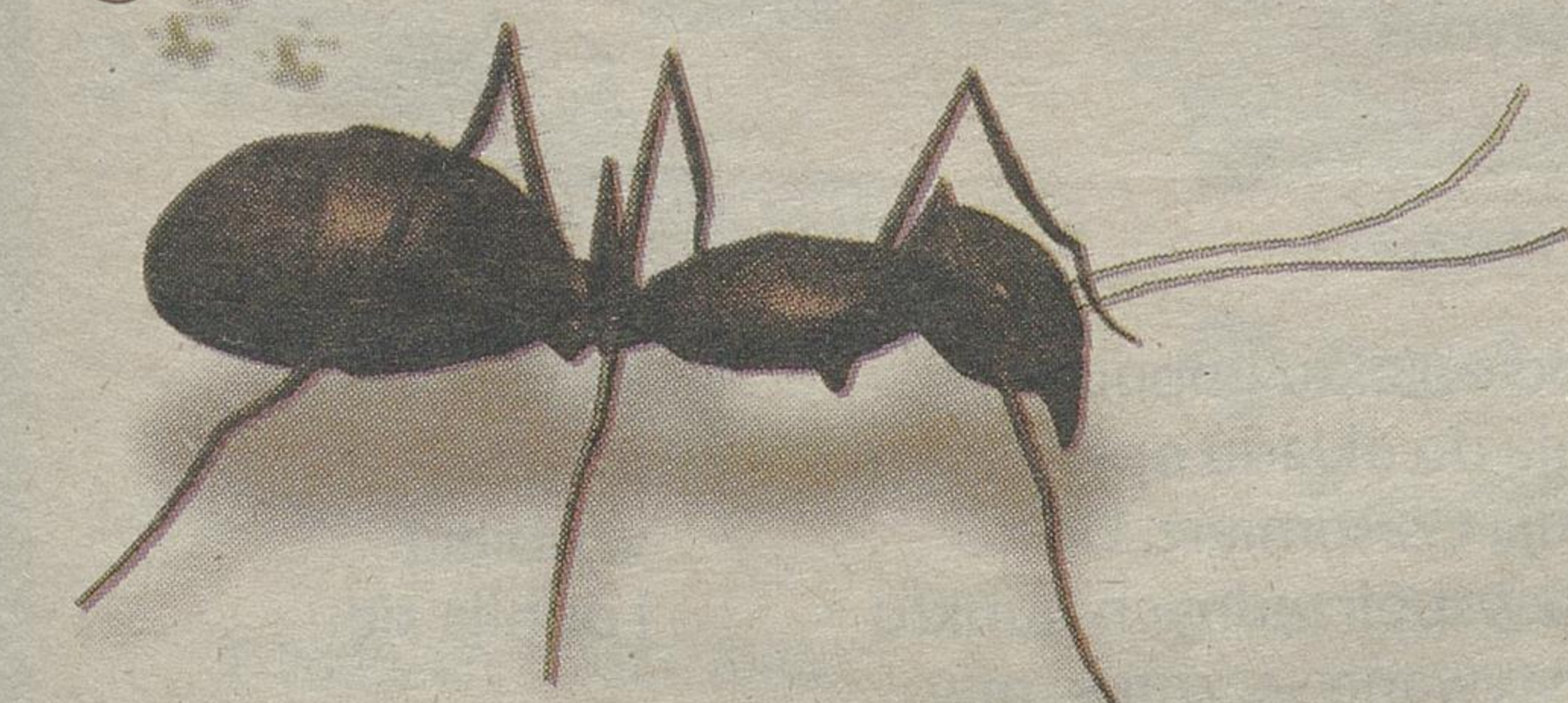
1. Spory grzybów osiadają na korpusie mrówki i rozwijają się.

2. Przedostają się do wnętrza organizmu poprzez tchawicę (narząd, którym mrówka oddycha); rozwijające się włókna grzybów atakują tkanki miękkie, ale oszczędzają ważne dla życia narządy.

3. Wzrost grzybów w mózgu mrówki zmienia jej percepcję feromonów. Mrówka rozpoczyna wędrówkę ku szczytowi rośliny; dociera do docelowego miejsca odpoczynku i mocno zaciska swoje szczęki na szypułce liścia.

4. W wyniku trawienia mózgu przez grzyby mrówka ginie; grzyby wypuszczają pędy przez głowę mrówki.

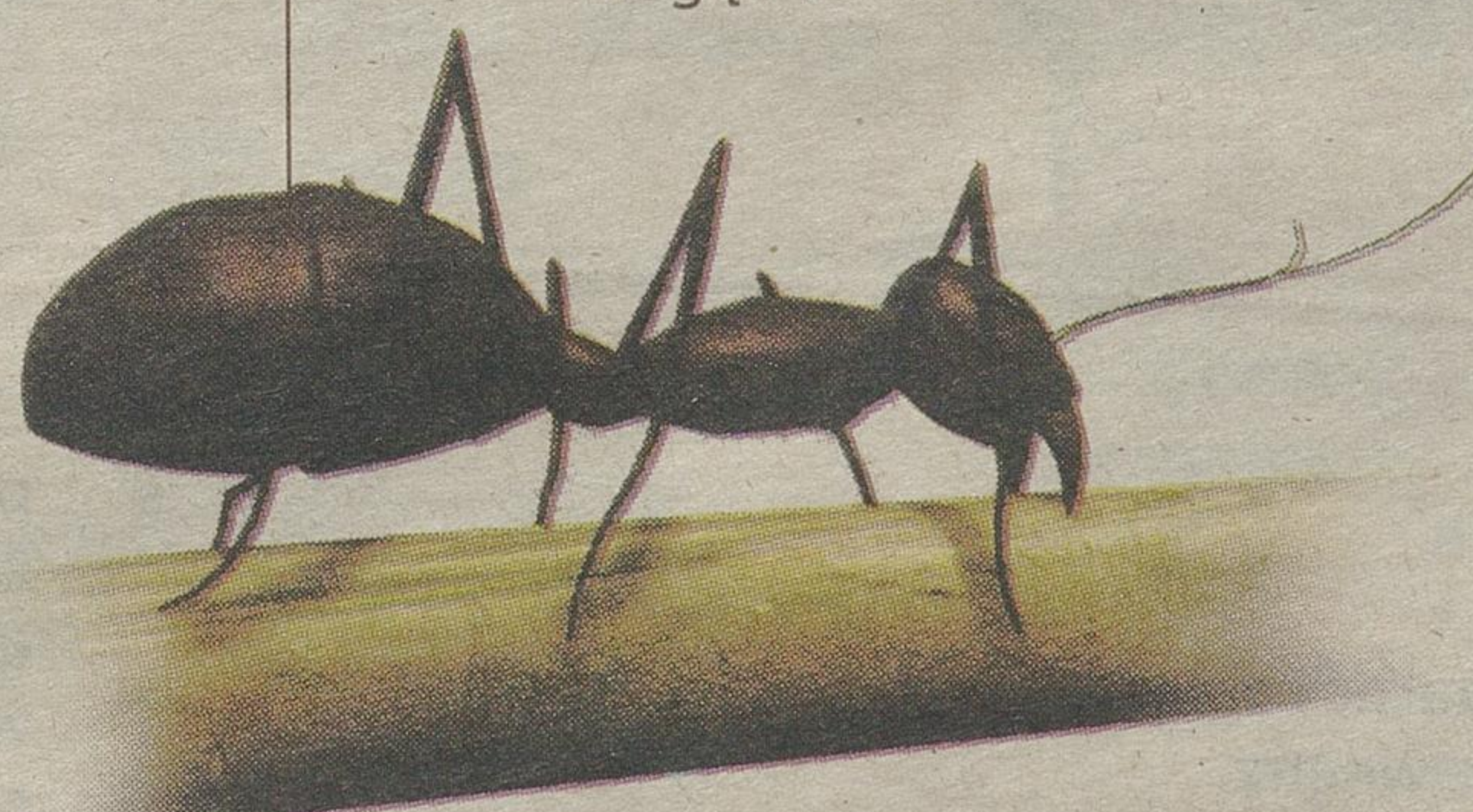
5. Trzy tygodnie później korpus mrówki rozpada się uwalniając w powietrzu spory grzybów, które mogą infekować inne mrówki.

Oznaki infekcji:
Nietypowe ruchy ciała

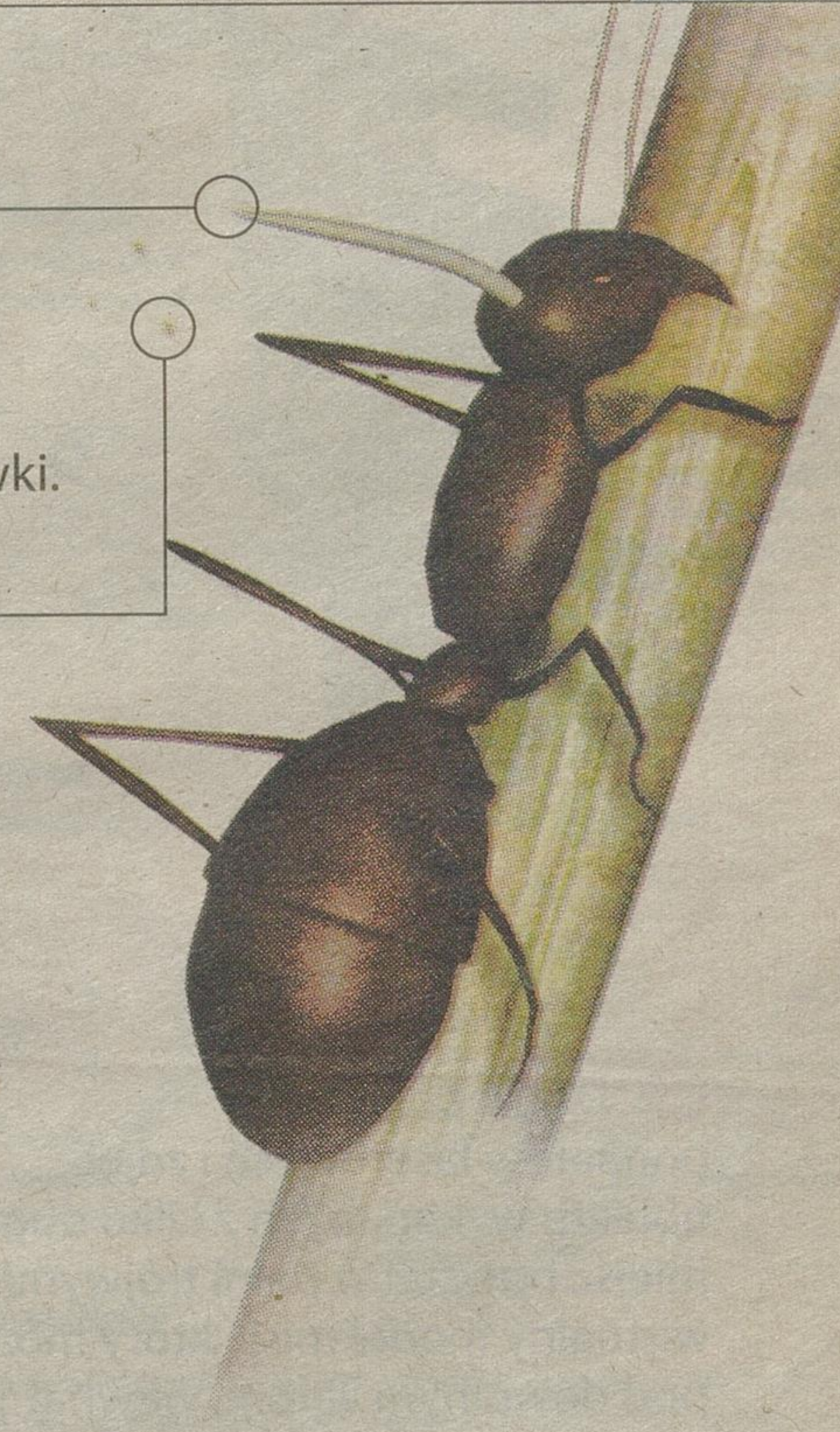

Od infekcji do śmierci: 4-10 dni

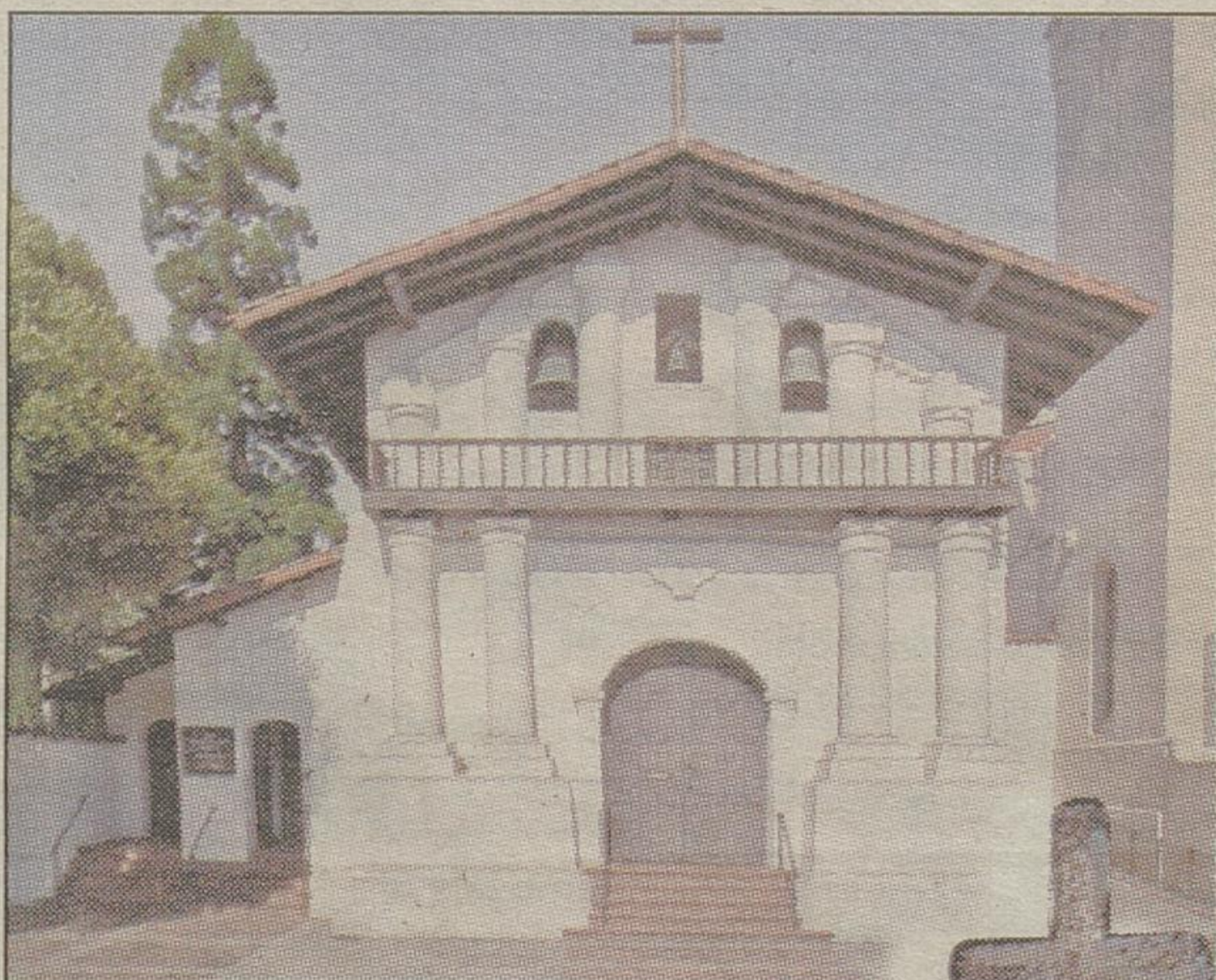
Źródło: David Attenborough, BBC

© 2008.07.07 MCT/Bulls

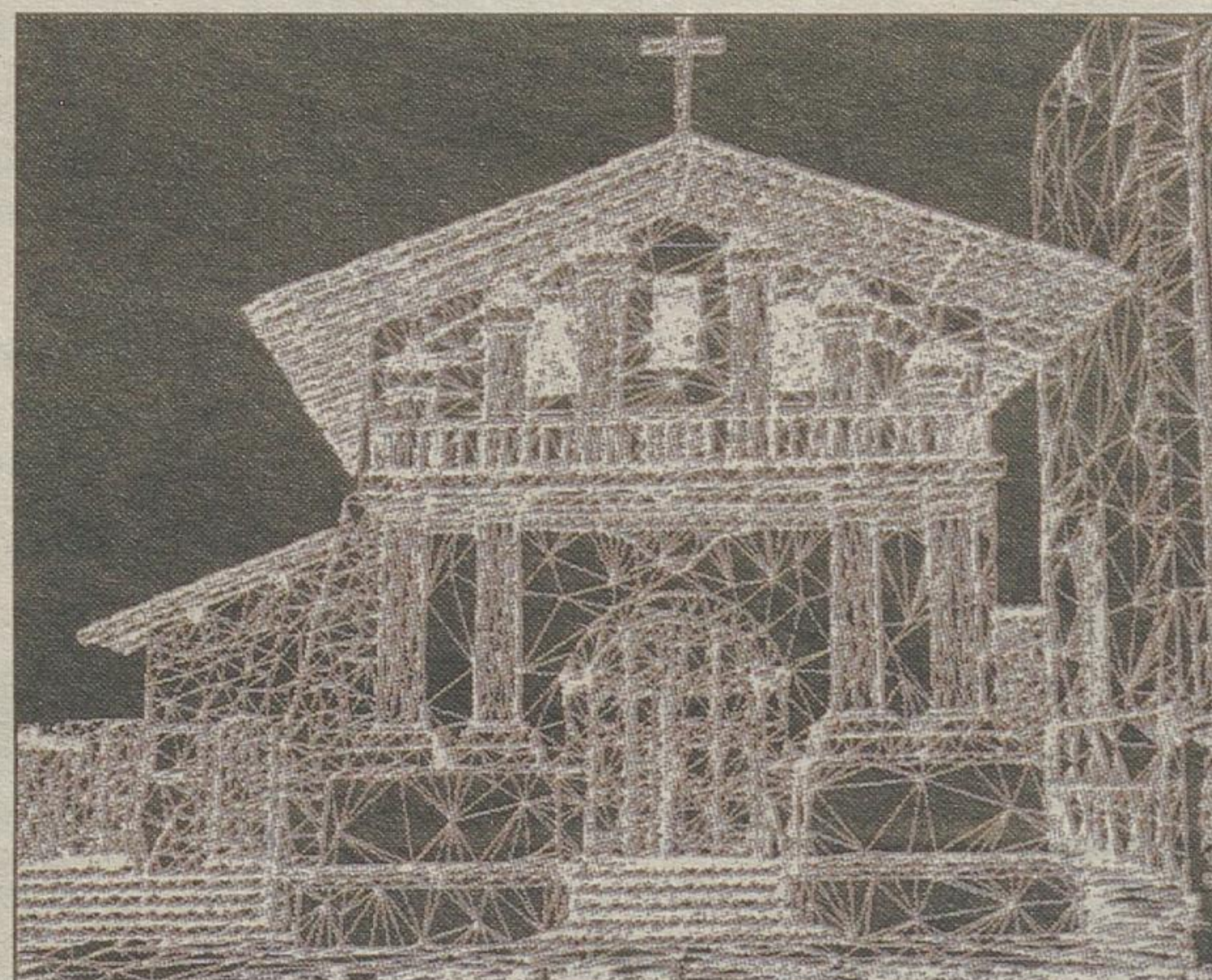

Zachować przeszłość

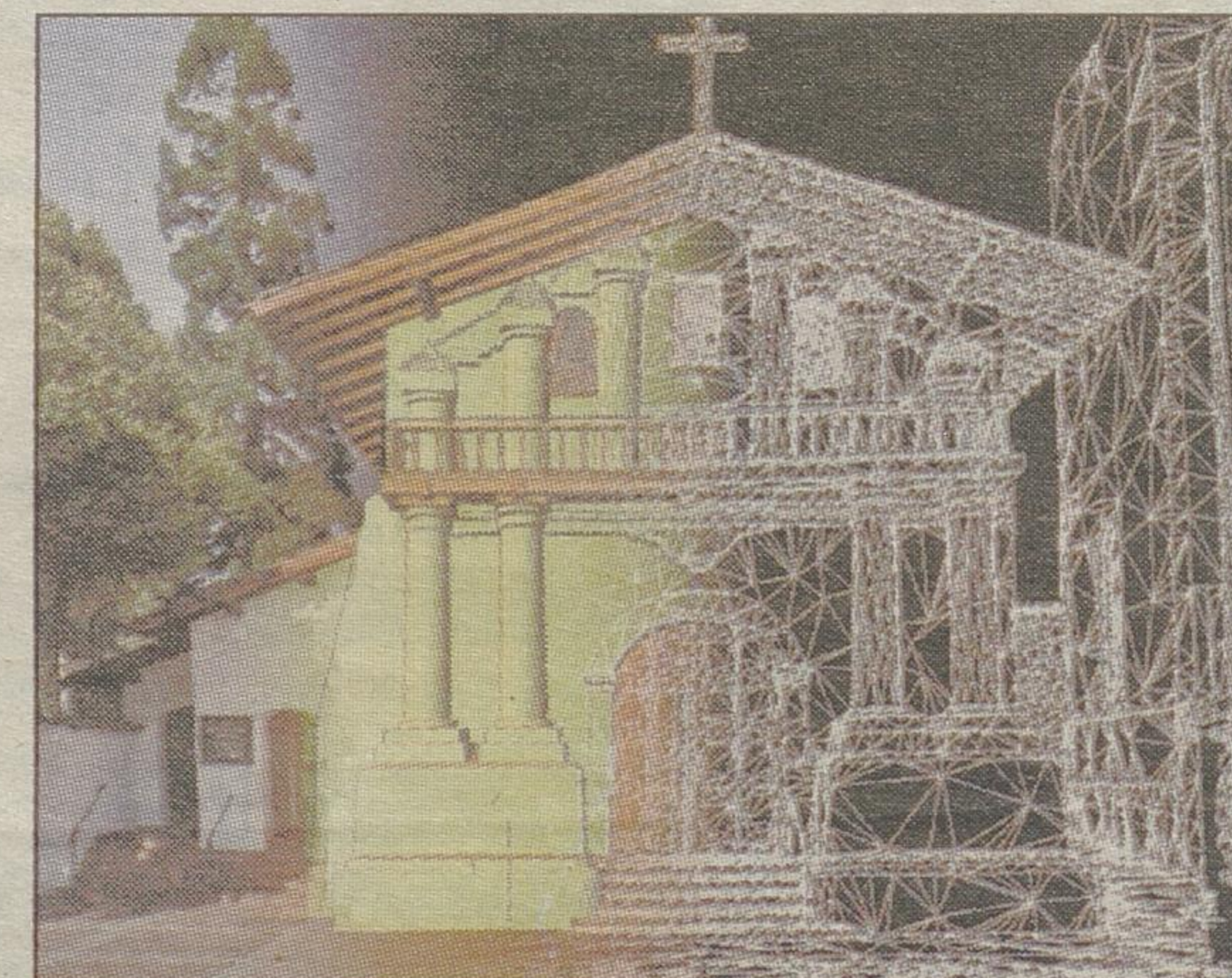
Dzięki zastosowaniu technologii laserowej inżynierowie mogą stworzyć cyfrowe modele zabytków.

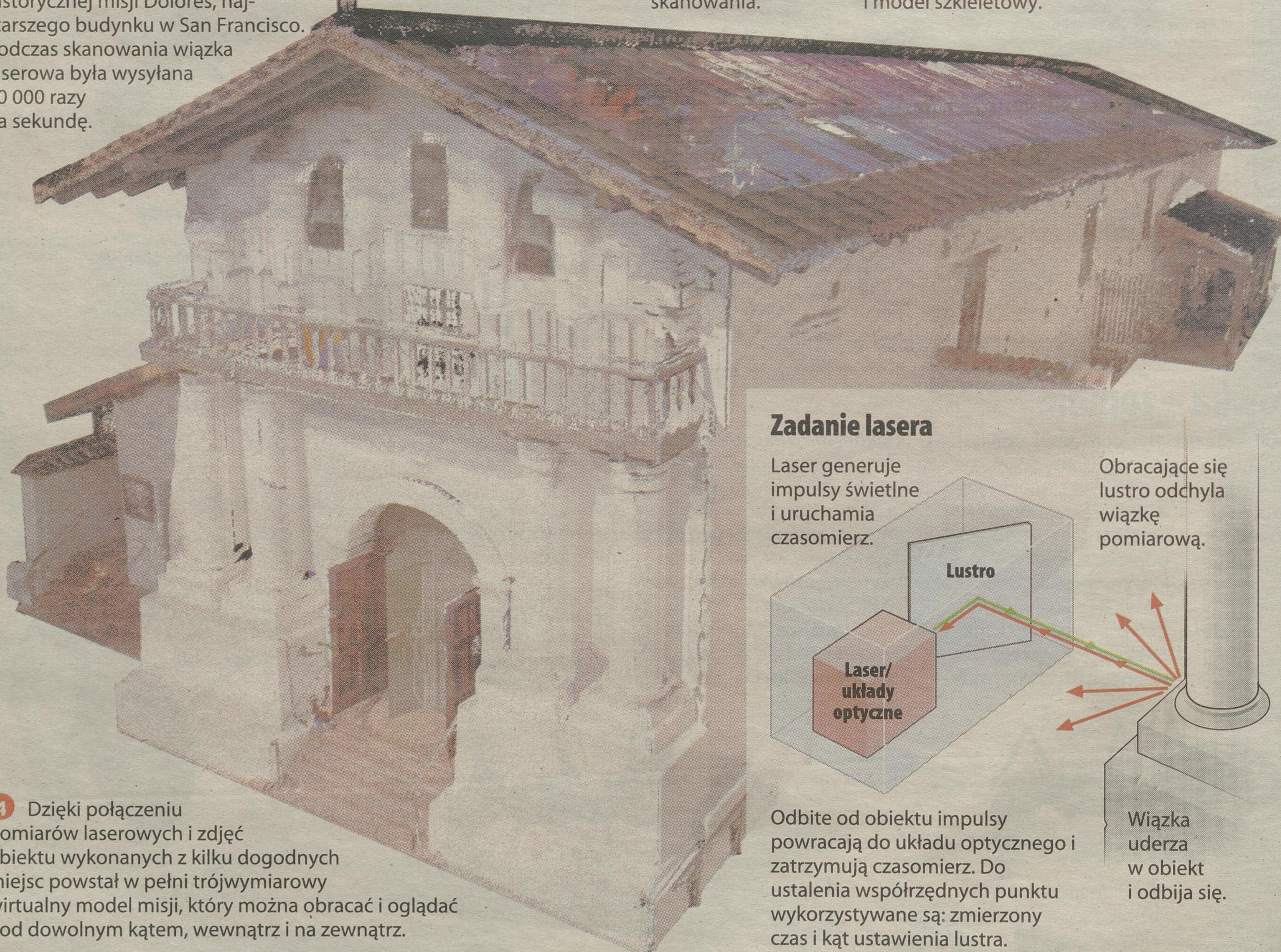
1 W 2011 r. inżynierowie z organizacji CyArk z Oakland zeskanowali laserem budynek historycznej misji Dolores, najstarszego budynku w San Francisco. Podczas skanowania wiązka laserowa była wysyłana 50 000 razy na sekundę.

2 Do skonstruowania trójwymiarowego szkieletowego modelu obiektu użyto około 1 mld punktów wyznaczonych podczas skanowania.

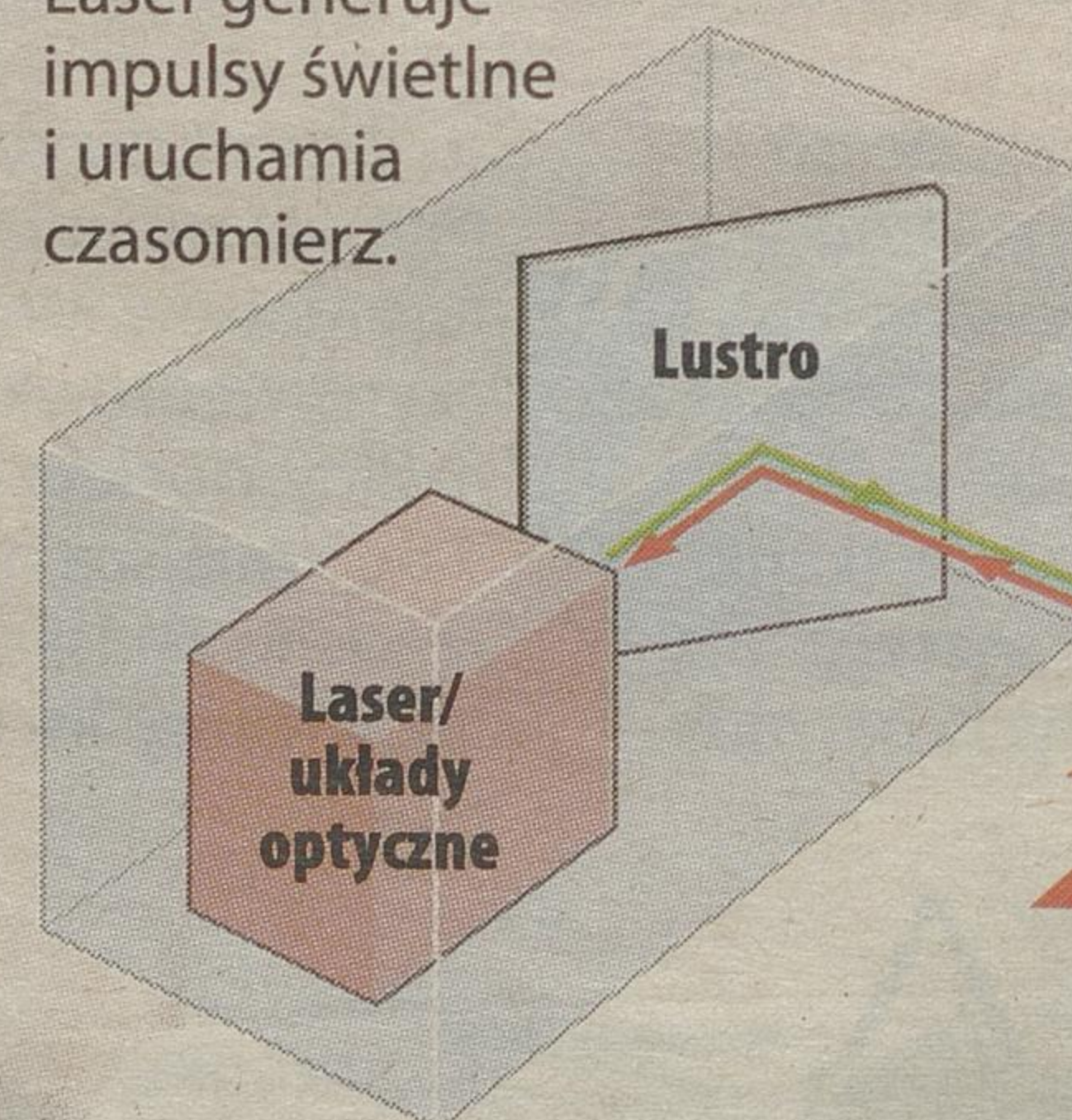
3 Następnie specjaliści z CyArk łączyli (od lewej do prawej) zdjęcia obiektu, obrazy pokazujące gęstość użytych materiałów i model szkieletowy.

4 Dzięki połączeniu pomiarów laserowych i zdjęć obiektu wykonanych z kilku dogodnych miejsc powstał w pełni trójwymiarowy wirtualny model misji, który można oglądać pod dowolnym kątem, wewnątrz i na zewnątrz.

Zadanie lasera

Laser generuje impulsy świetlne i uruchamia czasomierz.

Obracające się lustro odchyła wiązkę pomiarową.

Odbite od obiektu impulsy powracają do układu optycznego i zatrzymują czasomierz. Do ustalenia współrzędnych punktu wykorzystywane są: zmierzony czas i kąt ustawienia lustra.

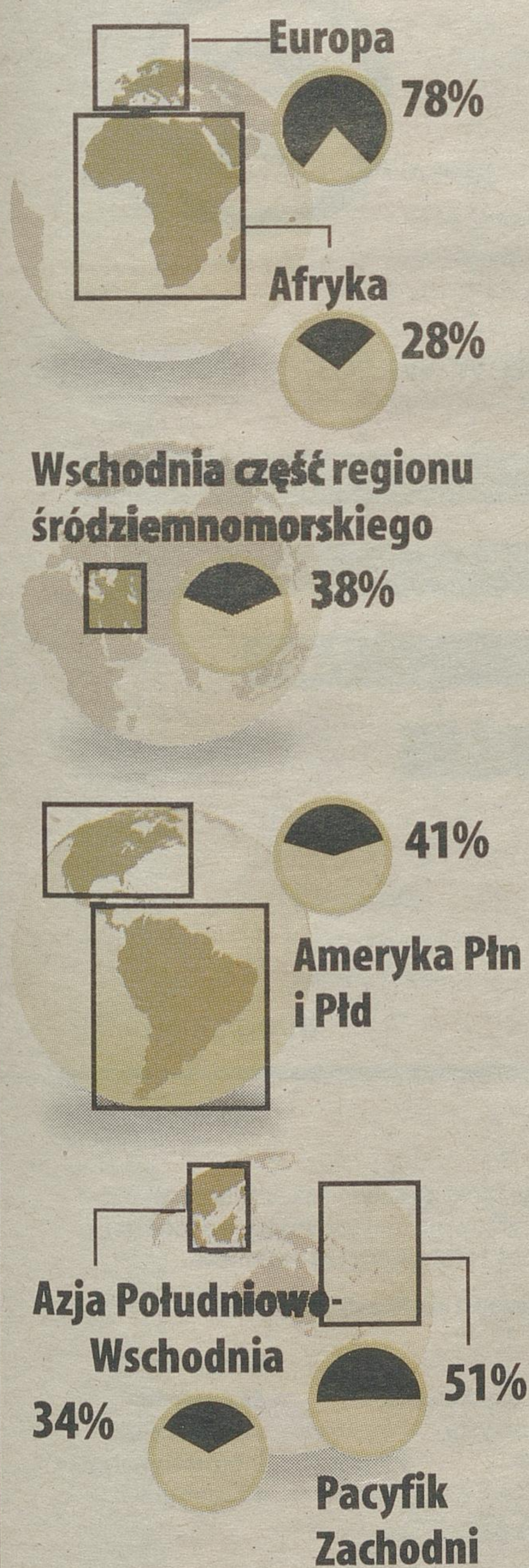
Wiązka uderza w obiekt i odbija się.

Zabójcze palenie bierne

Jedna trzecia dorosłych i 40 procent dzieci na świecie wdycha śmiertelnie groźne toksyny znajdujące się w dymie nikotynowym.

Narażone dzieci

Odsetek 13-15-latków mieszkających z palaczami, 2008 rok

Źródło WHO

© 2009.12.17 MCT/Bulls

Palenie bierne szkodzi każdemu

Znane choroby powodowane przez palenie bierne:

Dziewczynki	Chłopcy	Mężczyźni	Kobiety
• Zpalenie ucha środkowego	• Zpalenie ucha środkowego	• Podrażnienie nosa	• Podrażnienie nosa
• Uszkodzenie górnych dróg oddechowych	• Uszkodzenie górnych dróg oddechowych	• Rak płuc	• Rak płuc
• Nagła śmierć łóżeczkowa	• Nagła śmierć łóżeczkowa	• Choroba serca	• Choroba serca
• Choroby dolnych dróg oddechowych	• Choroby dolnych dróg oddechowych		• Niższa waga urodzeniowa dzieci

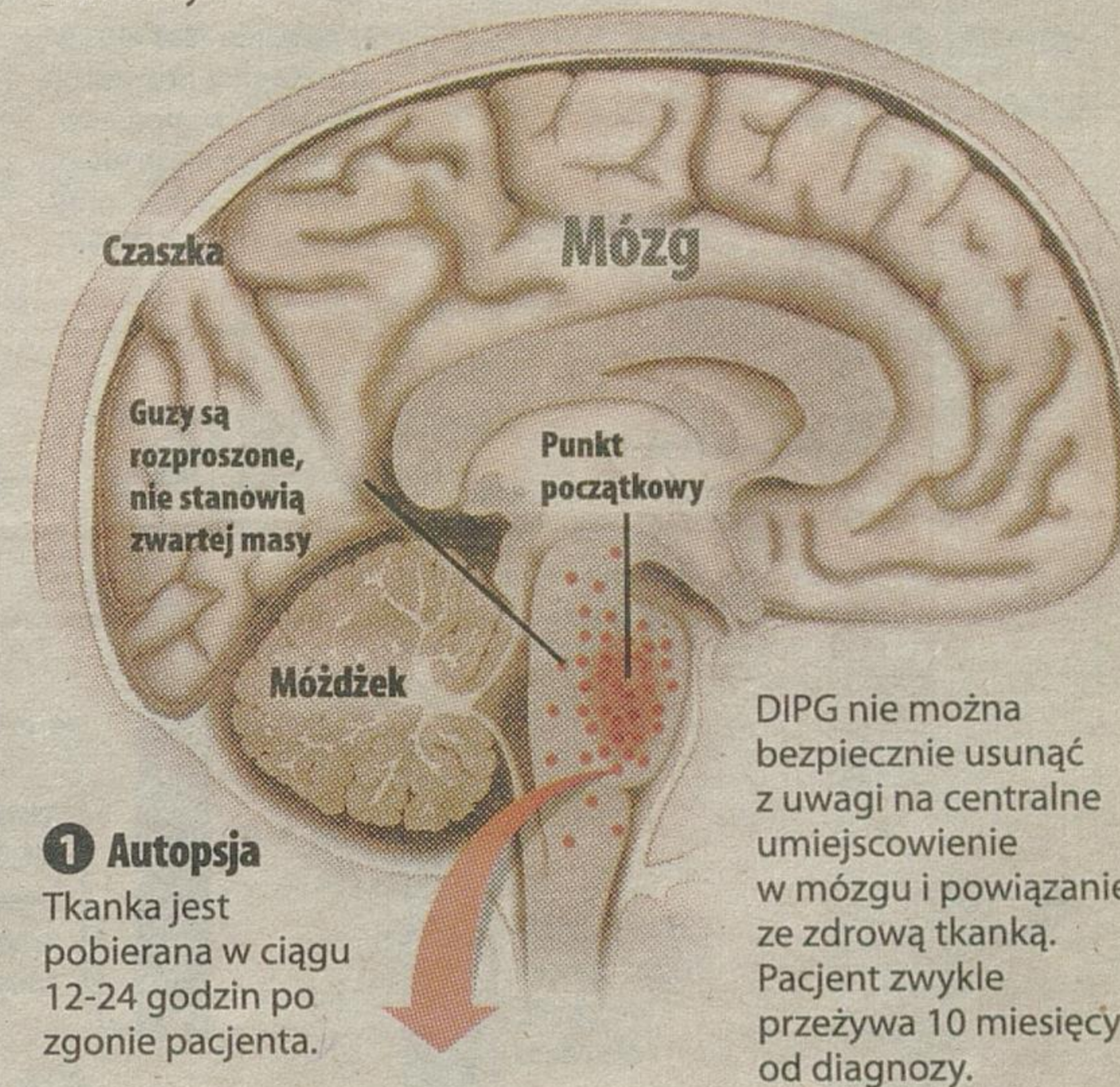
Toksyny znajdujące się w dymie tytoniowym

Spośród 4 000 związków chemicznych zawartych w dymie tytoniowym, 50 działa rakotwórczo:

☠ Nikotyna (Insektycyd)	☠ Metanol (Paliwo rakietowe)	☠ Toluen (Rozpuszczalnik)
☠ Arszenik (Trucizna)	☠ Metan (Gaz ze ścieków)	☠ Butan (Stosowany w zapalniczkach)
☠ Tlenek węgla (Składnik wydychanego powietrza)	☠ Kadm (Toksyczny metal stosowany w bateriach)	

Hodowla komórek guza

Naukowcy zajmujący się badaniem rozproszonych wewnątrzni glejaka mózgu DIPG (diffuse intrinsic pontine glioma) potrzebują do eksperymentów żywych komórek tego nowotworu. Dzięki rodzinom pacjentów zmarłych na DIPG mogą pobierać i hodować te komórki dla własnych potrzeb. Największą hodowlę komórek DIPG prowadzi laboratorium Stanford University.

1 Autopsja

Tkanka jest pobierana w ciągu 12-24 godzin po zgonie pacjenta.

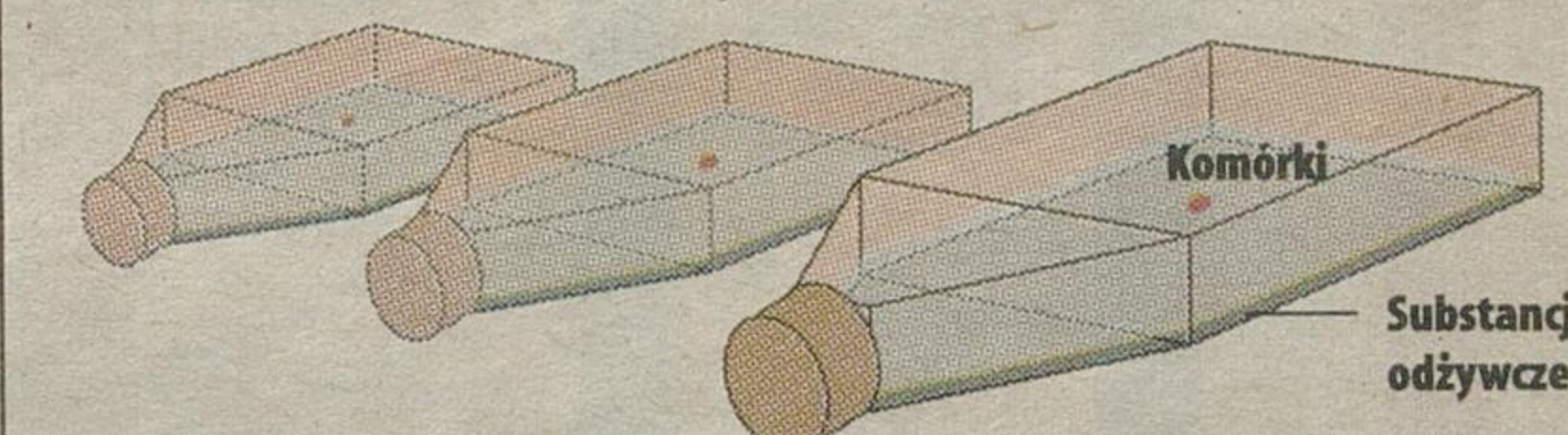
2 Separacja próbek

Guzy są dzielone w długiej procedurze obejmującej traktowanie enzymami, mycie, filtrowanie, wirowanie i wytrząsanie.

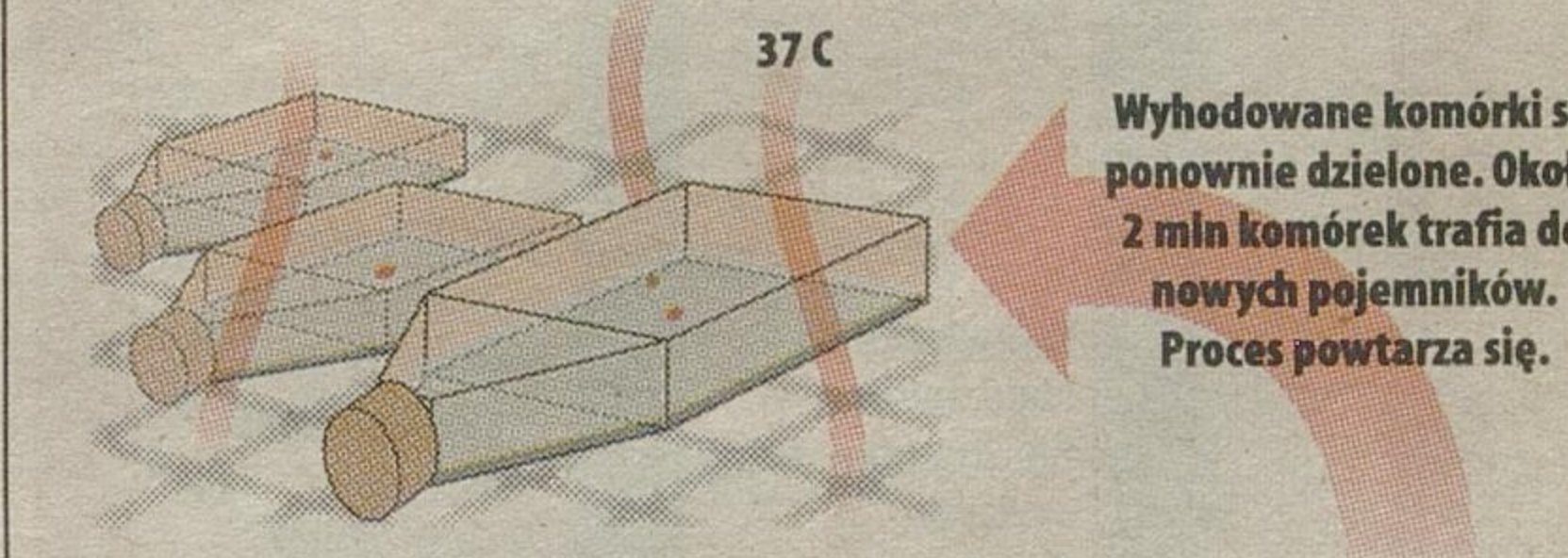
3 Odżywianie komórek

Po rozbiciu guzów na mniejsze części, naukowcy umieszczają grupy komórek w pojemnikach zawierających substancje odżywcze oraz związki chemiczne pobudzające reprodukcję.

4 Inkubacja

Pojemniki są przechowywane w temperaturze ludzkiego ciała, aby symulować naturalne środowisko guzów.

5 Wzrost

W tych warunkach komórki nowotworowe mnożą się.

6 Zamrażanie

Po błyskawicznym zamrożeniu w ciekłym azocie i zapakowaniu w suchy lód, komórki mogą być wysłane do instytutów badawczych na całym świecie.

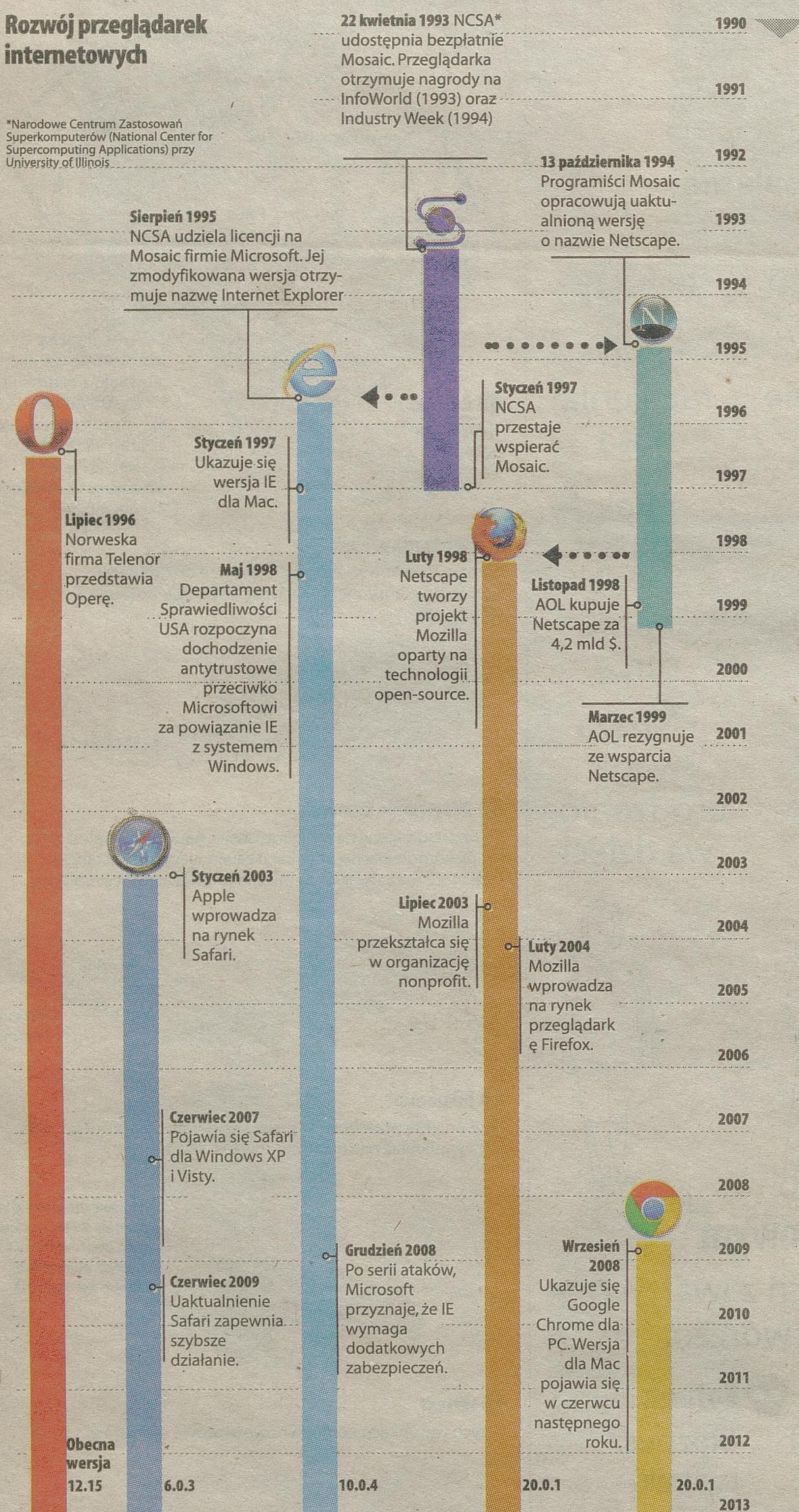
© 2013.04.23 MCT/Bulls
Źródło: Dr Michelle Monje, Anitha Ponnuswami

Dwie dekady przeglądarek internetowych

Na początku korzystanie z będącego nowością „Internetu” wymagało znajomości systemu Unix i umiejętności ciągłego czytania znacznych ilości tekstu. Sytuacja zmieniła się dwadzieścia lat temu, gdy na rynku pojawiła się pierwsza udana przeglądarka internetowa Mosaic 1.0. Również Internet stał się ogólnosięciową siecią witryn łatwo dostępnych przez proste wskazania i kliknięcia. Każdy użytkownik uzyskał dostęp do wszelkiego rodzaju informacji.

Rozwój przeglądarek internetowych

*Narodowe Centrum Zastosowań Superkomputerów (National Center for Supercomputing Applications) przy University of Illinois

Przeglądarka z wyboru ... zależy kogo pytasz

Statystyki odwiedzin stron WWW podają między innymi wersję przeglądarek używanych przez internautów. Dane te nie są jednak w pełni wiarygodne, ponieważ zależą od sposobu wykorzystania pamięci podręcznej przez przeglądarkę podczas ponownych odwiedzin strony przez użytkownika. Z tego powodu szacunkowa popularność pięciu podstawowych przeglądarek różni się w zależności od firmy badawczej.

Wg Wikimedia

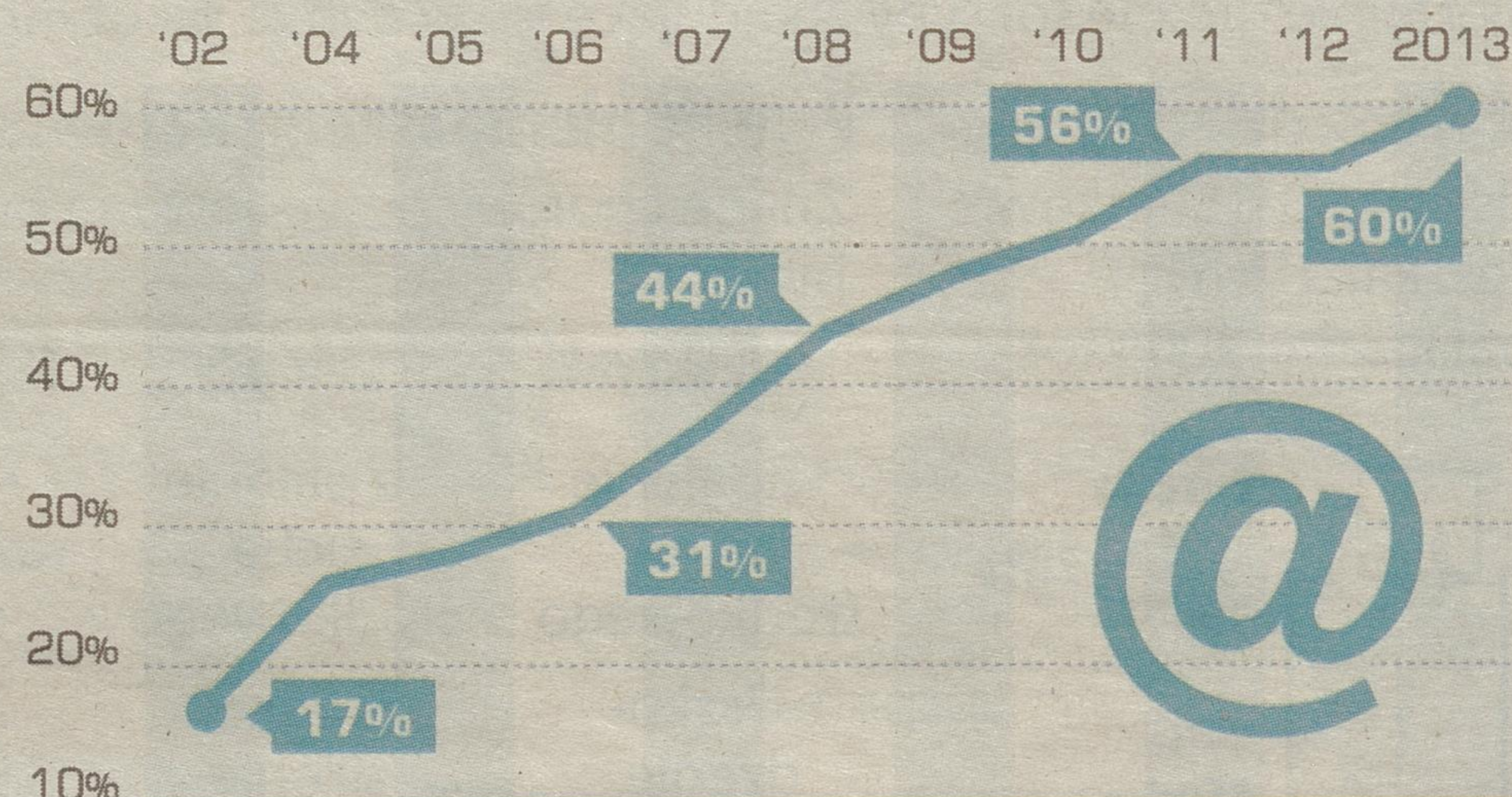
Dlaczego to jest ważne

Czy pamiętasz życie przed pojawieniem się Internetu? My nie, chociaż ... sieć zmieniła wszystko, ale dopiero po pojawieniu się przeglądarek.

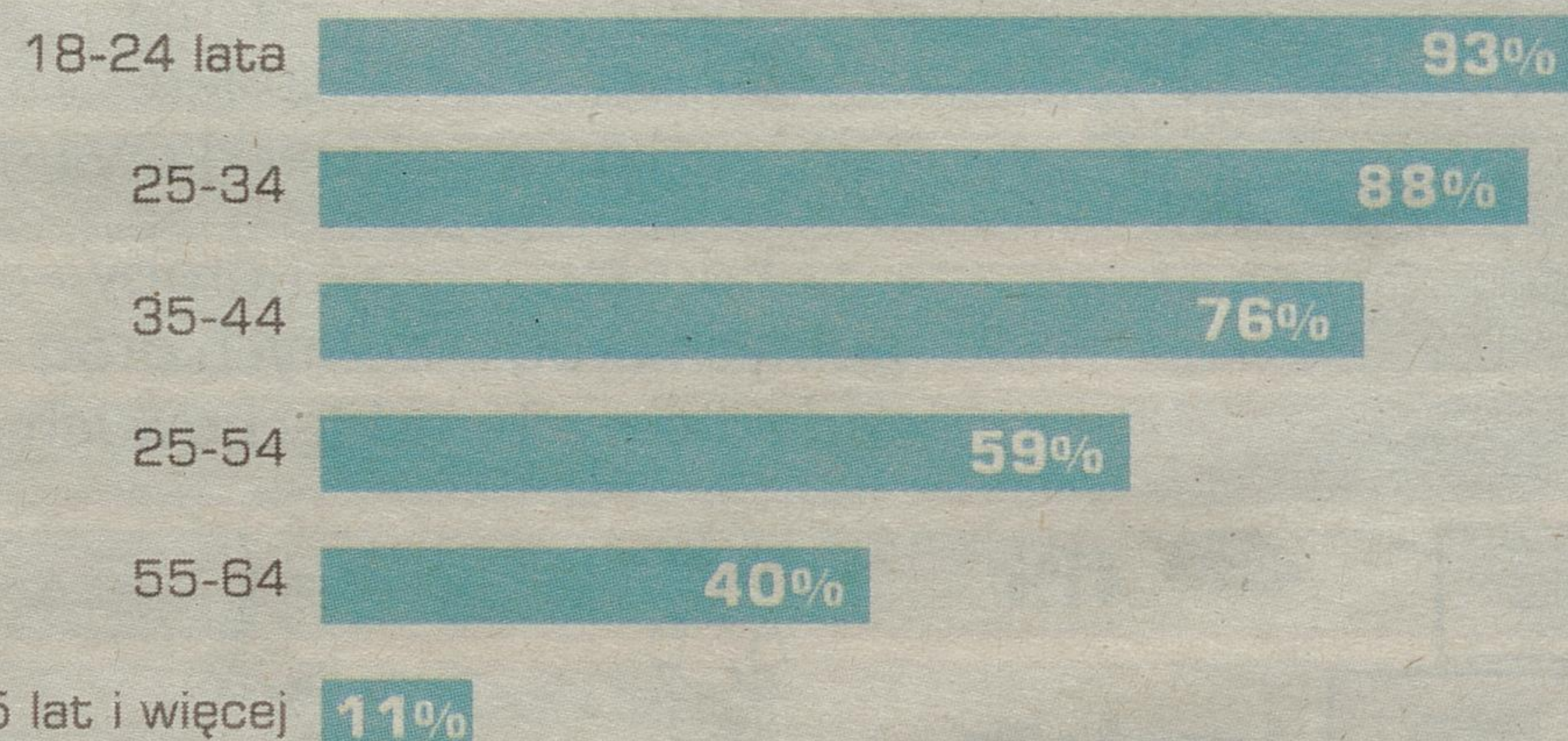
Źródło: The National Center for Supercomputing Applications, Wired, Network World, Mozilla Foundation, FabBrowser.com © 2013.04.24 MCT/Bulls

Internauci 2013

Czy korzysta Pan(i) z internetu (stron internetowych, poczty e-mail, komunikatora internetowego itp.) przynajmniej raz w tygodniu?

Odsetek internautów wśród osób w wieku:

Źródło: CBOS

Infografika PAP

Globalny zasięg

Facebook zamierza jeszcze bardziej rozszerzyć swój zasięg atakując rynki na całym świecie. Największy wzrost może osiągnąć w Azji, gdzie do tej pory tylko co czwarty użytkownik mający dostęp do Internetu loguje się w tym serwisie społecznościowym. Użytkownicy Facebooka i Internetu wg regionów:

Źródło: Facebook, Internet World Stats

© 2012.12.05 MCT/Bulls

Finanse

Jak są gromadzone informacje National Security Agency (Agencja Bezpieczeństwa -Narodowego) zawarła porozumienie z firmami wydającymi karty kredytowe. Dane są przekazywane, gdy karta zostanie użyta.

Uzasadnienie Według standardów bezpieczeństwa, sprzedawcy detaliczni nie muszą przechowywać takich informacji, o ile nie są przekonani o „absolutnej potrzebie” ich gromadzenia.

Podróż

Dane o osobach podróżujących zbiera codziennie Transportation Security Administration (Administracja Bezpieczeństwa Transportu). Dane osób często podróżujących są przechowywane przez dwa lata.

Dane mogą być przydatne do ustalenia przyszłego i przeszłego celu podróży danej osoby.

Kamery

W USA zainstalowano 30 mln kamer monitoringu. Kamery są używane do monitoringu ulic, dróg i przestrzeni publicznej. Mają wbudowaną technologię rozpoznawania twarzy w obszarze, w którym pracują.

Internet

Rząd ma dostęp do dowolnej informacji umieszczonej w sieci. W 2012 r. Google udzielił odpowiedzi na 90% żądań udostępnienia danych. Dane są wykorzystywane do oceny zagrożenia terrorystycznego. Rząd przyznaje się też do sporadycznego kupowania informacji o Amerykanach.

Drony

Jak Już ponad 80 agencji uzyskało zgodę FAA na ich wykorzystywanie. W najbliższych 20. latach na amerykańskim niebie pojawi się około 30 000 takich maszyn.

Dlaczego Drony dostarczają wysokiej rozdzielczości zdjęć wykonanych z powietrza.

Finanse

- ATM - transakcje dokonywane przy pomocy kart kredytowych, IRS - informacje podatkowe

Kamery

- Rozpoznawanie twarzy

Dron

- Zdjęcia wysokiej rozdzielczości

Media społeczne

- Zdjęcia, wideo, czaty, tweety

Internet

- Adresy IP, poczta elektroniczna, wyszukiwane zwroty

Komórka

- Śledzenie GPS, zapisy rozmów, aplikacje

Podróż

- Nazwisko, data urodzenia, płeć

Jak RZĄD USA

Każdego dnia statystyczny Amerykanin dobrowolnie generuje ogromne ilości informacji o sobie, gdy używa karty kredytowej, telefonu komórkowego lub odwiedza witryny w Internecie. Niektóre z nich gromadzi rząd USA, a wkrótce agencje rządowe mogą otrzymać jeszcze szersze uprawnienia w tym zakresie.

Komórki

Jak są gromadzone informacje

W 2011 r. rząd USA wystosował 1,3 mln żądań ujawnienia informacji o abonentach. Jeśli żądanie jest opatrzone przez urzędników etykietą „nadzwyczajny przypadek”, wówczas nie są wymagane inne dokumenty prawne.

Uzasadnienie Śledzenie podejrzanych o terroryzm.

Media społeczne

Użytkownicy sami umieszczają informacje na swoich profilach. Każdy właściciel serwisu ma inne standardy i poziomy dostępu do prywatnych informacji. Facebook przechowuje informacje o profilu użytkownika do 90 dni po ich deaktywacji. Dane służą do oceny zagrożenia terrorystycznego.

Polityka

Indywidualne datki na kampanie wyborcze o wartości większej niż 200 \$ są zgłaszane do Federalnej Komisji Wyborczej USA łącznie z nazwiskiem wpłacającego, adresem, zawodem i wielkością datku.

Wymagają tego przepisy o kampaniach wyborczych.

Źródło:
McClatchy
Washington
Bureau

© 2013.06.17 MCT/Bulls

Magazynowanie energii wiatru pod ziemią?

Nadmiar energii elektrycznej produkowanej przez turbiny wiatrowe w okresie mniejszego zapotrzebowania na nią lub przy silnym wietrze może być zmagazynowany pod ziemią w sprężonym powietrzu. Powietrze to jest wtłaczane do poziomych zbiorników i w okresie zwiększonego zapotrzebowania na energię napędza turbiny generatorów prądu.

Turbina wiatrowa

1

Przechowywanie sprężonego powietrza

1 Turbiny wiatrowe wytwarzają prąd elektryczny. Zwykle nocą ich wydajność jest większa od zapotrzebowania.

2 Nadmiar energii zasila sprężarki, które wtłaczają powietrze w porowate skały podziemne.

3 Sprężone powietrze pozostaje w skałach do czasu, gdy zapotrzebowanie na energię wzrasta.

4 Sprężone powietrze napędza turbiny generatorów, które kierują energią elektryczną do sieci.

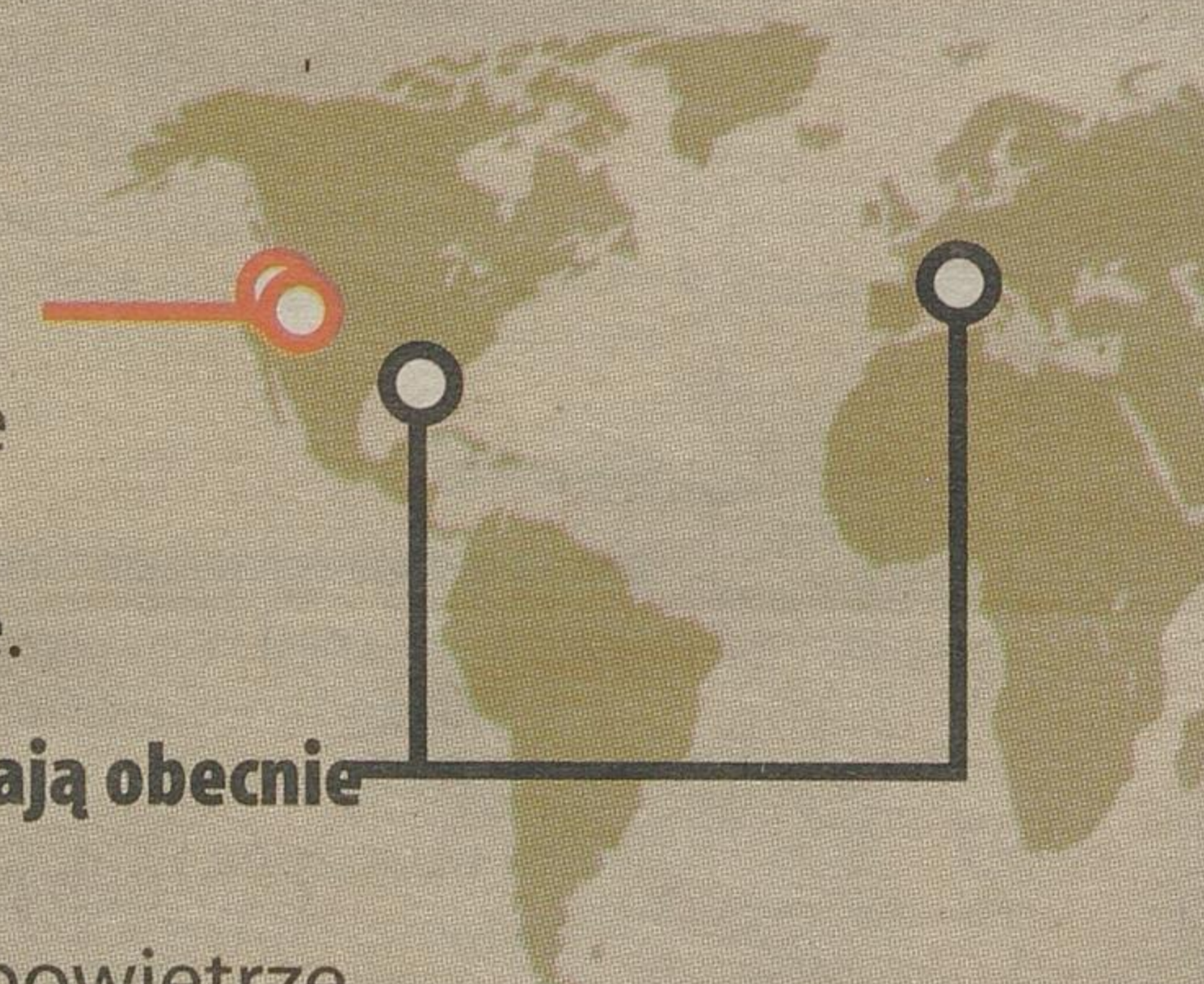
Dwa „ekologiczne” usprawnienia

- Ogrzewanie powietrza napędzającego generatory podnosi ich sprawność. Źródłem ciepła może być **gaz ziemny**.
- Do zwiększenia wydajności sprężarek może być wykorzystana **energia geotermalna**.

Źródło: U.S. Department of Energy Pacific Northwest National Laboratory, Bonneville Power Administration

Dwa miejsca w stanie Waszyngton posiadają obiecujące zasoby wiatru oraz warunki geologiczne.

Takie elektrownie działają obecnie w Alabamie (USA) i Niemczech. W obu powietrze jest przechowywane w grotach solnych.

Najmniejszy z dinozaurów

Nie wszystkie dinozaury były niezdarnymi olbrzymami. Ich mniejsi przedstawiciele są mało znani, ponieważ pozostało po nich znacznie mniej skamielin. Jednak naukowcy stopniowo ujawniają ich obecność w epoce dinozaurów.

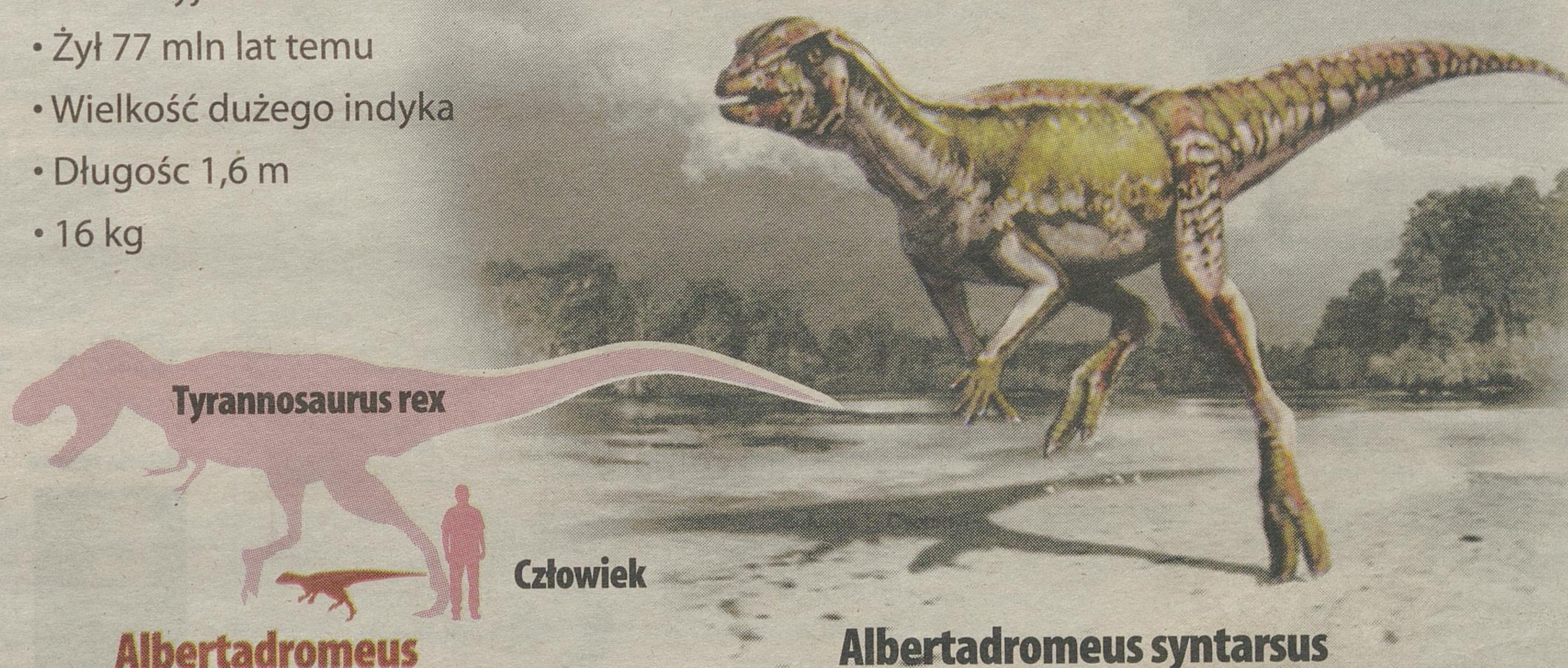
Nowe odkrycie

• Najmniejszy z dotychczas odkrytych roślinożernych dinozaurów

- Skamieniałości odkryto w kanadyjskim stanie Alberta
- Żył 77 mln lat temu
- Wielkość dużego indyka
- Długość 1,6 m
- 16 kg

Doskonały sprinter Dzięki temu uciekał przed dużymi dinozaurami mięsożernymi.

Gdzie przepadły małe dinozaury?

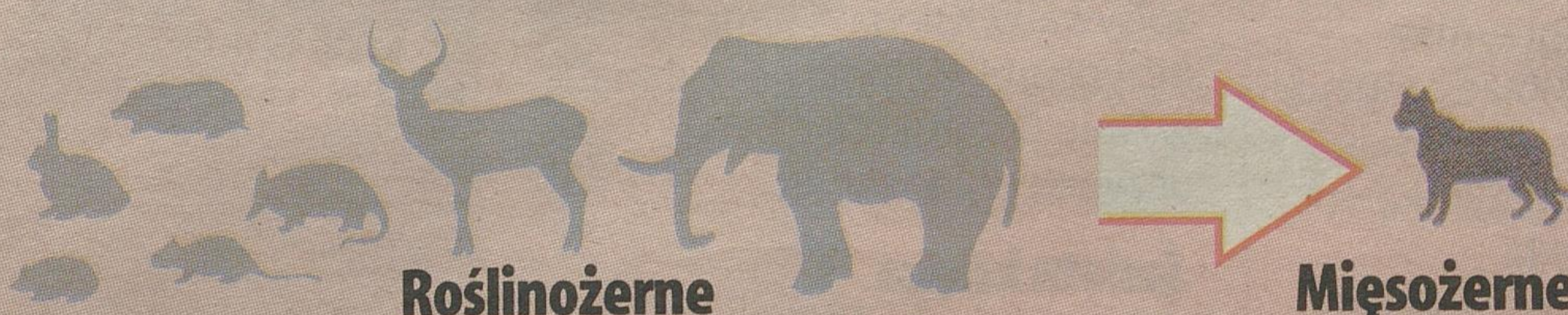

Mniej skamielin małych dinozaurów

1 Zwykle padlinożercy i warunki pogodowe zdążyły zniszczyć kości małych zwierząt zanim skamieniały.

2 Małe skamieliny trudniej znaleźć i zidentyfikować niż pozostałości po większych zwierzętach.

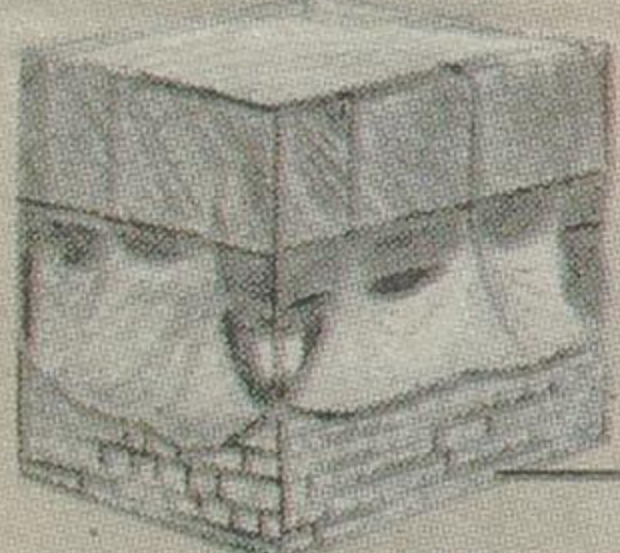
Wiemy, że musiały istnieć

Łańcuch pokarmowy — pradawny i współczesny — wiele stworzeń roślinożernych stanowi pokarm dla mniejszej liczby zwierząt mięsożernych.

Hadżdż

Każdy muzułmanin, w miarę swoich możliwości, przynajmniej raz w życiu powinien odbyć pielgrzymkę do jednego ze świętych miejsc islamu. Najważniejszy jest hadżdż - pielgrzymka do Mekki.

Koniec

Mekka

Ponownie siedmiokrotnie obchodzą kamień Kaaba.

Mina

Dzień 3: Przez dwa, trzy dni rzucają kamienie w kolumny symbolizujące Szatana.

Początek

Mikat*

Przed dotarciem do Mikatu pielgrzymi dokonują rytualnego oczyszczenia i przebiegają się w strój ihram (po prawej).

Mekka

Siedem razy okrążają kamień Kaaba.

Mina**

Pierwszą noc spędzają w miasteczku namiotowym na pustyni pod Mekką.

Równina Arafatu

Dzień 2: Modlitwy od południa do zachodu słońca; bardziej sprawni wspinają się na szczyt.

Muzdalifa Pielgrzymi pozostają tu przez noc, modlą się i zbierają kamienie.

Mężczyźni
Strój dwuczęściowy

Miejsce narodzin proroka Mahometa

Pobożność

Pielgrzymi wyrażają swój stan uświęcenia (ihram) przez rytualne oczyszczenie i noszenie specjalnego stroju.

Ihram - stan uświęcenia

- Kąpiel
- Obcięcie i pomalowanie paznokci
- Mężczyźni mogą skropić ciało perfumami (ale nie ubranie). Perfumy są zakazane dla kobiet.
- Mężczyźni gołą głowę (lub obcinają włosy), przycinają brody.

Strój pielgrzymów

- Pielgrzym w stanie ihram nie może nosić szat zszywanych.
- Strój powinien być biały.
- Dozwolone są jedynie sandały, które nie zasłaniają stóp.

Kobiety

Szata okrywająca sylwetkę od głowy do stóp.

* Święte miejsce pod Mekką
** Mina, Równina Arafatu i Muzdalifa znajdują się na pustyni tuż pod Mekką.

Źródło: Islamic Information Center, The World's Religions, Concise Encyclopedia of Islam, Encyclopaedia of the Orient, islamcity.com

Islam

Islam wywiera wpływ na życie polityczne i społeczne oraz na sztukę w krajach Bliskiego Wschodu, Afryki Północnej i Azji.

Początki

Podstawą religii są objawienia proroka Mahometa, który urodził się w Arabii Saudyjskiej około 570 roku n.e.

Praktyka

- **Obowiązki** Wyznanie wiary w jedynego Boga, uznanie Mahometa za proroka, modlitwa, jałmużna, post i pielgrzymka
- **Pielgrzymka (hadżdż)** Każdy muzułmanin przynajmniej raz w życiu powinien odbyć pielgrzymkę do świętego miasta Mekki
- **Modlitwa** Muzułmanie modlą się pięć razy dziennie w domu, pracy lub meczecie. Szczególnie ważna jest piątkowa modlitwa w meczecie prowadzona przez imama.

Wierzenia i życie po śmierci

- **Życie i śmierć** Życie jest okresem próby, śmierć bramą do życia wiecznego. Muzułmanie powinni ściśle przestrzegać kodeksu etycznego.
- **Dzień Sądu Ostatecznego** Każdy uczynek osoby zostaje spisany. Księga z tymi uczynkami zostanie odczytana w Dniu Ostatnim, a każdy uczynek osądzony.

Święta księga

- **Koran** Słowa, które Bóg przekazał Mahometowi. Zawiera też niektóre opowieści o charakterze biblijnym.

Istota boska

- **Allah**, jedyny Bóg i stwórca wszechświata

Symbol

Półksiężyc i gwiazda

Kraje islamskie

Jezuici

Franciszek jest nie tylko pierwszym papieżem z Ameryki Południowej, ale też pierwszym papieżem jezuitą, czyli członkiem zakonu Towarzystwa Jezusowego. Podstawowe informacje o tej liczącej setki lat kongregacji:

Zakonnicy

W 2011 roku zakon liczył blisko 18 000 członków...

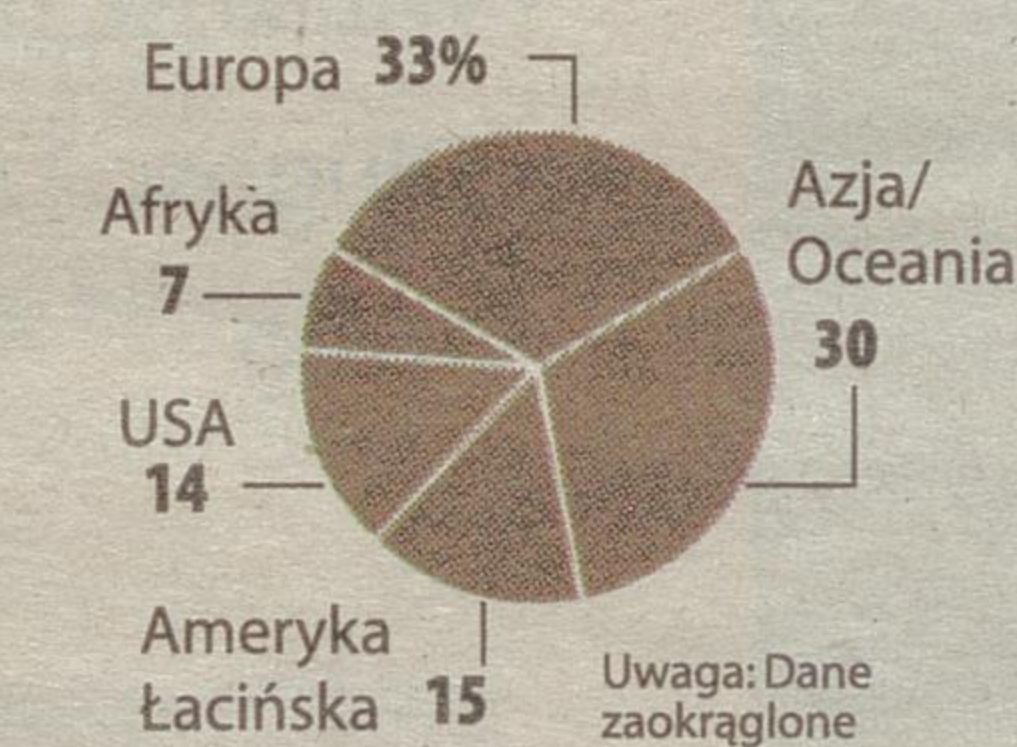
Księża 12 737

Bracia 1 535

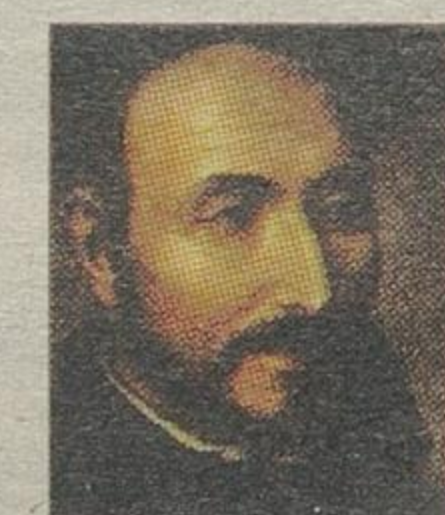
Wykładowcy 2 850

Nowicjusze 784

...pracujących w ponad 100 krajach. Rozmieszczenie jezuitów wg regionów:

Historia zakonu

Św. Ignacy Loyola

- **Założony w 1539 r.** przez św. Ignacego Loyolę, rycerza hiszpańskiego i dziewięciu jego towarzyszy

• **Po konklawe** pojawiły się spekulacje, czy patronem Ojca Świętego jest jezuita Franciszek Ksawery. Okazało się, że papież wybrał swoje imię na cześć św. Franciszka z Asyżu.

• **Jezuici mieli potężny wpływ** na politykę europejską. Wywoływało to niezadowolenie i w XVII wieku zakonnicy zostali wydalen z wielu krajów.

• **Odegrali znaczącą rolę** podczas inkwizycji hiszpańskiej ścigającej heretyków.

Obowiązki

- **Śluby zakonne** ubóstwa, czystości, posłuszeństwa i gotowości do podjęcia misji wyznaczonych przez papieża.
- **Litery I.H.S. na pieczęci** (pokazanej powyżej) pochodzą od łacińskich słów oznaczających Jezus Zbawca Ludzi.
- **Rekolekcje** w oparciu o ćwiczenia duchowe św. Ignacego Loyoli.
- **Silny nacisk** na edukację. Jezuici prowadzą szkoły, uczelnie i seminaria na całym świecie.
- **Praca z biednymi** poprzez Jesuit Refugee Service
- **Mecenat** nad sztuką i nauką

© 2013.03.14 MCT/Bulls

Źródło: www.sjweb.info, www.jesuit.org, Le Moyne College, BBC

Nowa studolarówka

8 października 2013 r. wejdzie do obiegu nowy banknot 100 \$ posiadający specjalne zabezpieczenia utrudniające jego podrabianie. Projekt zaprezentowano początkowo w 2010 roku, jednak problemy z drukowaniem opóźniły emisję banknotu.

Nowe zabezpieczenia i cechy banknotu

Niebieska wstążka nie jest drukowana, ale wpleciona w papier.

Znak wodny widoczny z obu stron

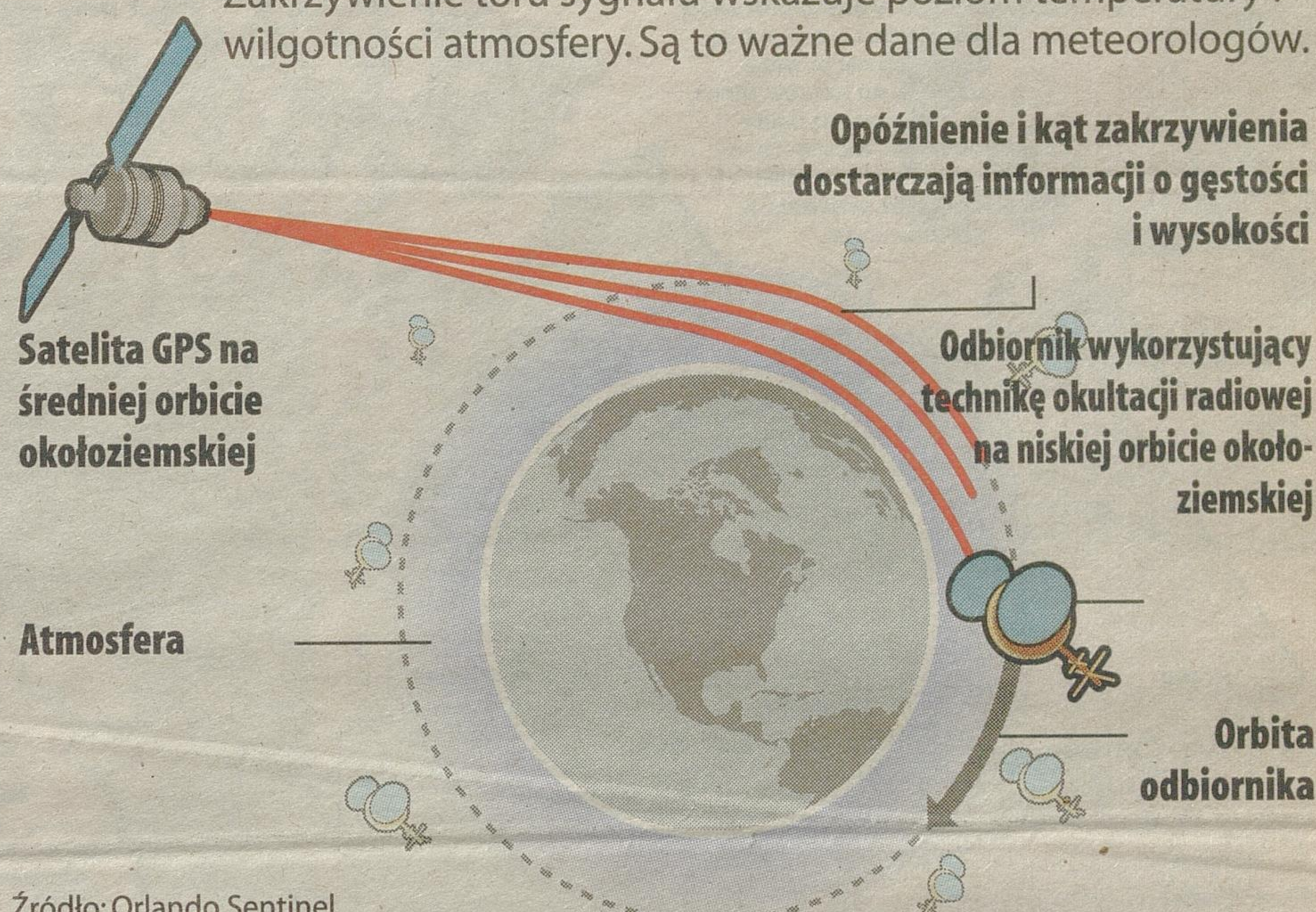
Dzwon w kałamarzu, który zmienia barwę z zielonej na miedzianą przy zginaniu banknotu.

Źródło: U.S. Treasury
© 2013.04.25 MCT/Bulls

Kosmiczne przechwytywanie danych

Flota 12 minisatelitów ma poprawić trafność prognoz pogody. Zadaniem próbników COSMIC-2 będzie przechwytywanie sygnałów radiowych wysyłanych przez satelity nawigacyjne. Zakrzywienie toru sygnału wskazuje poziom temperatury i wilgotności atmosfery. Są to ważne dane dla meteorologów.

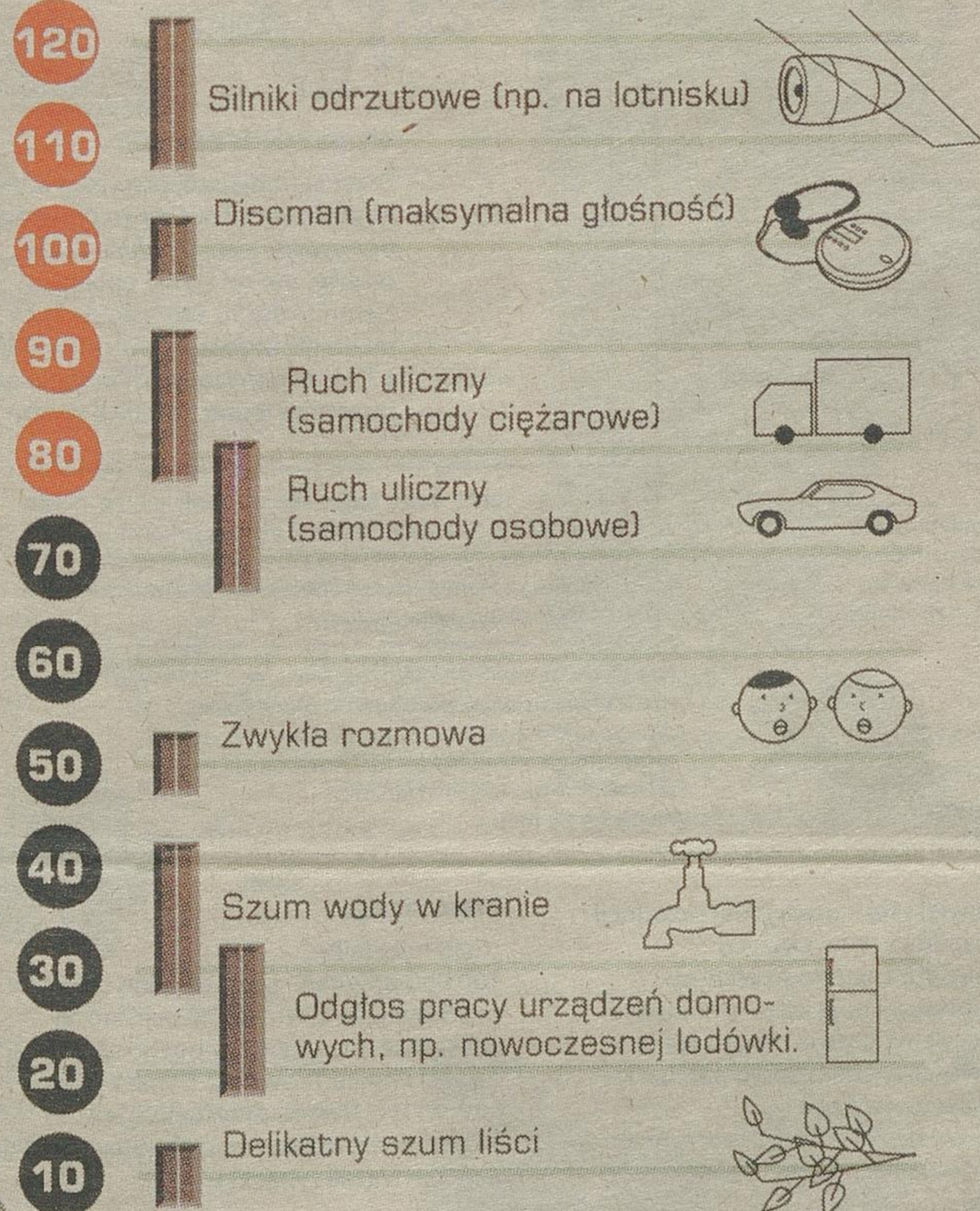
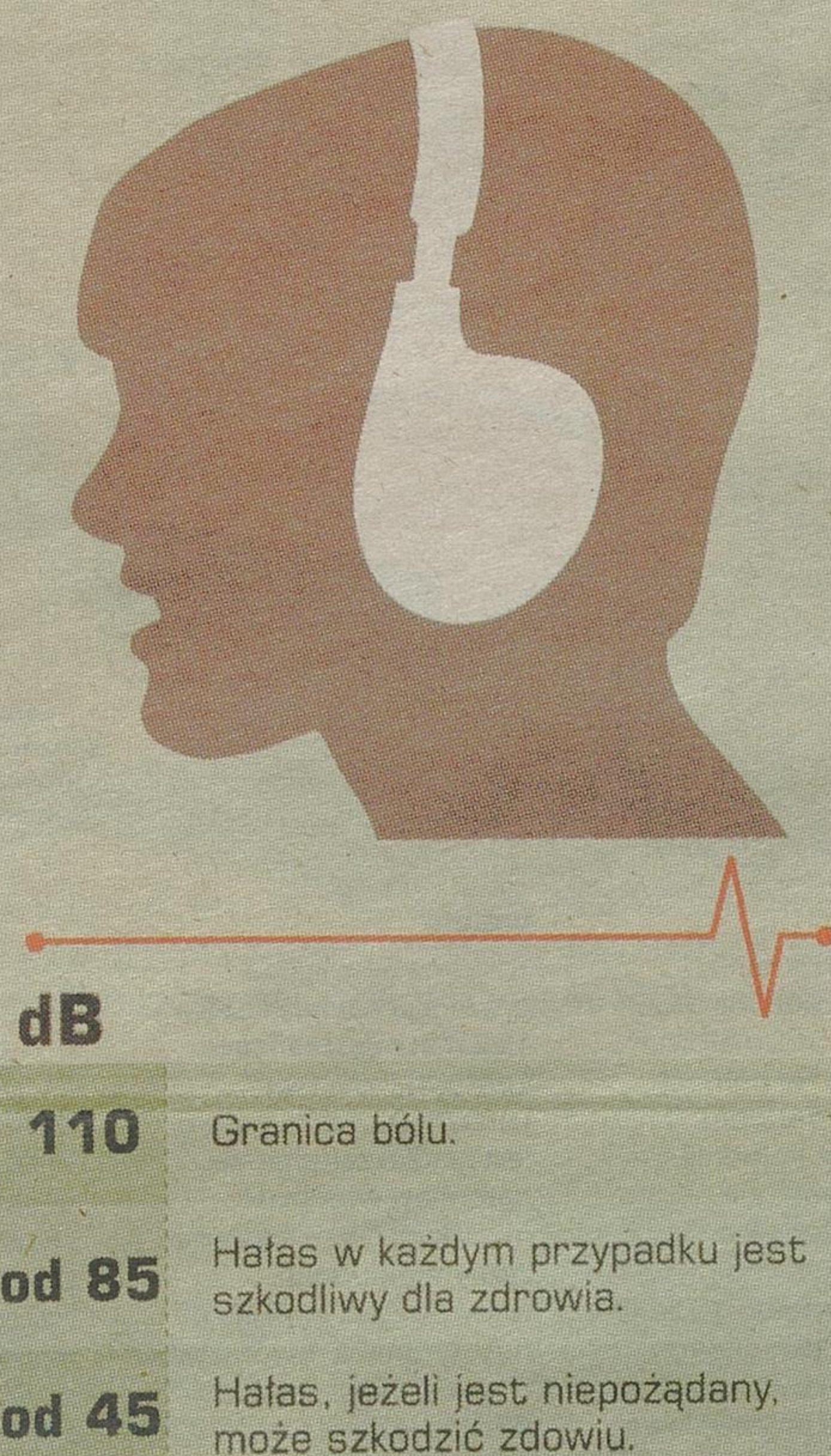

Źródło: Orlando Sentinel
© 2013.06.20 MCT/Bulls

Szkodliwy hałas

Hałas to dźwięk niepożądany i szkodliwy dla zdrowia ludzkiego.

Natężenie hałasu w decybelach

Jak przetrwać upały?

Co robić, a czego unikać w upalne dni.

TAK!	NIE!
Pij dużo, najlepiej wodę i niesłodzoną herbatę	Unikaj alkoholu, kawy i coli
Jedz owoce i pij naturalne soki	Unikaj ciężkostrawnych posiłków
Jedz więcej małych i lekkostrawnych posiłków	Unikaj dużych jednorazowych porcji
Zwolnij tempo życia, więcej wypoczywaj	Unikaj nadmiernego wysiłku fizycznego
Korzystaj z transportu publicznego, jest bardziej ekologiczny	Podróż samochodem dodatkowo zwiększa zanieczyszczenie w mieście
Umieść telefon w cieniu	Wysoka temperatura i słońce mogą uszkodzić aparat

Jukon

Do czasu gorączki złota nad Klondike w latach 1890-tych terytorium to znali tylko Indianie Dene. Na tym górzystym obszarze mieszka obecnie 30 000 mieszkańców. Na zachód od Whitehorse wznosi się drugi najwyższy szczyt Ameryki Północnej Mount Logan.

Terytoria Północno-Zachodnie

Popularny w tej części Kanady T-shirt mówi wszystko – „Czerwiec, lipiec, sierpień, zima” („June, July, August, Winter”). Ten bezgraniczny, rzadko zaludniony obszar pokrywają liczne jeziora i rzeki, jednak tundra (obszar powyżej granicy lasu) jest zbyt zimna, aby rozwinęła się bujna roślinność. Wiosną i latem przebywają tutaj ptaki wędrowne, przyjeżdżają odważni turyści.

Gęś kanadyjska

Nunavut

Najnowsze i największe terytorium Kanady zostało utworzone w 1999 r. Jego mieszkańcy to głównie Inuici. Większość z nich porzuciła tradycyjne igloo i obecnie mieszka w osiedlach na wyspie Baffina. Na tym terytorium praktycznie nie ma dróg, dlatego podstawowymi środkami transportu są psie zaprzęgi, skutery śnieżne i samoloty.

Inuit - rdzenni mieszkańcy obszarów arktycznych

Kanada

Drugie największe państwo świata jest krajem kontrastów. Większość rzadko zaludnionej Północy to zamrażnięte pustkowia, gdzie latem występuje zjawisko dnia polarnego, a zimą zorza polarna. Zachód z kolei chwali się największymi na świecie lasami deszczowymi strefy umiarkowanej i majestatycznymi Górami Skalistymi. Najwięcej ludności mieszka w centralnych regionach Kanady, tam też leżą największe miasta przypominające o dawnych wpływach brytyjskich i francuskich. Natomiast na malowniczym Wschodzie znajdują się historyczne duże miasta portowe.

Nowa Fundlandia i Labrador

Ta odległa, słabo zaludniona kraina z górami tak wysokimi jak Góry Skaliste, lecz jeszcze mniej dostępnymi, jest żartobliwie nazywana przez miejscową ludność „Skalą”. W jej urzekającym krajobrazie można też zobaczyć olbrzymie góry lodowe i głębokie fiordy. Od XV wieku największym kapitałem regionu są tereny dla wędkarzy i rybaków Grand Banks.

Nowy Brunswik

W 1604 roku dotarł tu francuski podróżnik Samuel de Champlain. Po rewolucji amerykańskiej na tej ziemi osiedlili się brytyjcy rojalści. Obecnie Nowy Brunswik jest jedyną prowincją Kanady, w której obowiązują dwa oficjalne języki. Atrakcją regionu jest Saint John - najstarsze miasto kanadyjskie i znane Fundy Islands z ulubioną wyspą prezydenta USA Franklina D. Roosevelta Campobello Island.

Nowofundland

Nowa Fundlandia

St. John's

Wyspa Księcia Edwarda

W tej najmniejszej prowincji Kanady króluje ziemniak. Często prowincja opisywana jest jako dwie plaże oddzielone od siebie polami ziemniaków. Tu urodziła się Lucy Maud Montgomery, autorka „Ani z Zielonego Wzgórza”. Pamiątki po pisarce są jedną z atrakcji wyspy.

Ziemniaki

Ville de Quebec - dusza francuskiej Kanady, jedyne miasto na północ od Meksyku z murami obronnymi, jest położone na wysokim klifie. Wąskie, wietrzne ulice, architektura starego świata i dobra kuchnia francuska nadają miastu europejski klimat.

Nazwa Montrealu - drugiego największego po Paryżu miasta francuskiego, pochodzi od Mont Royal - „Wzgórza królewskiego”. Starówka Vieux Montreal wspólnie z Underground - nowoczesnymi sklepami, restauracjami i kinami na poziomie metra.

Nowa Szkocja

„Ciad mile faitte” - 100 000 powitań - to tradycyjne celtyckie pozdrowienia z „Nowej Szkocji”, której większość mieszkańców pochodzi ze Szkocji, Anglii i Francji. Prowincja słynie z jagód, jabłek i ryb. Uwagę przyciągają też niesamowite krajobrazy, zabytkowe miasta i uroczne wioski rybackie.

Jagody

